ΕΤΟΣ Θ'

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΑΡΙΘ. 436

ΕΘΝΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΚΥΤΤΑΞΕ ΣΤΟΝ ΚΑΘΡΕΦΤΗ !

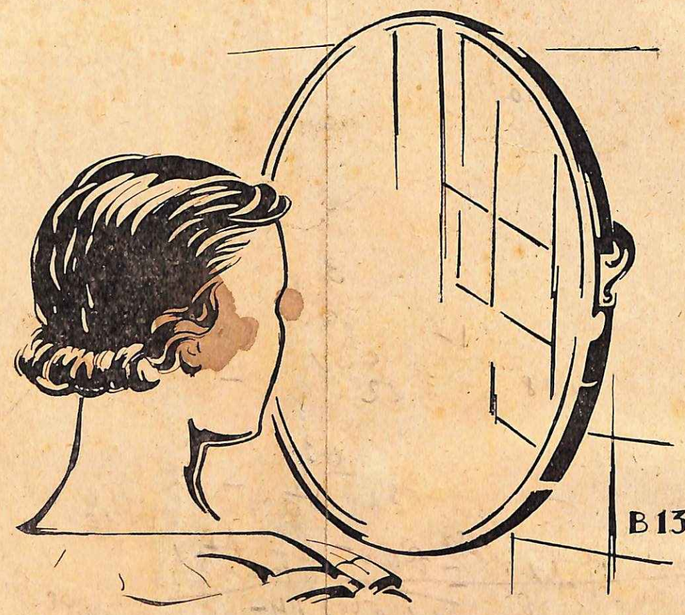

B 13

ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ Η ΠΟΥΝΤΡΑ ΚΑΙ ΟΙ ΚΡΕΜΕΣ
ΠΟΥ ΘΑ ΣΟΥ ΔΩΣΟΥΝ ΩΜΟΡΦΙΑ !

ΩΧΡΟ ΠΡΟΣΩΠΟ
ΜΑΤΙΑ ΚΟΜΜΕΝΑ
ΑΚΑΘΑΡΤΗ ΓΛΩΣΣΑ
ΜΠΙΜΠΙΚΙΑ
ΑΝΟΡΕΞΙΑ
ΠΟΝΟΚΕΦΑΛΟΣ

"Οχι γεράματα ἀλλὰ συμπτώματα κακῆς λειτουργίας τοῦ στομάχου. Πρέπει νὰ καθαρίσῃς τὸ αἷμά σου ἀπὸ τὰς τοξίνας ποῦ τὸ ἔχουν δηλητηριάσει.

Πάρε ἕνα κουταλάκι ENO πρωῒ καὶ βράδυ
καὶ θὰ ξαναβρῇς τὴν φρεσκάδα σου.

ENO'S "FRUIT SALT"

Οἰκογένειαι

ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΣΤΟ ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ

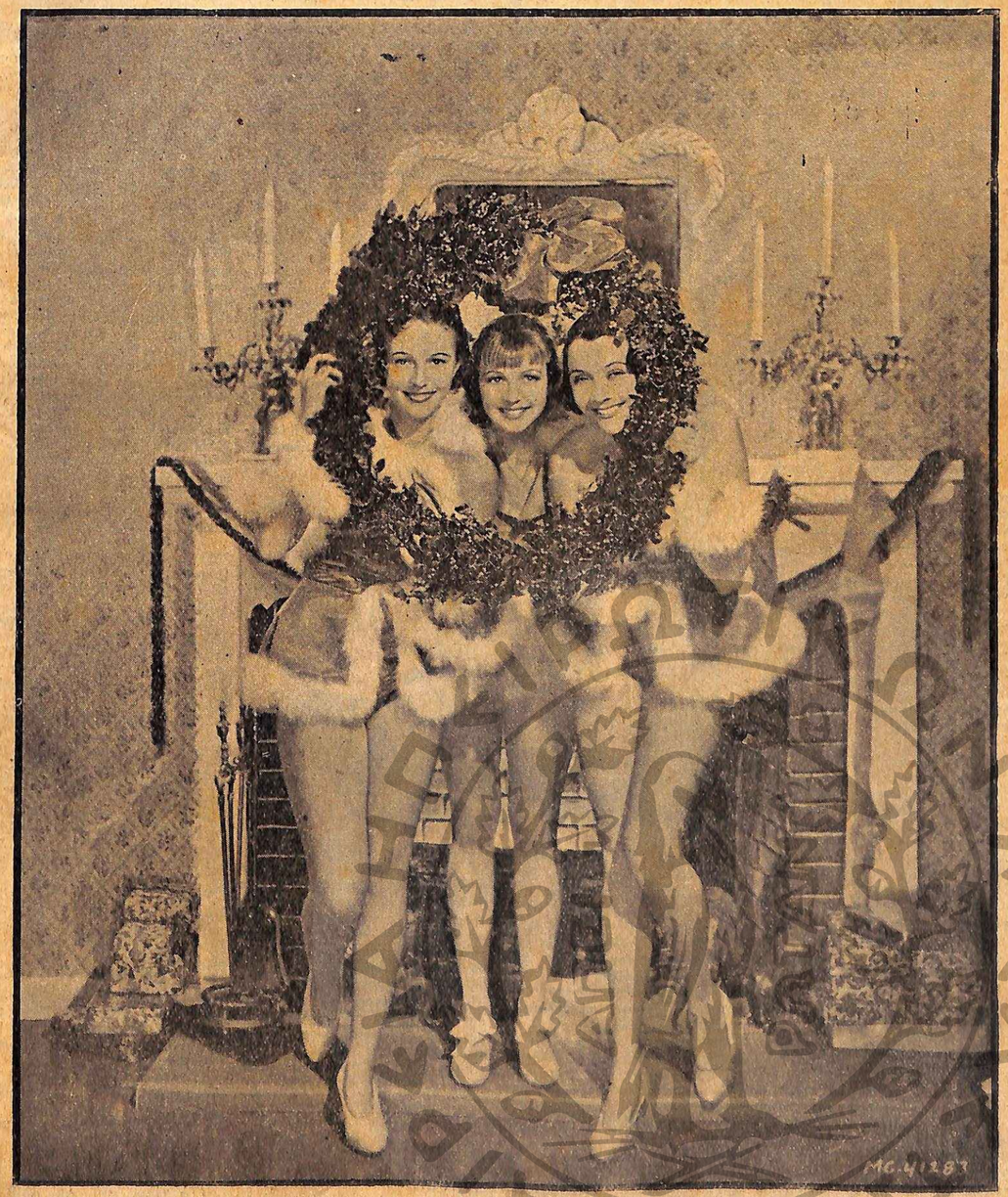

Οἱ γνωστοὶ ἀστέρες Τσετσίλια Πάρκερ, Λίντα Πάρκερ καὶ Καίη "Ἀνκλις, μ' ἕνα στεφάνι ἀπὸ Χριστουγεννιάτικα «γκό» καὶ μὲ τὰ Χριστουγεννιάτικα δῶρα τους γύρω τους

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ MAY EDGINTON

ΟΤΑΝ ΤΟ ΠΑΘΟΣ ΤΥΦΛΩΝΕΙ...

ΕΝΑ χρόνο τώρα βαστοῦσε τὸ καθημερινὸ μαρτύριο τοῦ Ρίτσαρντ Οὐάλλις ! Στὸ διάστημα αὐτὸ κάθε μέρα ποὺ περνοῦσε ἦταν χειρότερη ἀπὸ τὴν προηγούμενη, κι' ὅμως δὲν εἶχε τὸ θάρρος νὰ «ξεκαθαρίσῃ» τὴν κατάστασι. Πῶς νὰ ἔλεγε στὴ Μάντ, στὴν πιστὴ κι' ἀφωσιωμένη γυναῖκα του, πὼς δὲν τὴν ἀγαποῦσε πειά ; Δεκάξη χρόνια εἶχαν ζήσει μαζύ, εὐτυχεῖς κι' ἀγαπημένοι, ὡς τὴν ἡμέρα ποὺ ὁ Οὐάλλις γνώρισε τὴν Γκόλντ, τὴν ἀσύγκριτη ἐκείνη γυναῖκα, ἡ ὁποία τὸν εἶχε ξετρελλάνει ! Τί διαφορά, ἀλήθεια, μεταξὺ τῆς μιᾶς γυναικὸς καὶ τῆς ἄλλης ! Ἡ Μάντ εἶχε λεπτὴ ὠμορφιά, ἦταν εὐγενὴς κι' ἀξιοπρεπής, μὲ σταθερὸ χαρακτῆρα, τρυφερὴ μητέρα κι' ἀφωσιωμένη σύζυγος. Ἐπὶ πλέον ἦταν ἔξυπνη καὶ μορφωμένη, πρότυπον οἰκοδεσποίνης. Ὡς τὴν ἡμέρα ποὺ ὁ Ρίτσαρντ ξελογιάστηκε μὲ τὴ Γκόλντ, περηφανευόταν γιὰ τὴ γυναῖκα του, λάτρευε τὸ κοριτσάκι του καὶ καμάρωνε ὅταν οἱ φίλοι του τὸν μακάριζαν. Τώρα ὅμως ἡ γυναῖκα του τοῦ φαινόταν πληκτικὴ μὲ τὸν ὁμοιόμορφο χαρακτῆρα της. Ἀπόφευγε νὰ βρίσκεται μαζύ της καὶ προφασιζόταν πὼς εἶχε ἐργασία, γιὰ νὰ μὴ τὴν συνοδεύῃ πουθενά. Κομιόταν στὸ ντιβάνι τοῦ γραφείου του, μὲ τὴ δικαιολογία πὼς ἤθελε νὰ γράψῃ ἢ νὰ διαβάσῃ ἀργὰ τὴ νύχτα... Καθόταν ὧρες ὁλόκληρες κι' ἐλεεινολογοῦσε τὴν κακή του μοῖρα, ἡ ὁποία τὸν εἶχε σκλαβώσει δεκάξη ὁλόκληρα χρόνια σὲ μιὰ ἀναρή, μονότονη ζωή, καὶ ποὺ τὸν καταδίκασε ν' ἀγαπήσῃ τρελλά, παράφορα, τὴ χαριτωμένη Γκόλντ !... Ὄχι πὼς ἦταν ὄμορφη ἡ Γκόλντ ! Εἶχε κοινὰ χαρακτηριστικά, ἦταν μιὰ γερὴ κοπέλλα, σκληραγωγημένη στὰ βάσανα καὶ στὶς κακοτυχίες τῆς ζωῆς. Εἶχε πλούσια κοκκινόξανθα μαλλιὰ κι' ἐκφραστικὰ μάτια. Κατοικοῦσε σ' ἕνα μεγάλο, ἀκατάστατο δωμάτιο, στὸ τελευταῖο ὄροφο ἑνὸς σκοτεινοῦ σπιτιοῦ, κι' ὠνόμαζε τὴν κάμαρά της «τὸ ἀτελιέ μου !» Παρουσιαζόταν ὡς καλλιτέχνις, μὰ ἡ ἀξία της ἦταν πολὺ ἀμφίβολη. Ἦταν μιὰ προκλητικὴ κοπέλλα, τολμηρὴ καὶ πεισματάρα. Ντυνόταν ὅπως - ὅπως, ἀδιαφοροῦσε γιὰ τὴν ἐμφάνισί της καὶ παρουσιαζόταν στὸν Ρίτσαρντ ἡμίγυμνη, μὲ μιὰ Κινέζικη πολύχρωμη ρόμπα. Ἔτρωγε ψωμί, σαρδέλλες καὶ τυρί, τὰ ὁποῖα μοιραζόταν μὲ τὸν Ρίτσαρντ, ὅταν πήγαινε κοντά της. Κι' ἐκεῖνος τὴν εὕρισκε τόσο χαριτωμένη, τόσο ἀφελῆ...

Ἡ Γκόλντ ἀρνιόταν μὲ πεῖσμα νὰ κάνῃ ὁποιαδήποτε ἐρωτικὴ ὑποχώρησι στὸν Οὐάλλις καὶ τὸν παρακινοῦσε νὰ ζητήσῃ τὸ διαζύγιό του, γιὰ νὰ τὴν πάρῃ γυναῖκα του.

Σ' αὐτὸ τὸ μαρτύριο βρισκόταν τώρα ὁ Ρίτσαρντ. Κάθε μέρα ἀνέβαλλε νὰ μιλήσῃ μὲ τὴ γυναῖκα του. Παραξενευόταν μάλιστα πῶς ἡ Μάντ, ἐνῶ τὸν ἀγαποῦσε — αὐτὸ τὸ ἤξερε καλὰ — δὲν τοῦ εἶχε ζητήσει ποτὲ ἐξηγήσεις γιὰ τὴ συμπεριφορά του ἀπέναντί της ἕνα χρόνο τώρα. Ἦταν δυνατόν, ἔξυπνη ὅπως ἦταν, νὰ μὴν εἶχε ἀντιληφθῆ τίποτε ; Ἀδιαφοροῦσε τάχα ; Δὲν τὸ φανταζόταν, γιατί ποτὲ δὲν τοῦ ἀρνήθηκε τὰ φιλιά της κι' ἐξακολουθοῦσε νὰ εἶνε τρυφερὴ καὶ εὐγενής, ὅπως πάντοτε. Τότε ;... Ἀκριβῶς αὐτὴ ἡ ἀξιοπρεπὴς συμπεριφορὰ τῆς γυναίκας του τὸν στενοχωροῦσε. Δὲν ἤξερε πῶς νὰ τῆς μιλήσῃ ! "Α ! Πῶς τὸν κρατοῦσε ! Ἐνῶ αὐτὸς δὲν ἔβλεπε τὴ στιγμὴ νὰ γλυτώσῃ, νὰ ἐλευθερωθῇ !

—Δὲν ἀντέχω πειὰ σ' αὐτὴ τὴ ζωή.... Κουράστηκα !...

Πλησίαζε ἡ μέρα, ποὺ θὰ πήγαινε νὰ δειπνήσῃ μαζύ τους ὁ διευθυντὴς τῆς Τραπέζης, στὴν ὁποία ἐργαζόταν ὁ Οὐάλλις ὡς τιμηματάρχης. Ὁ σὲρ Ἄρθουρ Οὐίλκοξ ἐπρόκειτο νὰ διορίσῃ ἕναν ἀπ' τοὺς ἀνωτέρους ὑπαλλήλους του ὡς διευθυντὴ στὸ νέο ὑποκατάστημα τῆς Τραπέζης. Προτοῦ ἀποφασίσει ὅμως, ἤθελε νὰ γνωρίσῃ κάπως καλύτερα τοὺς ὑποψηφίους στὴν οἰκογενειακὴ ζωή τους. Καὶ γι' αὐτὸ μιὰ μέρα εἶπε στὸν Οὐάλλις :

—Θὰ ἐπιθυμοῦσα νὰ ἔλθω στὸ σπίτι σας, κανένα βράδυ, κύριε Οὐάλλις, γιὰ νὰ μιλήσουμε γιὰ τὸ ζήτημα ποὺ σᾶς ἐνδιαφέρει.

Φυσικὰ ὁ Ρίτσαρντ ἔσπευσε νὰ καλέσῃ τὸν προϊστάμενό του σὲ δεῖπνο. Δὲν παρέλειψε ν' ἀναφέρῃ τὸ γεγονὸς στὴν Γκόλντ.

—Καταλαβαίνεις, ἀγαπημένη μου, εἶπε ὁ Ρίτσαρντ, πὼς δὲν πρέπει ν' ἀκουσθῇ τὸ διαζύγιό μου, πρέπει νὰ γένῃ ἡσυχα. Κ' ἔπειτα ὁ σὲρ Ἄρθουρ ὁ ἴδιος εἶνε διαζευγμένος, ἐπομένως δὲν θὰ τοῦ κάνῃ ἐξαιρετικὴ ἐντύπωσι ἂν χωρίσω κι' ἐγὼ τὴ γυναῖκα μου. Κατόπιν θὰ παντρευθοῦμε ἡσυχα καὶ θὰ ζήσουμε εὐτυχεῖς....

—Ναί, Ρίτσαρντ, πρέπει νὰ φύγῃ πειὰ αὐτὸ τὸ ἐμπόδιο ἀπὸ τὴ μέση ! εἶπε ἡ Γκόλντ μὲ μῖσος. Ἂν ὅμως ἀρνηθῇ νὰ σοῦ δώσῃ τὸ διαζύγιο ;...

—Μὰ θὰ τὴν ἀναγκάσω !... Θὰ ἐπιμείνω !... Θὰ ἰδῆς !... εἶπε ὁ Οὐάλλις μὲ πεῖσμα.

Τὴν ὡρισμένη μέρα ὁ σὲρ Ἄρθουρ Οὐίλκοξ πῆγε στοὺς Οὐάλλις. Γιὰ νᾶχη συντροφιὰ μετὰ τὸ δεῖπνο καὶ ν' ἀφήσῃ τὸν ἄνδρα της νὰ μιλήσῃ μὲ τὸν προϊστάμενό του, ἡ Μάντ εἶχε καλέσει στὸ τραπέζι καὶ τὸν Χένρυ Χάρντκασλ.

Ὁ Χένρυ δέχτηκε μὲ προθυμία τὴν πρόσκλησι. Ἦταν ἕνας παιδικὸς φίλος τῆς Μάντ κι' ἡ φιλία ποὺ τοὺς συνέδεε ἦταν εἰλικρινὴς καὶ σταθερά. Τὸν τελευταῖο καιρὸ ὁ Ρίτσαρντ εἶχε παρατηρήσει πὼς ὁ Χένρυ πήγαινε συχνὰ καὶ συντρόφευε τὴ γυναῖκα του καὶ τὴν συνώδευε ἔξω. Καὶ καθὼς ἤξερε πὼς ὁ Χένρυ ἦταν πλούσιος κι' ἀνύπαντρος, ἀναρωτιόταν μὲ κάποια ζήλεια μήπως γινόταν αὐτός, μιὰ μέρα, ὁ ἀντικαταστάτης του ! Μέσα στὴν ἔγνοια του ἐναντίον τῆς γυναίκας του ἄρχισε τώρα νὰ συμπεριλαμβάνῃ καὶ τὸν Χένρυ. Ὡσότου φέρθηκε μαζύ του μ' εὐγένεια καὶ δέχτηκε τοὺς ἐπαίνους του γιὰ τὸ ὠμορφο κι' εὐχάριστο σπίτι του, χωρὶς νὰ φανερώσῃ τὴν κρυφὴ δυσαρέσκειά του.

Τὸ γεῦμα ὑπῆρξε ἄμεμπτο, τὰ φαγητὰ ἐκλεκτά, καλομαγειρεμένα καὶ καλοσερβιρισμένα, κι' ἡ κουβέντα εὐχάριστη. Ὁ σὲρ Ἄρθουρ ἐνθουσιάστηκε, κι' ὅταν πῆγε μετὰ τὸ φαγητὸ στὸ γραφεῖο τοῦ Ρίτσαρντ, δὲν ἔκρυψε τὴν εὐχαρίστησί του.

—Θὰ μοῦ ἐπιτρέψῃς, φίλε μου, εἶπε ὁ σὲρ Ἄρθουρ, νὰ σὲ συχαρῶ γιὰ τὴ χαριτωμένη γυναῖκα σου. Εἶνε σπάνιο νὰ συγκεντρώνῃ μιὰ γυναῖκα τόσα χαρίσματα ! Πρέπει νᾶσαι περήφανος ! Μ' ἀρέσει, ξέρεις, ἕνα καλὸ γεῦμα, κι' ὁμολογῶ πὼς ἀπόψε ἀπήλαυσα μιὰ ἐκλεκτὴ καὶ περιποιημένη τροφή ! Ἀλλὰ καὶ τὸ σπίτι σου εἶνε θαυμάσιο, Οὐάλλις ! Βλέπεις, ἐγώ, ὡς διευθυντής, ὀφείλω νὰ παρακολουθῶ καὶ τὴν ἰδιωτικὴ ζωὴ τῶν ὑφισταμένων μου, κι' ὁμολογῶ πὼς ἀπ' ὅλους τοὺς ὑπαλλήλους μου στὸ δικό σου σπίτι βρῆκα ἐκεῖνο ποὺ ἀπαιτεῖται γιὰ νὰ εἶνε ἀξιοπρεπὴς ἕνας διευθυντὴς Τραπέζης... Δὲν σοῦ κρύβω, φίλε μου, πὼς τὸ διορισμό σου στὴ θέσι τοῦ διευθυντοῦ τοῦ ὑποκαταστήματος μας θὰ τὸν χρωστᾶς ἐν μέρει στὴ γυναῖκα σου. Εἶσαι βέβαια καλὸς κι' ἐργατικὸς ὑπάλληλος, ἀλλὰ δὲν εἶσαι ὁ μόνος. Ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι τῆς ἴδιας ἀξίας... Ὑπερέχεις ὅμως στὴν κοινωνικὴ ἐμφάνισί σου, κι' αὐτὸ βαρύνει πολύ. Ἔχεις παιδιά, Οὐάλλις ;...

—Ἕνα κοριτσάκι, σέρ. Εἶνε μαθήτρια στὸ Φόλτζαμτ - Ἄμπτεϋ.

—Ἄ ! λαμπρὸ σχολεῖο ! Εὖγε ! Ἀλλά... ἔχεις περιουσία δική σου, Οὐάλλις ; Γιατὶ ἡ ζωὴ ποὺ περνᾶς εἶνε ἀνώτερη ἀπὸ τὸ μισθὸ ποὺ παίρνεις...

—Ἡ γυναῖκα μου ἔχει τετρακόσιες λίρες εἰσόδημα, σέρ.

—Ἄ ! Ἔτσι ἐξηγεῖται !... Λοιπόν, φίλε μου, μπορεῖς νὰ θεωρήσῃς τὸ διορισμό σου ὡς τελειωμένο γεγονός !...

—Σέρ... Σᾶς εὐχαριστῶ, τραύλισε ὁ Οὐάλλις σαστισμένος. Δὲν τὰ εἶχα σκεφθῆ ποτὲ αὐτὰ ποὺ μοῦ εἴπατε... Δὲν ξέρω τί νὰ πῶ...

—Νὰ μὴν πῇς τίποτε !... Εἶμαι εὐτυχὴς γιὰ τὴν ἐκλογή μου ! Ἂς πᾶμε τώρα στὸ σαλόνι... Δὲν ἐννοῶ νὰ χάσω τὴ συντροφιὰ τῆς ἀνεκτίμητης μίσσες Οὐάλλις.

Οἱ δυὸ ἄνδρες ἐπέστρεψαν στὸ σαλόνι.

Ὅταν ἔφυγε ὁ σὲρ Οὐίλκοξ κι' ὁ Χάοντκασλ, ὁ Ρίτσαρντ ἔκλεισε τὴν πόρτα κι' ἑτοιμαζόταν νὰ καλημυχτίσῃ τὴ γυναῖκα του, ὅταν ἐκείνη τὸν ρώτησε :

—Τί σοῦ εἶπε ὁ σὲρ Ἄρθουρ, Ρίτσαρντ ; Θὰ σοῦ δώσουν τὴ διεύθυνσι τοῦ ὑποκαταστήματος ;

—Ναί ! Εἶνε ἀποφασισμένο !

—Τότε, ἀφοῦ εἶν' ἔτσι, πρέπει νὰ σοῦ μιλήσω, Ρίτσαρντ !

—Νὰ μοῦ μιλήσῃς ; ρώτησε ὁ Ρίτσαρντ μ' ἀπορία. Γιὰ τί πρᾶγμα ;...

—Γιὰ τὸ μέλλον μας !... Εἶνε ἕνας χρόνος τώρα ποὺ ἡ ζωή μας κατήντησε μαρτυρική. Ὅταν μοῦ μιλᾶς, θαρρεῖ κανεὶς πὼς μὲ μιλᾶς, ἔτσι ψυχρὰ καὶ ἀπόμακρα. Ἐγὼ δὲν ἀντέχω πειὰ νὰ ζῶ μ' αὐτὸν τὸν τρόπο. Ἔχω ἀνάγκη ἀπὸ τὴν ἀγάπη σου, ἀπὸ τὴν τρυφερότητά σου, ἀπὸ τὴν ἀγκαλιά σου, ὅπως ἔκανες στὸ παρελθόν. Ἐσὺ δὲν μπορεῖς νὰ φαντασθῇς τὶ ἀγωνία ἔχω περάσει ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα, ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ ἄρχισες νὰ μοῦ φέρνεσαι ψυχρά, ἀπόμακρα, σὰν νὰ μὲ μισῇς ! Ἔχω ἀνάγκη νὰ μοῦ πῇς τὴν αἰτία ποὺ ἔγινες ἔτσι, γιὰ νὰ μπορέσω νὰ διορθώσω τὸ λάθος μου, ἂν ἔχω κάνει κανένα λάθος ! Ἔχω ἀνάγκη νὰ μοῦ πῇς τὴν ἀλήθεια, ὅσο σκληρὴ κι' ἂν εἶνε, γιὰ νὰ μπορέσω νὰ ἐπανορθώσω τὸ κακό, ἂν ὑπάρχῃ κάποιο κακό ποὺ νὰ μπορῶ νὰ διορθώσω. Ἔχω ἀνάγκη νὰ μοῦ πῇς τὴν ἀλήθεια, Ρίτσαρντ, γιὰ νὰ μπορέσω νὰ σοῦ δώσω τὸ διαζύγιο ποὺ μοῦ ζητᾶς, γιὰ νὰ μπορέσῃς νὰ παντρευθῇς τὴν ἀγαπημένη σου, γιὰ νὰ μπορέσω κι' ἐγὼ νὰ ἐλευθερωθῶ ἀπὸ τὸ μαρτύριο ποὺ περνῶ τώρα καὶ ἕνα χρόνο !

Ὁ Ρίτσαρντ ἔμεινε ἄφωνος. Ἔμεινε ἄφωνος γιατὶ ἔβλεπε πὼς ἡ γυναῖκα του ἦταν ἀπόλυτα εἰλικρινὴς καὶ δὲν ὑπῆρχε πειὰ καμμιὰ ἀμφιβολία γιὰ τὴν ἀγάπη της γιὰ τὸν ἄνδρα της. Ἔμεινε ἄφωνος γιατὶ ἔβλεπε πὼς ἡ γυναῖκα του ἦταν ἕτοιμη νὰ τοῦ δώσῃ τὸ διαζύγιο ποὺ τῆς ζητοῦσε, γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ παντρευθῇ τὸν ἄνδρα ποὺ ἀγαποῦσε. Ἔμεινε ἄφωνος γιατὶ ἔβλεπε πὼς ἡ γυναῖκα του ἦταν ἕτοιμη νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ, ἐνῶ αὐτὸς ἔκανε τὸ ἀδιανόητο λάθος νὰ μὴν τῆς μιλήσῃ ποτὲ γιὰ τὴν ἀγάπη του γιὰ τὴν Γκόλντ, γιὰ τὸ μαρτύριο ποὺ περνοῦσε ἐξ αἰτίας της, γιὰ τὴν ἀπόφασί του νὰ τῆς δώσῃ τὸ διαζύγιο ποὺ τοῦ ζητοῦσε ἐδῶ καὶ τόσο καιρό !

Ἡ Μάντ ἔμεινε ἄφωνη κι' αὐτὴ ἀπὸ τὴν ἔκπληξι ποὺ τῆς προξένησε ἡ ἀπάντησι τοῦ ἀνδρός της. Ἔμεινε ἄφωνη γιατὶ ἔβλεπε πὼς ὁ ἄνδρας της δὲν ἤθελε νὰ τὴν χωρίσῃ, πὼς τὴν ἀγαποῦσε ἀκόμα, πὼς ἦταν ἕτοιμος νὰ κάνῃ τὰ πάντα γιὰ νὰ τὴν κρατήσῃ κοντά του. Ἔμεινε ἄφωνη γιατὶ ἔβλεπε πὼς ὁ ἄνδρας της δὲν ἤθελε νὰ τὴν ἀφήσῃ νὰ φύγῃ, ὅπως ἔλεγε πρὶν λίγο, ἀλλὰ ἤθελε νὰ μείνουν μαζύ, ὅπως πρὶν ἀπὸ τὴν ἐμφάνισι τῆς Γκόλντ στὴ ζωή τους.

Ἔμεινε ἄφωνη γιατὶ ἔβλεπε πὼς ὁ ἄνδρας της ἦταν ἕτοιμος νὰ κάνῃ τὰ πάντα γιὰ νὰ τὴν κρατήσῃ κοντά του, ἐνῶ αὐτὴ ἦταν ἕτοιμη νὰ τὸν ἐγκαταλείψῃ, ἐνῶ αὐτὴ ἦταν ἕτοιμη νὰ τὸν ἀφήσῃ νὰ φύγῃ μὲ τὴν Γκόλντ

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ — ΤΟΥ ANDRÉ DE LORDE

ΤΟ ΠΕΘΑΜΜΕΝΟ ΠΑΙΔΙ

ΕΝΑΣ ἐργάτης ἦρθε μιὰ μέρα στὸ γραφεῖο μου καὶ μοῦ ἔφερε ἕνα μικρὸ δέμα, τὸ ὁποῖο, καθὼς μοῦ ἐξήγησε, εἶχε πέσει στὰ πόδια του ἐκεῖ ποὺ ἔχτιζε,χωρὶς ὅμως νὰ μπορέσῃ καὶ νὰ καταλάβῃ ἀπὸ ποῦ τοῦ τὸ πέταξαν. Τὸ δέμα εἶχε τὴν ἐπιγραφή : «Γιὰ τὸν κ. Ἀστυνόμο». Ὥστε εἶχα κάθε δικαίωμα νὰ τὸ ἀνοίξω. Αὐτὸ κι' ἔκαμα. Τὸ δέμα ἔκλεινε μέσα ἀρκετὰ χειρόγραφα, τὰ ὁποῖα ἄρχισα νὰ διαβάζω ἀμέσως :

«15 Ἰουνίου. — Εἶμαι καταδικασμένη καὶ γιὰ νὰ διασκεδάσω λίγο τὴ θλῖψη μου γράφω αὐτὲς τὶς σελίδες. Πᾶνε τρεῖς μέρες, ποὺ βρίσκομαι κλεισμένη ἐδῶ μέσα. Πότε θὰ τελειώσῃ αὐτὴ ἡ σκληρὴ δοκιμασία ; Ξέρω πὼς ἄξιζα νὰ τιμωρηθῶ, μὰ θὰ προτιμοῦσα τὸ θάνατο ἀπὸ τὸ μαρτύριο ποὺ ὑποφέρω. Τί νὰ κάνω ὅμως ; Ἀναγκάζομαι νὰ ὑποκύπτω, ἀναγκάζομαι νὰ δέχωμαι τὸ μαρτύριο, ποὺ μοῦ ἐπιβάλλει ὁ σύζυγός μου. Θέλει, φαίνεται, νὰ μὲ κάνῃ νὰ νοιώσω ὥς τὸ βάθος τῆς ψυχῆς μου τὸ θάνατο, γιὰ τὸν ὁποῖο ἐγὼ εἶμαι ἡ μόνη ὑπαίτιος. Μὰ μήπως δὲν εἶνε δίκαιο αὐτό ; Μήπως ἐγὼ δὲν φταίω ποὺ πέθανε τὸ παιδί μου ; Ἡ φυγή μου ἀπὸ τὸ σπίτι μου προκάλεσε τὸ θάνατό του. Μήτως δὲν θἄπρεπε, τὴ στιγμὴ ποὺ ἀπεφάσιζα νὰ τὸ ἐγκαταλείψω γιὰ νὰ ἀκολουθήσω τὸ φίλο μου, νὰ μὲ συγκρατήσῃ ἡ ἀγαπημένη μου φωνοῦλα του ; Τί ἀκριβὰ ὅμως ποὺ πληρώνω τὴν παραζάλη μιᾶς στιγμῆς ! Ἄχ ! Ἂς μποροῦσα νὰ σβήσω ἀπὸ τὴ μνήμη μου τὸ ἀναθεματισμένο αὐτὸ παρελθόν... Ὄχι, ὄχι, δὲν θέλω νὰ ἐπιτρέψω στὴν πέννα μου νὰ τὸ ἀναπολήσῃ...

»18 Ἰουνίου. — Ἡ ὧρες περνοῦν ἀργὲς κ' ἀπελπιστικὰ μονότονες. Τί φριχτὴ φυλακὴ αὐτοί οἱ τέσσερες τοῖχοι, ποὺ μὲ πνίγουν ! Ἀνάμεσα ἀπὸ τὸ τζαμωτὸ τοῦ ἐργαστηρίου μονάχα μπορῶ νὰ διακρίνω τὰ πουλάκια ποὺ πετοῦν καὶ τὰ σύννεφα ποὺ ἀργοκυλᾶνε... Ἡ γρηὰ ὑπηρέτρια δὲν μπορεῖ νὰ μὲ ὑποφέρῃ... Δὲν ἔχει μάτια παρὰ γιὰ τὸν ἀφέντη της ! Οὔτε μοῦ ἀποτείνει κἂν τὸ λόγο, ἐνῶ ἐκεῖνος δὲν μιλάει παρὰ μόνο γιὰ τὸ παιδί...

»8 Ἰουλίου. — Δέκα ἑπτὰ μέρες συνεχίζεται αὐτὴ ἡ τραγῳδία. Ὁ ἄνδρας μου δὲν ἐννοεῖ ν' ἀκούσῃ τίποτα. Χθὲς τὸν παρεκάλεσα, τὸν ἱκέτεψα, νὰ μὲ λυπηθῇ. Δὲν φάνηκε ὅμως νὰ συγκινήθηκε ἀπὸ τὴν ἀγωνία μου. Ἀπεναντίας μὲ κατηγόρησε ἀκόμη πιὸ σκληρὰ γιὰ τὴν ἀσπλαχνία μου, γιὰ τὴν ἔλλειψη μητρικοῦ αἰσθήματος. Μὰ τί νὰ λοιστορήσῃ, ἀφοῦ δὲν εἶμαι πειὰ μητέρα ! Θέλησα νὰ ἐπαναστατήσω, τόσο παρὰξενη λάμψη, ποὺ δὲν ἔβγαινε πειὰ ν' ἀντισταθῶ...».

. . . . . .

Ἀπὸ τὴ στιγμὴ αὐτὴ δὲν ὑπάρχει πειὰ ἡμερομηνία στὸ ἡμερολόγιο.

. . . . . .

«Δὲν ξέρω πειὰ πῶς ζῶ. Ὅλο καὶ χάνω τὴ δύναμι ποὺ μοῦ ἀπομένει. Τὸ παιδὶ κοιμᾶται στὸ πλάϊ μου, ἢ μᾶλλον εἶνε ἡ ὥρα ποὺ ἄλλοτε θὰ κοιμόταν, καὶ πρέπει τώρα νὰ παίζω τὴν κωμωδία πὼς τὸ κοιμίζω, πὼς τὸ νανουρίζω, πὼς τοῦ τραγουδῶ γιὰ νὰ τὸ πάρῃ ὁ ὕπνος, πὼς τὸ φιλῶ γιὰ νὰ τὸ ἡσυχάσω... Ἄχ ! αὐτὸ τὸ φιλί, τί ἀποτρόπαιο, τί φριχτὸ ποὺ εἶνε ! Καϊμένο μικροῦλι μου, τὸ κρεββατάκι σου εἶνε τώρα γιὰ πάντα στὸ νεκροταφεῖο, μακρυὰ ἀπὸ τὴ μαννούλα σου, ποὺ σ' ἐγκατέλειψε, κι' ἂς σ' ἀγαποῦσε τόσο ...

. . . . . .

»Γιατί νὰ ξαναγρίσω κοντά ; Γιατί νὰ μὴν εἰδοποιήσω κανέναν γιὰ τὴν ἐπιστροφή μου ; Οἱ γονεῖς μου, οἱ φίλοι μου, κανεὶς δὲν ξέρει τί ἔγινα... Ἡ ἐπιθυμία μου ἦταν πρῶτος ὁ ἄνδρας μου νὰ μὲ δεχθῇ, πρῶτος αὐτὸς νὰ μὲ συγχωρήσῃ... Κι' ἔτσι παραδόθηκα ἡ ἴδια στὸν δήμιό μου. Εἶμαι μιὰ θαμμένη ζωντανή. Πῶς νὰ τὸν ξεγελάσω, πῶς νὰ ξεφύγω ;...

. . . . . .

»Θεέ μου, πῶς φοβᾶμαι !... Δὲν μπορῶ πειὰ νὰ ἀμφιβάλω, εἶμαι στὰ χέρια ἑνὸς τρελλοῦ. Εἶνε πραγματικὰ πεπεισμένος πὼς ὁ γυιός του εἶνε ζωντανός. Ὥς τώρα νόμιζα πὼς ὅλη αὐτὴ τὴν ἐξωφρενικὴ κωμωδία τὴν ἔπαιζε εἰς βάρος μου, ἀλλὰ χθὲς τὸν εἶδα μιὰ στιγμὴ ποὺ νόμιζε πὼς ἦταν μόνος μὲ τὴν γρηὰ ὑπηρέτρια, νὰ παίρνῃ τὸ γυιό του στὴν ἀγκαλιά του καὶ νὰ τοῦ μιλῇ σὰν νὰ ἦταν ζωντανός. Ἡ γρηὰ ὑπηρέτρια φαινόταν ἀπὸ αἰῶνα νὰ συμμερίζεται κι' αὐτὴ τὴν τρέλλα τοῦ κυρίου της. Δὲν ὑπάρχει πειὰ ἀμφιβολία, εἶνε καὶ ὁ ἴδιος θῦμα τῆς κωμῳδίας, ποὺ νόμιζα πὼς παίζει γιὰ μένα ! Αὐτὸν θὰ ἔπρεπε νὰ κλείσουν σὲ φρενοκομεῖο κι' ἐγὼ εἶμαι αἰχμάλωτός του. Θεέ μου ! ποιὸς θὰ μὲ βοηθήσῃ ! Φοβᾶμαι πὼς θὰ τρελλαθῶ κι' ἐγὼ σὰν κι' αὐτόν...».

. . . . . .

Ἐδῶ μεσολαβεῖ κάποια σιωπή, ἴσως ἀρκετὰ μεγάλη, καθὼς φαίνεται ἀπὸ τὴν ἀλλοίωσι τοῦ γραφικοῦ χαρακτῆρος στὴ συνέχεια τοῦ ἡμερολογίου.

. . . . . .

«Πρέπει πειὰ νὰ τελειώσῃ αὐτὴ ἡ ἱστορία. Τὸ πτῶμα τοῦ παιδιοῦ ἄρχισε πειὰ νὰ μυρίζῃ. Δὲν μπορῶ σχεδὸν νὰ τὸ πλησιάσω. Κι' ἐντούτοις, παράξενο, δὲν φαίνεται ν' ἀποσυντίθεται. Θὰ βρῆκε φαίνεται τὸν τρόπο νὰ τὸ ταριχεύσῃ... Εἶνε φοβερό !... Ἀπὸ χθὲς ἀκούω κάποιον ἐργάτη, ποὺ ἐργάζεται κάπου ἐδῶ κοντά. Ἂν μποροῦσα νὰ βρῶ τρόπο νὰ ἐπικοινωνήσω μ' αὐτόν, ἂν μποροῦσα νὰ τοῦ πετάξω αὐτὰ τὰ χειρόγραφα... Πρὸς Θεοῦ, ἂς ἐρχόταν κάποιος νὰ μὲ ἐλευθερώσῃ. Νομίζω πὼς αὔριο θὰ εἶνε πειὰ πολὺ ἀργά...».

. . . . . .

Ἀκολουθοῦσε ἕνα ὄνομα καὶ μιὰ διεύθυνσις. Διαβάζοντας τὸ ὄνομα, ἔμεινα κατάπληκτος. Ἦταν τὸ ὄνομα τῆς συζύγου ἑνὸς πολὺ γνωστοῦ γλύπτου, μεγάλης ἀξίας, ὁ ὁποῖος ὅμως τὸν τελευταῖο αὐτὸν καιρὸ εἶχε ἀπογοητεύσει τοὺς φίλους του μὲ τὴν ἐργασία του. Ἐξ ἄλλου σὲ ὅλους ἦταν γνωστὸ ὅτι ἡ γυναῖκα του, ὥμορφη καὶ κατὰ πολὺ νεωτέρα του, τὸν εἶχε ἐγκαταλείψει γιὰ νὰ φύγῃ μ' ἕναν Ἰταλὸ ζωγράφο.

Αὐτὸ ποὺ μοῦ ἔκαμε περισσότερη ἐντύπωσι στὸ ἡμερολόγιο, ἦταν ἡ ἀσυνέπεια ποὺ ὑπῆρχε μεταξὺ τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ τέλους.

Μιλοῦσε πρῶτα γιὰ ἕνα παιδί, ποὺ βρισκόταν στὸ νεκροταφεῖο, κι' ἔπειτα ξαφνικὰ ἡ αἰχμάλωτος μιλοῦσε γιὰ ἕνα πτῶμα,ποὺ τὴν ἀνάγκαζαν νὰ κρατᾶ κοντά της. Τί εἶχε, λοιπόν, συμβῆ ἐν τῳ μεταξύ ; Μήτως ὁ πατέρας, πληρώνοντας ἴσως ἀδρά, εἶχε ἐπιτύχει τὴν ἐκταφὴ τοῦ παιδιοῦ του ;... Πάντως τὸ γεγονὸς ἦταν πὼς μιὰ γυναῖκα ζητοῦσε βοήθεια καὶ τὸ καθῆκον μου μοῦ ἐπέβαλε νὰ σπεύσω.

Ἐπῆρα λοιπὸν μαζύ μου δυὸ ἀστυφύλακες κι' ἐτράβηξα στὴ διεύθυνσι ποὺ μοῦ εἶχαν δώσει. Ὁ δρόμος ἦταν πράγματι ἀρκετὰ ἐρημικός. Ὅταν ἔφτασα στὸν ἀριθμὸ ποὺ ζητοῦσα, διέκρινα ἀπὸ τὸ παραθυράκι μιᾶς μεγάλης ξύλινης πόρτας ἕνα εἶδος ἐξοχικοῦ σπιτιοῦ στὴ μέση ἑνὸς περιβολιοῦ.

Ἐκτύπησα, καὶ μιὰ γρηὰ ὑπηρέτρια ἦρθε καὶ μοῦ ἄνοιξε μὲ κάποιο δισταγμό.

—Ἡ κυρία Π... εἶν' ἐδῶ ; ρώτησα.

—Ἡ γυναῖκα τοῦ κυρίου μου ; Εἶνε καιρὸς ποὺ ἔχει φύγει...

—Μὰ νομίζω πὼς ξαναγύρισε...

—Ἂν ξαναγύριζε, ὁ κύριός μου θὰ τὴν ἔδιωχνε, ὅπως τῆς ἀξίζει... Εἶνε μιὰ ἄκαρδη γυναῖκα, ποὺ ἄφησε τὸ παιδί της νὰ πεθάνῃ.

Ἐτοιμαζόταν νὰ μοῦ κλείσῃ τὴν πόρτα στὰ μοῦτρα, ὅταν ἐγὼ ἔσπευσα νὰ τῆς πῶ τὴν ἰδιότητά μου.

—Ἐν ὀνόματι τοῦ νόμου, ἄφησέ μας νὰ περάσουμε.

Ὅταν ἄκουσε αὐτὰ τὰ λόγια, ἡ γρηὰ ἐντροπὴ θέλησε νὰ τρέξῃ στὸ σπίτι, γιὰ νὰ εἰδοποιήσῃ βέβαια τὸν κύριό της. Οἱ βοηθοί μου ὅμως ἔσπευσαν νὰ τὴν πιάσουν, ἐνῶ ἐγὼ τράβηξα μόνος μου πρὸς τὰ μέσα.

Τὸ ἰσόγειο ἦταν ἄδειο. Ἀνέβηκα λοιπὸν στὸ πρῶτο πάτωμα, ποὺ φαινόταν σὰν ἐργαστήριο, καὶ ἀκούγοντας δημιλίες προς τὸ βάθος ἑνὸς διαδρόμου, διευθύνθηκα πρὸς τὰ ἐκεῖ καὶ βρέθηκα μπροστὰ σὲ μιὰ κλειστὴ πόρτα. Στάθηκα καὶ προσπάθησα ν' ἀκούσω.

—Τὸ μικρὸ πεινάει καὶ ξέχασες πάλι νὰ τοῦ δώσῃς νὰ φάῃ.

—Δὲν ἀντέχω πειά, ἄφησέ με, ἄφησέ με !...

—Πῶς, ἀρνεῖσαι νὰ ταΐσῃς τὸ παιδί σου ;

—Μὰ ἀφοῦ εἶνε νεκρό ;

—Ὄχι, ἀθλία, δὲν εἶνε νεκρό !... Θὰ κάνῃς ὅ,τι σοῦ λέω, γιατί ἀλλοιῶς.....

—Καλά, ἔλα, ἔλα, θὰ κάνω ὅ,τι θέλεις....

Ἐπικολούθησε σιωπή. Χτύπησα τότε στὴν πόρτα. Ἕνας ἄνθρωπος ὡς πενῆντα ἐτῶν ἦλθε καὶ μοῦ ἄνοιξε. Ἀνεγνώρισα ἀμέσως τὸν φημισμένο καλλιτέχνη, γιατὶ πολλὲς φορὲς εἶχα δῆ τὴ φωτογραφία του στὶς ἐφημερίδες. Σὲ μιὰ γωνιὰ τῆς κάμαρας κοιτόταν χάμω μιὰ γυναῖκα, χλωμὴ καὶ τελείως ἐξηντλημένη.

Ἀπαντῶντας στὴν ἐρώτησι ποὺ διέκρινα στὸ βλέμμα τοῦ γλύπτου, εἶπα τὴν ἰδιότητά μου.

—Περάστε, μοῦ εἶπε ἐκεῖνος. Εἶμαι ἐδῶ στὸ σπίτι μου. Ἡ γυναῖκα ποὺ βλέπετε εἶνε ἡ γυναῖκα μου καὶ τῆς ἐπιβάλλω τὴν τιμωρία ποὺ τῆς ἀξίζει. Ἐγκατέλειψε τὸ παιδί της καὶ εἶνε ὑπαίτιος τοῦ θανάτου του. Τὴν ὑποχρεώνω λοιπὸν νὰ τοῦ ἀφιερώσῃ ὅλη της τὴ ζωή.

—Μὰ ἀφοῦ λέτε πὼς τὸ παιδί της πέθανε ;

—Ναί, ἐγὼ ὅμως τὸ ἀνέστησα, γιατὶ εἶμαι ἕνας μεγάλος καλλιτέχνης.

Καὶ μὲ ὠθήγησε πρὸς τὴν κούνια.

Ἕνα παιδάκι ὡς δυὸ χρόνων φανώταν νὰ κοιμᾶται.

—Ἐκράτησα τὰ μαλλιά του, συνέχισε, ἐκράτησα τὰ δόντια του, τὰ νύχια του, ὅ,τι τέλος πάντων δὲν ἀλλοιώνεται, ὅ,τι καὶ μετὰ θάνατον διατηρεῖ ἀκόμη κάτι ἀπὸ τὴ ζωή, καὶ τὰ χρησιμοποίησα στὸ κέρινο αὐτὸ ὁμοίωμα τοῦ παιδιοῦ μου, ποὺ μόνος μου τὸ δούλεψα καὶ εἶνε τὸ πανομοιότυπό του. Κι' ἔτσι τὸ παιδί μου ἐξακολουθεῖ νὰ ζῇ κι' εἶμαι βέβαιος πὼς δὲν θ' ἀργήσῃ ἡ μέρα ποὺ θὰ τ' ἀκούσω νὰ μιλᾶ καὶ θὰ τὸ δῶ νὰ περπατᾶ...

Ἐντωμεταξὺ ἡ γυναῖκα κατώρθωσε νὰ σηκωθῇ ἀπὸ χάμω, ποὺ ἦταν πεσμένη, καὶ μοῦ ἔπιασε τὸ χέρι.

—Μὴ τὸν ἀκοῦτε, κύριε. Ξέρουμε πολὺ καλὰ πὼς οἱ νεκροὶ δὲν ἀνασταίνονται. Δὲν ἔχει κανεὶς τίποτε ἄλλο νὰ κάνῃ, ἀπὸ τὸ νὰ τοὺς θάψῃ γιὰ νὰ μὴ μολύνουν τὸν ἀέρα ποὺ ἀναπνέουν οἱ ζωντανοί. Πρὸς Θεοῦ, ἐλευθερώστε με ἀπ' αὐτὸ τὸ πτῶμα....

—Μὴν τὴν ἀκοῦτε; ἐπενέβη ὁ ἄνδρας της. Εἶνε μιὰ παληογυναῖκα... Θέλει νὰ θάψουν τὸ παιδί της ζωντανό !...

Ἔπιασα τότε στὰ χέρια μου τὸ κέρινο σωματάκι, ποὺ ἦταν ἀληθινὰ τέλεια φτιαγμένο, καὶ τὸ ἔρριξα χάμω.

Θρυμματίστηκε σὲ χίλια κομμάτια.

Ἡ γυναῖκα ἔβγαλε μιὰ φωνὴ φρίκης κι' ἔκρυψε τὸ πρόσωπό της μέσα στὰ χέρια της.

Ὁ ἄνδρας οὐρλιαξε ἀπὸ πόνο, σὰν νὰ τοῦ σκότωναν γιὰ δεύτερη φορὰ τὸ παιδί του καὶ ὥρμησε κατεπάνω μου, ἀπειλῶντας με μ' ἕνα σφυρί, ποὺ κρατοῦσε στὰ χέρια του.

—Δολοφόνε ! φώναξε. Εἶσαι ἕνας δολοφόνος !...

Βοηθούμενος ἀπ' τοὺς δυὸ ἀστυφύλακας, ποὺ εἶχαν φτάσει ἐντωμεταξύ, κατωρθώσαμε καὶ τὸν ἀφοπλίσαμε....

Βρίσκεται τώρα κλεισμένος στὸ φρενοκομεῖο, ὅπου ἐξακολουθεῖ νὰ νανουρίζῃ καὶ νὰ χαϊδεύῃ ἕνα φανταστικὸ παιδί, ἐνῶ ἡ γυναῖκα του, ποὺ εἶνε κι' αὐτὴ σὲ μιὰ κλινική, συνέρχεται σιγὰ - σιγά...

ANDRE DE LORDE

Οἱ οὐρανοὶ ἀγάλλονται, χαίρει ἡ Κτίσις ὅλη !...

ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΙΚΟΔΕΣΠΟΙΝΕΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

Ἂν τὸ χαρτὶ μὲ τὸ ὁποῖο ἔχετε ταπετσαρισμένους τοὺς τοίχους τῶν σπιτιῶν σας ἔχει σκονισθῆ πολύ, τότε, ἀφοῦ τὸ ξεσκονίσετε μὲ ἕνα φτερό, πρέπει νὰ τὸ τρίψετε μὲ φέτες μπαγιάτικου ψωμιοῦ, ὄχι ὅμως καὶ πολὺ ξεροῦ. Τὸ χαρτὶ ἔτσι γίνεται πάλι λαμπρὸ καὶ καταλάβαρο.

* * *

Γιὰ νὰ διατηρῆτε πάντα φρέσκο τὸ τυρί σας, πρέπει νὰ τὸ τυλίγετε σ' ἕνα πανὶ βρεγμένο μὲ ξειδὶ καὶ νὰ τὸ τοποθετῆτε μέσα σ' ἕνα πήλινο δοχεῖο, τὸ ὁποῖο νάχῃ καὶ σκέπασμα.

* * *

Ὁπάκις αἰσθάνεστε μεγάλη κούρασι στὰ πόδια, πρέπει νὰ βάνετε ποδόλουτρο μὲ ζεστὸ νερό, μέσα στὸ ὁποῖο θἄχετε διαλύσει 15 ὡς 30 δράμια ἁλάτι.

* * *

Μὴν κακοσυνηθίζετε, τώρα τὸ χειμῶνα, μὲ ἰωλλὰ καὶ θερμιὰ τυλίγματα τὸ λαιμό σας, γιατὶ ἔτσι τὰ φωνητικά σας ὄργανα κ' ἡ ἀμυγδαλές σας προσβάλλονται ἐπικίνδυνα μὲ τὸ παραμικρὸ κρυολόγημα.

* * *

Ἀφοῦ καθαρίσετε ἢ κόψετε κρεμμύδια πρέπει νὰ ἀφήνετε, ἐπὶ λίγα λεπτὰ βουτηγμένο μέσα σὲ νερὸ κρύο τὸν μαχαῖρι σας. Ἔτσι δὲν μυρίζει διόλου κρεμμυδίλα.

* * *

Καὶ τὸ χειμῶνα πρέπει νὰ πλένουμε τὸ πρόσωπο καὶ τὸ λαιμό μας μὲ κρύο νερό. Ἔτσι σκληραγωγοῦμε τὰ εὐπαθῆ αὐτὰ μέρη τοῦ ὀργανισμοῦ μας, τὰ ὁποῖα εἶνε ἀδύνατο νὰ τὰ προφυλάσσουμε πάντα ἀπὸ τὶς καιρικὲς μεταβολές.

* * *

Ἂς ἐπαναλάβουμε τώρα τὸ γιλιοειπωμένο, ἀλλὰ καὶ σχεδὸν περιφρονημένο ἀπ' ὅλους :

Ἔχε τοὺς πόδας σου ζεστούς,
τὴν κεφαλήν σου κρύαν,
τὸν στόμαχόν σου ἐλαφρόν,
γιατρὸν δὲν ἔχεις χρείαν!

Σ' αὐτὸ τὸ δίστιχο περιλαμβάνονται οἱ τρεῖς χρυσοῖ κανόνες τῆς ὑγιεινῆς.

* * *

Ἡ μητέρες ποὺ ἔχουν μικρὰ παιδιὰ δὲν πρέπει νὰ ἐπισκέπτονται ἀρρώστους. Κι' ἂν παραστῇ ἀνάγκη νὰ κάνουν μιὰ τέτοια ἐπίσκεψη, ὀφείλουν ἀμέσως ἔπειτα ἀπὸ αὐτὴν νὰ ἀλλάξουν ροῦχα καὶ νὰ πλένονται καλά-καλά.

* * *

Ὅσο περισσότερο καιρὸ διαρκέσῃ τὸ γαλούχισμα τοῦ παιδιοῦ κι' ὅσο ἀργότερα ἀρχίσῃ αὐτὸ νὰ τρώῃ στερεὲς τροφές, τόσο ὑγιέστερο καὶ εὐρωστότερο θὰ γίνῃ.

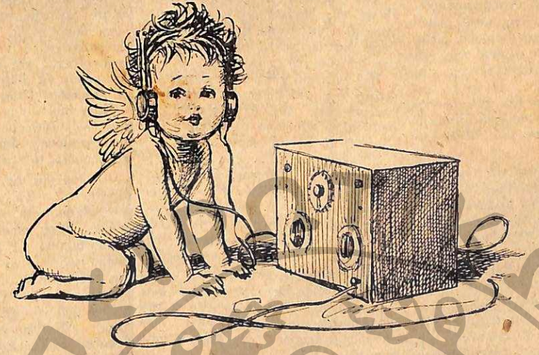

Μὴ θυμώνετε καὶ μὴ γρινιάζετε, γιατὶ ἡ περισσότερες ρυτίδες τοῦ προσώπου ὀφείλονται στοὺς μορφασμοὺς ποὺ κάνουμε, ὅταν γκρινιάζουμε καὶ θυμώνουμε.

Μιὰ κουταλιὰ μουστάρδας μέσα σ' ἕνα ποτῆρι ζεστὸ νερὸ εἶνε ἕνα ἀπὸ τὰ καλύτερα ἐμετικά.

* * *

Ἡ διληθηρίασις ἀπὸ φανικὸν ὑξὺ προλαμβάνεται γρήγορα μὲ ξειδί, τὸ ὁποῖο πρέπει νὰ δίδεται σὲ μεγάλες δόσεις κάθε πέντε λεπτὰ τῆς ὥρας.

* * *

Ἂν τύχῃ καὶ κάψετε τὰ χέρια σας πρέπει ἀμέσως νὰ ἀρχίσετε νὰ χύνετε ἀφθόνως πάνω στὰ ἐγκαύματα πετρέλαιο καὶ νὰ τὰ σκεπάζετε ἐλαφρὰ μὲ μπαμπάκι. Τὸ πετρέλαιο περιορίζει τὸν πόνο.

Πάνω στὰ ἐγκαύματα πρέπει νὰ ρίχνουμε καὶ ἀμμωνία, ἡ ὁποία ἐμποδίζει τὸ πρῆξιμό τους.

Ἂν τύχῃ καὶ τρυπηθῇ τὸ χέρι σας ἀπὸ κανένα καρφὶ σκουριασμένο, τότε πρέπει νὰ κάψετε μαλλὶ καὶ νὰ κρατήσετε τὸ τραῦμα σας πάνω ἀπὸ τὸν καπνό, ἐπὶ ἕνα τέταρτο τοὐλάχιστον. Ἔτσι ὁ πόνος παύει καὶ προλαμβάνεται ὁ κίνδυνος τῆς φλεγμονῆς.

* * *

Σιχνὰ οἱ σπασμοὶ τῶν μικρῶν παιδιῶν παύουν ἀμέσως, ἂν τὰ κρατήσετε ξαπλωμένα πάνω στὴν ἀριστερὴ πλευρά τους. Ἐπίσης καὶ ἡ ναυτία καὶ ὁ ἐμετὸς παύουν μὲ τὴν ἴδια μέθοδο.

* * *

Ἕνα πρόχειρο μέσον γιὰ τὴν προσωρινὴ ἐξάλειψι τῆς πατυρίδος, εἶνε τὸ ἑξῆς : Ἀλείφετε μὲ ζουμὶ λεμονιοῦ τὸ δέρμα τοῦ κεφαλιοῦ προσέχοντας μόνον νὰ μὴ βρέχωνται καὶ τὰ μαλλιά σας. Ἔπειτα σκουπίζετε καλὰ καὶ χτενίζετε τὰ μαλλιά σας. Ἔτσι, ἡ ἐνοχλητικὴ κι' ἀκαλαίσθητη πιτυρίδα ἐξαφανίζεται ἐντελῶς, γιὰ δυὸ-τρεῖς ἡμέρες τοὐλάχιστον.

Γιὰ διαρκεστέρα ἐξάλειψί της, βράζετε σὲ μισὴ λίτρα βραχόνερο ἕως δέκα γραμμάρια ξύλου τοῦ Παναμᾶ. Ἔπειτα πλένετε μὲ τὴ διάλυσι αὐτὴ τὸ κεφάλι σας δυὸ-τρεῖς φορὲς τὴν ἑβδομάδα.

Κι' ἀκόμη μιὰ συνταγή, γραμμένη ἀπ' τὴν περίφημη βαρώνη Στάρ: Διαλύομε 60 γραμμάρια κρυστάλλων σόδας σὲ μιὰ λίτρα νερό. Στὴ διάλυσι προσθέτουμε 30 γραμμάρια «Ὕδατος Κολωνίας», βρέχουμε μιὰ βούρτσα τῶν μαλλιῶν, καὶ κάθε ἡμέρα βουρτζίζουμε μὲ αὐτὴ τὸ κεφάλι μας.

Γιὰ νὰ φύγῃ ὁ ἐνοχλητικώτατος λόξυγκας, βυθίζετε γιὰ λίγα λεπτὰ τῆς ὥρας τὰ γόνατα σας σὲ ζεστὸ νερό. Ἢ, μασήστε ἕναν κόκκο πιπεριοῦ. Ἢ, πιεῖτε ἕνα ποτῆρι ζεστοῦ νεροῦ. Ἢ, σφίξτε πολὺ τὰ πόδια σας καὶ ἀνοίξτε τὸ στόμα ἐπὶ ὀλίγη ὥρα. Ὅλ' αὐτὰ τὰ μέσα εἶνε ἀποτελεσματικά.

ΓΙΑ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΚΕΦΙ

ΕΥΘΥΜΑ ΛΟΓΙΑ

Στὸ «τὴ - φοὺμ» ἕνας πελάτης λέει στὸν ὑπάλληλο:

—Γκαρσόν, φέρε μου ἕνα τσάϊ, ὄχι πολὺ δυνατό.

Ὅταν τοῦ ἔφεραν τὸ τσάϊ ὁ πελάτης τὸ κυπτάζει μὲ δισταγμό. Τὸ γκαρσόνι δυσαρεστεῖται γι' αὐτὸ καὶ ρωτᾶ μ' ἀπότομο τρόπο:

—Τί ἔχει λοιπὸν τὸ τσάϊ σας; Δὲν σᾶς ἀρέσει ; Εἴπατε πῶς τὸ θέλετε, ὄχι πολὺ δυνατό.

—Ναί, παιδί μου, ἔτσι εἶπα, μὰ δὲν σοῦ εἶπα νάνω καὶ τελείως ἐξαντλημένο !...

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ σὲ ἀπολύτως ἱκανοποιητικὰς τιμὰς παλαιὰ διάφορα βιβλία, παντὸς εἴδους καὶ πάσης γλώσσης, καθὼς καὶ ὁλόκληρες βιβλιοθῆκες. Γράψατε: «Οἰκογένειαν», Λέκα 7, Ἀθήνας.

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΜΑΣ

ΤΟΥ ΖΙΛ ΣΑΝΤΩ

ΦΤΩΧΕ, ΡΑΛΦ!...

ΡΑΔΥ,στὸ σαλόνι τῆς κοινήσσης ντὲ Λαμερσέδ. Ἡ κόμησσα, μὲ τουαλέττα ἐσπερίδος, χόβει βόλτες ἀνιτόμονα. Εἶνε ἕτοιμη, ντυμένη, γιὰ νὰ πάη στὸ μεγάλο φιλαν θρωπικὸ χορὸ τῆς λέσχης καὶ περιμένει τὴν Αὐτοῦ Ὑψηλότητα, τὸν πρίγκηπα Ζ... —καβαλλιέρο της γι' αὐτὴ τὴ βραδυά—νὰ ρθῆ γιὰ νὰ τὴν συνοδέψη.

Ἡ νεαρὴ καὶ θελκτικὴ κόμησσα εἶνε ὅλο νεῦρα. Γιὰ ποιὸ λόγο, ἄραγε ; Τί τῆς λείπει ;...

Εἶνε νεωτάτη κι' ὡραιοτάτη. Ὁ σύζυγός της πάλι εἶνε ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ λαμπροὺς εὐπατρίδες τῆς Γαλλίας, τοὺς πιὸ πλουσίους, καὶ σύζυγος ἀπ' τοὺς πιὸ στανίους. Μήπως δὲν τῆς ἔχει δώσει ἀπόλυτη ἐλευθερία νὰ κάνη ὅ,τι θέλει, νὰ πηγαίνη ὅπου θέλει, νὰ ταξειδεύη μόνη της ὅσο θέλει, νὰ λείπη ἀπὸ κοντά του ὅποτε κι' ὅσο θέλει ;.... Νά, ἐκείνος εἶνε τώρα στὸ Παρίσι, ἀπορροφημένος μὲ τὰ ἐργοστάσιά του καὶ μὲ τὸ Χρηματιστήριο, κι' αὐτὴ βρίσκεται στὴ Διέππη, διασκεδάζοντας, πρώτη ἀνάμεσα στὶς πρῶτες, μὲ τὴν καλλονή της, τὴ χάρι της, τὶς τουαλέττες της καὶ τὸν πλοῦτο της....

Προσχθὲς ἀκόμη δὲν τὴν πρόσεξε ἰδιαιτέρως ὁ Βασιλικὴ Ὑψηλότης της, ἡ δούκισσα τοῦ Ἐδιμβούργου ;

Ἔπειτα λοιπὸν ἀπ' τὴν τόσο προνομιοῦχο θέσι της κι' ἀπ' τοὺς τόσους θριάμβους της, τί ἔχει ἡ νεαρὴ καὶ χαριτόβρυτη κόμησσα ντὲ Λαμερσέδ, κι' εἶνε τόσο στενοχωρημένη, καὶ φαίνεται τόσο δυσαρεστημένη μὲ ὅλους καὶ μὲ ὅλα, σὰν νὰ τῆς φταίνε ὅλοι κι' ὅλα ;...

Μά, νά !... Μιὰ ἀφημερίδα βραδυνή, ἀνοιγμένη κι' ἀπλωμένη σ' ἕνα τραπεζάκι τοῦ σαλονιοῦ της, σὲ τραβάει κάθε τόσο τὸ ἀνιτόμονο ὄμμα της, σὰ κι' ἀνήσυχο βλέμμα της. Κάτι διαβάζει—τὸ ἴδιο διαρκῶς—σ' αὐτὴν τὴν ἐφημερίδα καὶ κάθε φορὰ ποὺ τὸ διαβάζει ὁ ἐκνευρισμός της δυναμώνει.

Ἂς οἰξουμε κι' ἐμεῖς μιὰ λαθραία ματιὰ σ' αὐτὴ τὴν ἐξίσου, μήπως ἡ ἀνάγνωσί της μᾶς φωτίσει γιὰ τὴν ἀφορμὴ τῆς ἀνεξήγητης κακομοιριᾶς τῆς κομήσσης. Ἰδοὺ τί διαβάζουμε, λοιπὸν :

«Χθὲς τὸ βράδυ, καὶ στὴ λέσχη τοῦ «Καλλιτεχνικοῦ Ὁμίλου» τῆς Διέππης, ἔλαβε χώραν σφοδρὰ φιλονεικία μεταξὺ τοῦ βαρώνου ντ' Ἀλμπὲρ καὶ τοῦ ἀρκετὰ γνωστοῦ, παρὰ τὸ νεαρὸ τῆς ἡλικίας του, ποιητοῦ Ράλφ Ραιὼνόλ. Τὰ αἴτια τῆς φιλονεικίας, καθὼς καὶ τῆς μονομαχίας, ἡ ὁποία ἀφεύκτως θὰ γίνη σήμερον τὸ ἀπόγευμα, ἀποδίδονται εἰς νεαρὰν γόησσαν κυρίαν, ἀπὸ τὰς πλέον ἐκλεκτὰς τῆς παραθεριζούσης εἰς τὴν πόλιν μας ἀριστοκρατίας».

Ὢ, νὰ ἡ ἐξήγησις τῆς ἀνεξήγητης ταραχῆς της : Ὁ Ράλφ θὰ μονομαχοῦσε — θὰ εἶχε μονομαχήσει κιόλας τὴ στιγμὴ ἐκείνη — ἐξ αἰτίας της !...

Ὁ βαρῶνος ντ' Ἀλμπέρ, ἕνας ἡλίθιος καὶ ματαιόδοξος ἀριστοκράτης, εἶχε ἐκφράσει χθὲς σὲ κύκλο ἀρκετῶν ἀνδρῶν ὑβριστικοὺς ὑπαινιγμοὺς εἰς βάρος τῆς κομήσσης. Κανένας τους δὲν τὴν ὑπερασπίσθηκε : "Ἄλλοι ἀπὸ ἀνανδρία κι' ἄλλοι ἀπὸ δυσαρέσκεια μαζύ της, ἴσως γιατὶ δὲν μπόρεσαν νὰ τὴν κατακτήσουν.

Τότε πετάχτηκε καὶ ζήτησε τὸ λόγο ἀπὸ τὸν βαρῶνο ὁ Ράλφ Ραιὼνόλ, ἕνας ἀμούστακος σχεδόν, ἀλλὰ μὲ ἀνεγνωρισμένη ἰδιοφυΐα ποιητής. Γιὸς φτωχοῦ ἀξιωματικοῦ, ὀρφανὸς ἀπὸ πατέρα, εἶχε μεγαλώσει στὴν ἐπαρχία, πλάι στὴ μητέρα του. Στὴ Διέππη εἶχε πάει ἔπειτα ἀπὸ τὶς ἐπίμονες προσκλήσεις ἑνὸς ἀδελφικοῦ του φίλου, ὁ ὁποῖος ἤθελε νὰ τὸν φιλοξενήση. Μιὰ βραδυά, πρὸ 15 ἡμερῶν, εἶχε γνωρίσει τὴν κόμησσα ντὲ Λαμερσέδ, σ' ἕνα χορό, κι' ἡ ἀγνή, ἡ παιδικὴ σχεδὸν ψυχή του, καταγοητεύτηκε μαζύ της.

Τὴν ἑπομένη τῆς γνωριμίας, ὁ Ράλφ τῆς ἔστειλε ἕνα ποίημα, γραμμένο γι' αὐτήν. Ἐκείνη τὸ διάβασε, κολακεύτηκε, καὶ τὸ φύλαξε στὸ συρτάρι της.

Καὶ νά, ποὺ χθὲς φιλονείκησε ἐξ αἰτίας της, καὶ τώρα θὰ εἶχε πεθάνει μονομαχήσει, καὶ Κύριος οἶδε τί σκάνδαλο ἐπρόκειτο νὰ ἐκραγῆ γύρω ἀπ' τὸ ὄνομά της !...

. . . . . .

—Ἀνόητος, ἀνόητος, ἀνόητος !... μουρμουρίζει ἡ μᾶλλον ἐξακολουθεῖ νὰ μουρμουρίζη, ἡ κόμησσα. Τί ἀνόητο παιδί Θεέ μου!... Μονομαχεῖ, μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ μάθω πὼς ἐξ αἰτίας μου κινδυνεύει ἡ ζωή του !... Μήπως τοῦ τὸ ἀπαίτησα ἐγὼ αὐτό ; Καὶ γιὰ ποιὸ λόγο μονομαχεῖ ;... Γιατί βρέθηκε ἕνας ἐλεεινὸς νὰ μὲ κακολογήση ;... Καὶ μὲ ποιὸ δικαίωμα ἀνέλαβε τὴν ὑπεράσπισί μου ;...

Τὸ μαντηλάκι της ξεσχίζεται ἐλαφρά, καθὼς μὲ δυσφορία τὸ τραβάει, τὸ τσαλακώνει, τὸ στρίβει καὶ τὸ καταντάει ψιλὸ σὰν σπάγγο... Τὸ πετάει ὅμως μακρυά της, ἀδιάφορη γιὰ τὴν καταστροφή του, κι' ἐξακολουθεῖ τὸ μανιασμένο μουρμούρισμά της :

—Τί θόρυβος ποὺ θὰ γίνη, Θεέ μου, ἄδικα τῶν ἀδίκων... Ἡ ἐφημερίδες θὰ βάλουν τὰ ἀρχικὰ τοῦ ὀνόματός μου στὰ χαιρέκακα σχόλιά τους γιὰ τὴν εἴδησι, οἱ γνωστοί μου στὸ Παρίσι θὰ ὑποψιαστοῦν πὼς πρόκειται γιὰ μένα, κι' ὁ σύζυγός μου, μὲ τὸ δίκηο του, θὰ φρενάξη... Καὶ γιατί ὅλα αὐτά ;... Γιατί μ' ἔπιασε ἡ ἀνησία νὰ γλυκοκυττάξω γιὰ μερικὲς στιγμὲς ἕνα ἀνόητο κι' ἀμούστακο παιδί...

Σταματάει ἀπότομα, γιατί μπαίνει ἡ καμαριέρα της. Τῆς δίνει, ἀκουμπισμένο στὸ δίσκο, ἕνα πράσινο χαρτί. Εἶνε τηλεγράφημα. Ἀνεξήγητα ταραγμένη, τὸ ἀνοίγει καὶ διαβάζει :

«Ραιὼνὸλ πληγωμένος θανάσιμα... Παραληρεῖ... Ἱκετεύει νὰ σᾶς δῆ... Φοβοῦμαι μήπως φθάσετε ἀργά...

Δόκτωρ Κωνστὰνς»

Ἡ νεαρὴ κόμησσα ἀναστενάζει. Μὰ ἡ δυσφορία της μεγάλωσε ἀκόμη περισσότερο. Πνίγει τὴ φλόγα καὶ τὸν στεναγμὸ μέσα της. Καὶ ψιθυρίζει :

—Ὁρίστε μας... Ἔχουμε καὶ τραγικότητες τώρα... Ὁ ἄμοιρος νέος... Πόσο τὸν λυποῦμαι... Μὰ τί φταίω ἐγώ, σὲ παρακαλῶ ;... Τί τοῦ χρωστοῦσα νὰ μὲ λυτήση μὲ τὴ φανάσιμη πληγή του ;... Καὶ νὰ μὲ ἐκθέση συγχρόνως τόσο σκανδαλωδῶς ;... Γιατί τώρα θὰ γίνη πάταγος στὰ σαλόνια καὶ στὶς ἐφημερίδες... Θὰ ὀργιάση ἡ κουσκουσουριὰ εἰς βάρος μου... Πόσο μὲ ἀγαποῦσε ὅμως !...

Κάτι σὰν δάκρυ λάμπει στὰ μάτια της. Πέφτει στὴν πολυθρόνα συλλογισμένη, ἀποκαμωμένη... Ἐξακολουθεῖ τὸ ψιθύρισμά της :

—Ὅσο γιὰ νὰ τὸν δῶ, μοῦ εἶνε ἀδύνατον... Τὸ χωριό, στὸ ὁποῖο μονομάχησαν κι' ὅπου νοσηλεύεται τώρα, ἀπέχει σωστὲς τρεῖς ὧρες... Ποῦ νὰ πάω ;... Πῶς νὰ πάω ;... Μόνη μου θάδινα τροφὴ στὰ σχόλια τοῦ κόσμου... Καὶ τί θἄλεγε ἡ δούκισσα τοῦ Ἐδιμβούργου, ἂν λείψω ἀπ' τὸ ἀπογευνὸ χαντεβοῦ της ;... Κρῖμα, κρῖμα ὅμως στὸ ὡροσκοπὸ παλληκάρι, ἂν πεθάνει.... Κι' ἡ μητέρα του, ποὺ δὲν ξέρει τίποτε καὶ ποὺ θὰ τὸν περμένη ἐκεῖ κάτω, στὴν ἐπαρχία της ;... Ἂχ, ἀσυλλόγιστα παιδιά... Ἀμυαλα... Ἐπιτόλαια !...

Σκουπίζει ἕνα δάκρυ της, ποὺ κυλάει στὸ μάγουλο... Ἀνήσυχη ἀμέσως, γιατὶ χάλασε τὸ πουδράρισμά της, τρέχει στὸ τραπεζάκι της καὶ διορθώνεται στὸν καθρέφτη.... Κλείνοντας τὴν πουντριέρα της, ψιθυρίζει :

—Ἂν... ἂν πεθάνει, θὰ τοῦ στείλω τοὐλάχιστον ἕνα στεφάνι μὲ πολίτικα λουλούδια... Χωρίς... χωρὶς ὄνομα ὅμως... Τὸ καϋμένο τὸ παιδί... Αὐτὸ λέγεται ἀγάπη, ἀγνή, ἀνιστερόβουλη, αὐθόρμητη...

Διακόπτεται ἀπὸ τὴν εἴσοδο τῆς καμαριέρας της :

—Ἡ Ὑψηλότης του, ὁ πρίγκηψ Ζ..., ρωτάει ἂν εἶνε ἕτοιμη γιὰ τὸ χορὸ ἡ κυρία !...

Σκιρτάει ἡ κόμησσα ἀδυνηρά.

—Ἔφτασε ἡ ὥρα, κιόλας ;.... μουρμουρίζει ἀμήχανη.

Σφίγγει ἔπειτα τὸ στῆθος της, σὰν νὰ τὴν πονοῦσε ἡ καρδιά της. Στηλώνει μὲ προσπάθεια τὸ κορμί της. Χαμογελάει στὸν καθρέφτη, γιὰ νὰ ἐξακριβώση ἂν φαίνεται φυσικὸ κι' ἀδιαστο τὸ χαμόγελό της...

—Τὸ ἄμοιρο τὸ παιδί !... ξαναμουρμουρίζει.

Καὶ λέει κατόπιν μὲ ἀπόφασι :

—Αὔριο τὸ πρωὶ θὰ πεταχτῶ ὥς ἐκεῖ... Ἀρκεῖ νὰ τὸν προλάβω ζωντανό !...

Καὶ πηγαίνει τώρα πρὸς τὴν πόρτα, τὴν ἀνοίγει, ἀντικρύζει τὸν πρίγκηπα στὸ πλατὺ σαλόνι, τοῦ ἀνταποδίδει μ' ἕνα χαριτόβρυτο χαμόγελο τὴν ὑπάκλισί του καὶ τοῦ λέει μελωδικά :

—Σᾶς εὐχαριστῶ, πρίγκηψ, γιὰ τὴν ἀβρότητά σας νὰ μὲ περιμένετε... Εἶμαι ἕτοιμη... Ἂς πᾶμε !...

Στηρίζεται στὸ μπράτσο του, κατεβαίνουν τὴ μεγαλοπρεπῆ σκάλα, καὶ πηγαίνουν στὸ μεγάλο χορὸ τῆς λέσχης, ὅπου θὰ λάμψη πάλι ἄλλη μιὰ φορὰ ἡ γοητευτικὴ καλλονή της, κι' ὅπου τὴν περμένει τόσο ἀνυπόμονα ἡ Βασιλικὴ Ὑψηλότης της, ἡ δούκισσα τοῦ Ἐδιμβούργου.

. . . . . .

Ἐπῆγε στὸ χορὸ ἡ νεαρὴ κόμησσα. Μὰ στὸ προσκέφαλο τοῦ φτωχοῦ Ράλφ, ποὺ ξεψυχοῦσε, δὲν ὑπάρχει πειὰ λόγος νὰ πάη. Γιατί, κατὰ τὰ μεσάνυχτα, κι' ἐνῶ ἐκείνη ἀκτινοβολοῦσε σὰν τὸν αὐγερινὸ ἀνάμεσα στ' ἄλλα τ' ἀστέρια, ἡ καμαριέρα της ἔλαβε ἕνα τηλεγραφηματάκι. Τὸ ἄνοιξε καὶ διάβασε :

«Ραιὼνὸλ ἀπέθανε.

Δόκτωρ Κωνστάνς»

Δὲν ἔνοιωσε τίποτε ἡ καμαριέρα, μὰ νόμισε πὼς ἔπρεπε νὰ τὸ στείλη παρευθὺς στὴν κυρία της

Κι' ἐκείνη τὄλαβε... Τὸ διάβασε.... Ἔσπιξε ἕναν στεναγμό, λύτης ἀσφαλῶς — μὰ ἴσως καὶ ἀνακουφίσεως — καὶ τὸβαλε στὴν τσάντα της...

Ἀπ' τὸ χορὸ ἔφυγε, ὡστόσο, κατὰ τὰ ξημερώματα. Καὶ κατακουρασμένη, μεθυσμένη ἀπὸ τοὺς θριάμβους τῆς ἀλησμόνητης αὐτῆς νύχτας, κοιμήθηκε βαθειὰ ὥς τὸ βράδυ...

Φτωχὲ Ράλφ !...

ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΠΩΛ ΦΕΒΑΛ

Ο ΛΟΧΑΓΟΣ ΦΑΝΤΑΣΜΑ

('Αληθινὴ Ἱστορία)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Σήμερα ὁ Θεὸς δὲν μᾶς ἄφησε, παρὰ μιὰ κάμαρη, ὅπου ἡ ἄρρωστη μητέρα μου ὑποφέρει κι' ἐπειδὴ ἡ μητέρα μου δὲν κάνει, οὔτε πρέπει νὰ μάθη αὐτὰ ποὺ θὰ σᾶς πῶ, ἤρθα νὰ σᾶς συναντήσω στὸ δρόμο. Τὸ δάσος εἶνε τὸ καλλωπιστήριό μου, ἡ χλόη θὰ γίνη ὁ σοφρᾶς μας, ἂν θέλετε.. Κάνετε ὅπως ἐγώ, καθῆστε.

Αὐτὲς ἡ τελευταῖες λέξεις εἰπώθηκαν σ' ἕνα εὔθυμο τόνο.

Ἡ στενοχωρία τοῦ "Εκτορος, τὸν ἔκανε σιωπηλό. Δὲν μποροῦσε νὰ συνέλθη ἀπὸ τὴν κατάπληξί του. Μποροῦσε κανεὶς νὰ πῆ ὅτι ποτὲ δὲν περίμενε αὐτὸ ποὺ τοῦ συνέβαινε τώρα Ἡ θέα τῆς Καμπανίλας, ξεπερνοῦσε πολὺ σὲ χάρι, σὲ γοητεία, σὲ λάμψι, τὴν εἰκόνα ποὺ εἶχε χαράξει στὴ φαντασία του.

Δὲν τὴν εἶχε ὀνειρευθῆ τόσο γοητευτικὰ ὡραία.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, νέος καὶ μόλις βγαλμένος ἀπὸ τὴ σχολὴ ὁ "Εκτωρ δὲν εἶχε συναντήσει πολλὲς γυναῖκες κι' ἐκεῖνες ποὺ εἶχε δῆ, δὲν ἦσαν τοῦ μεγάλου κόσμου. Τὶς εἶχε πλησιάσει σὰν προστατευόμενός των, παρ' ὅλην τὴν εὐγενῆ καταγωγή του, καὶ ἡ Ζοακίνα ἀνέτρεπε μονομιᾶς ὅλες τὶς ἰδέες, ποὺ εἶχε σχηματίσει γιὰ τὶς μεγάλες κυρίες.

Τίποτε δὲν γοητεύει περισσότερο τὰ πνεύματα τῶν νέων ἀπὸ τὸ ἀλλόκοτο καὶ τὸ ἀπρόοπτο. Ὁ "Εκτωρ προσπαθοῦσε μάταια νὰ κυριαρχήση τοῦ ἐαυτοῦ του.

Ἀντὶ νὰ καθήση, γονάτισε καὶ φίλησε τὸ χέρι τῆς Ζοακίνας. Ἦταν ἕνα χέρι νεράϊδας.

Ἐκείνη τὸν ἄφησε, χαμογελῶντας, σὰν μιὰ μικρὴ βασίλισσα, ποὺ δέχεται τὰ σεβάσματα τοῦ ταπεινοῦ της ὑπηκόου καὶ ξανάπε χαϊδευτικά :

—Καθῆστε, ἐξάδελφέ μου, ἡ γλόη εἶνε ξερὴ κι' ἔχουμε τὰ δέντρα γιὰ νὰ μᾶς προφυλάξουν ἀπὸ τὸν ἥλιο Αὐτὸ τὸ σύδεντρο, ἐξ ἄλλου, ἀνήκει στὸν πατέρα μου, ὅπως κι' ὁλόκληρη ἡ γῶρα αὐτή : Εἶστε στὸ σπίτι μου.

Ὁ "Εκτωρ ὑπάκουσε.Τοῦ ἔτεινε ἐκείνη τὸ χέρι, μὰ δὲν τὸν ἄφησε νὰ τὸ φέρη γιὰ δεύτερη φορὰ στὰ χείλη του.

—Μόνο τὸ χέρι τῆς Παγίας φιλᾶνε τόσο συχνά, εἶπε.

"Ἔπειτα ἐπρόσθεσε,καρφώνοντας τὸ βλέμμα της στὰ μάτια του :

—Εἶνε βέβαιο ὅτι, ἂν θέλετε, θὰ γίνουμε σύζυγοι, κύριε ντὲ Σαμπανεῖλ, μὰ ἔχετε πολλὰ πράγματα νὰ κάνετε ἐδῶ καὶ δὲν θὰ παντρεφτοῦμε ἂν δὲν τὰ κάνετε ὅλα.

Ὁ "Εκτωρ χαμήλωσε τὰ μάτια καὶ προσπάθησε νὰ κυττάξη τὸν ἑαυτό του, γιὰ νὰ ἰδῆ ἂν πραγματικὰ ἦτανε ξύπνιος. Ἡ Καμπανίλα ἐξακολούθησε :

—Κατὰ τὰ συνηθισμένα, περνάει πολλὴ ὥρα, ὥς ποὺ νὰ ἐκμυστηρευθοῦν δύο νέοι τὴν ἀγάπη τους "Ας κάνουμε, σᾶς παρακαλῶ, σὰν νὰ τὰ εἴχαμε πῆ ὅλα. Πρὶν ἀκόμα μάθω ὅτι εἶστε ὁ "Εκτωρ ντὲ Σαμπανεῖλ, σᾶς εἶχα προσέξει. Αὐτὸ ἦταν μιὰ ἀπιστία ποὺ ἔκανα σὲ σᾶς τὸν ἴδιο, γιατὶ ἀπὸ τὰ παιδικά μου χρόνια, αὐτὸ τὸ ὄνομα τοῦ "Εκτορος ντὲ Σαμπανεῖλ, τὸ εἶχα στὸ μυαλό μου, ὥς τόνομα ἐκείνου ποὺ θὰ ἔπαιρνα σύζυγο, ὅταν θὰ μεγάλωνα.

—Εἶνε δυνατόν ; τραύλισε ὁ φτωχὸς "Εκτωρ, ποὺ ζητοῦσε τὴν εὐκαιρία νὰ πῆ ἕνα λόγο.

—"Οσο γιὰ σᾶς, συνέχισε ἡ Καμπανίλα, ξέρω πὼς μ' ἀγαπᾶτε. Δὲν μοῦ τὸ λένε τὰ μάτια σας. Μ' ἀγαπᾶτε, γιατὶ τὸ θέλησα Ἡ καλύτερα, πρόσθεσε μὲ μιὰ ἄξαφνη μελαγχολία, ποὺ τὴν ἔκανε χίλιες φορὲς πιὸ γοητευτική, γιατὶ αὐτὴ εἶνε ἡ τύχη μας.. Ἔχετε προσέξει, ἐξάδελφέ μου ντὲ Σαμπανεῖλ, ποιὰ ἀλλόκοτη καὶ δυό μας οἰκογένειες ; Εἴσαστε τρεῖς, εἴμαστε τρεῖς, σεῖς δυὸ μοῦ εἶνε ἀνάγκη, ὅπως ἄλλοι ἄντρες καὶ μιὰ κόρη, ἐμεῖς δυὸ κόρες κι' ἕνας ἄνδρας. Ὁ ἀδελφός μου ἀγάπησε τὴν ἀδελφή σας, ἡ ἀδελφή μου ἀγάπησε τὸν ἀδελφό σας. Δὲν θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ πῆ ὅτι οἱ δυὸ ράτσες ἐπήγαιναν νὰ γίνουν μιὰ καὶ μόνη ;... Γιατί, νὰ κι' ἐμεῖς, ὅπως οἱ ἀδελφοὶ κι' ἡ ἀδελφές μας, ἀγαπιόμαστε, "Εκτωρ, ἐμεῖς οἱ τελευταῖοι..

—Μιλᾶτε σοβαρά, σενιόρα! φώναξε ὁ "Εκτωρ, μὲ μιὰ ὀρμή, ποὺ τοῦ ἔδωνε τὸ πάθος του ποὺ δὲν ἦταν ἀπαλλαγμένο ἀπὸ κάθε δυσπιστία.

—Δὲν εἶμ' ἐγώ, Γαλλίδα! ἀπάντησε ἡ Καμπανίλα. Μιλάω, ὅπως σκέπτομαι.. Μὰ ἐπειδὴ θὰ τὸ μάθετε αὐτὸ ἀργότερα, προτιμῶ νὰ σᾶς τὸ πῶ ἀπὸ τώρα. Εἶμαι τρελλὴ καὶ παράδοξη. Μὲ γάϊδεψαν ἀπὸ μικρή, μὰ καὶ αὐτὸ νὰ μὴν ἦταν, δὲν θὰ κρατιόμουν. Θὰ τραβῆξω ἐκεῖ ποὺ μὲ πάει ἡ φαντασία μου Ὑπάρχουν ἄνθρωποι, ποὺ μὲ νομίζουν γιὰ τρελλή... "Οχι, "Εκτωρ, ὄχι, τρελλή, ὅπως τὸ ἐννοεῖτε σεῖς.. Μὰ εἶμαι βεβαία πὼς ἔχω κακὲς ὧρες.. Ἔχετε ἀκούσει νὰ μιλᾶνε γιὰ τὸ μαῦρο πυρετὸ τῶν Σκώτων ;

—Συχνά, σενιόρα, προπάντων ἐδῶ καὶ μερικὲς μέρες.

—Ὑπονοεῖτε βέβαια αὐτὸν τὸν πένθιμο τρελλό, τὸ λόρδο τοῦ Κόμιν ; "Α, ὄχι! Ἐγὼ εἶμαι εὔθυμη, καὶ πιὸ εὔθυμη ἀπὸ τοὺς συμπατριῶτες μου. Εὔθυμη μέχρι τοῦ παραδόξου, καταλαβαίνετε ;... Τὸ γέλιο μοῦ εἶνε ἀνάγκη, ὅπως ἄλλοι νοιώθουν τὴν ἀνάγκη νὰ πιοῦν, ὅταν ὁ λάρυγγάς τους καίει... μὰ κι' ἄλλες φορὲς νοιώθω τὴν ἀνάγκη νὰ κλάψω.. Μερικὲς στιγμές, ἡ ὀργὴ μὲ παραφέρει ἐξαφνα καὶ νοιώθω ὅτι κλείνω μέσα μου δυὸ ὑπάρξεις, ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἡ μία μόνο εἶνε φρόνιμη .. Θὰ προσπαθήσω νὰ παντρευθῆτε, αὐτὴ τὴν φρόνιμη, "Εκτωρ.

—Σᾶς θέλω ὁλόκληρη! ψιθύρισε ὁ "Εκτωρ, ποὺ τὴν κύτταζε μ' ἔκστασι.

—Ἀκόμη λίγο καὶ θἀρχίσουμε νὰ μιλᾶμε γιὰ ἔρωτα! φώναξε ἐκείνη, γελῶντας μ' ὅλη της τὴν καρδιά Ξέρω, ἐπρόσθεσε κατόπιν, πάντοτε εὔθυμα, ὅτι ἂν μ' ἀγαπᾶτε στ' ἀλήθεια, θὰ μ' ἀγαπήσετε περισσότερο γιὰ ὅλα τὰ σφάλματα ποὺ θὰ διαπράξω. Αὐτὸς εἶνε ὁ κανών. Τὸ διάβασα αὐτὸ σὲ ὅλα τὰ βιβλία κι' ἔχω διαβάσει πολλὰ βιβλία.. Εἶστε, στ' ἀλήθεια, ἐρωτευμένος μαζύ μου, ἐξάδελφέ μου ;

—Σᾶς ἀγαπῶ, ὅπως ἀγαπῶ τὴν πατρίδα μου καὶ τὴ μητέρα μου! τραύλισε ὁ "Εκτωρ μὲ δάκρυα στὰ μάτια.

—Εὐχαριστῶ, "Εκτωρ! Ἐγὼ ἀγαπάω πολὺ τὴ μητέρα μου, μὰ δὲν ἔχω διόλου πατρίδα. Θ' ἀναστέναζα ξαλαφρωμένη, ὅν μ' ἐξώριζαν, ὅπως ἄλλοι νοσταλγοῦν τὴν πατρίδα τους. Μισῶ τὴν 'Ισπανία, ποὺ σκοτώνει σιγὰ-σιγὰ τὸν πατέρα μου, σχεδὸν ὅσο καὶ τὴν Ἀγγλία, ποὺ δολοφόνησε τὸν ἀδελφό μου καὶ τὴν ἀδελφή μου. Δὲν ξέρω νὰ σᾶς πῶ πῶς σᾶς ἀγαπῶ. Πρέπει ὁ Θεὸς νὰ σπέρνει ἀπὸ πρὶν αὐτὲς τὶς γλυκειὲς τρυφερότητες μέσ' στὴν καρδιά. Εἶμαι δική σας κι' εἶμαι εὐτυχής, γιατ' εἶμαι δική σας.

Τ' ὡραῖο της μέτωπο, τὸ γεμάτο συλλογή, ἦταν τόσο κοντὰ στὸ στόμα τοῦ "Εκτορος, ὥστε δὲν εἶχε, παρὰ νὰ τείνη τὰ χεῖλη του γιὰ ν' ἀποθέση ἐκεῖ ἕνα φίλημα Τὴν ἐφίλησε. Τὴν ἔνοιωσε ὁλόκαιρη νὰ πάλλη ὡς τὰ βάθη τῆς καρδιᾶς της.

Ἐκείνη ἀμέσως σηκώθηκε μὲ μιὰ ἀνατριχίλα, μὰ τόσο περήφανη, ὥστε ὁ "Εκτωρ χαμήλωσε τὰ μάτια του τρέμοντας.

Μὰ ὅταν ἐσήκωσε πάλι πρὸς αὐτὴ τὸ φοβισμένο βλέμμα του, ἐκείνη χαμογελοῦσε. Καὶ σκοῦδοντας ἡ ἴδια μὲ μιὰ ἐπίσημη ἐπιφύλαξι, ξανάδωσε στὸ μέτω-

Τὸ προσκύνημα τῶν Μάγων
(Τάπης τοῦ 13ου αἰῶνος)

πο τοῦ "Εκτορος τὸ φίλημα, ποὺ πρὸ ὀλίγου τῆς εἶχε δόσει ἐκεῖνος.

—Εἴμαστε οἱ τελευταῖοι τῆς γενιᾶς μας, τοῦ εἶπε ἀργά, καὶ νἄμαστε ἀρραβωνιασμένοι!

Ὁ Θεὸς ἂς μᾶς ἐλεγῇ, "Εκτωρ! Ἂν εἴμαστε καταδικασμένοι, ὅπως κι' οἱ ἄλλοι, θὰ ξανασυναντηθοῦμε μπροστὰ στὸ Θεό.

Ὁ "Εκτωρ τὴν ἐκύτταζε μ' ἔκστασι. Ἡ λέξεις δὲν μποροῦσαν νἄρθουν στὸ στόμα του καὶ δὲν μιλοῦσε ἀπὸ φόβο μήπως καὶ δὲν ἀκουστῇ ἡ φωνή του. Ἐκείνη τὸν ἄφηνε νὰ γεύεται τὶς γοητεῖες αὐτοῦ τοῦ ἀνείρου. Ἄξαφνα τὸ βλέμμα της ἔγινε ἀφηρημένο, ὅπως καὶ τὸ χαμόγελό της.

—Ἡ Ἀτσιγγάνα μοῦ εἶπε ψέμματα, εἶπε, ἐκφράζοντας τὴ σκέψι της, ὅταν μοῦ εἶπε ὅτι ἡ τύχη μου θἄρχόταν ἀπὸ τὴ Σκωτία.

—Ἀπὸ τὴ Σκωτία! ξαγάπε ὁ "Εκτωρ, ποὺ ἀνατρίχιασε κι' ἔγινε κατάχλωμος, γιατὶ ἡ ζήλεια, μυτερὴ σὰν μαχαῖρι, τοῦ κάρφωνε τὴν καρδιά, στὴ θύμησι τοῦ Σκώτου ἀξιωματικοῦ, ποῦ ἀγαποῦσε ἐπίσης τὴ νέα.

—Πιστεύετε σ' αὐτὲς τὶς προφητεῖες ; τὸν ρώτησε ἡ Καμπανίλα

—Πιστεύω ὅτι εἶμαι τρισευτυχισμένος, ἀπάντησε ὁ "Εκτωρ. Σὲ μιὰ μέρα, σὲ λίγες ὧρες, ἔνοιωσα τόσες εὐτυχίες, ὅσες δὲν νοιώθει κανεὶς σὲ μιὰ ζωὴ ὁλόκληρη. Φοβᾶμαι τὴν εὐτυχία μου.

—Ἡ Τσιγγάνα εἶνε μιὰ γυναῖκα ἀλλόκοτη, ἐξακολούθησε ἡ Ζοακίνα, κι' αὐτοὶ οἱ δυστυχισμένοι οἱ Ἀτσίγγανοι ἔχουν μιὰ ἱκανότητα, ποὺ λείπει ἀπὸ ἐμᾶς τοὺς ἄλλους : Βλέπουν τὸ μέλλον. Μονάχα πού, ὅπως τὰ μάτια τοῦ σώματός μας μᾶς γελοῦν συχνά, ἔτσι κι' ἡ ὅρασι τοῦ πνεύματός των πέφτει συχνὰ ἔξω. Τὸ ὄνομά τους μόνο τρομάζει τὴ φτωνή μου μητέρα. Οἱ Τσιγγάνοι εἶχανε προείπει ὅλα ὅσα ἔμελλον νὰ συμβοῦν στοὺς ἀγαπημένους μου νεκροὺς. τὴν ἀδελφή μου καὶ τὸν ἀδελφό σου, τὸν Καίσαρα.

Ὁ "Εκτωρ ἔμενε σιωπηλός, Ἦταν ἡ δεύτερη φορά, ἀπὸ τὴν ἀρχὴ αὐτῆς τῆς συνεντεύξεως, ποὺ τὸ μυστικὸ τοῦ ἀδελφοῦ του τὸν ἐπίεζε. Τί δὲν θὰ ἔδινε νιὰ νὰ πῆ στὴν ὡραία του ἐξαδέλφη :

—«Τὸν Καίσαρα πρὸ ὀλίγου τὸν ἔσφιγγα μέσ' στὴν ἀγκαλιά μου».

—Εἴχανε προείπει ἀκόμα, ἐξακολούθησε ἡ Ζοακίνα, τὴ φυλάκισι τοῦ Πλούσιου Ἀνθρώπου... Καὶ αὐτὴ ἡ νιναΐκα, γιὰ τὴν ὁποία σοῦ μιλῶ, ποὺ διάβαζε τὸ μέλλον μέσ' στ' ἄστρα, εἶχε προείπει στὴν ποιγκήπισσα τῶν Ἀστουρίων, ἕνα χρόνο πρὸ τοῦ θανάτου της :

—«Ὑψηλοτάτη, δὲν θὰ φορέσετε ποτὲ τὸ στέμμα. Τὸ τσιγγάνικο δηλητήριο θὰ σᾶς σκοτώσῃ μπρὸς στὰ σκαλοπάτια τοῦ θρόνου». Κι' αὐτὸ ἀκριβῶς ἔγινε. Δὲν σᾶς φαίνεται περίεργο ;

—Μὰ μὲ μένα, ἐξακολούθησε ἡ Ζοακίνα, αὐτὴ ἡ γυναῖκα γελάστηκε. Ἡ τύχη μου δὲν θἄρθῃ ἀπὸ τὴ Σκωτία. Εἶμαι μιὰ Καμπανίλα κι' ὑφίσταμαι τὴ μυστηριώδη ἔλξι, ποὺ εἶνε ὁ νόμος τῆς ράτσας μου. Ἡ καρδιὰ τῶν θυγατέρων τῶν Καμπανὶλ στρέφεται πρὸς τὴ Γαλλία. Ἡ τύχη μου θἄρθῃ ἀπὸ τὴ Γαλλία. Θὰ πάω νὰ τὴ ζητήσω μαζύ σας, ἂν θέλετε...

—"Αν θέλω!... ψιθύρισε ὁ "Εκτωρ. Καὶ τὸ ρωτᾶτε ;

—"Ας μιλήσουμε ψυχρά, τὸν διέκοψε ἡ Καμπανίλα, τῆς ὁποίας ἡ φωνὴ κι' ἡ ὄψι δὲν διατηροῦσαν τὸν ὡραῖο θλιβερὸ τόνο, στὸν ὁποῖο εἶχε παραδοθῆ πρὸ ὀλίγου. Δὲν πρόκειται πειὰ γιὰ τὸν ἔρωτα. Θὰ καταστρώσουμε οἱ δυό μας ἕνα σχέδιο : "Ενας στρατιώτης νέος καὶ γενναῖος καὶ μιὰ κόρη, ποὺ δὲν γνώρισε ποτὲ τί θὰ πῆ φόβος .. Ἡ μητέρα μου δὲν θέλει ὅ,τι ἐγὼ θέλω, μάθετέ το αὐτὸ ἀμέσως. Αὐτὴ δὲν ἔχει τὸ αἷμα τῶν θυγατέρων τῶν Καμπανίλ, ἔχει τὴν καρδιὰ της Ἰσπανική : Πρέπει νὰ τὴ σώσουμε, χωρὶς νὰ θέλῃ. Αὐτὸ ἐξηγεῖ τὴν παρουσία μου σ' αὐτὸ τὸ μέρος καὶ τὴν δικαιολογεῖ. Εἶμαι δική σας, σᾶς ἔλεγα πρὸ ὀλίγου. Αὐτὸ εἰπώθηκε καλά, ἡ καρδιά μου μίλαγε. μὰ κυττάχτε με, μοιάζω διόλου μὲ ζητιάνα ;

—Μοιάζετε μὲ βασίλισσα! ἀπάντησε ὁ νεαρὸς ὑπολοχαγός, ποὺ ἔμενε θαμπωμένος κάτ' ἀπ' τὶς ἀχτῖνες τῶν ματιῶν της.

Ἐκείνη εἶχε ἀνορθωθῆ καὶ δὲν ξέρω ποιὸς περήφανος φωτοστέφανος ἐφώτισε ἄξαφνα τὴν ὡμορφιά της.

Δὲν εἶμαι βασίλισσα, εἶπε ἡ νέα, εἶμαι ἡ Καμπανίλα, τὸ ἴδιο εὐγενὴς μὲ τὶς βασίλισσες καὶ πολὺ πιὸ πλούσια ἀπ' αὐτές! Ἡ Ἱσπανία μοῦ ἔκλεψε τὰ χτήματά μου. Θέλω νὰ μοῦ τὰ ἀποδώσετε ἀπείραχτα, ἀκοῦτε ;

»Δὲν θἄμπαινα ποτὲ στὸ σπίτι τοῦ συζύγου μου σὰν μιὰ φτωχὴ νύφη. Θέλω νὰ τοῦ φέρω τὴ λαμπροτάτη προῖκα μου ὁλόκληρη. Ἐκεῖνες ποὺ καταστρέφονται, πηγαίνουν στὸ μοναστήρι, ὅπως ἐκεῖνες ποὺ πέφτουν. Ὁ Θεὸς μόνο εἶνε τόσο μεγάλος, γιὰ ν' ἀνακουφίζει ἀπὸ τὴ δυστυχία καὶ τὴ ντροπή...

»"Εχω θέσει στὸν ἑαυτό μου δύο ὅρους : Ἐσᾶς, ἂν νικήσω, τὸ μοναστήρι, ἂν νικηθῶ 'Απαντῆστε μου σ' αὐτὸ ἀμέσως: Δὲν νοιώθετε ἀποστροφὴ γιὰ μιὰν Ἱσπανίδα, ποὺ κηρύσσει τὸν πόλεμο κατὰ τῆς Ἱσπανίας ;

—Σᾶς θαυμάζω, ἀπάντησε ὁ "Εκτωρ μαγνητισμένος. Λατρεύω τὰ μίση σας, ὅπως θὰ γονάτιζα μπρὸς στὶς ἀγάπες σας.

Κάρφωσε ἀπάνω του τὸ διαπεραστικό της βλέμμα.

—Μ' ἀγαπᾶτε τόσο, τὸν ρώτησε ἄξαφνα, ποὺ νὰ μπορέσετε νὰ ἐγκαταλείψετε τὴν Γαλλία, ἂν τὸ ἤθελα ἐγώ ;

—"Οχι, ἀπάντησε ὁ "Εκτωρ, χωρὶς νὰ διστάσῃ, ἐμεῖς οἱ στρατιῶτες δὲν μποροῦμε νὰ δώσουμε, παρὰ τὴ ζωή μας.

Ἐκείνη τοῦ ἔσφιξε τὸ χέρι δυνατά·

—Καλά, εἶπε. Ἐγὼ ποὺ πατῶ μὲ τὰ πόδια μου ἑκούσια καὶ μὲ ψυχραιμία, τὰ καθήκοντα ποὺχω ὡς Ἱσπανίδα, θὰ περιφρονοῦσα ἐκεῖνον ποὺ θὰ πρόδιδε τὴ Γαλλία. Γιατί ; Δὲν τὸ ξέρω ἢ καλύτερα δὲν μπορῶ νὰ τὸ ἐκφράσω. Εἶνε αὐτὸ στὸ αἷμα μας. Ὁ θυρεὸς τῶν Καμπανίλ μετάδωσε σ' ἐμᾶς τὴ στενοκέφαλη ἐντιμότητα τῶν πατέρων καὶ τὴ μοιραία προδοσία τῶν θυγατέρων. Τὸ δίκηο μου βρίσκεται μέσ' στὸ μοιραῖο, ποὺ τὸ διακηρύσσει τόσο ψηλὰ ἡ τυφλὴ περηφάνεια τῶν οἰκοσήμων μας. "Αν μ' ἀγαπᾶτε ἔτσι, τόσο τὸ καλύτερο! Θὰ φανερωθῶ σὲ σᾶς τέτοια ὅποια εἶμαι. Περιμένω τὴ νίκη τῆς Γαλλίας. Μ' ἀρέσει νὰ θριαμβεύω μαζύ της.

Ἐσώπασε. Ὑπῆρχε ἴσως μιὰ ἀπόχρωσι θλίψεως στὸν τόνο τοῦ "Εκτορος, ὅταν ἄρχισε νὰ λέῃ :

—Διατάξτε. σενιόρα. εἶμαι ἕτοιμος νὰ σᾶς ὑπακούσω.

Μὰ ἡ σκέψι τῆς Καμπανίλας ἦτανε τώρα στραμμένη ἀλλοῦ. Ἀντὶ νὰ τοῦ ἀπαντήσῃ, τοῦ εἶπε μὲ ζωηρότητα :

—"Εχετε ἀκούσει νὰ μιλοῦν γιὰ τὸ θησαυρὸ τοῦ Πλούσιου Ἀνθρώπου. ποὺ κατέχει μιὰ τόσο σπουδαία θέσι μέσα στὴν παράδοσι τῆς οἰκονενείας μας. Κανεὶς δὲν τὸν ἔχει δῆ, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Καμπανίλ τὸν ἴδιο, μὰ τὸ χρυσάφι, ἔχει ἀχτῖνες ποὺ τρυποῦνε καὶ τοὺς παχύτερους τοίχους.

»Ἡ φιλάργυρη Ἱσπανία ἔχει μαντέψει αὐτὸ τὸ ποτάμι τοῦ χρυσοῦ· Λὲν θὰ μοῦ τὸν πάρει ὅμως. Εἶνε δικό μου. Εἶμαι μόνη καὶ τελευταία. Θὰ γίνετε δυνατὸς μαζύ μου, κ. ντὲ Σαμπανελ!

—Ἀπὸ σᾶς, σενιόρα, ψιθύρισε ὁ νέος ὑπολοχαγός. δὲν θὰ ζητοῦσα, παρὰ τὴν ἀγάπη σας.

—Θέλω νὰ γίνετε δυνατός. "Οταν θὰ ξαναγυρίσουμε ἐδῶ, ὕστερ" ἀπὸ τὴ μεγάλη μάχη. τὴν ὁποίαν θὰ κερδίσουν οἱ Γάλλοι. θὰ κατεβοῦμε ἰαὐτὸ στὰ ὑπόγεια τοῦ θησαυροῦ. Ἡ νῆ μᾶς τὸν φυλάει. Καὶ ξέρετε τί λέει ἡ παράδοσι : "Οτι μὲ τὸ χρυσάφι τοῦ θησαυροῦ τῶν Καμπανίλ. μποροῦσε νὰ γτίσῃ κανεὶς ἕνα ὁλόκληρο σπίτι μὲ πολυτίμιες πέτρες!

Γιὰ μιὰ στιγμὴ τὰ μάτια της πετοῦσαν σπίθες μὰ ἀμέσως αὐτὸ ἔσβησε σ' ἕνα γαμπόνελο ἀδιάφορο καὶ ἀνεβὸν εἰρωνικό.

—Αὐτὸ δὲν σᾶς ἐνδιαφέρει, ἀπάντησε ἄξαφνα σ' ἕνα ἄλλο μιλικά. Κι' ἐμένα ἴσως τὸ ἴδιο. Μὰ θέλω νὰ "ἔχω ὅλ' αὐτά, ἔστω καὶ γιὰ μιὰ μέρα, καὶ θέλω νὰ σᾶς τὰ δώσω. Οἱ Γάλλοι, μετὰ τὴ νίκη, θὰ σχηματίσουν τοὺς μεγιστάνας τῆς Ἱσπανίας. Θὰ γίνετε κι' ἐσεῖς, ἕνας μεγάλος ἄρχων τῆς Ἱσπανίας. Μπορεῖτε νὰ ξαναπάρετε τὸ ἀρχαῖο σας ὄνομα τῶν Καμπανίλ, ποὺ ἀξίζει πιὸ πολὺ κι' ἀπ' τὸ ὄνομα τῶν Σάντοβ. τῶν Γκούζμαν καὶ τῶν Μέντινα—Τσέλι.

»Θὰ πᾶμε νὰ καθήσουμε στὸ Παρίσι. Τὰ ἄλλα λίγο μ' ἐνδιαφέρουν, νὰ σᾶς πῶ τὴν ἀλήθεια. Μὰ μοῦ χρειάζεται τὸ Παρίσι. Τὸ βλέπω μὲ τὴ φαντασία μου..

»Εἴχαμε μιὰ γρηὰ ὑπηρέτρια τῆς μητέρας σας, "Εκτωρ. Κι' ὅπως ὁ Δαβὶδ καθησύχαζε τὸ Σαοὺλ μὲ μιὰ ἄρπα, ἐμένα, ὅταν μ' ἔπιανε ἡ τρέλλα μου, ἡ γρηὰ ὑπηρέτρια τῶν Σαμπανελ, μοῦ διηγότανε τὰ θαύματα τῶν Παρισίων. Μοῦ συμβαίνει κάτι ἐξαιρετικὰ περίεργο καὶ θὰ σᾶς τὸ πῶ σήμερα ποὺχω τὰ λογικά μου : "Αν δὲν ἦταν τὸ Παρίσι κι' ἡ μεγαλοπρέπειές του, θὰ ἤθελα τὴ γυμνὴ γῆ κάτ' ἀπ' τὰ πόδια μου καὶ τὸν οὐρανό, πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι μου. Βασίλισσα ἐλέγατε ; "Οχι... Παριζιάνα ἡ Ἀτσιγγάνα!»

Ἡ Καμπανίλα ἔβαλε τὸ χέρι της στὸν ὦμο τοῦ "Εκτορος, ποὺ τὴν ἄκουγε ὅπως παρακολουθῆ κανεὶς στὸν ὕπνο του ἕνα μπερδεμένο ὄνειρο, ἡ ὅπως ζητάει τὴ λύσι ἑνὸς αἰνίγματος. Ἔπειτα, ἐπρόσθεσε μὲ ταπεινὴ γλυκειὰ φωνὴ καὶ σ' ἕνα τόνο μελαγχολικό, ποὺ ἔκανε τὴν καρδιὰ τοῦ ἐραστοῦ της νὰ πάλλῃ ὡς τὰ μύχιά της

—Σᾶς προκαλῶ τὸν οἶκτο, δὲν μ' ἀγαπᾶτε πειά ;

Ὁ "Εκτωρ ἄνοιγε τὸ στόμα του γιὰ νὰ διαμαρτυρηθῆ. Μὰ τὸ χέρι τῆς Ζοακίνας ἄλλαξε θέσι καὶ τοῦ ἔκλεισε τὰ χείλη.

—"Ω, ναί! ψιθύρισε, καὶ ἡ μελωδικὴ φωνὴ της ἔμοιαζε σὰν τ' ἄσματα τῶν ἀγγέλων, ὡ, ναί! Μ' ἀγαπᾶτε, "Εκτωρ! Ἐπὶ πολὺ σᾶς ἔδειξα καὶ τὸ ἔκανα ἐπίτηδες, τὶς ἀλλόκοτες ἰδέες ποὺ πηγαινοέρχονται στὸ φτωχό μου κεφάλι. Μ' ἀγαπᾶτε, φρόνιμο παιδί, μ' ἀγαπᾶτε περισσότερο, παρὰ ἂν ἤμουν ἤσυχη καὶ συνετή. Θὰ γίνουμε εὐτυχεῖς! Ἡ ἀγάπη εἶνε ἕνας γιατρός, θὰ μὲ κάνετε καλά. Δὲν θὰ κάνετε διόλου ἐκεῖνα, ποὺ ἐγὼ θὰ θέλω, "Εκτωρ. Ἐγὼ θὰ πέφτω μπρὸς στὰ πόδια σας σὰν μιὰ σκλάβα. Αὐτὸ εἶνε ἡ ἀγάπη .. Σηκωθῆτε.

Μιὰ σκοτεινὴ ἀστραπὴ ἤρθε ν' ἀντικαταστήσῃ ἄξαφνα τὴν τρυφερὴ καὶ γοητευτικὴ λαμπράδα στὰ μάτια της. Τὸ βλέμμα της ἔγινε σκληρὸ καὶ ἡ φωνή της ἐπιταχτική.

—Σηκωθῆτε, κύριε ντὲ Σαμπανελ! εἶπε.

Ὁ "Εκτωρ ὑπάκουσε. Ἀναρωτιῶντας τὸν ἑαυτό του ποιὸ καινούργιο καπρίτσιο θὰ διαδεχόταν τὴ σειρὰ ὅλων αὐτῶν τῶν φαντασμαγοριῶν. Μὰ δὲν ἦταν καπρίτσιο καὶ ἡ Καμπανίλα τοῦ εἶπε μὲ τὸ κεφάλι ψηλά :

—Δὲν σᾶς εἶπα ὅλα ὅσα θέλω ἀπὸ σᾶς, ἐξάδελφέ μου. Πρὶν ἀπὸ τὰ πλούτη, θέλω τὴν ἐλευθερία. Εἴμαστε φυλακισμένες. Πρέπει ἡ ντόνα Μέντσια, ἡ μητέρα μου νάρπαχτῆ σὰν ἕνα παιδάκι καὶ νὰ λυτρωθῆ χωρὶς νὰ θέλῃ. Πρέπει ὁ μαρκήσιος Μπλάς, ὁ πατέρας μου, αἰχμάλωτος τῆς ἀχαριστίας καὶ τῆς παρανομίας, νὰ σωθῆ. Αὐτὰ ἀφοροῦν τὴν Ἱσπανία, τὰ ὑπόλοιπα ἀφοροῦν τὴν Ἀγγλία. Πρέπει ὁ ἀδελφός μου, ἡ ἀδελφή μου, ἡ ἀδελφή σας κι' ὁ ἀδελφός σας νὰ ἐκδικηθοῦν. Ἐδῶ χρειάζεται αἷμα. Εἶστε ἕτοιμος ;

—Εἶμαι ἕτοιμος, ἀπάντησε ὁ νεαρὸς ὑπολοχαγός. μὰ ὑπάρχουν πράγματα, ποὺ τ' ἀγνοεῖτε καὶ ποὺ δὲν μπορῶ νὰ σᾶς τὰ πῶ...

—Αὐτὸ εἶνε πολύ Εἶστε ἕτοιμος ;

—Εἶμαι ἕτοιμος.

—Ποῦ εἶνε οἱ στρατιῶτες σας ;

—"Οχι μακρυὰ ἀπὸ δῶ.

—"Εχουν τὰ ὅπλα τους ;

—"Εχουν τὰ ὅπλα τους, ἀλλά...

—Δὲν ἔχει ἀλλά, κύριε!... Σὲ μιὰ ὥρα ἡ μητέρα μου κι' ἐγὼ θὰ εἴμαστε ὑπὸ τὴ συνοδεία τους καὶ θὰ βαδίζουμε πρὸς τὶς Γαλλικὲς γραμμές.

Ὁ "Εκτωρ δὲν ἀπάντησε διόλου, μὰ ἡ τσακισμένη φυσιογνωμία του μιλοῦσε γι' αὐτόν. Μιὰ τραγικὴ ἀγωνία τοῦ ἔπιεζε τὸ στῆθος. Ἡ στολή του τὸν στενοχωροῦσε καὶ τοῦ ἐρχόταν νὰ σπάση τὸ σπαθί του.

Εἶχε διαταχθῆ ἀπὸ τὸν ἀδελφό του, ποὺ ἦταν συγχρόνως χωρήσης.

Ν' ἀρνηθῆ καὶ νὰ ὀπισθοχωρήσῃ, χωρὶς κἂν νὰ δικαιολογήσῃ αὐτὴν τὴν ἄρνησι κι' αὐτὴ τὴν ὀπισθοχώρησι! Ἦταν ὁ μόνος ποὺ ἤξερε τὸ μυστικὸ τοῦ Καίσαρος. Πρὶν νὰ τὸ προδώσῃ, θὰ ὑπόφερε χίλιους θανάτους.

Ἡ Ζοακίνα εἶδε τὴν ἀπόγνωσί του μέσ' στὰ μάτια του καὶ μάζεψε τὰ φρύδια της.

—"Ε, λοιπόν ;... ἔκανε ἔκπληκτα καὶ ἀγαναχτισμένη.

—Σενιόρα, εἶχε σιγὰ-σιγὰ ὁ νεαρὸς ἀξιωματικός, δὲν εἶμαι ἐγὼ ὁ κύριος τῶν στρατιωτῶν μου.

Ἡ Ζοακίνα, μόλον ποὺ δὲν ὑποψιαζόταν κἂν καμμιὰ ἀναδρία ἐκ μέρους του, ἦταν ἀνελεήμονη πρὸς αὐτόν.

Ἔστω ἀδελφὸς τοῦ Καίσαρος ; ρώτησε μὲ περιφρόνησι. Ἀδελφὸς ἐκείνου, ποὺ ὅσα ἐμπόδια ἔβλεπε μπροστά του, τἄβλεπε γιὰ νὰ τὰ συντρίψῃ ; Κι' ἀρνῆσθε ; Ὁ Καῖσαρ ντὲ Σαμπανελ θὰ μᾶς ἔπαιρνε στὴν ἀγκαλιά του καὶ θὰ μᾶς ἔφερνε ὧς τὸν Τάγο, μέσ' ἀπ' τοὺς Ἱσπανούς, μέσα ἀπὸ τοὺς "Αγγλους, μέσ' ἀπὸ τοὺς δικούς του στρατιῶτες, ἂν ἡ Λευκὴ τοῦ ἔλεγε μοναχὰ τὸ δεύτερο μέρος τῶν ὅσων σᾶς εἶπα...

—Ὁ Καῖσαρ ντὲ Σαμπανελ... ἔκανε νὰ πῆ ζωηρὰ ὁ "Εκτωρ.

Μὰ χλώμιασε καὶ δάγκασε τὸ χεῖλι του τόσο, ὥστε ἔβγῆγε αἷμα

—Τί πήγατε νὰ πῆτε ; τὸν ρώτησε ἡ Καμπανίλα, ποὺ εἶχε σηκωθῆ καὶ τὸν κυττοῦσε ἀπὸ ψηλά.

—Τίποτε... τραύλισε ὁ "Εκτωρ, τίποτε, ἐκτὸς τοῦ ὅτι θἄθελα νὰ πεθάνω στὰ γόνατά σας.

Ἡ Ζοακίνα χτύπησε τὸ πόδι της στὴ γῆ μὲ μιὰ τρελλὴ ὀργὴ καὶ τἀ μάτια της πετοῦσαν φλόγες. Τὸ γοητευτικὸ στόμα της σάλευε σπασμωδικά.

—Εἶπα ψέμματα, φώναξε, εἶπα ψέμματα ὅτι σᾶς ἀγαπῶ! Σᾶς περιφρονῶ καὶ σᾶς μισῶ! Θὰ ζητήσω ἕναν ἄλλο ὑπερασπιστή! Νομίζετε πὼς δὲν θὰ βρῶ ὑπερασπιστές! Θ' ἀγαπήσω ἐκεῖνον ποὺ θὰ μὲ σώσῃ! Θὰ πάω παντοῦ·

Ἄγγλος ἢ Γάλλος, μοῦ εἶνε ἀδιάφορο! Δὲν εἶμαι ἀρκετὰ ὥμορφη γιὰ νὰ μ' ἀγαπήσουν ; Θὰ μ' ἀγαπήσουν! Ἐκεῖνος ποὺ θὰ μ' ἀγαπήσῃ, θὰ μὲ ὑπακούσῃ! Θὰ σωθῶ καὶ θὰ ἐκδικηθῶ! Θὰ ἐκδικηθῶ καὶ σᾶς ἀκόμη. γιατὶ μοῦ κλέψατε μιὰν ἐξομολόγησι, ποὺ μοῦ καίει ἀκόμη τὰ χείλη!

»Αὐτὸ εἶνε αἶσχος, κύριε! Κι' ἂν ἦταν ἐδῶ ἕνας ἄντρας, ἕνας στρατιώτης, μιὰ εὐγενικὴ καρδιά.

Σταμάτησε, γιατὶ ἡ φυσιογνωμία τοῦ "Εκτορος, κατάχλωμη καὶ σβησμένη, ἐξέφρασε ἄξαφνα ἕνα εἶδος τρόμου.

Τὸ δάχτυλό του τεντωμένο, ἔδειχνε τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ δάσους. Φαινόταν ἕτοιμος νὰ λιποθυμήσῃ.

(Ἀκολουθεῖ)

Χριστουγεννιάτικες εἰκόνες

Ἡ Παναγία καὶ τὸ Θεῖον Βρέφος
(Πίνακ. τοῦ Κάμπαχ)

ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΚΟΣΜΟΠΟΛΕΩΣ

Η ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΕΙΣ ΓΙΑΤΡΙΣΣΕΣ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

Τὰ ἐφιαλτικὰ ἄντρα τῶν μεντέρνων μαγισσῶν. Ἡ ἀξιοπρεπεῖς «φιλοξενούμενες» τῆς ἀστυνομίας. Τ' ἀφελῆ θύματα τῶν σατανικῶν γυναικῶν. Τὰ μαγικὰ φίλτρα τοῦ ἔρωτος. Ἡ διάσημος κ. Μαρσὲλ καὶ τὰ μυστηριώδη ματογυάλια της. Πῶς χωρίζει τ' ἀγαπημένα ἀντρόγυνα. Τὸ ἀμίλητο νερὸ ποὺ ὁδηγεῖ στὸ θάνατο, κλπ.

Ἀκόμη καὶ σήμερα ἡ τρομερὲς μάγισσες ἐξακολουθοῦν νὰ ἔχουν ἕνα πλῆθος ἀφελῶν θυμάτων. Αὐτὸ ἀπεκάλυψε ἡ ἔρευνα τοῦ Γάλλου δημοσιογράφου Ἀνρὺ Ζασμέν, ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν ὑπομονή, ἐπὶ μῆνες, νὰ γυρίζῃ στὶς διάφορες λαϊκὲς συνοικίες τοῦ Παρισιοῦ καὶ ν' ἀκούῃ νὰ τοῦ λένε τὴν τύχη του ἕνα σωρὸ συνεργάτιδες τοῦ... Ἀβραξᾶ. Τὸν ξέρετε αὐτὸ τὸν κύριο ; Εἶνε ὁ τελετάρχης τοῦ Βασιλέως τοῦ Σκότους. Αὐτὸς εἶνε ὁ προστάτης κάθε καλῆς μάγισσας, ἡ ὁποία μελετάει πρὶν νὰ κοιμηθῇ τὴν Σολωμονικὴ καὶ κάνει τὴν προσευχή της στ' ἄστρα.

Ἰδοὺ λοιπὸν τί γράφει στὴν ἐνδιαφέρουσα ἔρευνά του:

«Τ' ἀστυνομικὰ τμήματα τῆς κοσμοπόλεως μερικὲς μέρες τὸ χρόνο φιλοξενοῦν μαζὺ μὲ τοὺς ποστοφολάδες καὶ τοὺς λαποδύτριες, μερικὲς ἀξιοσέβαστες ἡλικιωμένες κυρίες. Αὐτὲς ἡ γυναῖκες δέχονται μ' ἐγκαρτέρηση τὴν τιμωρία τους, χαμογελοῦν ἀνιγματικὰ καὶ δέν... συμμορφώνονται. Ὕστερ' ἀπὸ λίγους μῆνες, ξαναφέρονται πάλι γιὰ νὰ τιμωρηθοῦν. Οἱ ἀστυνομικοὶ τὶς ξέρουν μὲ τὰ μικρά τους ὀνόματα κ' ἡ ἀδελφὲς τοῦ ἐλέους τὶς περιποιοῦνται μὲ κρύα καρδιά. Ξέρουν ὅτι εἶνε ἀδιόρθωτες κι' ὅτι ἔχουν διακόψει κάθε σχέσι μὲ τοὺς ἁγίους καὶ τὴ θρησκεία. Εἶνε ἡ μάγισσες !... Ἡ γυναῖκες ποὺ συνεργάζονται μὲ τὰ κακοποιὰ πνεύματα γιὰ νὰ πάρουν τὸ πορτοφόλι τῶν θυμάτων τους. Ἡ ἐπιτυχία τους εἶνε πάντα ἐξησφαλισμένη. Κ' ἡ παῦ μοντέρνα κυρία αἰσθάνεται καμμιὰ φορὰ τὴν ἀνάγκη νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν βοήθεια τοῦ σκοτεινοῦ δαίμονος γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῶν σχεδίων της ἢ τῶν τρελλῶν ἐπιθυμιῶν της. Ἐκεῖ ὅμως ποὺ ἡ μάγισσες ἐπιτυγχάνουν ἑκατὸ τοῖς ἑκατὸ εἶνε ἡ ὑποθέσεις τῆς καρδιᾶς. Ταιριάζουν ἀσπονδους ἐχθρούς, κάνουν ὄμορφες μὰ σκληρόκαρδες γυναῖκες νὰ λυώνουν... σὰν λαμπάδες ἀπὸ τὸν καῦμό τους καὶ χωρίζουν ἀχαπημένα ἀνδρόγυνα. Κι' ὅλα αὐτά, παρακαλῶ, μὲ μερικὰ φράγκα. Ναί, εἶνε τόσο φτηνὴ ἡ εὐτυχία τοῦ ἄλλου ποὺ μπορεῖ κανεὶς νὰ τὴν καταφέρῃ μὲ μερικὰ σεντίμ !

Ἡ χαριτωμένες δακτυλογράφοι, ἡ ὄμορφες κ' ἐνεργοπόλες μοδιστροῦλες, ἡ ταλλῆλοι τῶν τραπεζῶν ποὺ περιμένουν μάταια τὸν πρίγκηπα τοῦ παραμυθοῦ νιὰ νὰ μείς.

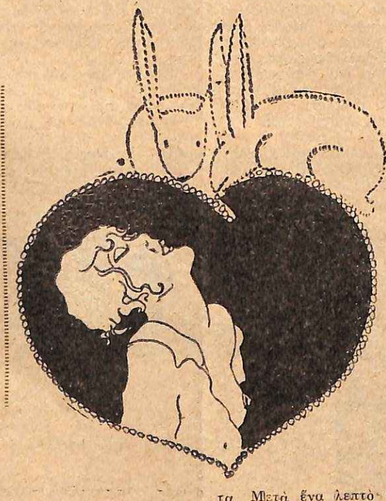

Μιὰ ἀπ' αὐτὲς ἦταν κ' ἡ κ. Μαρσέλ, ἀγνώστου φυσικὰ ἐπωνύμου. Τί διάβολο !... Φαντάζεσθε ποτέ, ὅτι μιὰ μάγισσα μπορεῖ νὰ λέγεται, παραδείγματος χάριν, Μαρτὲν ἢ Πουαρά ; Αὐτὸ θὰ ἦταν καταστροφὴ γιὰ τὸ ἐπάγγελμά της. Μιὰ κ. Μαρσὲλ ὅμως ἐμπνέει πάντα ἐμπιστοσύνη καὶ σὲ προδιαθέτει εὐμενῶς γιὰ νὰ τῆς ἀνοίξῃς τὴν καρδιά σου καὶ τὸ πορτοφόλι σου!Τὸ σατανικὸ ἐργαστήριο λοιπὸν αὐτῆς τῆς κ. Μαρσὲλ ἦταν στὴν ὁδὸ Ντυπρὲ στὸ δεύτερο πάτωμα μιᾶς σκοτεινῆς πολυκατοικίας. Ἔφταν κανεὶς ὡς αὐτὸ ἀνεβαίνοντας μιὰ σκοτεινὴ σκάλα μὲ σάπια σανίδια ποὺ ἔτριζε ἀπαίσια καὶ πατῶντας ἕνα σωρὸ ψωραλέες μαϋρες γάτες ποὺ ἦταν ἡ ἀδυναμία τῆς κ. Μαρσέλ. Ἔτσι, ὅταν ἔφτανε στὴν εἴσοδο τοῦ διαρίσματος ἦταν κυριολεκτικῶς τρομοκρατημένος κ' ἡ καρδιά του χτυποῦσε ἀπὸ τὰ μυστηριώδη πράγματα ποὺ ἐπρόκειτο νὰ ἀντικρύσῃ. Τί νὰ σᾶς πῶ κι' ἐγὼ ὁ ἴδιος τὴν ἔπαθα σὰν αἴσθηματικὴ μοδιστρούλα. Ἡ σκοτεινὴ σκάλα, ἡ ὑγρασία τῶν τοίχων, τὸ ἀπαίσιο τρίξιμο τῶν σάπιων σανιδιῶν, ἡ σκέψις ὅτι θὰ ἀντίκρυζα σὲ λίγο μιὰ συνεργάτιδα τῶν κακοποιῶν πνευμάτων μ' ἔκαναν νὰ νοιώθω ἕνα ρίγος στὴν καρδιά. Παντοῦ ἔβλεπα τὰ κίτρινα μάτια τῶν γάτων τῆς κ. Μαρσέλ, ἄκουγα τὰ νιαουρίσματά τους κι' ὁμολογῶ ὅτι δὲν θὰ μὲ παραξένευε καθόλου ἂν σὲ κανένα σκαμνὶ τῆς σκάλας δεχόμουν κατάστηθα τὸ μαχαῖρι ἑνὸς ἀνθρώπου τοῦ «συναφιοῦ». Ὅταν ὡστόσο ἔφθασα στὴν εἴσοδο τοῦ διαμερίσματός της ἀνέπνευσα λιγάκι. Μιὰ νικέλινη ταμπέλα μὲ τ' ὄνομά της μοῦ θύμισε ὅτι βρισκόμουν ἀκόμη στὴ ζωή. Κτύπησα διακριτικὰ τὴν πόρτα. Μετὰ ἕνα λεπτὸ ἄκουσα οὐρσιμο παντοφλῶν στὸ διάδρομο καὶ στ' ἄνοιγμα τῆς πόρτας φάνηκε μιὰ χοντρὴ μαύρη μ' ἄσπρα δόντια καὶ κατάκοκκινα χείλη. Ἦταν μουγκή. Ἡ κ. Μαρσὲλ σὰν ἐξυπνη γυναῖκα ποὺ ἦταν, εἶχε διαλέξει μιὰ τέτοια ὑπηρέτρια ξέροντας πόσο... ἐχέμυθες εἶνε ἡ δμῳφυλές της! Ἡ ἀραπίνα μ' ὠδήγησε λοιπὸν σὲ ἕνα σαλονάκι ὑπερβολικὰ μοντέρνο ποὺ μιὰ τὴν ἀλήθεια, μ' ἐξέπληξε καὶ μ' ἄφησε νὰ περιμένω τὴ σειρά μου. Ποιὸν ἀπὸ μένα ἦταν μιὰ κυρία μὲ πανάκριβη γοῦνα, ἕνας ἡλικιωμένος κύριος ποὺ μόλις στεκόταν στὰ πόδια του ἀπὸ τὶς κατακρήσεις, δυὸ νέες, ἴσως δακτυλογράφοι, ἴσως κορίτσια οἰκογενειῶν κι' ἕνας φοιτητὴς ποὺ μόλις εἶχε ἔρθει ἀπὸ τὴν ἐπαρχία κ' ἤθελε πρὶν νὰ πατήσῃ στὴ Σορβόνη νὰ μάθῃ ὅλες τὶς πολιανθρωπιὲς ποὺ ἔκανε ἡ κ. Μαρσὲλ ἦταν ἐξυπνη γυναῖκα. Ἤξερε νὰ κάνῃ τὶς ἐπισκέπτριές της νὰ φεύγουν εὐχαριστημένες. Δὲν πρόφθασα ὡστόσο νὰ συνεχίσω τὶς παρατηρήσεις μου. Ἔξυε ἔρθει ἡ σειρά μου. Ἡ μουγκὴ ἀραπίνα μοῦ εἶχε κάνει νόημα νὰ τὴν ἀκολουθήσω. Περάσαμε ἕνα ἔρημο δωμάτιο, ἔπειτα ἕνα ἄλλο ντυμένο μὲ ταπῆτες κουρτίνες καὶ τέλος μπῆκαμε σ' ἕνα μικρὸ σαλόνι. Ἄρχισα πάλι νὰ ἀνησυχῶ. Γύρω μου ἔβλεπα τώρα ἕνα σωρὸ ἀνατριχιαστικὰ πράγματα: Ζωντανὲς σαῦρες μέσα σὲ γυάλες, φείδια, μεγάλους βατράχους καὶ περάστιες νυχτερίδες ποὺ ἅπλωναν τὶς μεμβράνες τους στὸν τοῖχο. Πάνω σ' ἕνα χαμηλὸ τραπεζάκι ἦταν μιὰ μικροσκοπικὴ νεκροκεφαλὴ καὶ δίπλα της ἕνα ζευγάρι ματογυάλια. Εἶχα τὸ κουράγιο νὰ τὰ φορέσω. Μεγάλωναν ὑπερβολικὰ ὅ,τι κι' ἂν κύτταζα, πρᾶγμα ποὺ μ' ἔκανε νὰ ἀνατριχιάσω. Ἡ κ. Μαρσὲλ ἔκανε τέλος τὴν ἐμφάνισί της: Ἦταν ντυμένη σὰν Ἰνδὴ σκλάβα καὶ εἶχε μιὰ γλυκύτητα στὴ φυσιογνωμία της. Κάθησε ἀπέναντί μου, φόρεσε τὰ σατανικὰ γυαλιὰ καὶ μὲ κύτταξε προσεχτικὰ στὰ μάτια.

—Ἐσᾶς ἔρωτευμένος, μοῦ εἶπε κατόπιν. Ἀγαπᾶτε μιὰ ξανθή. Δὲν σᾶς ἀγαπάει. Μὰ θὰ τὴν κάνουμε νὰ σᾶς ἀγαπήσῃ. Τώρα σᾶς κάνη ἀπιστίες !...

Ὢς ἐδῶ μοῦ ἔλεγε τὴν ἀλήθεια. Ἡ Σοὺζάνα, ἡ Σούζυ, ὅπως ἤθελε νὰ τὴ φωνάζω, μ' εἶχε ἀπατήσει μ' ὅλους τοὺς φίλους μου ποὺ τῆς εἶχα συστήσει. Ἀναγκάσθηκα νὰ ὑπομείνω αὐτὸ τὸ μαρτύριο καὶ νὰ τὸ πάρω. ἀπόφασι. Ἡ μόνη ἱκανοποίησί μου ἦταν ὅτι κάθε φορὰ ποὺ ναναγοῦσαν τὰ ἐρωτικά σχέδιά της γύριζε σὲ μένα γιὰ νὰ μοῦ ζητήσῃ νὰ τὴ συγχωρέσω !

—Ἤρθατε δῶ πέρα, συνέχισε ἡ μάγισσα, ἀπὸ ἀπλῆ περιέργεια. Δὲν πιστεύετε στὶς συμβουλές μου...Αὐτὸ φαίνεται καθαρὰ μέσα στὰ μάτια σας. Θὰ σᾶς ἀποδείξω ὅμως ὅτι δὲν ἔχετε δίκηο. Θὰ σᾶς κάνω νὰ ξεχάσετε ὅλες τὶς πίκρες. Θὰ σᾶς δώσω νὰ πιῆτε τὸ νερὸ τῆς λήθης. Κοστίζει μόνο εἴκοσι φράγκα. Στὶς δώδεκα ἡ ὥρα τὴν νύχτα θ' ἀνοίξετε τὸ παράθυρό σας καὶ κιττάζοντας τὰ ἄστρα θὰ πῆτε τρεῖς φορές: «Ὅσο λάμπουν τὰ μισογαιτάρια τ' οὐρανοῦ, ἔτσι νὰ καθσοίσουν κ' ἡ σκοτεινὲς σκέψεις ποὺ βασανίζουν τὴν καρδιά μου...» Ἔπειτα θὰ πιῆτε τ' ἀμίλητο νερὸ καὶ θὰ γιατρευθῆτε.

—Γιατρεύονται πάντα ἡ πελάτισές σας ; τὴ ρώτησα ἀνακτῶντας τὴν ἐπαγγελματική μου περιφρόνεια.

—Βεβαίως. Σέρω νὰ μαντεύω τ' σκέψεις τους καὶ τὴν αἰτία ποὺ τοὺς βασανίζει.

—Πῶς χορέτετε ἐν' ἀγαπημένο ἀνδρόγυνο ; ρώτησα τὴ μάγισσα.

—Ἁπλούστατα, βάζω μιὰ φίλη τῆς συζύγου νὰ τὸν παρασύρῃ ὥς ἐδῶ γιὰ νὰ τῆς πῶ τὴν τύχη της. Τὸ λέω τρομερὰ πράγματα ποὺ τῆς ταράζουν τὴν ψυχή της. Τὸ ἴδιο κάνω καὶ στὸ σύζυγο. Τ' ἀποτέλεσμα εἶνε εὔκολο νὰ τὸ καταλάβετε. Ἀρχίζει ν' ἀμφιβάλλῃ ὁ ἕνας γιὰ τὸν ἄλλον, νὰ κρύβῃ τὶς σκέψεις του, νὰ λέῃ ψέματα καὶ φυσικά, μιὰ μέρα, ξεσπάῃ ὁ πρῶτος καυγᾶς. Ἔπειτα τ' ἀνδρόγυνα συνηθίζουν νὰ μαλώνουν καὶ τέλος χωρίζουν γιατὶ ἔχουν κάνει μαρτυρικὴ ζωή τους. Ἔχω χωρίσει μ'αὐτὸν τὸν τρόπο ἕνα τρυφερὸ ζευγάρι τὸν πρῶτο κιόλας μῆνα τοῦ μέλιτός του. Μήπως θὰ θέλατε τὴ βοήθειά μου σὲ καμμιὰ σας περίπτεται ; Δὲν κοστίζει πολύ. Μόνο πεντακόσια φράγκα !

Τὴν εὐχαρίστησα καὶ τὴν παρακάλεσα ν' ἀπαντήσῃ ἀκόμη σὲ μιὰ ἐρώτησί μου.

—Τί ἤθελε ἡ κυρία, τὴ ρώτησα, μὲ τὴ βαρύτιμη γοῦνα ποὺ σᾶς ἐπεσκέφθηκε πρὸ ὀλίγου ;

—Νὰ τὴν πληροφορήσω ἂν ὁ φίλος της τὴν ἀπατᾶ.

—Κι' ἐσεῖς τί τῆς ἀπαντήσατε;

—Ὅτι πράγματι τὴν ἀπατᾶ. Αὐτὸ εἶνε μιὰ μεγάλη ἀλήθεια.. Ὅταν καταλάβει ἕνας ἄνδρας, ὅτι τὸν ἀγαπάει μιὰ γυναῖκα ἀρχίζει νὰ τὴ βαρύεται καὶ γὰ τῆς κάνῃ ἀπιστίες. Γι' αὐτὸ ἡ ὁμορφες γυναῖκες δὲν ἀγαποῦν ποτέ. Ἔτσι ἔχουν διάρκῶς ἕνα σωρὸ θύματα.

Πλήρωσα τὴν ἐπίσκεψί μου στὴ κ. Μαρσὲλ καὶ τ' ἀμίλητο νερὸ κι' ἔφυγα ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ μυστηριώδες σπίτι τῆς ὁδοῦ Ντυπρὲ ἀποφασισμένος νὰ στείλω περίπατο τὴ ξανθὴ δήμιό μου. Εἶχα ἀποφασίσει νὰ ἀκολουθήσω τὶς συμβουλὲς τῆς μάγισσας. Ἀλλὰ δὲν στάθηκα τυχερός. Ἡ Σοὺζυ ἀνεκάλυψε τὸ θαυματουργὸ μπουκαλάκι, μ' ἀνάγκασε νὰ τῆς πῶ τί ἦταν καὶ τὸ ἤπιε αὐτὴ πρὶν νὰ προφτάσω νὰ τὴν ἐμποδίσω. Μὰ τ' ἀμίλητο νερὸ μόλις ἔφτασε στὸ στομάχι της ἄρχισε νὰ τῆς προκαλῇ ἀφάνταστους πόνους. Ἔτρεξα καὶ φώναξα ἕνα γιατρό. Ἡ ἄτυχη Σοὺζυ κατόρθωσε νὰ γλυτώσῃ, ὡς ἐκ θαύματος, ἀπὸ δηλητηρίαση ! Ἡ ὑποχρεωτικὴ κ. Μαρσὲλ ποὺ εἶχε μαντέψει τὸ σκοπὸ τῆς ἐπισκέψεώς μου εἶχε κρίνει φαίνεται καλὸ νὰ μὲ στείλῃ στὸν ἄλλο κόσμο γιὰ νὰ ξεχάσω. Ἔτσι θὰ γλύτωνε ἀπὸ τὶς ἀποκαλύψεις μου κι' ἀπὸ τὶς ἐνοχλήσεις τῆς ἀστυνομίας. Μὰ δὲν τὰ κατάφερε. Ἔτσι τὴν φλοξένησαν πάλι τὰ κρατητήρια τῆς Γενικῆς Ἀσφαλείας κι' αὐτὴ τὴ φορὰ καθὼς φαίνεται τὴν ἔχει πολὺ ἄσχημα. Ὅσο γιὰ ἐκείνα τὰ καταραμένα γυαλιά της, οἱ ἀστυνομικοὶ ἐξακρίβωσαν ὅτι μ' αὐτὰ μποροῦσε νὰ διακρίνῃ καὶ τὴν παραμικρὴ ἐντύπωσι ποὺ ἔκαναν τὰ λόγια της στὸ συνομιλητή της καὶ νὰ κανονίζῃ τὶς ἀπαντήσεις της. Ἦταν μιὰ διαβολογυναῖκα ἄξια γιὰ τὸν τίτλο τῆς συνεργάτιδος τοῦ Σατανᾶ, ὅπως ἄλλωστε εἶνε ὅλες ἡ σημερινὲς μάγισσες τῆς κοσμοπόλεως.

ΑΝΡΥ ΖΑΣΜΕΝ

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ σὲ ἀπολύτως ἱκανοποιητικὰς τιμὰς παλαιὰ διάφορα βιβλία, παντὸς εἴδους καὶ πάσης γλώσσης, καθὼς καὶ ὁλόκληρες βιβλιοθῆκες. Γράψατε : «Οἰκογένειαν», Λέκα 7, Ἀθήνας.

ΠΑΡΑΞΕΝΑ ΗΘΗ ΚΙ' ΕΘΙΜΑ ΤΩΝ ΕΣΚΙΜΩΝ

ΠΩΣ ΖΟΥΝ ΕΚΕΙ ΠΟΥ ΧΙΟΝΙΖΕΙ ΔΙΑΡΚΩΣ

(Ἄρθρο τοῦ Γάλλου ἐξερευνητοῦ Ζὰν Ντορσέν)

Οἱ περισσότεροι ἀπὸ μᾶς φοβοῦνται τὸν χειμῶνα καὶ τὸν βλέπουν νὰ ἔρχεται μὲ μεγάλη ἀπελπισία. Γιὰ ποιὸ λόγο ὅμως, ἀφοῦ μιὰ ἐποχὴ εἶνε κι' αὐτὴ καὶ περνάει πὸ γρήγορα ἀτ' ὅ,τι μποροῦμε νὰ φαντασθοῦμε. Ἔπειτα δὲν σκέπτονται ὅλοι αὐτοὶ πὼς ἀπαρέλλαστα, ὅπως ἀπολαμβάνοιμε μιὰ καλὴ ξεκούραση ὕστερα ἀπὸ ἕνα κοπιαστικὸ δρόμο, ἔτσι ἀλαμβάνοιμε πὸ πολὺ τὴν ἄνοιξι, μετὰ τὴν παγωνιὰ τοῦ χειμῶνος.

Ἀλλὰ ἐκεῖνο ποὺ φαίνεται πράγματα ἀφόρητο θάναι νὰ ζῇ κανεὶς σὲ χῶρες, ὅπως εἶνε ἡ ἀνταρκτικὲς ἢ πολικές, ἐκεῖ ποὺ χιονίζει διαρκῶς, ποὺ φυσᾷ παγερὸς ἄνεμος, κι' ὅπου οἱ ἄνθρωποι εἶνε ἀναγκασμένοι νὰ παλεύουν μὲ τὴ φύσι καὶ νὰ ζητοῦν καταφύγιο σὲ ἐπιπλιὲς σὰν τὸ ἄγρια θηρία.

Κι' ὅμως βάζη τὸ θέλγητρά της κι' αὐτὴ ἡ ζωή, ἀφοῦ ὅσοι πάνε μιὰ φορὰ σ' αὐτὰ τὰ μέρη δὲν ἔχουν πειὰ παρὰ ἕνα ὄνειρο: πῶς νὰ ξαναγυρίσουν.

Κάθε ἄλλη χώρα τοὺς φαίνεται μονότονη χωρὶς ἐνδιαφέρον, ὅταν τὴν συγκρίνουν μὲ τὶς λευκὲς ἐκεῖνες ἐκτάσεις ποὺ συχνὰ θεριζονται ἀπὸ τὶς τρομερὲς πολικὲς θύελλες.

Σχετικῶς ἔχουμε τὸ ὁλοζώντανο παράδειγμα τοῦ γέρο ἐξερευνητοῦ Βέλτς, ὁ ὁποῖος πέρασε τριάντα ὁλόκληρα χρόνια τῆς ζωῆς του στὶς ἀφιλόξενες ἐκτάσεις τοῦ Πόλου, καὶ παρὰ τὴ θέλησί του, βρέθηκε, μιὰ μέρα πεταγμένος στὸ Χαμβοῦργο. Νομίζετε πὼς τὸ ὄνειρό του τώρα εἶνε νὰ γυρίσῃ στὴν πατρίδα του τὴν Τσεχοσλοβακία ; Κιόλας ἄλλο. Ἐξοικονομεῖ, πεντάρα-πεντάρα, γιὰ νὰ μαζέψῃ τὰ 200 δολλάρια ποὺ τοῦ χρειάζονται, γιὰ νὰ πληρώσῃ τὸν ναῦλο του καὶ νὰ ξαναφύγῃ γιὰ τὴ χώρα τῶν ἀγαπημένων του Ἐσκιμώων.

Μπορεῖτε καὶ νὰ φαντασθῆτε ἀκόμη ποία εἶνε ἡ ζωὴ αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων ποὺ ζοῦν διαρκῶς στοὺς πάγους ;

Νομίζετε πὼς ἔχουν σπίτια ἢ κανένὸς εἴδους ἄνεσι ;

Τὶς περισσότερες φορὲς ἀρκοῦνται μὲ μιὰ σπηλιὰ ἢ μὲ μιὰ τρύπα ποὺ σκάβουν μονάχοι τους μέσα στὴ γῆ καὶ φυσικὰ δὲν ξέρουν τί θὰ πῆ φωτισμὸς ἢ θέρμανσις. Τὰ ἠλεκτρικὰ πολύφωτα ἔχουν ἀντικατασταθῆ μὲ μιὰ τρωτόγνωη λυχνία ποὺ καίει μὲ λάδι φώκιας καὶ θερμάδει ἀπαίσια.

Περιττὸ δὲ νὰ ποῦμε ὅτι ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι ποὺ ζοῦν σ' αὐτὰ τὰ μέρη δὲν ἔχουν καὶ πολλὲς σχέσεις μὲ τὴν καθαριότητα.

Οἱ πὸ... πολιτισμένοι ἀπὸ ὅλους αὐτοὺς εἶνε οἱ Ἐσκιμῶοι. Ἀκούσατε καὶ κρίνατε μόνοι σας...

Τὰ σπίτια τους ποὺ λέγονται «Ἰγκλοὺξ» εἶνε καμωμένα ἀπὸ ὄγκους πάγων, τοὺς ὁποίους τοποθετοῦν τὸν ἕνα πάνω στὸν ἄλλο. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ λογαριάζουν τὰ σκυλλιά τους πὸ πολὺ ἀπὸ τὶς γυναῖκες τους, γιατὶ τὰ σκυλλιὰ εἶνε χρήσιμα. Ἀφοῦ φᾶνε αὐτοί, ταΐζουν τὰ σκυλλιά τους καὶ ὅ,τι περισσεύσει τὸ τρῶνε ἡ γυναῖκες...

Τὴ γυναῖκα γενικῶς τὴν λογαριάζουν πολὺ χειρότερο ἀπὸ ἕνα ζῶο, ἀφοῦ τὴν ἀναγκάζουν νὰ δουλεύῃ μαστιγώνοντάς την.

Ἡ τελετὴ τῶν ἀρραβώνων εἶνε τὸ σύμβολον τῆς σκλαβιᾶς ποὺ περιμένει τὴν δυστυχισμένη γυναῖκα. Ὅταν ἕνας Ἐσκιμῶος βάλλει στὸ μάτι μιὰ κατέλλα, μιταίνει στὸ σπίτι της καὶ σηκώνει τὸ δεξὶ του πόδι γιὰ νὰ τοῦ δγάλῃ τὸ ὑπόδημα. Ἂν ἡ κοπέλλα τὸ κάνῃ αὐτὸ σημαίνει ὅτι δέχεται αὐτὸν τὸν ἄνδρα γιὰ σύζυγο καὶ γρήγορα δρίζεται ὁ γάμος. Οἱ Ἐσκιμῶοι ἀλ-

λοστε ἔχουν ἀπλοωσῃσει πολὺ τὸ ζήτημα τῆς ὑποδήσεως, ἀφοῦ δὲν φοροῦν οὔτε κάλτσες, οὔτε μποτες, παρὰ ἕνα εἶδος θήκης ἀπὸ δέρμα ζώου. Ἡ κοπέλλα ποὺ δέχεται αὐτὴ τὴν ἐνδειξι τῆς τιμῆς, ξαπλώνεται μπροστὰ στὸν ἄνδρα ἀνάσκελα, τραβᾶ μὲ τὰ δόντια της τὸ πρωτόγονο αὐτὸ ὑπόδημα καὶ τὸ δγάζει.

* * *

Ὅσοι ἔζησαν στὶς ἀρκτικὲς χῶρες, ὅλοι συμφωνοῦν πὼς εἶνε πολὺ παράξενοι τόποι.

Μπορεῖμε νὰ φαντασθοῦμε τὴν μεγαλοπρέπεια ἑνὸς τροπικοῦ δάσους ἢ τὴν ἐπιβλητικότητα μιᾶς ἐρήμου, ἀλλὰ δὲν μποροῦμε νὰ φαντασθοῦμε τὴ φρίκη ποὺ παρουσιάζουν ἡ παγωμένες χῶρες τοῦ Ἄπω Βορρᾶ.

Στὴν κακὴ ἐποχή, οἱ ἄνθρωποι δὲν βγαίνουν διόλου ἔξω ἀπὸ τὰ σπίτια τους. Οἱ δρόμοι εἶνε καταπάγωμένοι, ἡ νύχτες εἶνε συμπαγεῖς καὶ τὸ κρύο εἶνε τόσο δυνατὸ ποὺ κάτω ἀπὸ τοὺς πάγους σπάζουν οἱ βράχοι.

Ἐξερευνηταὶ καὶ ἐντόπιοι ὅλοι θάβονται καὶ δὲν τολμοῦν νὰ ξεμυτίσουν.

Ἔξω ἡ θύελλα μαίνεται. Δυστυχία σὲ ὅποιον διανοηθῇ νὰ ξεμυτίσῃ ! Παρασύρεται στὴ στιγμὴ ἀπὸ τὴ θύελλα. Δυστυχία ἐπίσης σὲ ὅποιον δὲν ἔχει ἀρκετὲς προμήθειες ! Πεθαίνει ἀπὸ πείνα καὶ ὅταν περάσῃ ἡ καταιγὶς χιλιάδες πτώματα ἀνθρώπων καὶ ζώων βρίσκονται πάνω στοὺς πάγους.

Ἀλλὰ πὼς περνοῦν οἱ ἄνθρωποι αὐτὴ τὴν περίοδο τοῦ ἀγρίου κλεισματος ; Γυμνάζουν ἀπλούστατα τοὺς σκύλους των, μιὰ ἀρκούδα ἢ καὶ ἕνα ποιήλι.

Ὅταν ἔλθουν λίγο καλύτερες μέρες, τότε ὅλα ξεχνιοῦνται. Βγαίνει ἥλιος, ὁ οὐρανὸς εἶνε γαλάζιος καὶ φαίνεται τόσο κοντά, ὥστε νομίζετε πὼς πετῶντας μιὰ πέτρα, θὰ τὸν πετύχετε.

Ἐκεῖ σ' αὐτὲς τὶς χῶρες παρατηροῦνται καὶ οἱ περίφημοι ἀντικατοπτρισμοί ποὺ εἶνε ἀκόμη πιὸ περίφροροι, ὕστερα ἀπὸ μιὰ ἐκλειψι τοῦ ἡλίου. Ἐν πρώτοις γίνεται σκότος βαθύ, ἔπειτα φαίνεται ὁ ἥλιος καὶ ἡ ἔκτασις ὁλόκληρη γίνεται διάτυγη. Τότε φαίνονται ὅλα ἀνάποδα: νομίζετε πὼς ἔχετε τὸ κεφάλι στοὺς πάγους καὶ τὰ πόδια στὰ σύννεφα...

Ἡ ἄνοιξις (!) ἀρχίζει τὸν Μάϊο, συνοδεύεται δὲ μὲ φαινόμενα πού τρομάζουν ἀκόμη καὶ τοὺς θρασυλεώτερους. Οἱ πάγοι τοῦ Ὠκεανοῦ πατάζουν μὲ δαιμονιώδεις κρότους, νομίζει δὲ κανεὶς πὼς ἔρθασε τὸ τέλος τοῦ κόσμου. Οἱ βράχοι ἀποσπῶνται καὶ κυλᾶνε μὲ φοβερὸ κρότο, συχνὰ πέφτουν καὶ μετέωρα. Συγχρόνως βροντὲς δονοῦν τὸ σύμπαν.

Θὰ φαντάζεσθε πὼς ἐν' αὐτὲς τὶς συνθῆκες οἱ ἄνθρωποι θὰ εἶνε μελαγχολικοὶ καὶ δύσθυμοι. Ἐν τούτοις ὄχι. Μὲ γιορτὲς καὶ πανηγύρια τὰ ξεχνοῦν ὅλα. Ἡ πιὸ ἐπίσημη γιορτὴ τους γίνεται μὲ τὴν ἔναρξι τῆς ἐτοιχῆς τοῦ ψαρέματος.

Κατασκευάζουν ἕνα ὁμοίωμα ὕψους ὀκτὼ μέτρων ἀπὸ ὀστᾶ ζώων τῆς θαλάσσης καὶ γύρω ἀτ' αὐτὸ χορεύουν καὶ τραγουδοῦν μὲ τὴ συνοδεία τῶν πρωτόγονων ὀργάνων τους.

Ἡ γιορτὴ τελειώνει φυσικὰ μὲ φαγιὰ καὶ τὸν πρωτεύοντα ρόλο ἔχουν τὰ ὡμὰ ψάρια καὶ τὸ ὡμὸ κρέας, γιὰ νὰ ξεθυμάνουν, ἀφοῦ ὅλους τοὺς χειμωνιάτικους μῆνες ἐτρέφοντο μὲ παστὰ ψάρια.

Ἂς μὴ παραπονώμαστε λοιπὸν ἐμεῖς οἱ προνομιοῦχοι, ποὺ ὁ πολιτισμὸς μᾶς ἔχει τόσο καλοσυνηθίσει..

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΝΟΕΛ ΡΟΜΠΕΡΤΣ

Ο "ΚΥΡΙΟΣ ΤΟΥ 13„

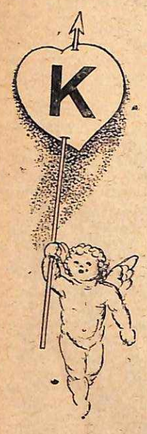

ΑΘΕ νύχτα ἀπὸ τὶς δώδεκα μέχρι τὰ ἑξημερώματά ὁ σὲρ Τόμας Οὐίλλιαμσ ο ν δὲν μποροῦσε νὰ κλείση μάτι. Ὁ διπλανὸς γενικός του, ὁ «κύριος τοῦ ἀριθμοῦ 13», ὅπως τὸν λέγανε οἱ γκρόμμι τοῦ ξενοδοχε ί ο υ μέτραγε δινατὰ μὲ μιὰ μονότονη φωνὴ ἕνα σωρὸ λίρες. Ἔπειτα ἔκλεινε μὲ νευρικότητα τὰ συρτάρια τοῦ γραφείου του, μὰ δὲν ἡσύχαζε. Πάντα ὕστερ' ἀπὸ κάθε τέτοιο μέτρημα ἀκολουθοῦσε τὸ σχίσιμο διαφόρων χαρτιῶν, μουρμούρισματα, ἀναστεναγμοὶ καὶ τέλος τὸ γέμισμα ἑνὸς πιστολιοῦ. Ὁ σὲρ Τόμας αὐτὴ τὴν τελευταία σκηνὴ τοῦ νυχτερινοῦ δράματος τοῦ παράξενου ἑνοίκου τὴν παρακολουθοῦσε μὲ ξεχωριστὴ εὐχαρίστηση. Κάθε νύχτα περίμενε ν' ἀκούσῃ τὸν ξηρὸ κρότο μιᾶς ἐκπυροσκροτήσεως ποὺ θὰ τὸν ἀπήλλασσε τέλος πάντων, ἀπὸ τὸν ἐνοχλητικὸ «κύριο τοῦ 13». Παραδόξως ὅμως ὁ ἄγνωστος ἐνῶ ἔπαιζε μὲ ἀφορίβεια κ' εὐσυνειδησία ἠθοποιοῦ ὅλες τὶς παράπανο σκηνές, τὴν τελευταία στιγμὴ δίσταζε, ἔμενε λίγο χωρὶς νὰ κάνῃ κανένα θόρυβο κι' ἔπειτα ἄρχιζε νὰ κλαίῃ μὲ ἀναφυλλητὰ μέχρι τὰ ἑξημερώματα.

Ὁ σὲρ Τόμας παραξενεμένος ζήτησε πληροφορίες ἀπὸ τὸν μαΐτρ τοῦ ξενοδοχείου γι' αὐτὸν τὸν ἔνοικο τοῦ 13.

—Εἶνε ὁ Ρίτσαρντ Χάϊλ, τοῦ εἶπε ἐκεῖνος, ἕνας βαθύπλουτος ἔμπορος τοῦ Μάντζεστερ κι' ὁ μεγαλείτερος φιλάργυρος τῆς Ἀγγλίας. Κάθε βράδυ κάνει λεπτομερῶς τοὺς λογαριασμούς του γιὰ νὰ δῇ τί ξόδεψε τὴ μέρα καὶ στενοχωριέται, ὅταν ἀνακαλύψει ὅτι ἔχει κάνει κανένα περιττὸ ἔξοδο ἢστοι καὶ μιᾶς πέννας !

—Καὶ τὸ πιστόλι ; Αὐτὸ τὸ καταραμένο πιστόλι τί τὸ ἀδειάζει καὶ τὸ γεμίζει κάθε νύχτα ; φώναξε ἐνευριασμένος ὁ σὲρ Τόμας.

—Διόλου ἀπίθανο νὰ θέλη ν' αὐτοκτονήσῃ βλέποντας ὅτι ξοδεύει ἕνα σωρὸ λεφτά.

—Καὶ γιατὶ δὲν γυρίζει μιὰ ὥρα ἀρχήτερα στὸ Μάντζεστερ ; Τί κάνει στὸ Λονδῖνο ;

—Καθὼς μᾶς εἶπε, περμένει τὴν κόρη του ἀπὸ τὸ Παρίσι. Ξέρετε εἶνε τὸ μόνο πλάσμα ποὺ τὸν κάνει ὅτι θέλει. Εἶνε ἡ μόνη ποὺ μπορεῖ νὰ τοῦ σπαταλήσῃ ὅλη τὴν περιουσία του, χωρὶς αὐτὸς νὰ διαμαρτυρηθῇ. Ὅλοι οἱ φιλάργυροι ἔχουν λόξες. Ὁ Ρίτσαρντ Χάϊλ λοιπὸν ἀγαπάει κι' αὐτὸς μέχρι παραφροσύνης τὴ μοναχοκόρη του. Ἴσως γι' αὐτὸ κάνει τόσο αἰματηρὲς οἰκονομίες γιὰ νὰ τῆς ἀφήσῃ μιὰ μέρα σημαντικὴ περιουσία.

—Ναί, μὰ γὰ δὲν χρωστάω τίποτε νὰ μένω ἄγρυπνος τὴ νύχτα, διαμαρτυρήθηκε ὁ σὲρ Τόμας. Δῶστε μου ἕνα ἄλλο δωμάτιο, ἔστω καὶ στὴ σοφίτα, φτάνει νὰ ἔχω ἡσυχία.

—Δυστυχῶς, τοῦ ἀπάντησε ὁ μαΐτρ, δὲν ὑπάρχουν δωμάτια. Ὅλα ἔχουν καταληφθῆ. Εἶνε βλέπετε ἡ ἐποχὴ ποὺ πολλοὶ ξένοι ἔρχονται στὴν ἀγγλικὴ πρωτεύουσα. Σᾶς συμβουλεύω ἀ μὴ ἐγκαταλείψετε τὸ δωμάτιό σας. Μὲ λίγη καλὴ θέλησι ὅλα θὰ διορθωθοῦν.

Ὁ σὲρ Τόμας γύρισε στὴν κάμαρά του. Βέβαια θὰ μποροῦσε νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ ξενοδοχεῖο αὐτό, μὰ ἦταν περίεργος νὰ δῇ τὶ τέλος θὰ εἶχε ἡ παράδοξη ἱστορία τοῦ «κυρίου τοῦ 13». Ἔτσι τὸ πῆρε ἀπόφασι, ἄλλαξε τρόπο ζωῆς, κοιμόταν δηλαδὴ ὅλη τὴ μέρα καὶ ξαγρυπνοῦσε τὴ νύχτα καὶ περίμενε τὸ ἀπρόοπτο ἐπεισόδιο. Κι' ἀλήθεια εἶχε ἕνα προαίσθημα ὅτι κάτι θὰ συνέβαινε.

"Υστερ' ἀπὸ τρεῖς μέρες ὁ Ρίτσαρντ Χάϊλ πῆγε στ' ἀεροδρόμιο τοῦ Κρόϋτον νὰ παραλάβῃ τὴ μοναχοκόρη του. Εἶχε ντυθῆ μὲ ἐξαιρετικὴ ἐπιμέλεια κ' ἦταν ἡ μόνη φορὰ ποὺ τὸν εἶδαν νὰ χαμογελάῃ. Τὸ μεσημέρι τέλος γύρισε μὲ τὴν κόρη του. Ἦταν τόσο ὥμορφη, ἔσο ὁ πατέρας της ἦταν ἀηγκούνης. Εἶχε μιὰ παρισινὴ χάρι στὸ ντύσιμό της καὶ μιλοῦσε στὸν πατέρα της μὲ τόση οἰκειότητα, ὥστε καταλαβαίνετε ὅτι εἶχε στείλει περίτεχτο ὅλους τοὺς κανόνες τῆς ἀγγλικῆς ἀνατροφῆς !

Ἦταν ἡ μόνη μέρα αὐτὴ ποὺ ὁ σὲρ Τόμας ἐπεθύμησε νὰ νυχτώσῃ μιὰ ὥρα ἀρχήτερα. Ἤθελε νὰ δῇ ἂν ὁ φιλάργυρος θὰ εἶχε τὸ θράσος νὰ ἐπαναλάβῃ καὶ μπροστὰ στὴν κόρη του ὅλη ἐκείνη τὴ θεατρικὴ σκηνὴ τῆς ψεύτικης αὐτοκτονίας του. Ὁ σὲρ Τόμας Οὐίλλιαμσον, ἐδῶ ποὺ τὰ λέμε, ἦταν ἕνας παράξενος ἄνθρωπος. Ἄφησε τὴ ζωή του νὰ περάσῃ χωρὶς νὰ κάνῃ πίποτε. Ἐκεῖνο ποὺ τὸν ἐνδιέφερε, ἦταν ἡ περιπέτεια κ' αὐτὴ μόνο τὸν εὐχαριστοῦσε. Ἔτσι καὶ στὸν «κύριο τοῦ 13» ἄρχισε νὰ βρίσκη ἐνδιαφέρον καὶ νὰ τὸν θεωρῇ ἄξιο τῆς προσοχῆς του. Γι' αὐτὸ ἀφήνοντας κατὰ μέρος κάθε εὐγένεια, πῆρε μιὰ καρέκλα τὴν τοποθέτησε κοντὰ στὸ μεσότοιχο κ' ἄναψε ἕνα τσιγάρο, περμένοντας τὴν ἔναρξι τῆς... «παραστάσεως» τοῦ Ρίτσαρντ Χάϊλ. Μὰ παραδόξως ἡ «παράστασις» ἀργοῦσε.

Ὁ μέστερ Χάϊλ συζητοῦσε μὲ τὴν κόρη του γιὰ τὸ Παρίσι, γιὰ τὴ ζωή της γιὰ τὶς γνωριμίες της. Ἐκείνη τοῦ τὰ ἐξομολογεῖτο ὅλα, μὲ τόση εἰλικρίνεια καὶ τὲ τέτοιο κυνισμὸ ποὺ ὁ σὲρ Τόμας ἄρχισε νὰ ἀμφιβάλλῃ ἂν εἶνε κόρη του. Μιὰ εὐθυμη γυναῖκα τῶν νυχτερινῶν κέντρων δὲν θὰ μιλοῦσε χειρότερα! Ὡστόσο τὰ μεσάνυχτα ὁ Ρίτσαρντ Χάϊλ καληνύχτησε τὴν κόρη του κι' ὁ ἐκκεντρικὸς Ἄγγλος τὸν ἄκουσε νὰ κάθεται στὸ γραφεῖο του. Ἐκεῖνο τὸ ὑράδυ ὅμως δὲν ἔκανε καθόλου θόρυβο. Ὁ σὲρ Τόμας ἄκουγε μόνο τὸ τσαλάκωμα τῶν χαρτιῶν καὶ τίποτ' ἄλλο. Ἀπογοητευμένος ξαπλώθηκε στὸ κρεββάτι του μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι τ' ἄλλο βράδυ θὰ ἦταν πιὸ τυχερός. Καὶ πράγματι τὴν ἄλλη βραδιὰ ὁ φιλάργυρος ἄφησε τὴν κόρη του νὰ πάῃ νὰ διασκεδάσῃ μὲ μερικοὺς φίλους της κι' αὐτὸς κλείσθηκε στὸ δωμάτιό του. Ὁ σὲρ Τόμας ἔτοιξε εὐχαριστημένος τα χέρια του. Κάτι τοῦ ἔλεγε μέσα του ὅτι τὴ βραδιὰ αὐτὴ ὁ «κύριος τοῦ 13» θὰ ἄρχιζε πάλι τὸ στεναγμούς του. Εἶχε κάνει τόσα ἔξοδα ! Αὐτοκίνητο, λουλούδια, πλατεῖες τῶν γκρὸμ γὰ νὰ περιτριγυθῆν τὴν κόρη του καὶ τόσα ἄλλα. Μποροῦσε λοιπὸν νὰ μὴν εἶνε στενοχωρημένος;

Ὁ Ρίτσαρντ Χάϊλ μὰ τὴν ἀλήθεια θὰ περνοῦσε ὁπόψε ἄσχημη νύχτα.

Ἦταν ἡ ὥρα τρεῖς κι' ἀκόμη ὁ σὲρ Τόμας δὲν εἶχε ἀκούσει τὴν κόρη τοῦ Χάϊλ νὰ γυρίσῃ. Ὁ πατέρας της δὲν ἀνησυχοῦσε, ἀφοσιωμένος καθὼς ἦταν στοὺς λογαριασμούς του. Ξαφνικὰ ἀκούστηκε ἕνας πυροβολισμός. Ἕνας ἀληθινὸς πυροβολισμὸς αὐτὴ τὴ φορά. Ἐπειτα τὸ σῶμα ἑνὸς ἀνθρώπου ποὺ σωριάζεται καταγῆς κι' ἀμέσως κατόπιν ἕνας ἐλαφρὸς θόρυβος δημάτων. Ὁ σὲρ Τόμας ὥρμησε στὴν πόρτα, τὴν ἄνοιξε καὶ ἔγρκε στὸ διάδρομο. Ἄκουσε καθαρὰ μιὰ πόρτα νὰ κλείνη. Μὰ δὲν πρόλαβε νὰ δῇ ποιὰ ἦταν. Ἀγήσυχος γιὰ τὸ ἀπρόοπτο τέλος τοῦ «κυρίου τοῦ 13» σήμανε τὸ κουδοῦνι τοῦ κυδύνου κι' ἀναστάτωσε τὸ προσωπικὸ καὶ τοὺς ἑνοίκους. Σὲ λίγο ἔξω ἀπὸ τὸ δωμάτιο τοῦ Χάϊλ εἶχε μαζευθῆ ἕνα πλῆθος περιέργων ποὺ θορυβοῦσε. Περίμεναν μ' ἀνυπομονησία τὸν ἐρχομὸ τῶν ἀστυνομικῶν γιὰ νὰ ἀνοίξουν τὴν πόρτα. Οἱ πόλισμαν ἔφτασαν σὲ λίγο καὶ μπῆκαν στὸ μοιραῖο δωμάτιο. Ὁ Ρίτσαρντ Χάϊλ εἶχε πέσει μπροστὰ στὸ γραφεῖο του. Στὸ δεξὶ του χέρι κρατοῦσε ἀκόμη τὸ πιστόλι μὲ τὸ ὁποῖο εἶχε χτυπηθῆ στὸν κρόταφο. Πάνω στὸ γραφεῖο ὑπῆρχαν ἕνα πλῆθος λογαριασμοί.

—Αὐτοκτονία ! εἶπαν οἱ ἀστυνομικοὶ ἐξετάζοντας προσεχτικὰ τὸ τραῦμα.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ὅμως ἐπενέβη ὁ σὲρ Τόμας:

— Ἤξερα καλὰ τὸν Ρίτσαρντ Χάϊλ, τοὺς εἶπε, δὲν εἶχε ποτὲ τὸ κουράγιο ν' αὐτοκτονήσῃ. Κάθε βράδυ τὸν ἄκουγα νὰ μετράῃ τὰ λεφτά του, ὅπως κι' ἀπόψε καὶ νὰ θέλη νὰ σκοτωθῇ, μὰ δὲν τὸ κατώρθωνε.

— Δὲν βρήκαμε ποιθενὰ λεφτά, παρατήρησαν οἱ ἀστυνομικοί.

—Αὐτὸ εἶνε μιὰ ἀπόδειξι, ὅτι κάποιος ἄλλος βρισκόταν στὸ δωμάτιο τοῦ Ρίτσαρντ Χάϊλ, ὁ ὁποῖος ἀφοῦ πῆν δολοφόνησε τοῦ τὰ πῆρε.

—Σὲρ Τόμας, τοῦ εἶπε τότε μὲ αὐστηρὸ ὕφος ὁ μαΐτρ τοῦ ξενοδοχείου, ἀφῆστε τοὺς ἀστυνομικοὺς νὰ κάνουν μόνοι τὴ δουλειά τους. Μὲ τὸ νὰ κουφακοῦτε πίσω ἀπὸ τοὺς τοίχους δὲν θὰ πῇ, ὅτι μπορεῖτε νὰ καταλάβετε τί ἔγινε στὸ δωμάτιο τοῦ Χάϊλ..

Ὁ ἐκκεντρικὸς Ἄγγλος πρασίνισε ἀπὸ τὸ θυμό του. Κύτταξε ἄγρια τὸν μαΐτρ καὶ πρώτη φορὰ πρόσεξε πόσο ἀντιπαθητικὴ ἦταν ἡ φυσιογνωμία του. Ἀποτραβήχθηκε στὸ δωμάτιό του καὶ διαβύστηκε στὶς σκέψεις του. Μιὰ στιγμὴ ὅμως μιὰ ἰδέα φώτισε τὸ μυαλό του. Κατέβηκε στὸ γραφεῖο τῆς διευθύνσεως κ' εἶπε μ' ἀδιάφορο ὕφος στὸν ὑπάλληλο:

—Σᾶς παρακαλῶ μήπως ἄδειασε κανένα δωμάτιο ; Ξέρετε αὐτὸ τὸ δρᾶμα μοῦ πείραξε τὰ νεῦρα καὶ δὲν θὰ ἤθελα νὰ βρίσκωμαι δίπλα ἀπὸ τὴν κάμαρα τοῦ ἄτιχου Χάϊλ.

Ὁ ὑπάλληλος κύτταξε προσεκτικὰ τὸ βιβλίο τῶν ἀναχωρήσεων. Ἔπειτα τοῦ εἶπε:

—Χθὲς τὸ ἀπόγευμα ἔφυγε μιὰ κυρία ποὺ ἔμενε στὸ βάθος τοῦ διαδρόμου στὸν ἀριθμὸ 7 κοντὰ στὸ λουλούδια, πλατεῖες τῶν γκρὸμμι

ΤΑΞΕΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΑΡΘΡΟΝ ΤΟΥ ΜΩΡΙΣ ΝΤΕΚΟΜΠΡΑ

Χριστούγεννα στην Παλιά Σουηδία

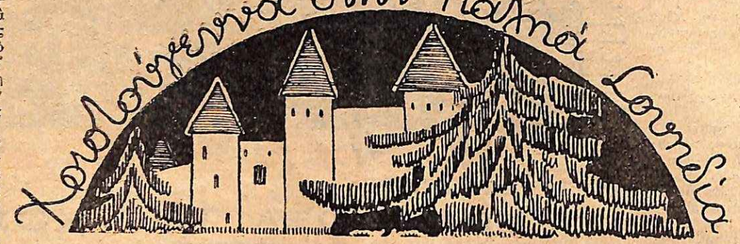

ΕΙΝΕ ἀλήθεια πὼς δὲν ξέρει κανεὶς τὴν πραγματικὴ Σουηδία, ἂν εἶδε μονάχα τὰ λιμάνια τῆς Βαλτικῆς καὶ τὴ Στοκχόλμη, τὸ καλοκαίρι. Γι' αὐτὸ κι' ἐγὼ θέλησα νὰ δῶ τὴ Σουηδία χιονισμένη κι' ὄχι τὴν ἐπίσημη, τῆς πρωτευούσης, οὔτε κι' ἐκείνη τοῦ Νότου ποὺ εἶνε γιὰ τοὺς περιηγητάς, ἀλλὰ τὴν καρδιὰ τῆς Σουηδίας, δηλαδὴ τὸ Βέρμλαντ καὶ τὴν Δαλεκαρλία. Τὸ Βέρμλαντ εἶνε ἡ εὐλογημένη χώρα τῶν θρύλων καὶ τῶν παραμυθιῶν καὶ ἡ Δαλεκαρλία εἶνε τὸ ἐθνικὸ λίκνο. Πάνω ἀπὸ τὸ ἄσπρο τριγυρίζουν ἡ μεγάλες σκιὲς τοῦ βασιλιᾶ Γκόστα καὶ τοῦ Γουσταύου Βάζα.

Ἔκανα λοιπὸν ἕνα προσκύνημα στὸ Βέρμλαντ γιὰ νὰ τιμήσω τὸ ταλέντο μιᾶς ἀξιοθαύμαστης σουηδέζας μυθιστοριογράφου, τῆς Σέλμας Λάγκερλοφ. Ἔχετε διαβάσει τὸν περίφημο «θρῦλο τοῦ Γκόστα Μπέρλινγκ»; Θυμᾶστε ἐκείνη τὴν παράξενη ἀρχηγίνα 'Εκέμπυ, ποὺ φιλοξενοῦσε στὸν πύργο της τοὺς δώδεκα ἱππάτες της, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἕτοιμοι πάντα ν' ἀδειάσουν μιὰ κοῦπα γεμάτη πώτης, νὰ παίξουν ἄσκημες φάρσες στοὺς φιλησύχους ἀστοὺς τῶν περιχώρων καὶ νὰ ταφάξουν τὴν ἀγνὴ ψυχὴ τῶν κοριτσιῶν μὲ τὰ παληὰ καὶ παθητικὰ τραγούδια τοῦ Βέρμλαντ;

Αὐτὴ ἡ χώρα τοῦ θρύλου καὶ τῶν παραμυθιῶν δὲν ἄλλαξε καὶ πολὺ ἀπὸ τὸ 1830. Διατηρεῖ ἀκόμη ὅλο τὸ ρωμαντικὸ θέλγητρό της κι' ὅλη τὴ μυστηριώδη γοητεία της. Ἀπὸ ἐκεῖ πέρα, ἀνεβαίνει κανεὶς πρὸς Βορρᾶν, στὴ Δαλεκαρλία. Τὸ ἑλκυθρό μας ποὺ σέρνεται ἀπὸ ἕνα ἄλογο τῆς Ἀποκαλύψεως μὲ πάρα πολὺ φωτεινὰ μάτια καὶ ροῦσο τρίχωμα, γλυστράει κάτω ἀπὸ τὰ χιονισμένα ἔλατα ποὺ λαμποκοποῦν ἀπὸ ἰριδωτὲς λάμψεις. Θὰ περάσουμε τὴ νύχτα στὴ Μόρα, γιατὶ ἄρχισαν πειὰ νὰ ἀπλώνονται ἡ σκιὲς στὴ Μόρα μὲ τὰ ξύλινα σπίτια, τὰ κατακόκκινα καὶ μὲ τὰ κάτασπρα παράθυρα, ποὺ φαίνονται κεῖ κάτω, στὴν ἄκρη τῆς παγωμένης λίμνης.

Μὰ νά, τώρα νύχτωσε κιόλας. Τὸ θερμόμετρο δείχνει 8 βαθμοὺς ὑπὸ τὸ μηδέν. Κι' ὅμως οἱ κάτοικοι ἐδῶ πέρα βρίσκουν πὼς κάνει μιὰ ἀνυπόφορη ζέστη!

Τὴν ἄλλη μέρα, ἀφοῦ εἶδα πρῶτα τὸ μνημεῖο τοῦ Γουσταύου Βάζα—ἕνα πέτρινο κιόσκι στὸ μέρος ἀκριβῶς ποὺ ἦταν ἄλλοτε ἡ καλύβα τοῦ Βάζα — ξεκίνησα γιὰ τὸ Σίλγιανσμπεργκ.

Τὸ ἑλκυθρό μου προχωρεῖ μέσα στὸ σιωπηλὸ δάσος. Τὰ κοράκια κρώζουν πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι μου. Χιονισμένα μονοστάτια, ἀπάτητα, χάνονται δῶ καὶ κεῖ μέσα στὰ μαῦρα ἐλάτια...

Εἶνε παραμονὴ Χριστουγέννων. Στὴν τραπεζαρία τοῦ ξενοδοχείου ποὺ κατέλυσα, ἔχουν στήσει ἕνα μεγάλο Χριστουγεννιάτικο Δέντρο. Τὸ κάθε τραπέζι ἔχει ὑποχρεωτικὰ κι' ἀπὸ μιὰ τουλίπα, ἕνα καντηλέρι μὲ κόκκινα κεριὰ κι' ἕναν μικρὸ «Τομτὲ», ἕνα νάνο μ' ἄσπρα γένεια, μὲ κόκκινα ροῦχα καὶ μὲ ξυλοπάπουτσα, ὁ ὁποῖος μιὰ τέτοια μέρα φέρνει τὴν εὐτυχία σ' ὅλα τὰ σπίτια. Ὁ «Τομτὲ» εἶνε ἡ ἀντίθεση τοῦ «Τρόλ», ἑνὸς κακοῦ νάνου ποὺ τριγυρίζει μέσα στὸ δάσος, ὅπου περιμένει τὰ κορίτσια γιὰ νὰ τὰ ξελογιάσῃ καὶ νὰ τὰ φιλάσῃ μέσα στὸν παραμυθένιο πύργο του.

Τὸ βράδυ τῆς παραμονῆς τῶν Χριστουγέννων, ὁ καθένας σερβίρεται ἀπὸ τὸ κεντρικὸ τραπέζι, ἕνα τραπέζι ἀτέραντο, στολισμένο μὲ κλαδιὰ ἀπὸ ἔλατα καὶ στολισμένο μὲ χίλιες-δυὸ λιχουδιές, ἀνάμεσα στὶς ὁποῖες εἶνε πάντα θρονιασμένο ἕνα ροδοκόκκινο γουρουνάκι, στολισμένο μὲ πράσινες καὶ ρόδινες γυρλάντες.

Πρὶν ὅμως σερβιριστοῦν, οἱ συνδαιτημόνες πρέπει νὰ περάσουν ἀπὸ τὴν κουζίνα, ὁ ἕνας πίσω ἀπὸ τὸν ἄλλο γιὰ τὸ ἔθιμο τοῦ ἐντόπια ἱ γκρότανν», δηλαδὴ γιὰ νὰ βουτήξῃ ὁ καθένας ἕνα κομμάτι ψωμὶ μέσα στὴν κατσαρόλα, ὅπου βράζει τὸ χριστουγεννιάτικο ζαμπόν.

Ἔξω τὸ χιόνι πέφτει ἀργά, ἀργὰ μέσα στὴν ἀτέραντη καὶ κάτασπρη σιωπή. Στὴν τραπεζαρία, ἡ εὐχὲς τοῦ «Γκὸτ Γιούλ» (Καλὰ Χριστούγεννα !) κυκλοφοροῦν ἀπὸ στόμα σὲ στόμα κι' ἀπὸ τραπέζι σὲ τραπέζι.

Ὅταν τελειώσει τώρα τὸ φαγητό, ὅλοι περνοῦν μέσα στὰ κατάφωτα σαλόνια. Κι' ἀρχίζει ὁ χορός. Γέροι, νέοι, γυναῖκες, παιδιά, κορίτσια, ὅλοι μαζὺ πιάνονται ἀπὸ τὰ χέρια καὶ χορεύουν μὲ τὸν παληὸ καὶ νοσταλγικὸ σκοπὸ μιᾶς παιδικῆς φαραντόλας. Κι' ἄξαφνα οἱ νέοι φωνάζουν:

—Φὺξ-Τρότ !...

Κι' οἱ ρυθμοὶ τοῦ Νέου Κόσμου θριαμβεύουν ἐδῶ ἀπάνω στὴ ρωμαντικὴ Δαλεκαρλία.

Μὰ νά, ἦρθε ἡ ὥρα τοῦ «γκλόγκ»...

Ὅλοι μας συγκεντρωθήκαμε μπροστὰ σὲ μιὰ μεγάλη χάλκινη κατσαρόλα, ποὺ ἔχει καμμιὰ δεκαριὰ δκάδες καυτὸ ψωνάτς», ἀμύγδαλα, Κορινθιακὴ σταφίδα καὶ γαρύφαλλα. Πάνω ἀπὸ τὴν κατσαρόλα ὑψώνεται μιὰ τούρτα, ἡ ὁποία στηρίζεται σὲ μιὰ σκάρα. Αὐτὴ ἡ τούρτα μοιάζει σὰν ἕνα μικρὸ Λευκὸν Ὄρος. Τὰ φῶτα τοιπὸν σβήνουν. Ἔπειτα βάζουν φωτιὰ στὸ «σνάτς» καὶ περιχύνουν τό... Λευκὸν Ὄρος, ὥστου νὰ λυώσῃ καὶ νὰ χαθῇ.. Ἡ γαλάζιες φλόγες φωτίζουν παράξενα τὰ πρόσωπα ποὺ τὶς κυτάζουν, γελαστά. Τὰ παιδιὰ χοροπηδοῦν ἀπὸ τὴ χαρά τους. Μὰ δὲν θὰ πιοῦν ἀπὸ αὐτὸ τὸ περίφημο «γκλόγκ». Μόνοι οἱ μεγάλοι πίνουν αὐτὸ τὸ δυνατὸ ποτὸ ποὺ μπορεῖ ν' ἀναστήσῃ ἕναν πεθαμένο.

Ἔπειτα, ἀρχίζει πάλι ὁ χορὸς ὥς τὶς τρεῖς ἡ ὥρα τὸ πρωΐ. Στὶς τρεῖς, εἶνε καιρὸς πειὰ γιὰ τὴ λειτουργία τῶν Χριστουγέννων στὴ γειτονικὴ παληὰ ἐκκλησία.

Πάνω στὸ χορὸ λοιπὸν μᾶς εἰδοποιοῦν ἄξαφνα:

—Τὰ ἑλκυθρα θὰ ξεκινήσουν ὕστερ' ἀπὸ δέκα λεφτά...

Σὲ κάθε ἑλκυθρο κάθονται κι' ἀπὸ δυὸ ζευγάρια. Ἔμπρός ! Εἶνε ὥρα πειά...

Ὅλος ὁ κόσμος τότε τρέχει στὰ δωμάτια. Τὰ σμόκιν, τὰ φράκα, τὶς ἔξωμες τουαλέττες ἀντικαθιστοῦν ἀμέσως τὰ «σουῆτερς», ἡ φανέλλες, ἡ γοῦνες, τὰ χοντρὰ παπούτσια καὶ οἱ σκοῦροι ἀπὸ ἀστρακάν. Στὴν χιονισμένη αὐλὴ τ' ἄλογα χραιμετίζουν ἀνυπόμονα. Τὰ ἑλκυθρα εἶνε γεμᾶτα ἀπὸ δέρματα ἀρκούδας καὶ μάλλινες κουβέρτες μὲ πράσινες καὶ κόκκινες ραβδώσεις.

Ἐμεῖς ὅμως φτάσαμε πρῶτοι στὸ χωριὸ μὲ τὰ ξύλινα σπίτια ποὺ εἶνε ὅλα κατάφωτα. Ἀπὸ κάθε παράθυρο βλέπει κανεὶς τὸ Χριστουγεννιάτικο Δέντρο στὴ μέση τῆς τραπεζαρίας καὶ τὶς χρωματιστὲς γυρλάντες ποὺ στολίζουν τὸ ταβάνι. Τρεῖς ἑβδομάδες τώρα, πλούσιοι καὶ φτωχοί, ἑτοιμαζόντουσαν γιὰ τὴ μεγάλη γιορτὴ τῶν Χριστουγέννων. Ἔφτιαξαν τὰ ζαμπόνια, ξαρμύρησαν τὶς μουροῦνες στόλισαν τὶς τραπεζαρίες καὶ τὶς κουζίνες μὲ ψεύτικα λουλούδια καὶ πολύχρωμες γυρλάντες. Καὶ τώρα βλέπει κανεὶς αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους, γύρω ἀπὸ τὸ Χριστουγεννιάτικο Δέντρο ποὺ εἶνε κατάφορτο ἀπὸ τὰ δῶρα...

Ἐπὶ τέλους φτάσαμε μπροστὰ στὴν ἐκκλησία, ἀνάμεσα σ' ἕνα κυκεῶνα ἀπὸ ἑλκυθρα καὶ αὐτοκίνητα. Ἡ λειτουργία θὰ ἀρχίσῃ στὶς τέσσερις ἡ ὥρα, μὰ ὅλη ἡ ἐκκλησία εἶνε γεμάτη ἀπὸ τὸν κόσμο. Ἡ γυναῖκες τῆς Δαλεκαρλίας μὲ τὰ τριανταφυλλένια μάγουλα, μὲ τὰ χρυσόξανθα μαλλιά, μὲ τ' ἀθῶα καὶ φωτεινὰ μάτια, μὲ τὶς κόκκινες καὶ πράσινες ποδιές τους καὶ μὲ τὰ κόκκινα σκουλαρίκια τους εἶνε ὅλες τους σὰν τὶς πεντάμορφες τῶν παραμυθιῶν...

Κι' ἔτσι, ἐκείνη τὴ νύχτα τῶν Χριστουγέννων, γνώρισα τὴν παληὰ Σουηδία, μὲ τὶς γοητευτικὲς παραδόσεις της καὶ τὰ θρησκευτικά της ἔθιμα. Ὅποιος λοιπὸν θέλει νὰ νοιώσῃ τὴ ψυχὴ τοῦ Βορρᾶ, πρέπει νὰ περάσῃ ἕνα χειμῶνα ἐκεῖ ἀπάνω, ἀνάμεσα στὰ χιόνια καὶ στὰ ἔλατα τῆς θρυλικῆς Δαλεκαρλίας.

ΜΩΡΙΣ ΝΤΕΚΟΜΠΡΑ

ΙΠΠΟΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΜΙΧΑΗΛ ΖΕΒΑΚΟ

Ο ΚΑΠΕΤΑΝ ΚΑΠΕΣΤΑΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ο Κονσίνι κόπηκε ἀπότομα καὶ ρίγησε. Πίσω ἀπ' τὴν πόρτα, ποὺ δείχνε τοῦ Ρινάλντο, ἀκούστηκε ὁ κρότος ξεσυρτώματος.

—Κάποιος βγαίνει! ἔκανε ὁπόκωφα.

—Τέτοιαν ὥρα! εἶπε ὁ Ρινάλντο.

Ἡ πόρτα ἄνοιξε. Φάνηκε μιὰ σκιά. Ἕνας ἄνθρωπος βγῆκε ἀπ' τὸ χάνι, κι' ἄρχισε νὰ βαδίζῃ, μὲ βῆμα σταθερὸ πρὸς τὴν ὁδὸν Τουρνόν. Διακρινότανε ὁ μανδύας, τὸ φτερό του, τὸ παλληκαρίσιο του περπάτημα...

—Αὐτὸς εἶνε! εἶπε ὁ Κονσίνι.

—Ναί, ναί, αὐτός! βρυχήθηκε κι' ὁ ἄλλος.

—Πρόσεξε νὰ σφυρίξῃς ὅταν πρέπει.

—Ἂς περιμένουμε νὰ ἔρθῃ παραδῶ.

Ἡ σκιὰ εἶχε προχωρήσει, τώρα, καμμιὰ εἰκοσαριὰ βήματα. Ἄξαφνα, μιὰ σφυριξιὰ ἀπότομη, ξέσχισε τὴ σιωπὴ τῆς νύχτας

Ἡ σκιὰ σταμάτησε στὴ θέσι της. Ἀπ' ὅλες τὶς μεριές, σὲ μιὰ στιγμή, πρόβαλαν σιωπηλὲς σκιές Ὁ Κονσίνι κι' ὁ Ρινάλντο χύμηξαν. Ἡ σκιά, ξεφούλκησε κι' ἐκείνη.

—Ἐν ὀνόματι τοῦ βασιλέως! φώναξε, πνευστιῶντας, ὁ Κονσίνι.

—Καπεστάν. χάθηκες, ἂν μᾶς ἀντισταθῇς! κραύγασε ὁ Ρινάλντο.

—Πολὺ καλά! ἀποκρίθηκε ὁ ἄνθρωπος, μ' ἀλλόκοτη φωνή. Τώρα θὰ σᾶς δείξω μὲ τί τρόπο ξεμπερδεύεται ἕνας Καπεστάν!

Τὸ σπαθί, μέσ' στὸ βαθὺ σκοτάδι. ἄστραψε μὲ μιὰ λάμψι πελιδνή. Ἀκούστηκε κάποιο ξεφωνητό! Ἕνας ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους εἶχε πέσει.. Ἀλλὰ τὴν ἴδια στιγμή, ὅλοι μαζὺ οἱ μπράβοι, ἐπέπεσαν καὶ κύκλωσαν τὸν ἄνθρωπο ποὺ φώναξε: Τώρα θὰ σᾶς δείξω μὲ τί τρόπο ξεμπερδεύεται ἕνας Καπεστάν! Τὸν ἅρπαξαν, τὸν ἔρριξαν μὲ χέρια καὶ μὲ πόδια, τοὺκαναν κομμάτια τὸ σπαθί του, τὸν ἔδεσαν γερὰ μὲ τὰ σκοινιά, καὶ τὸν φίμωσαν μ' ἕνα φαρδὺ μαντῆλι, ποὺ τοῦ σκέπαζε, σχεδόν, ὅλο τὸ πρόσωπο...

—Ἐπιτέλους! ψέλλισε Κονσίνι, κάθιδρως.

Κι' ὅπως ἔγινε μετὰ τὴ σύλληψί του, στὴ μόχη τοῦ Ἐρρίκου τοῦ Μεγάλου, τὸν ἔβαλαν σ' ἕν' ἅλογο, λοξά, σὰν ἕνα σάκκο...

—Ὀχτὼ ἄνδρες θὰ τὸν πᾶνε στὸ παλάτι! διέταξε, μὲ ἠχηρὴ φωνή, ἔξαλλος ἀκόμα, ὁ Κονσίνι. Κύριε ντὲ Μαραὰκ, πρόσθεσε σ' ἕναν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους του, σᾶς ὀνομάζω δέκαρχο, τ' ἀκοῦτε; Ἀναλάβετε, παρακαλῶ,, ἀμέσως, τὴ διοίκησι αὐτοῦ τοῦ ἀποσπάσματος. Σᾶς καθιστῶ ὑπεύθυνο. στὴν ἴδια τὴ ζωή σας, γιὰ τὸ δεσμώτη ποὺ σᾶς παραδίδω! Μόλις πᾶτε στὸ παλάτι, θὰ τὸν μεταφέρετε, ἀμέσως, στὰ βασιλικὰ διαμερίσματα. Ἐκεῖ καὶ μόνο, θὰ τοῦ λύσετε τὰ πόδια—τὰ πόδια. ὄχι καὶ τὰ χέρια του, τ' ἀκοῦτε; Θὰ τὸν παρουσιάσετε, τότε, στὸ βασιλέα, καὶ θὰ τοῦ πῆτε τὰ ἑξῆς, ἐκ μέρους μου :Μεγαλειότατε, ὁ κύριος στρατάρχης σᾶς στέλνει δέσμιον, ἐδῶ, τὸν Καπεστάν, τὸν ἕναν ἀπ' τοὺς δυὸ βαρυνομένους μὲ τὴ γνωστὴ σας κατηγορία—δηλαδὴ τῆς ἐσχάτης προδοσίας. Ὅσο γιὰ τὸ δοῦκα ντ' Ἀγκουλέμ, θὰ σᾶς τὸ φέρῃ, τὸ πρωΐ, ὁ ἴδιος». Καὶ θὰ προσθέσετε ὅτι ἡ σύλληψίς του, δυστυχῶς, μᾶς στοίχισε τὸ θάνατο δυὸ-τριῶν παληκαριῶν ἀκόμα, κι' ὅτι, κι' ἐγώ, πληγώθηκα στὸ χέρι.. Καταλάβατε τί θὰ τοῦ πῆτε, κύριε ;...

—Βεβαίως, ἐκλαμπρότατε!

Ἕνα λεπτὸ ἀργότερα, τὸ ἀπόσπασμα, μαζὺ μὲ τὸν αἰχμάλωτο, ἔπαιονε τοῦ παλατιοῦ τὸ δρόμο. Ὁ Κονσίνι κι' ὁ Ρινάλντο, ἐπικεφαλῆς τῶν ὑπολοίπων, τράβηξαν, μὲ βῆμα, στὸ Μεντόν, ἔτσι ὥστε νὰ φτάσουν τὰ χαράματα. Ὁ Ρινάλντο ἔσκασε στὰ γέλια

—Ἀκούσατε, πιστεύω, ἐκλαμπρότατε, μὲ τί ὕφος, καὶ μὲ τί καμάρι, μᾶς εἶπε, πρὶν τὸν πιάσουμε, ὁ ἀνθρωπος, νὰ δοῦμε πῶς ξεμπερδεύεται ἕνας Καπεστάν ;!

—Τὸν καϋμένο τὸ ψευτοπαλληκαρᾶ! Ἔκανε ὁ Κονσίνι χαρωπά. Θὰ πεθάνῃ σὰν ψευτοπαλληκαρᾶς! Ἀλλὰ θὰ δοῦμε, ἄμα ξημερώσει, ἂν θάχῃ κέφι, ἀκόμα ν' ἀστειεύεται, καὶ νὰ μᾶς παραστάνῃ τὸν καμπόσο, ὅταν βρεθῇ, δεμένος χεροπόδαρα, στὰ χέρια τοῦ ἀρχιβασανιστῆ! Ἐμπρός, τώρα, γιὰ τὴν ἄλλη τὴν ὑπόθεσι! πρόσθεσε, παίρνοντας βαθειὰν ἀναπνοή Τὰ πράγματα πᾶνε καλά, θαρρῶ!...

LX

«ΓΙΑ ΝΑ ΩΜΟΡΦΗΝΗ»...

Ἡ Λεωνόρα Γκαλιγκάϊ, ἀφοῦ ἐγκατέλειψε τὸ Λοῦβρο μὲ τὸν τρόπο ποὺ εἴδαμε. δηλαδὴ ἐξαναγκάζοντας τὴ Μαρία τῶν Μεδίκων νὰ κατεῇ, ἡ ἴδια, καὶ νὰ τῆς ἀνοίξῃ τὴν κατὰ διαταγὴ τοῦ βασιλέως, ἀπωγουρεμένη γιὰ ὅλους ἀνεξαιρέτως καὶ αὐστηρὰ φρουρημένη πύλη—ἔτρεξε, ἴσια, στὸ μέγαρο τοῦ Ἄνκρ, μπῆκε μέσα ἀπ' τὴ μικρὴ ἰδιαίτερη πορτούλα, κι' ἔσπευσε νὰ κλειστῇ στὴν κάμαρά της.

Ἐκεῖ, ἔσπρωξε ἀμέσως πρὸς τὸ βάθος, ἕνα κομμάτι τῆς ταπετσαρίας, ὅπου βρισκότανε ἀναρτημένος ἕνας πίνακας — μιὰ πελωρία ἐλαιογραφία, ποὺ παρίστανε, καμαρωτὸ κι' ὁλόσωμο, τὸν Κονσίνι μὲ τὰ ροῦχα τῆς αὐλῆς.

Ἡ εἰκόνα, μετατοπιζομένη μ' ἕναν εἰδικὸ μηχανισμό, ἀποκάλυπτε μιὰ πόρτα ἀποπίσω, τὴν πόρτα ἑνὸς μυστικοῦ γραφείου, στὸ ὁποῖον μπῆκε μὲ μιὰ λάμπα. Σ' αὐτὸ τὸ ἰδιαίτερο γραφεῖο, ἦταν ἕνα τραπέζι, μέσ' στὴ μέση, μιὰ πολυθρόνα, κι' ἕνα τζάκι ἕτοιμο. Ἡ Λεωνόρα ἄναψε τὰ ξύλα καί, γιὰ μιὰ στιγμή, ζέστανε τὰ χέρια της. Ἔπειτα ἄνοιξε σιγὰ ἕνα συρτάρι — ἕνα συρτάρι μυστικὸ ἀπ' τοῦ τοίχου, κρυμμένο πίσω ἀπὸ κρεμαστοὺς ὑπερντέδες. Τὸ συρτάρι αὐτὸ δὲν περιεῖχε, παρὰ διάφορα ἀντικείμενα τουαλέττας καὶ καλλωπισμοῦ, ἀλλ' ἀπόκατω, εἶχε δεύτερον, ἀόρατο καὶ τελείως ἀσφαλῆ κρυψώνα — κι' ἀπ' αὐτὸν τὸ δεύτερο κρυψῶνα, ἡ Λεωνόρα τράβηξ' ἕνα μεγάλο μάτσο ἔγγραφα, καὶ τ' ἄφησε ἀπάνω στὸ τραπέζι Κι' ἔκατσε, κατόπιν, στὴν πολυθρόνα.

Ἕνα λεπτό, ἀπόμεινε μὲ κλειστὰ τὰ μάτια, μὲ συνεπαρμένα τὰ δάχτυλά της, μπηγμένα στὸ χλωμὸ τὸ μέτωπό της. Τὰ χείλη της, ἐκείνη τὴ στιγμή, εἶχαν ἕνα μορφασμὸ πικρίας. Κι' ἔτσι, σ' αὐτὴ τὴ στάσι ποὺ βρισκόταν, μὲ τὴν ὁλόμαυρη τουαλέττα της, θὰ μποροῦσε νὰ φανῇ στὰ μάτια ἑνὸς ποιητοῦ, κι' ἑνὸς ζωγράφου, σὰν τὴν προσωποποίησι τοῦ πνεύματος τῆς ἀγωνίας καὶ τῆς ταραχῆς.

Ὁ Λορέντζο τὴν εἶχε κατα δόσει—δὲν χώρεσε πειὰ ἀμφιβολία. Ὁ βασιλεὺς κάτι ὑποπτεύόταν, κάτι εἶχε μάθει, δίχως ἄλλο

(Ἀκολουθεῖ)

ΓΛΥΠΤΙΚΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

Ὁ Μικρὸς Χριστὸς διδάσκων

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΠΙΕΡ ΝΤΟΜΙΝΙΚ

ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΕ Ο ΔΟΛΟΦΟΝΟΣ;

Ο Διευθυντ ὴ ς τῆς 'Αστυνομίας ἔρριξε μι ὰ ματιὰ σους ἐντυπωσιακοὺς τίτλους τῶν ἐφημερίδ ω ν κ' ἀναστέναξε στενοχωρημένος.

—'Η δολοφονία τῆς κ. Μπαρά !...ψιθύρισε.'Η δολοφονία !.. Μὰ ποιὸς εἶνε λοιπὸν ὁ δολοφόνος ; Ποιὸς σκότωσε τὴ γυναῖκα τοῦ Νομάρχου ;

Ἔπειτα ἔβγαλε τὰ γυαλιά του καὶ κύτταξε τὸν ντέτεκτιβ Ζὰν Πριολέ, ποὺ ἔστεκε ψηγρὸς κ' ἀκίνητος μπροστά του.

—Πριολέ ! τοῦ φώναξε. Μὲ καροϊδεύεις κ' ἐσύ ! Μὰ τί θὰ γίνῃ λοιπόν ; Τί θὰ γίνῃ ; Πῶς θ' ἀνακαλύψουμε τὸ δολοφόνο τῆς κ. Μπαρά ; 'Η «Νομαρχίνα» ἦταν πασίγνωστη κ' ὁ θάνατός της, ὅπως βλέπεις ἀπὸ τὶς ἐφημερίδες, ἔχει ἀναστατώσει τὸ Παρίσι !

'Ο Ζὰν Πριολὲ χαμογέλασε εἰρωνικὰ κι' ἔπειτα, ἀποφεύγοντας νὰ κυττάξῃ στὰ μάτια τὸν Διευθυντὴ τῆς 'Αστυνομίας, τοῦ εἶπε μὲ τὴν παγερὴ καὶ σταθερὴ φωνή του:

—Γιατὶ σᾶς στενοχωρεῖ αὐτὴ ἡ μυστηριώδης δολοφονία, κύριε Διευθυντά ; 'Ελᾶτε νὰ ἐξετάσουμε μαζὺ τὰ διάφορα γεγονότα... Θὰ δῆτε ὅτι δὲν εἶνε κανένας σκοτεινὸς γρίφος, κανένα ἄλυτο αἴνιγμα... Καὶ πρῶτ' ἀπ' ὅλα, ἂς ἀφήσουμε, κατὰ μέρος τὴν πολιτική... Ἂς ὑποθέσουμε ὅτι ἡ κ. Μπαρὰ δὲν εἶνε γυναῖκα τοῦ Νομάρχου, ἀλλὰ ἁπλῶς ἑνὸς τιμηματάρχου σ' ἕνα ὑπουργεῖο. Εἶνε μιὰ «μοντέρνα» γυναῖκα, ἐξαιρετικὰ ὄμορφη, ποὺ ὁδηγεῖ σὰν «ἄσσος» τὸ αὐτοκίνητό της. Ἐπὶ πλέον συχνάζει στὰ νυχτερινὰ κέντρα τῆς Μονμάρτρης, διασκεδάζει τρελλὰ μὲ τοὺς φίλους της, μὲ δυὸ λόγια γλεντάει κάθε βράδυ, ὅπως ὅλες σχεδὸν ἡ ἀριστοκράτισσες τοῦ Παρισιοῦ. Τέλος, συλλογιέσθηκε ὅτι εἶνε νέα, πολὺ νέα, εἴκοσι χρόνια, πὼ νέα ἀπὸ τὸν κ.. Νομάρχη...

'Ο Διευθυντὴς τῆς 'Αστυνομίας, σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο, χαμήλωσε τὰ μάτια του σὰν νὰ βυθίστηκε, ξαφνικὰ σὲ κάποια σκέψη...

— Θαυμάσια ! συλλογίσθηκε ὁ ντέτεκτιβ Πριολέ.

'Ο νοῦς του πῆγε ἀμέσως στὴ φίλη του, τὴν νεαρὴ κ' ὄμορφη κ. Μπερ...

—"Ας συνεχίσω:

Κι' ἐξηκολούθησε:

—Χθὲς τὸ βράδυ λοιπόν, ἡ κ. Μπαρὰ ἔφυγε στὶς 9 ἡ ὥρα ἀπὸ τὴ Νομαρχία, γιὰ νὰ πάῃ στὸ θέατρο, ὅπου ἔμεινε ὣς τὸ τέλος τῆς παραστάσεως. Πῆγε στὸ «Μογκανδό». Ἦταν μαζὺ μὲ δυὸ φίλες της: μὲ τὴν κ. Μαρσὸν καὶ τὴν κόρη της. Ὅταν τελείωσε τὸ ἔργο, ἡ κ. Μπαρὰ βγῆκε ἀργὰ-ἀργά, ἀπὸ τὸ θεωρεῖο της καὶ στάθηκε λιγάκι στὸ διάδρομο γιὰ νὰ φλυαρήσῃ μὲ τοὺς γνωστούς της. Αὐτὸ δείχνει, ὅτι δὲν βιαζόταν. Ἄξαφνα ὅμως ἡ κ. Μαρσὸν φώναξε, τρομαγμένη.

»—Ὢ. Θεέ μου ! Εἶνε μεσάνυχτα !... Πῶς ἀργήσαμε ἔτσι ἀπὸψε ; Θὰ χάσω πάλι τὸν ὕπνο μου...

Ἡ κ. Μπαρὰ τότε τῆς ἀπάντησε:

»Πράγματι, ἀργήσαμε... Μόλις προφθαίνω κι' ἐγὼ νὰ συναντήσω τὸ Νομάρχη στὴν πλατεῖα Μπωβώ.

...Ἡ κυρίες λοιπὸν μπαίνουν γρήγορα στὸ αὐτοκίνητο καὶ ἡ κ. Μπαρὰ παίρνει τὸ τιμόνι στὰ χέρια της κι' ὁδηγεῖ τὶς φίλες της στὴ λεωφόρο τῶν 'Ηλυσίων. Ἐκεῖ τότε, μπροστὰ στὴν πόρτα τοῦ μεγάρου τῶν Μαρσάν, ρίχνει μιὰ ματιὰ στὸ ρολόϊ της.

—Δώδεκα καὶ ἑπτά... ψιθυρίζει. Μωλις θὰ προφθάσω τὸν ἄνδρα μου.

'Η κ. Μαρσὸν καὶ ἡ κόρη της θυμοῦνται πολὺ καλὰ ὅτι τὴν ἄκουσαν νὰ προφέρῃ αὐτὰ τὰ λόγια, τὰ τελευταῖα της...

'Η «Νομαρχίνα» λοιπὸν φεύγει γρήγορα κ' ὕστερα ἀπὸδυὸ-τρία λεπτὰ τῆς ὥρας βρισκόταν στὴν πλατεῖα Μπωβώ... Ὅσο γιὰ τὸν Νομάρχη...

'Ο Πριολὲ ἐκάρφωσε τὰ μάτια του στὰ μάτια τοῦ Διευθυντοῦ τῆς 'Αστυνομίας...

—...Ἔφυγε ἀπὸ ἐδῶ, ὅπου εἶχαμε συμβούλιο, μόλις χτύπησαν μεσάνυχτα... Εἶπε ὁ Διευθυντής. Θαῦμα πολὺ καλὰ ὅτι ἄκουσα τοὺς δώδεκα χτύπους τοῦ ἐκκρεμοῦς.

—Πολὺ ὡραῖα ! ἔκανε ὁ Πριολέ. "Ας τὸν ἀκολουθήσουμε λοιπόν... "Ακουσα ὁ ἴδιος τὴν κατάθεσή του. Βγῆκε ἀπὸ ἐδῶ πέρα νομίζοντας ὅτι ἡ γυναῖκα του τὸν περιμένε μὲ τὸ αὐτοκίνητο στὴν αὐλή.

«— Μήπως εἴδατε τὴ γυναῖκα μου ; ρώτησε ἕνα κλητῆρα. "Οχι; Περίεργο...» ἔκανε. 'Ο κλητῆρας τοῦ εἶπε τότε ἂν ἤθελε νὰ πάῃ νὰ φωνάξῃ ἕνα αὐτοκίνητο.

«—Μπᾶ ! Δὲν πειράζει...» ἔκανε ὁ Νομάρχης. Καὶ τοῦ ἔδωσε ἕνα καλὸ παρηπουάρ: εἴκοσι φράγκα.

«— Τῆς λέτε, ἐπρόσθεσε, ὅτι ἔφυγα».

Στὴν ἔξοδο τῆς 'Αστυνομίας δίστασε λιγάκι. 'Η πλατεῖα Μπωβὼ εἶνε ἔρημη... Τέλος πῆρε τὴν ἀπόφαση νὰ φύγῃ καὶ τράβηξε γιὰ τὴν ὁδὸ Ρουαγιάλ...

'Ὑστερ' ἀπὸ λίγα λεπτὰ τῆς ὥρας πῆρε ἕνα ταξὶ ἀπὸ αὐτὸν τὸν δρόμο. Τί ὥρα ἀκριβῶς ; 'Ο σωφὲρ δὲν θυμᾶται. 'Υπολογίζει μόνο ὅτι ὁ Νομάρχης θὰ ἔκανε καμμιὰ ἑκατοσῆ μέτρα μὲ τὰ πόδια, πρὶν συναντήσει τὸ αὐτοκίνητο... Στὴ Νομαρχία, ὁ σκοπὸς τῆς εἰσόδου θυμᾶται πολὺ καλὰ πότε γύρισε ὁ Νομάρχης: ἦταν δώδεκα καὶ τέταρτο. Μᾶλις ἀνέβηκε στὰ διαμερίσματά του, ὁ Νομάρχης τηλεφώνησε ἀμέσως ἐδῶ πέρα, στὴν Διεύθυνσι τῆς 'Αστυνομίας γιὰ νὰ ρωτήσῃ ἂν πέρασε ἡ γυναῖκα του. Τὸ τηλεφώνημά του αὐτὸ ἦταν στὶς δώδεκα καὶ δεκαεπτά. "Υστερ' ἀπὸ τρία λεπτὰ τῆς ὥρας, ἕνας ἀστυφύλακας τοῦ τηλεφώνησε ὅτι ἡ γυναῖκα του ἔπεσε θῦμα ἑνὸς δυστυχήματος. 'Ο Νομάρχης ἔτρεξε ἀμέσως καὶ στὴ γωνία τῆς πλατείας Μπωβὼ καὶ τῆς λεωφόρου Μαρινύ, κοντὰ δηλαδὴ στὴν ὁδὸ Ρουαγιάλ, βρῆκε τὸ αὐτοκίνητο τῆς γυναίκας του μπροστὰ στὸν ἀρ.θ. 29

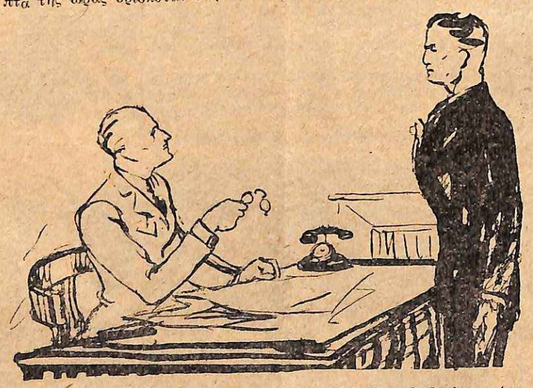

'Ο Πριολὲ ἐκάρφωσε τὰ μάτια του στὰ μάτια τοῦ διευθυντοῦ τῆς ἀστυνομίας καὶ τὴ γυναῖκα μέσα σ' αὐτό, δολοφονημένη ! 'Η πορτιέρα τοῦ αὐτοκινήτου ἦταν κλειστὴ καὶ τὰ φῶτα σβηστά. Τὸ θῦμα εἶχε δυὸ σφαῖρες στὴν καρδιά. Τὸ πιστόλι, μὲ τὶς ὑπόλοιπες τρεῖς σφαῖρες, βρισκόταν δίπλα στὴ γυναῖκα του, στὴ συνηθισμένη θέσι του, μέσα σὲ μιὰ δερμάτινη θήκη. Τὸ πιστόλι δὲν ἔχει ἀπάνω δαχτυλικὰ ἀποτυπώματα. Κι' ὅμως ἡ κ. Μπαρὰ δὲν φοροῦσε γάντια: συνεπῶς δὲν μποροῦσε νὰ παραδεχτοῦμε, ὅτι πρόκειται περὶ αὐτοκτονίας. Μὲ παρακολουθεῖτε, κ. Διευθυντά; 'Η αὐτοκτονία ἀποκλείεται. 'Η κ. Νομάρχου δολοφονήθηκε.. .

Θέλετε νὰ ἐξετάσουμε καὶ μιὰ ἄλλη ὑπόθεσι: τοῦ δυστυχήματος; Κι' αὐτὴ ἀποκλείεται. Τὸ πιστόλι, μὲ δυὸ σφαῖρες λιγότερες, βρέθηκε ἐστὶ θέσι του, δίπλα στὸ βολάν. "Ωστε πρόκειται περὶ δολοφονίας ! Συλλογίσθηκα λοιπὸν ὅτι ὁ δολοφόνος μποροῦσε νὰ ἦταν ἕνας ἁλήτης, ἕνας κακοποιός... 'Αλλὰ πῶς ἡ κ. Νομάρχου σταμάτησε τὸ αὐτοκίνητό της σ' ἐκείνη τὴ γωνία; Δὲν εἶχε λόγο νὰ σταθῇ ἐκεῖ... Τὸ μέγαρο τῆς Διευθύνσεως τῆς 'Αστυνομίας βρίσκεται στὸ ἀπέναντι μέρος. "Ας ὑποθέσουμε ὅμως, ὅτι ὁ μυστηριώδης δολοφόνος εἶχε ξαπλωθῇ καταγῆς καὶ στέναζε γιὰ νὰ στοματήσῃ τὸ αὐτοκίνητο. "Ας ὑποθέσουμε ἀκόμη ὅτι ἡ κ. Νομάρχου σταμάτησε. Τί συνέβη κατόπιν ; 'Ο δολοφόνος σὲ μιὰ τέτοια περίπτωσι, θὰ χύμηξε μέσα στὸ αὐτοκίνητο καὶ θὰ τὴν στραγγάλιζε ἢ θὰ τὴ σκότωνε. Κι' ὅμως τὸ θῦμα δὲν παρουσιάζει «κακώσεις». Δὲν πάλεψε διόλου γιὰ νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ δολοφόνου του. "Ας ὑποθέσουμε ὥστόσο ὅτι πρόφτασε νὰ ὀγάλη τὸ περίστροφό της κι' ὅτι ὁ δολοφόνος τῆς τὸ ἄρπαξε ἀπὸ τὰ χέρια. Τί νομίζετε πὼς θὰ τὸ ἔκανε ὕστερ' ἀπὸ τὸ φόνο; Θὰ τὸ ἔβαζε πάλι προσεχτικὰ στὴ θέσι του, μέσα στὴ δερμάτινη θήκη; "Οχι, βέβαια ! Θὰ τὸ ἔπαρνε μαζύ του ἢ θὰ τὸ πετοῦσε καταγῆς ἢ μέσα στὸ αὐτοκίνητο. "Επειτα, ἂς μὴ ξεχνᾶμε, ὅτι ἡ πλατεῖα δὲν εἶνε ποτὲ ἔρημη μιὰ τέτοια ὥρα. Τὸ μέρος λοιπὸν ἐκεῖνο, στὴ γωνία τῆς λεωφόρου Μαρινὸ δὲν εἶνε διόλου κατάλληλο γιὰ ἕνα στυγερὸ ἔγκλημα. Πρέπει λοιπὸν νὰ ἀποκλείσουμε τὴν ἔκδοχή, ὅτι ὁ δολοφόνος ἦταν ἕνας ἁλήτης ἢ ἕνας ἁπάχης. 'Ο δολοφόνος εἶνε ἕνας γνωστὸς τῆς κ. Μπαρά.

Μήπως εἶνε ὁ φίλος της ; "Οχι. 'Ο φίλος τῆς κ. Νομάρχου θὰ ἦταν πολὺ προσεκτικός. Δὲν θὰ ἔκανε τὴν τρέλλα νὰ τὴν σκοτώσῃ ἀπέναντι ἀπὸ τὴν Διεύθυνσι τῆς 'Αστυνομίας ! Καὶ πότε ἀκριβῶς ἔγινε τὸ ἔγκλημα. Δυὸ λεπτὰ ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀναχώρηση τοῦ Νομάρχου ἀπὸ ἐδῶ πέρα ! "Επειτα, ὑπάρχει καὶ μιὰ ἄλλη λεπτομέρεια, ἡ ὁποία ἀποκλείει τὸν φίλο. Τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ θύματος δὲν εἶνε παραμορφωμένα ἀπὸ τὸν τρόμο... Κι' ὥστόσο ἕνας ζηλιάρης φίλος σκοτώνει τὴν ἀγαπημένη του, ὕστερ' ἀπὸ μιὰ βίαιη σκηνή, ὕστερ' ἀπὸ μιὰ ζωηρὴ φιλονικία...

'Ο Πριολὲ χαμογέλασε πάλι εἰρωνικά. Κι' ἄξαφνα τὸ πρόσωπό του πῆρε μιὰ ἔκφρασι σκληρότητος.

— 'Ο Νομάρχης, ἐξακολούθησε, βγῆκε ἀπὸ τὴ Διεύθυνσι τῆς 'Αστυνομίας στὶς δώδεκα καὶ ἑπτά. Στὶς δώδεκα καὶ δέκα βρισκόταν στὸ θέατρο τοῦ δράματος. Στὶς δώδεκα καὶ εἴκοσι ἕνας ἀστυφύλακας βρῆκε τὴν κ. Μπαρὰ δολοφονημένη. Ἐπειδὴ δὲ δὲν εἶχε ἀκούσει καμμιὰ πιστολιά, τὸ ἔγκλημα θὰ εἶχε γίνει τρία ἢ τέσσερα λεπτὰ πρὶν φτάσει ἐκεῖ πέρα, δηλαδὴ μεταξὺ τῶν 12 καὶ 10' καὶ τῶν 12 καὶ 16' ἢ 17'.

'Η ὑπηρέτρια ἄλλωστε τοῦ ἀριθ. 29 σπιτιοῦ, ποὺ περίμενε τοὺς κυρίους της νὰ γυρίσουν ἀπὸ τὸ θέατρο, ἄκουσε καθαρὰ τὶς πιστολιές...

"Ας ἀνακεφαλαιώσουμε λοιπόν, κ. Διευθυντά: ὁ Νομάρχης ἔφυγε ἀπὸ ἐδῶ λίγο μετὰ τὰ μεσάνυχτα. Στὶς δώδεκα καὶ πέντε μίλησε μὲ τὸν κλητῆρα καὶ στὶς δώδεκα καὶ ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ μπῆκε στὴν ὁδὸ Ρουαγιάλ. 'Εκείνη τὴ στιγμὴ κατέβαινε μὲ τὸ αὐτοκίνητό της, ἡ γυναῖκα του...

Στὶς δώδεκα καὶ ἕντεκα ἡ κ. Νομάρχου εἶχε δολοφονηθῇ. Στὶς δώδεκα καὶ δεκαπέντε ὁ Νομάρχης πῆρε ἕνα ταξὶ γιὰ νὰ γυρίσῃ στὴ Νομαρχία...

—Λοιπόν ; ἔκανε κατάχλωμος ὁ διευθυντὴς τῆς 'Αστυνομίας.

—'Ο δολοφόνος, τοῦ ἀπάντησε ὁ Πριολέ, εἶνε ἕνας πολὺ γνωστὸς τῆς κ. Νομάρχου. Εἶνε ὁ ἄνδρας της ! 'Ο Νομάρχης σταμάτησε στὴ γωνία τῆς πλατείας Μπωβὼ καὶ τῆς λεωφόρου Μαρινύ. 'Εκείνη τὴ στιγμὴ κατέβαινε τὸ αὐτοκίνητο τῆς γυναίκας του. "Εκανε νόημα. Τὸ αὐτοκίνητο σταμάτησε. 'Ο Νομάρχης ἀνοίγει τὴν πορτιέρα, παίρνει τὸ πιστόλι — φοράει τὰ γάντια του γιὰ νὰ μὴ ἀφήσῃ τὰ δαχτυλικά του ἀποτυπώματα — τὸ στηρίζει στὴν καρδιὰ τῆς γυναίκας του καὶ τραβάει δυὸ φορὲς τὴ σκανδάλη. "Ολα αὐτὰ ἔγιναν μὲ ἀστραπιαία ταχύτητα. "Επειτα ἔβαλε πάλι τὸ πιστόλι στὴ θέσι του, ἔσβησε τὰ φῶτα καὶ ἔκλεισε τὴν πορτιέρα. Κατόπιν τράβηξε γιὰ τὴν ὁδὸ Ρουαγιὰλ ἀπ' ὅπου πῆρε ταξὶ γιὰ νὰ γυρίσῃ στὴ Νομαρχία... Καθὼς βλέπετε λοιπόν, ὁ μυστηριώδης δολοφόνος τῆς κ. Μπαρά, εἶνε ὁ ἴδιος ὁ ἄνδρας της !...

'Ο Διευθυντὴς τῆς 'Αστυνομίας, κατάπληκτος, σηκώθηκε ἀπὸ τὴ θέσ· του κι' ἔσφιξε τὸ χέρι τοῦ ντέτεκτιβ Ζὰν Πριολέ. "Επειτα, μὲ πνιγμένη φωνή, τοῦ εἶπε.

—Εἰδοποιήσε τὸν ἀνακριτή, Πριολέ. Πρέπει νὰ κάνουμε τὸ καθῆκον μας. Πάρε ἕνα ἔνταλμα συλλήψεως καὶ φέρε μου ἀμέσως ἐδῶ πέρα τὸν δολοφόνο τῆς κ. Μπαρά.

Κ' ὕστερα, ἐξαντλημένος ἀπὸ τὴν ἀγωνία, ἔγειρε πάνω στὸ γραφεῖο κι' ἔκρυψε τὸ πρόσωπό του μέσα στὰ χέρια του...

ΠΙΕΡ ΝΤΟΜΙΝΙΚ

ΧΑΡΙΝ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ ΜΑΣ

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΙΑΤΡΟΥ ΣΑΣ

Ἑρμῆν Γ. Θ., Ἀθήνας. Σᾶς συνιστῶ τὰ χάπα ποὺ ὥρισα εἰς τὸν ε'Απογοητειμένον Νέον ὑπάθρου». Δύνασθε νὰ μὲ ἐπισκεφθῆτε ὁδὸς Πάρνηθος 61, χωρὶς νὰ ἔχετε καμμίαν ὑποχρέωσιν, ὥραν 4—5, πλὴν Σαββάτου καὶ ἑορτῶν. Τὸ γραμματόσημόν σας δὲν χρειάζεται καὶ τὸ ἔδωσα εἰς τὴν «Οἰκογένειαν» πρὸς ἐπιστροφήν.

Αὐγὴν ντὲ Νεβέρ. Ἐξαρτᾶται ἀπὸ ποίαν αἰτίαν προέρχεται ἡ πάθησίς σας. Ἄνευ ἐξετάσεως ἡ ἀπάντησις θὰ εἶνε ἐπιπολαία. Δύνασθε νὰ μὲ ἐπισκεφθῆτε ὁδὸς Πάρνηθος 61, ὥραν 4—5, πλὴν Σαββάτου καὶ ἑορτῶν, ἄνευ οὐδεμιᾶς ὑποχρεώσεως. Δύνασθε νὰ θεραπευθῆτε. Ἀπαιτοῦνται προφορικαὶ ὁδηγίαι. Ἐπίσης vibrations εἶνε ποτὲ ὠφέλιμοι.

Δυστυχῆ Νέον, Θεσσαλονίκην. Γενικὴ τόνωσις τοῦ ὀργανισμοῦ. Βοηθητικῶς μεταχειρισθῆτε ἐνέσεις sérum névrosthenique Fraisse ἢ ἐνέσεις Optarson 1 c.c. κατὰ προτίμησιν. Οὐδεμία πρὸς με ὑποχρέωσις. Ἀσφαλῶς θὰ θεραπευθῆτε, διότι ἰδίως αἱ δεύτεραι ἐνέσεις οὐδέποτε ἠτόχησαν.

Τζοχανεσπούργ, Νότιον Ἀφρικήν. Μεταχειρισθῆτε τὴν pate de zinc εἰς ἐπαλείψεις μετὰ μαλάξεως.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ Ι. Α.

ΠΑΡΑΔΟΞΑ ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ

Ο ΓΑΜΟΣ ΣΤΙΣ ΙΝΔΙΕΣ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΚΙΝΑ

Πῶς παντρεύονται τὰ κορίτσια τῆς ἰνδικῆς φυλῆς Νάϊρ. Ὅπου κάθε γυναῖκα παίρνει τέσσερες μὲ δώδεκα συζύγους. Οἱ συζυγικοὶ συνεταιρισμοί. Τὰ περίεργα γαμήλια ἤθιμα τῆς Κίνας. Τὰ «πᾶ-τσὺ» τοῦ γαμπροῦ καὶ τὰ «πᾶ-τσὺ» τῆς νύφης. Ἡ τελετὴ τοῦ γάμου. Ἡ θέσις τῆς συζύγου στὴν Κίνα, κτλ.

Α κορίτσια τῆς φυλῆς τῶν Ναΐρ, τῆς πειὸ εὐγενικῆς καὶ πολεμικῆ ς φυλῆς τῶν 'Ι ν δ ι ῶ ν, παντρεύονται, συνήθως, πρὶν γίνουν δώδεκα χρόνων καὶ δὲν παίρνουν ἕνα μονάχα σύζυγο, ἀλλὰ τουλάχιστον ,τέσσερες!... "Οχι ὅμως καὶ περισσότερους ἀπὸ δώδεκα.

Οἱ 'Ινδοὶ αὐτοὶ σύζυγοι ἀποτελοῦν ἔτσι ἕνα εἶδος 'Εταιρείας καὶ ἀναλαμβάνουν τὰ βάρη τῆς κοινῆς συζύγου. Κάθε σύζυγος ὅμως ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ μετέχῃ σὲ πολλὲς τέτοιες... 'Εταιρεῖες, δηλαδὴ νὰ εἶνε καὶ σύζυγος ἄλλων γυναικῶν.

'Απαγορεύεται μόνο νὰ ἔχουν τὴν ἴδια σύζυγο οἱ πολλοὶ στενοὶ συγγενεῖς, δηλαδὴ οἱ ἀδελφοί, πατέρας καὶ γιοί,- ἀνεψιὸς καὶ θεῖος.

Καὶ ἡ γυναῖκα ; 'Η 'Ινδὴ σύζυγος τιμωρεῖται αὐστηρότατα, ὅταν ἀποδειχθῇ ὅτι ἔχει σχέσεις καὶ μὲ ἄλλον ἄνδρα, ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς 'νομίμους συζύγους της.

'Η σύζυγοι τῶν Ναΐρ κατοικοῦν μόνες τους καὶ δέχονται τοὺς συζύγους των σὲ ὡρισμένες γιὰ καθέναν ἡμέρες καὶ ὧρες, στὴ σειρά, ἕναν-ἕναν, σύμφωνα μὲ πρόγραμμα, ποὺ καθορίζεται προηγουμένως

Τὸ σπίτι ἔχει τόσες πόρτες, ὅσοι εἶνε οἱ σύζυγοι. Κάθε σύζυγος μπαίνει στὸ σπίτι ἀπὸ τὴν ἰδιαίτερη πόρτα του κι' ἀφήνει ἔξω, ὡς φρουρά, τὸν ἀκόλουθό του. Ἡ σύζυγος πάλι κάνει κάθε ὀχτὼ μέρες ἐπίσημο συμπόσιο. 'Ανοίγει διάπλατα ὅλες τὶς πόρτες της καὶ δέχεται ὅλου- μαζὺ τοὺς συζύγους της, οἱ ὁποῖοι, κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ γεύματος, συναγωνίζονται μεταξύ τους, ποιὸς θὰ φανῇ φιλοφρονέστερος ἀπέναντι τῆς κοινῆς των συζύγου.

'Η ἀρχὴ αὐτοῦ τοῦ περίεργου ἰνδικοῦ ἐθίμου ἀνάγεται στοὺς μυθολογικοὺς χρόνους. Σύμφωνα μὲ τὰ γραφόμενα τῆς Μαχαραβάτας σὲ κάποια ἐπίσημη γιορτὴ ὁ βασιλιᾶς Δρονὰ προκήρυξε, μεταξὺ τῶν πολεμιστῶν του, ἕνα ἀγῶνα ἀθλητῆτε, διότι ἰδίως αἱ δεύτεραι ἐνέσεις οὐδέποτε ἠτόχησαν.

Οἱ πρίγκηπες Πανδαβᾶ, πέντε ἀδέλφια ἀγαπημένα μεταξύ τους, συνδεμένα ὅσο καὶ τὰ δάχτυλα τοῦ ἴδιου χεριοῦ, συμφώνησαν νὰ μοιραστοῦν τὸ

αὐτὸ καὶ μείνουν ἱκανοποιημένοι ἀπὸ τὴν οἰκονομικὴ καὶ κοινωνικὴ κατάστασι τῆς ὁποψηφίας νύφης τους, οἱ γονεῖς ζητοῦν ἀπὸ τὰ μέλλοντα πεθερικά τους τὰ «πᾶ-τσὺ» τῆς κόρης, δηλαδὴ ὄχτὼ στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα δείχνουν τὸ ἔτος, τὸ μῆνα, τὴν ἡμέρα καὶ τὴν ὥρα τῆς γεννήσεώς της. Αὐτὰ τὰ «πᾶ-τσὺ» τῆς κόρης τὰ δίνουν σ' ἕναν οἰωνοσκόπο, ὁ ὁποῖος τὰ ἐξετάζει, ταυτοπαραβάλλοντάς τα μὲ τὰ «πᾶ-τσὺ» τοῦ μελλονύμφου. "Αν τὰ «πᾶ-τσὺ» τῆς κόρης καὶ τοῦ νέου εἶνε ἁρμονικὰ καὶ ταιριάζουν μεταξύ τους, τότε θεωρεῖται, ὅτι οἱ νέοι ἦσαν ἁρραβωνιασμένοι ἀπὸ πρίν, χωρὶς νὰ τὸ ξέρουν! . . Κι' ἔτσι δὲν μένει, παρὰ νὰ ὁρισθῇ ἡ ἡμέρα τῶν ἐπισήμων ἁρραβώνων!

* * *

'Αλλὰ οἱ Κινέζοι ἁρραβωνιάζουν ἀκόμα καὶ... τὰ ἀγέννητα παιδιά τους! Δηλαδὴ, ἂν δυὸ πατέρες εἶνε φίλοι μεταξύ τους καὶ θέλουν νὰ συνδεθοῦν ἀκόμη περισσότερο, μὲ συγγενικοὺς δεσμούς, συνάπτουν ψιμελλοντικὴ μνηστείαν», δίνοντας ὑπόσχεσι μεταξύ τους, πώς, ἂν τὰ παιδιὰ ποὺ θὰ κάνουν εἶνε διαφορετικοῦ γένους τὸ ἕνα πρὸς τὸ ἄλλο, θὰ τὰ παντρέψουν.

* * *

Τῆς Κινεζοπούλας τὴν προῖκα δὲν τὴν κάνουν οἱ γονεῖς της, ἀλλὰ ὁ γαμπρὸς ἢ τὰ πεθερικά της.

* * *

Μιὰ μέρα πρὸ τοῦ γάμου, ἡ μελλόνυμφη Κινέζα στέλνει τὰ προικιά της στὸ σπίτι τοῦ γαμπροῦ. Καὶ τὴν ἡμέρα τοῦ γάμου, ἀκριβῶς τὴν ὥρα ποὺ ἔχει ὁρίσει ὁ οἰωνοσκόπος, ὁ γαμπρὸς στέλνει ἕνα φορεῖο στὸ σπίτι τῆς νύφης, γιὰ νὰ τὴν παραλάβῃ καὶ νὰ τὴν μεταφέρῃ στὸ σπίτι του.

Τὸ φορεῖο αὐτὸ ὀνομάζεται Χοῦα-Τσιάο (ἀνθοστόλιστο κάθισμα) ἢ Χσὶ-Τσιάο (γαμήλιον κάθισμα) καὶ εἶνε στολισμένο μὲ λουλούδια καὶ ἐφαρμοσμένο μὲ κλειδωνιά, γιὰ νὰ κλειδωθῇ μέσα σ' αὐτὸ ἡ μελλόνυμφη ὁλομόναχη. Οἱ γονεῖς της ἀπαγορεύεται νὰ παραστοῦν καὶ πηγαίνουν νὰ τὴν ἐπισκεφθοῦν στὸ σπίτι τοῦ γαμπροῦ τὴν τρίτη ἡμέρα. 'Η νύφη, πηγαίνοντας στὸ σπίτι τοῦ γαμπροῦ, φοράει ἕνα εἶδος καπέλλου, καμωμένο μὲ λουλούδια καὶ ἔχει τὸ πρόσωπό της σκεπασμένο μὲ ἕναν κόκκινο πέπλο.

* * *

'Ο γαμπρὸς περιμένει τὴ νύφη στὴν αὐλὴ τοῦ σπιτιοῦ. Ἀφοῦ χαιρετισθοῦν μὲ «κὸ τόσο», δηλαδὴ γονατίσουν πλὰ-πλὰ καὶ προσευχηθοῦν στὸν οὐρανὸ καὶ στὰ πνεύματα τῶν συγγενῶν τους, ποὺ ἔχουν πεθάνει, πηγαίνουν καὶ πέφτουν γονατιστοὶ μπροστὰ στοὺς γονεῖς τοῦ γαμπροῦ, ποὺ κάθονται σὲ ψηλὰ καθίσματα, καὶ ζητοῦν τὴν εὐλογία τους. Αὐτοὶ τοὺς δίνουν μιὰ δίχρωμη μεταξωτὴ ζώνη, ἡ ὁποία συμβολίζει τὴν ἕνωσι δυὸ ψυχῶν σὲ μιά, κι' οἱ μελλόνυμφοι, κρατῶντας τὴν ὁ ἕνας ἀπὸ τὴ μιὰ κι' ὁ ἄλλος ἀπὸ τὴν ἄλλη ἄκρη, πηδοῦν μαζὺ δυὸ κόσκινα, καὶ μπαίνουν στὸ νυφικὸ κρεββάτι.

'Η ἔξοδος τῆς Κινέζας νύφης, εἶνε κυριολεκτικῶς ἀπελπιστική. Θεωρεῖται ὡς ὑπηρέτρια τῆς εὐγενεστάτης πεθερᾶς της, ἡ ὁποία δὲν τὴν ἀφήνει οὔτε στιγμὴ ἡσυχη.

ΞΕΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΠΩΛ ΣΕΡΒΙΕΡ

Η ΦΡΑΖΙΑ

ΕΝ στάθηκε ποτέ της τυχερὴ ἡ Φραζία. Κόρη χωρικῶν, ποὺ ζούσανε στὸ μικρό τους κτῆμα στὴ Νορμανδία, θὰ ἦταν εὐτυχισμένη μέ-νη νὰ περνοῦσε ἐκεῖ ὁλόκληρη τὴ ζωή της, μὲ τὶς ἀγροτικὲς δουλειὲς. Τῆς ἄρεσε νὰ περιποιῆται τὰ ζῶα, ποὺ τόσο τὰ συμπαθοῦσε μὲ τὴν ἤρεμη κι' εὐτυχισμένη ὑποταγή τους.

Ἀπὸ μικρὸ κοριτσάκι, ἡ χαρά της ἦτανε νὰ τρέχη στοὺς κάμπους, φυλάγοντας τὰ πρόβατα, μὲ τὴ συντροφιὰ τοῦ Κλωρόν, τοῦ σκύλου της. Αὐτὴ ἡ δουλειὰ, ὅμως δὲν ἦτανε γι' αὐτήν. Ἔφτανε ἡ ἀδελφή της, ἡ Μαρία, γιὰ τὰ πρόβατα. Ἡ Μαρία εἶχε πάει κι' αὐτὴ στὸ σκολειό, ὅπως κ' ἡ Φραζία, δὲν μπόρεσε ὅμως νὰ μάθη τίποτα περισσότερο ἀπὸ λίγη ἀνάγνωσι καὶ λίγη γραφή, ἐνῶ αὐτὴ, ἔκανε τοὺς γονεῖς της νὰ περηφανεύωνται, ἔτσι ποὺ τάπαιρνε τὰ γράμματα, μὲ τὸ πρῶτο.

—Μπρὲ τὴ διαβόλισσα! Πῶς τὰ μαθαίνει! ἀποροῦσε ὁ πατέρας της ἐνθουσιασμένος. Ἔχει ἕξη βιβλία, χοντρύτερα ἀπὸ τὸ εὐχολόγιο τοῦ παπᾶ, μέσα στὴ σάκκα της, καὶ τετράδια καὶ ἰχνογραφίες. Ἄλλο πρᾶγμα!..

Ἔντεκα χρονῶν ἡ Φραζία ἔβγαλε τὸ σχολαρχεῖο καὶ πε-ήφανοι οἱ γονεῖς της χαμογελοῦσαν εὐχαριστημένοι ὅταν τοὺς ἔλεγαν νὰ τὴν στείλουν καὶ στὸ γυμνάσιο. Ἔλειπαν ὅμως τὰ χρήματα κι' αὐτὸ τοὺς στενοχωροῦσε, γιατὶ καταλάβαιναν πῶς τὸ κορίτσι τους ἦτανε γιὰ τὰ γράμματα. Τότε ὁ δάσκαλος, ποὺ τὴν σιμπαθοῦσε πολὺ τὴ μικρή, πέτυχε μιὰν ὑποτροφία κι' ἔτσι ἡ Φραζία ἐξακολούθησε τὶς σπουδές της.

Ἔφυγε λοιπόν, μὲ βαρειὰ καρδιά, χωρὶς νὰ τολμᾶ νὰ τ' ὁμολογήση. Ἔφυγε ἀπὸ τὸ κτῆμα, ποὺ ἦτανε γι' αὐτὴν ὁ ἐπίγειος παράδεισος κι' ἔμεινε τρία χρόνια στὸ λύκειο. Κατόπιν ἡ ὑποτροφία, ξαφνικά, σταμάτησε κ' ἡ Φραζία γύρισε εὐτυχισμένη στὸ χωριό της, ξαναβρίσκοντας τὴ ζωὴ ποὺ λάτρευε.

Στὸ κτῆμα, παρ' ὅλη της τὴ μόρφωσι καὶ τοὺς καλούς της τρόπους, ἀναγκάστηκε νὰ δουλεύη, νὰ φροντίζη γιὰ τὰ ζῶα, νὰ καθαρίζη τὸ σταῦλο, νὰ θερίζη τὸ καλοκαῖρι καὶ νὰ βοηθάη στὸν τρυγητὸ καὶ τὸν χειμῶνα νὰ κάνη ὅλες τὶς χοντρὲς δουλειές, μὲ τὴ βροχὴ καὶ τὰ χιόνια. Καὶ ὅμως αὐτὴ ἦταν ἡ πὸ εὐτυχισμένη ἐποχὴ τῆς ζωῆς της. Ἦτανε τὸ καύχημα τῶν γονέων της. Ὁ πατέρας της, ποὺ δὲν ἤξερε νὰ διαβάζη, ἔλεγε πάντα γι' αὐτήν:

—Τὰ ξέρει ὅλα, ἡ Φραζία!

Κ' ἡ μάννα της, χαμογελοῦσε εὐτυχισμένη, ὅταν τὴν ἔβλεπε τὶς Κυριακάδες ἀπορροφημένη μὲ κάποιο μυθιστόρημα, ποὺ τῆς εἶχε δανείσει ὁ δάσκαλος.

Ὅσο πιὸ χοντρὸ ἦτανε τὸ βιβλίο, τόσο σοφώτερη φαινότανε ἡ Φραζία στὰ μάτια τους.

Ἔπειτα, ἦρθε μιὰ μέρα, ποὺ ὁ Ζοζὲφ, ὁ μεγάλος τους γυιὸς πῆγε στὸ στρατό, γιὰ τὴ θητεία του.

Τὴν πρώτη του ἄδεια τὴν πῆρε τὰ Χριστούγεννα καὶ γύρισε σπίτι, φέρνοντας μαζύ του κ' ἕνα του συνάδελφο, ἕναν νέο, ἀπ' τὸ Παρίσι ποὺ τοῦ εἶχε ἐπιδιηθῆ κ' εἶχε κερδίσει τὴν ἀγάπη καὶ τὸν θαυμασμό του, μὲ τὴν ἐξυπνάδα καὶ τὴν εὐγλωττία του, τὸ θάρρος καὶ τὶς τρέλλες του.

Γοητευμένος ἀπ' αὐτὸν τὸν φίλο του ὁ Ζοζέφ, τὸν παρακάλεσε νὰ περάση τὰ Χριστούγεννα στὸ κτῆμα κι' ἄλλη φορὰ θὰ πήγαιναν στὸ Παρίσι, στὸ δικό του τὸ σπίτι. Δὲν ἔπρεπε ὅμως νὰ χορίσουνε ποτέ.

Ἔφτασαν λοιπόν, ὁ Ζοζὲφ κ' ὁ Λουΐ Φεγιὰς ἕνα βραδάκι στὸ κτῆμα, πάνω στὴν ὥρα τοῦ τραπεζιοῦ. Ἡ μάννα τοῦ Ζοζὲφ τοὺς σερβίρισε μιὰ ζεστὴ, μοσχομυρωδάτη λαχανόσουπα, μαῦρο σταρίσιο ψωμὶ καὶ κρασὶ περσινό, γιὰ νὰ ζεσταθοῦνε. Τώρα ὅμως ὁ Λουΐ Φεγιὰς, μόλις ἄνοιγε τὸ στόμα του νὰ μιλήση, ἡ ἀνεξάντλητη εὐγλωττία του χάθηκε ὁλότελα, γιατί, ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ, τὸν εἶχε καταπιάσει ἡ Φραζία.

Κι' ἀλήθεια, ἡ Φραζία ἦτανε πειὰ μιὰ ὄμορφη κοπέλλα, γερὴ γεμάτη, μὲ γλυκὰ ζωηρὰ μάτια, στόμα φαιτιά, κι' ὁ νέος τὴν κρυφοκύτταξε, σιωπηλός, καθὼς πηγαινορχότανε βιαστικὴ μέσα στὸ δωμάτιο.

* * *

Ἔπειτα ἀπὸ τρεῖς μέρες, ὅταν ἔφυγε ἀπὸ τὸ κτῆμα ὁ Λουΐ, ἦτανε βαθειὰ ἐρωτευμένος μὲ τὴν κοπέλλα, τάσο ποὺ οἱ συνάδελφοί του στὸ στρατῶνα δὲν τὸν γνώριζαν πειά. Ἔγινε ἄλλος ἄνθρωπος, πᾶνε τὰ γέλια κ' ἡ φάρσες ποὺ ἔκαναν ὅλους νὰ τὸν θαυμάζουν. Ἀμίλητος, παραμελοῦσε καὶ τὴν ὑπηρεσία του ἀκόμη, κι' ἔτσι ἡ ἀγγαρεῖες πέφτανε βροχὴ ἀπάνω του.

Ὡστόσο ἡ φιλία του γιὰ τὸν Ζοζὲφ ἔγινε σταθερώτερη κ' εἰλικρινέστερη. Τὸν πῆρε κι' αὐτός, μὲ τὴ σειρά του, στὸν πατρικό του σπίτι. Ὁ πατέρας τοῦ Λουΐ εἶχε μαγέρικο καὶ ταβέρνα σὲ μιὰ ἀπόμακρη συνοικία τοῦ Παρισιοῦ. Μέσα στὴν αὐλή, ποὺ τὴ στόλιζαν λίγες γλάστρες μὲ καχεκτικὲς ροδοδάφνες καὶ μερικὰ σπαράγγια ξεθωριασμένα, ἁπλωνόταν μιὰ κληματαριά. Σερβίριζαν ἐκεῖ τοὺς πελάτες ποὺ νοιώθανε τὴν ἀνάγκη νὰ φᾶνε στὸ ὕπαιθρο, χορὶς νἄχουν τὰ μέσα νὰ πᾶνε στὴν ἐξοχή. Τὰ βράδυα πάλιν στὴ σάλλα τοῦ Παριζιάνος, καταστηματάρχης, μὲ τὸ ὄνομα, τὴ ζητοῦσε γιὰ γυναίκα του !... Μὰ ἡ Φραζία ποθοῦσε νὰ μείνη ὁ ἄντρας της στὸ χωριό, κοντὰ στοὺς δικούς της. Εἶχε ἀρκετὴ περιουσία. Θὰ μποροῦσε νὰ ἀγοράση ἕνα καλὸ κτῆμα στὸ χωριό...

Ἦταν τόσο μαύρη ἡ ψυχή της, τόσο μαύρη !...

Πνιγμένοι ἀπὸ τὴν ἀγανάκτησί τους, ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα της τῆς φώναξαν τότε:

—Τρελλὴ πρέπει νᾶσαι, Φραζία! Θὰ πᾶς στὸ Παρίσι κι' ἔχεις καὶ παράκαιρο ;

Μιὰ λοιπὸν καὶ τὸν ἀγαποῦσε τὸ Λουΐ, τὸν ἀκολούθησε.

Μὰ ἀλλοίμονο !... Ἀπὸ κείνη τὴ μέρα ἄρχισε γι' αὐτὴ μιὰ ἀπελπιστικὴ ζωή. Ἀπὸ τὰ ξημερώματα, μέσα στὴ στενόχωρη κουζίνα, ἔπρεπε νὰ μαγειρέψη, μαζὺ μὲ μιὰ χυδαία καὶ βρωμερὴ ὑπηρέτρια. Κατὰ τὶς ἕντεκα τὸ πρωὶ καὶ τὸ βράδυ κατὰ τὶς πέντε, ἐρχότανε ἡ πελατεία. Ὁ πιὸ πολὺς κόσμος ἦτανε ἐργατικοί, σωφέρ, ἁμαξάδες καὶ χτίστες. Ἡ ὑπηρέτρια σερβίριζε τὰ φαγητά, μερικὲς φορὲς ὅμως, ὅταν ἔπεφτε φούρια, ἔτρεπε νὰ βοηθάη κ' ἡ Φραζία, κι' ἐπειδὴ ἦτανε θλιμμένη καὶ μελαγχολικιά, τὴν εἴτανε περήφανη καὶ ψηλομύτα. Πολλοὶ μάλιστα φανέρωσαν τὴ δυσαρέσκειά τους γιὰ τὸν ἀκατάδεκτο τρόπο της.

Ἔπειτα, ἔπρεπε νὰ σερβίρη τὰ πιοτά, ὅλο τὸ ἀπόγευμα, νὰ βοηθάη τὸν ἄντρα της πολλὲς φορὲς ὅς τὰ μεσάνυχτα. Τὸ χειρότερο, τὸ ἀποκρουστικότερο ὅμως γι' αὐτὴν ἦτανε τὸ ὅτι ἔπρεπε νὰ πάνη τὰ ποτήρια, ξέχειλα ἀπὸ κρασί, ποὺ τῆς πρόσφεραν οἱ πελάτες ! Τὴν εἶχε μαλώσει ἄγρια ὁ ἄντρας της, ἕνα βράδυ, ποὺ ἀρνήθηκε νὰ πιῆ. Καὶ τώρα ἔτρεχε μὲ ὕφος πρόσχαρο, μόλις τῆς ἔκαναν νόημα οἱ πελάτες. Κ' ἡ γυναῖκες, ποὺ καμμιὰ φορὰ τοὺς συνώδευαν στὴν ταβέρνα, τὴν κάνανε χάζι, αὐτὴ τὴν ὡραία Φραζία ποὺ τόσο τὸ τραβοῦσε τὸ κρασί, ἐνῶ ἡ δύστυχη αὐτὴ ἀγωνιοῦσε καὶ σφιγγόταν γιὰ νὰ μὴ κλάψη ἀπὸ τὸν ἐνευρισμό, καὶ τὴν ἀπελπισία καὶ τὸν βαρυγεστισμό της γι' αὐτὴ τὴ φρικτὴ ζωή.

Ὅλα ἔπρεπε νὰ τὰ προφταίνη ἡ Φραζία. Καθὼς ἦτανε διαβασμένη κ' ἤξερε νὰ κουβεντιάζη καθὼς πρέπει, αὐτὴ φρόντιζε γιὰ τοὺς καινούργιους πελάτες. Πολλὲς φορὲς ὁ ἄντρας της τὴν ἀνάγκαζε γιὰ τοὺς κρατάει συντροφιά, νὰ παίζη μαζὺ τους ντάμα ἢ ντάμα, ἂν ὁ πελάτης δὲν εἶχε γιὰ τὴν ὥρα σύντροφο. Τὸ καινούργιο αὐτὸ μαρτύριο κρατοῦσε ὥς ποὺ νὰ βαρεθῆ ὁ πελάτης καὶ νὰ φύγη, ἢ νὰ στείλη ὁ Θεὸς κανένα φίλο του, ποὺ ἔπαιρνε τὴ θέσι τῆς δυστυχισμένης τῆς Φραζίας. Τὶς Κυριακὲς ἦτανε τὸ τρισχειρότερο βάσανο, ὁ χορός. Ἔπρεπε νὰ χορέψη μ' ὅλον ἐκεῖνο τὸν ἄγνωστο καὶ χυδαῖο κόσμο, κάτω ἀπὸ τ' ὠχρὸ φῶς τοῦ γκαζιοῦ.

Ἡ χοντρογυναῖκες τῆς γειτονιάς, μὲ τὰ πρόσωπα κολλημένα στὰ τζάκια τῶν παραθυριῶν, γελούσανε μὲ κακεντρέχεια καθὼς τὴν ἔβλεπαν νὰ στριφογυρνᾶη ἔτσι ἐπὶ ὧρες. Ἐμοιάζε σὰν ἀνδρείκελο μασκαρεμμένο. Χοροπηδοῦσε ἡ δόλια, προσπαθῶντας νὰ μὴ σβήση τὸ μονότονο χαμόγελο ἀπ' τὰ χείλη της, μὲ τὰ μάτια ἄδεια, στὸ κενό, τὸ κεφάλι ντοῦρο. Δὲν ἔβλεπε τίποτα καὶ χόρευε, ἔτσι, ὡσποῦ σταματοῦσε λίγο ἡ λατέρνα, γιὰ νὰ ξαναρίξη κι' αὐτή... Ἔπειτα ἡ μουσικὴ ξανάρχιζε καὶ τὸ μαρτύριο ἐξακολουθοῦσε. Τὴν ἔπαιρνε ἄλλος καβαλλιέρος. Ποιός ;... Κάποιος πελάτης... Κ' ἡ Φραζία χόρευε, χόρευε, ἀδιάκοπα. Κ' ἡ γυναῖκες ἀπ' ἔξω τὴν κύτταζαν μὲ ζήλεια, νὰ στριφογυρίζη, ἀκούραστη. Τὴν ἔφεραν γιὰ παράδειγμα στὴ γειτονιά. Ἡ ζωὴ της ἦτανε, στὰ μάτια τους, ἕνα ἀδιάκοπο γλέντι, κρασί, χορός, μουσική... Αὐτὸ θὰ πῆ τύχη !

Ξαφνικά, ἕνα πρωί, εἰδοποίησαν μὲ ἕνα τηλεγράφημα τὴν Φραζία, πὼς ὁ πατέρας της πέθανε. Γρήγορα μαθεύτηκε τὸ νέο στὴ γειτονιά. Ἡ γυναικοῦλες, περίεργες, λοξοκύτταξαν τὴ Φραζία καθὼς ἐκλαίγε, τὴν ὥρα ποὺ σφουγγάριζε τὸ μαγαζί, ξυπλύτη. Θἄφευγε μὲ τὸ βραδυνὸ τραῖνο γιὰ τὸ χωριό της κι' ὅσπου νἄρθη ἡ ὥρα ἔπρεπε νὰ τὰ τακτοποιήση ὅλα, νὰ μὴ λείψη τίποτα.

—Αὐτὰ ἔχει ὁ κόσμος, κυρά μου, τῆς εἶπε μιὰ ἀπ' τὶς γειτόνισσες. Ἡ κάθε μέρα δὲν φέρνει γλέντια καὶ χορούς ! Καθένας μας, μὲ τὴ σειρά του, θὰ δοκιμάση καὶ κάποια πίκρα στὴ ζωή του ! Ἀμὲ τί σοῦ πέρασε ; "Ολο ροῦφα καὶ χόρευε:..

Ἡ Φραζία δὲν ἀποκρίθηκε. Δὲν εἶχε λόγια... Τί νἄλεγε ;... Ἦταν τόσο μαύρη ἡ ψυχή της, τόσο μαύρη !...

ΙΠΠΟΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

Μ. ΖΕΒΑΚΟ

Η Βασίλισσα νι' Άργκό

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου καὶ τέλος)

Κι' ἐκεῖ, τὸ μέγαρο τῆς κυρίας ντὲ Μπανιολὲ ἦταν ἐπίσης ἀνάμεσα στὶς φλόγες! Τὸ περίμενε αὐτό, ὁ μέγας πρεβότος. Ἄφησε λοιπὸν ἐκεῖ τὸν ὑπαρχηγό του καὶ τοὺς τοξότες του, νὰ φροντίσουν γιὰ τὴν ἀσφάλεια τῶν γύρω σπιτιῶν, κι' αὐτὸς τράβηξε ἐπιτέλους γιὰ τὸ μέγαρό του.

Τὴ στιγμὴ ποὺ ἔμπαινε στὴν αὐλή, ὁ Μοντωμπὰν ἑτοιμαζόταν νὰ καβαλλικέψη πειά. Βρισκόταν στὴ σέλλα κιόλας, καὶ τὸ ἄλογό του, σπηρουνισμένο βίαια, κόντεψε νὰ παρασύρη τὸν μέγα πρεβότο.

—Ἐπιτέλους! Φτάσατε, κύριε! ξεφώνισε μόλις τὸν εἶδε.

Ὁ Νουαρβὶλ τὸν ἀναγνώρισε ἀμέσως. Οὔρλιαξε κι' αὐτὸς μὲ τὴ σειρά του :

—Κλεῖστε τὶς πόρτες γρήγορα!

Καὶ βάδισε κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὸν Μοντωμπάν. Ἐκεῖνος τοῦ μιλοῦσε, μὰ ἡ συγκίνησις τὸν ἔπνιγε τόσο πολύ, ὥστε ἐπαναλάμβανε διαρκῶς αὐτὲς τὶς τρεῖς λέξεις:

—Ἡ κόρη σας!... Ἡ κόρη σας!..

Ὁ Νουαρβὶλ δὲν τὸν ἄκουγε ὅμως. Ἴσως καὶ νὰ μὴν καταλάβαινε τὴν ἔννοια τῶν λόγων τοῦ ἱππότου. Κι' ὅταν ἔφθασε κοντά του, σήκωσε τὸ χέρι του, τὸν ἅρπαξε βίαια ἀπ' τὸν ὦμο, καὶ μὲ πιὸ βίαιη φωνὴ τοῦ εἶπε :

—Ἐν ὀνόματι τοῦ βασιλέως, σᾶς συλλαμβάνω!..

—Κατάρα! μούγκρισε ὁ Μοντωμπάν, ἔξαλλος ἀπ' τὰ ἐμπόδια αὐτά.

Καὶ μὲ σπαραχτικὸ τόνο, φώναξε :

—Γιὰ τόνομα τοῦ Θεοῦ, γιὰ χάρι τοῦ παιδιοῦ σας, ἀκοῦστε με.. Παραχωρεῖστε μου, κύριε, λίγων λεπτῶν ἀκρόασι!...

Μὰ ὁ Νουαρβὶλ δὲν ἄκουγε. Οἱ λογχοφόροι του εἶχαν τρέξει κοντά του, κι' αὐτός, παραδίνοντάς τους τὸν Μοντωμπάν, τοὺς εἶπε αὐστηρά :

—Πᾶρτε τον!... Θὰ μοῦ ἐγγυηθῆτε μὲ τὴ ζωή σας, ἂν δραπετεύση.. Περιττὸ νὰ τὸν φυλακίσουμε.. Θὰ τὸν ὁδηγήσουμε τώρα ἀμέσως, καὶ κατ' εὐθεῖαν, στὸ Λοῦβρο!..

Ἑτοιμαζόταν τώρα ν' ἀπομακρυνθῆ, ἀδιάφορος στὶς κραυγὲς τοῦ Μοντωμπάν, ὁ ὁποῖος πάλευε ἀπελπισμένα μὲ τοὺς στρατιῶτες, χωρὶς ὅμως νὰ τολμάη καὶ νὰ τραβήξη τὸ σπαθί του. Δὲν ἤθελε ν' ἀκούση τὸν Μοντωμπάν, γιατὶ νόμιζε πὼς ὁ ἱππότης—ὅπως κι' ὅλοι σχεδὸν οἱ κακοῦργοι, τοὺς ὁποίους ἔπιανε — ἤθελε μὲ παρακάλια καὶ μὲ παράπονα ν' ἀποδείξη τὴ δῆθεν ἀθωότητά του.

Τὴ στιγμὴ ὅμως ἐκείνη, ὁ Ποντταλαὶ ὠρθώθηκε ξαφνικὰ μπροστά του, καὶ μὲ φωνὴ ἀφάνταστα ἐπιθλητική, τοῦ εἶπε :

—Σταθῆτε ἕνα λεπτό, ἀθέντα μου!..

Ἄθελά του ὁ Νουαρβίλ, σταμάτησε. Ἀναγνώρισε παρευθὺς τὸν διαβολάνθρωπο ἐκεῖνον, ποὺ ἦταν τόσο δημοφιλὴς στὸ Παρίσι.

—Τί θέλεις ἐσύ, κουρελιάρη; τοῦ εἶπε μὲ ὕφος περιφρονήσεως.

Ὁ Ποντταλαὶ λύγισε σὲ ὑπόκλισι, μὰ μὲ ἀγέρωχη καὶ ψυχρὴ φωνὴ εἶπε :

—Νὰ σᾶς πῶ αὐτὰ τὰ δυὸ-τρία λόγια θέλω, ἀθθέντα μου : "Αν ἐπιμείνετε στὴ σύλληψι τοῦ νέου αὐτοῦ, ἡ κόρη σας, ἡ λατρευτή σας Ζεχάν, τὴν ὁποία μάταια ἀναζητεῖτε δεκαπέντε λόκληρα χρόνια, θὰ εἶνε νεκρὴ ὕστερα ἀπὸ ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας... Κι' ὁ αἴτιος τοῦ θανάτου της θὰ εἶστε σεῖς, ἐσεῖς ὁ ἴδιος ὁ πατέρας της!...

Τὰ τελευταῖα λόγια του, τὰ πρόφερε μὲ ἀνέκφραστον τόνο ἀξιοπρεπείας κι' ἀγανακτήσεως "Ἐκθαμβος ὁ Νουαρβίλ, οὔρλιαξε :

—Πῶς;... Τί εἶπες;... Ἐπαναλάβε το!... Ἐπανάλαβέ το!...

—Λέγω, ἐπανέλαβε ὁ Ποντταλαί, ὅτι ὁ νέος αὐτὸς ξέρει ποῦ ἀκριβῶς βρίσκεται αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἡ κόρη σας, καὶ μπορεῖ νὰ σᾶς ὁδηγήση κοντά της... Ἂν πραγματικὰ ἀγαπᾶτε τὸ παιδί σας, ἀκολουθῆστε τον ἀμέσως, χωρὶς δισταγμό, γιατὶ κάθε στιγμὴ ποὺ κυλάει ἐντωμεταξύ, μπορεῖ νὰ τῆς κοστίση τὸν θάνατο!..

Ὁ Νουαρβὶλ δὲν τὸν ἄκουγε πειά. Εἶχε πηδήσει ἄγρια πρὸς τοὺς λογχοφόρους του, ἀνάμεσα στοὺς ὁποίους ὁ Μοντωμπὰν ἐξακολουθοῦσε νὰ σπαράζη, καὶ ἀπομακρύνοντάς τους μὲ κλωτσιὲς καὶ μὲ γροθιές, οὔρλιαζε συγχρόνως :

—Ἂν ἀγαπάω, λέει, τὴν κόρη μου!... Αὐτὸ τὸ ζῶο τολμάει νὰ μὲ ρωτάη ἂν ἀγαπάω ἐγὼ τὴν κόρη μου!... Θεέ μου!... Θεέ μου!...

Κι' ἐπειδὴ οἱ στρατιῶτες του, μὴν καταλαβαίνοντας, δὲν παραμέριζαν γρήγορα, τάβαλε μαζύ τους, ξεφωνίζοντας μὲ λύσσα :

—Ἀχρεῖοι!.. Ἠλίθιοι.. Κάντε μου λοιπόν, τόπο!... Καὶ τὸ νοῦ σας, μὴν πειράξετε τὸν νέο αὐτόν... Θὰ κόψω τὸ λαρύγγι τοῦ πρώτου, ποὺ θὰ τὸν ἀγγίξη!...

Αὐτὴ τὴ φορὰ οἱ στρατιῶτες παραμέρισαν βιαστικὰ καὶ τρομαγμένα, κι' ἀναρτιόντουσαν μέσα τους μήπως ὁ καὐθέντης των ἔχασε τὰ μυαλά του» ἔξαφνα!.. Κι' ὁ Νουαρβίλ, ὁ ὁποῖος πραγματικῶς ἦταν ἀγνώριστος ἀπ' τὴν ἀναστάτωσί του, πήδησε ἐπάνω στὸν ἐλεύθερο πειὰ Μοντωμπάν, τὸν ἄρπαξε ἀπ' τὰ χέρια, καὶ ρώτησε μὲ ἀγωνία :

—Μίλησε... Ἐσὺ ξέρεις ποῦ βρίσκεται ἡ κόρη μου... Πήγαινε με παρευθὺς κοντά της.. Τί ἔχει ἡ κόρη μου... Τί "Αχ, ἡ γλυκειά μου κόρη... Τί λάθω ἀμέσως πὼς ἤθελες τὸ καλό μου... "Ολη μου ἡ περιουσία, γιὰ τὴν κόρη μου!..

—Αὐθέντα μου! ἔκανε μὲ ἀγωνία ὁ Μοντωμπάν, βλέποντας τὴν ταραχὴ τοῦ Νουαρβίλ. Ἡσυχάστε, παρακαλῶ..

—Μίλησε, νέε μου. Ποῦ εἶνε ἡ κόρη μου ; Ὁ ἐξαίρετος συγγνώμην, ὁ ἐξαίρετος αὐτὸς κύριος Ποντταλαὶ μοῦ εἶπε πὼς ἡ στιγμὲς εἶνε πολύτιμες.. Μίλησε.. Πρόσταξέ!.. Τί πρέπει νὰ σε.. γίνη ;

—Νὰ καβαλλικέψουμε ἀμέσως! ξεφώνισε κι' ὁ Μοντωμπὰν λαχταρισμένος.

—Τὸ ἄλογό μου!... Ἡ συνοδεία μου νὰ ἑτοιμαστῆ ἀμέσως! μούγκρισε κι' ὁ Νουαρβὶλ μὲ πυρετό

Κι' ἐνῶ οἱ στρατιῶτες ριχνόντουσαν νὰ ἐκτελέσουν τὴ διαταγή του, ὁ μέγας πρεβότος στράφηκε πάλι πρὸς τὸν Μοντωμπάν, καὶ ρώτησε :

—Ποῦ θὰ πᾶμε ;

—Στὴν πλατεῖα τῆς Γρέβης, αὐθέντα μου! Ἡ κόρη σας εἶνε ἡ Πριμερόζα, ἡ ὁποία σὲ λιγάκι θὰ παραδοθῆ στὸν δήμιο!..

Ὁ Νουαρβίλ, ποὺ ἑτοιμαζόταν κιόλας νὰ πηδήση στὸ ἄλογό του, σταμάτησε κεραυνόβλημα ὑποψίας στὸν Μοντωμπάν, κι' εἶπε :

—Τί μοῦ ψάλλετε ἐδῶ, κύριε ;... Αὐτὴ ἡ Πριμερόζα, ποὺ καταδικάσαν σὲ θάνατο, εἶνε ἡ κόρη μου κατὰ τὴ γνώμη σας;

Ὁ Μοντωμπὰν ἔνοιωθε τὰ μυαλά του νὰ σαλεύουν ἀπὸ φριχτὴ ἀνυπομονησία. Ὁ καιρὸς κυλοῦσε μὲ τρομαχτικὴ γρηγοράδα Λαχανιασμένος ἐκέτευσε :

—Αὐθέντα μου.. Πρὸς Θεοῦ... Ἀκοῦστε ; Αὐτὴ ἡ νέα, ἡ Πριμερόζα, τὴν ὁποία καταδικάσατε σὲ θάνατο, ἔχει στὸν ἀριστερό ὦμο της μιὰ παλιὰ σβολή, εὐκολοδιάκριτη ἀκόμη, ἡ ὁποία παριστάνει ἕνα «Ν» ὁλοκάθαρο!

—Αὐτὴ εἶνε! οὔρλιαξε τότε ὁ Νουαρβίλ. Αὐτὴ εἶνε.. Ἡ κόρη μου... Ἡ Ζεχάν!..

Ἀναπήδησε στὴ σέλλα τοῦ ἀλόγου του σὰν ἀστραπή, ἔχωσε τὰ σπιρούνια του μὲ λύσσα στὰ πλευρὰ τοῦ καβαρσίμου τετραπόδου, κι' ὥρμησε μπρο-

στά μὲ γρηγοράδα θυέλλης.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη, ἡ καμπάνα κάποιας κοντινῆς ἐκκλησίας σήμανε οἶκα ὧρες.

—Πολὺ ἀργά, Θεέ μου! ξεφώνισε σπαραχτικὰ ὁ Νουαρβίλ.

—Μὴ χάνουμε ὡστόσο καιρό! ἔκανε μὲ ἀνατριχιαστικὴ ψυχραιμία ὁ Μοντωμπάν. Ἴσως νὰ ἀργοπόρησε ἡ ἐκτέλεσις λίγες στιγμές, ὥστε νὰ προλάθουμε ζωντανὴ τὴν Πριμερόζα!...

Ἡ κοιλιὲς τῶν ἀλόγων τους ἄγγιζαν σχεδὸν τὴ γῆ, ἀπ' τὴ μανία τοῦ καλπασμοῦ. Ὁ Λανγκρόνι, ὁ Πονταλαί, κι' οἱ λοιχοφόροι ἀκολουθοῦσαν τώρα ἀπὸ κοντὰ τὸν ἔξαλλο Νουαρβίλ καὶ τὸν ψύχραιμο Μοντωμπάν. Πατέρας καὶ μνηστῆρας κάλπαζαν τώρα μὲ μανία, ἀφωσιωμένοι μπροστά τους κι' ἀδιαφορῶντας ἂν οἱ ἄλλοι τοὺς ἀκολουθοῦσαν.

Ἐπιτέλους, ἔφθασαν στὴν πλατεῖα τῆς Γρέβης. Ἀναρίθμητος ὄχλος τὴ γέμιζε ἀσφυκτικά. Οἱ δυὸ ἱππεῖς ἀνασηκώθηκαν μὲ θανάσιμη ἀγωνία στὶς σέλλες των, κι' ἔρριξαν βλέμμα φλογερὸ πρὸς τὸ ἱκρίωμα κεῖ κάτω, κι' ἐπάνω ἀπ' ὅλα τὰ κεφάλια...

Μούγκρισμα χαρᾶς ἀνέκφραστης, ξέφυγε ἀπ' τὰ λαχανιασμένα στήθη των: Ἴσως δὲν ἔφταναν ἀργά!...

Γιατί;... Γιατὶ ἡ Πριμερόζα φαινόταν καθαρὰ κεῖ κάτω, νὰ πλησιάζῃ πρὸς τὸ ἱκρίωμα μὲ βῆμα σταθερὸ καὶ μὲ τὰ χέρια της δεμένα... Ἀκόμη ὀλίγα βήματα, καὶ θάφτανε κοντά του... Ὡστόσο, τὸ γαλήνιο κεφαλάκι της φαινόταν νὰ στρέφῃ δεξιὰ κι' ἀριστερὰ — ἀνάμεσα στὸν ὄχλο ποὺ τὴν τριγύριζε, τὸν βουβὸ καὶ συγκινημένον, παρὰ τὴ συνήθειά του σὲ παρόμοιες περιστάσεις ὄχλο — σὰν νὰ ζητοῦσε κάποιον ἀνάμεσά του... Κι' ὁ ἀσφυκτικὰ συγκεντρωμένος ἐκεῖνος ὄχλος, μπροστὰ στὴν ὠμορφιὰ τὴν τόση, καὶ τὴν τόση ἀγνὴ νεότητα τῆς μελλοθάνατης, τὴν κυττοῦσε μὲ βουρκωμένα μάτια καὶ μὲ σφιγμένο λαρύγγι...

Δίχως πειὰ νὰ διστάσουν, ὁ Νουαρβίλ κι' ὁ Μοντωμπάν, ρίχτηκαν μὲ τὰ ἄλογά τους σὰν βορρηᾶς λυσασμένος ἀνάμεσα στὸ πλῆθος:

—Τόπο!... Κάμετε τόπο στὸν μεγάλο πρεβότο!... οὐρλιαζε διαρκῶς ὁ Νουαρβίλ.

Νὰ τοῦ κάνουν τόπο!... Ἕνας λόγος, ἦταν αὐτός!... Κι' ἤθελον βέβαια ὅλοι νὰ κάνουν τόπο στὸν πανίσχυρο ἄρχοντα, γιατὶ τὸν ἀναγνώριζαν... Μὰ πῶς;... Ποὺ ἦσαν ὅλοι στιβαγμένοι, σὰν παστὰ ψάρια στὰ βαρέλι, ἐκεῖ;... Στριμωχνόντουσαν λοιπόν, ὅσο μποροῦσαν, μερικοὶ κιόλας πηδοῦσαν στὶς πλάτες τῶν πλαγινῶν τους, γιὰ νὰ ἀνοιχτῇ ἀνάμεσά τους ἕνα μικρὸ δρομάκι. Μὰ μπρὸς στὶς ἄκαρπες ὡστόσο αὐτὲς προσπάθειες τοῦ πλήθους, γρήγορα κατάλαβαν κι' ὁ Νουαρβίλ κι' ὁ Μοντωμπάν ὅτι δὲν θάφταναν ἐγκαίρως ὅς τὸ μακάβριο ἱκρίωμα.

—Νὰ σταματήσῃ ἡ ἐκτέλεσις!... Χαρίζω τὴ ζωὴ στὴν κατάδικο! οὐρλιαξε ἀπὸ κεῖ ποὺ βρισκόταν ὁ Νουαρβίλ, ὄρθιος σχεδὸν στὴ σέλλα τοῦ ἀλόγου του.

Κι' ὁ Μοντωμπὰν πάλι, στὴν ἴδια στάσι κι' αὐτός, βροντοφώναξε μὲ ὅλη τὴν τεραστία δύναμι τοῦ στήθους του:

—Πριμερόζα!... Πριμερόζα μου!... Εἶμαι ἐγὼ ὁ Μοντωμπάν!...

—Χοέλ!... Χοέλ!... ἀκούστηκε τότε ἀπὸ κεῖ κάτω, ἡ σπαραγμένη κραυγὴ τῆς νέας.

Ὁ Νουαρβίλ συγκλονίστηκε ἀπ' τὴ χαρά του. Γιὰ ν' ἀκούσῃ ἡ Πριμερόζα τὶς κραυγές των, θὰ πῆ πὼς μποροῦσε νὰ τὸν ἀκούσῃ κι' ὁ ἀξιωματικός του, τὸν ὁποῖο ὁ Ἴδιος εἶχε ὁρίσει γιὰ ἐπιτηρητὴ τῆς θανατικῆς ἐκτελέσεως. Μὲ τὴν ἴδια λοιπὸν δύναμι στὴ φωνή του, ξαναοὐρλιαξε:

—Μπραζελόν... Μπραζελόν!..

Ὁ ἀξιωματικός, ἀκούγοντας τὸ ὄνομά του καὶ τὴ φωνὴ τοῦ ἀρχηγοῦ του, στράφηκε πρὸς τὸ μέρος τοῦ Νουαρβίλ.

—Μπραζερόν, ἀκοῦς;.. Νὰ σταματήσῃ ἡ ἐκτέλεσις.. Χαρίζω τὴ ζωὴ στὴν κατάδικο!... Μὲ ἄκουσες, Μπραζελόν;

Ὁ ἀξιωματικὸς ἔγνεψε καταφατικὰ μὲ τὸ κεφάλι, σὲ σημεῖο ὅτι ἄκουσε τὴ διαταγὴ τοῦ ἀρχηγοῦ του, καὶ στρέφοντας στοὺς ὑπὸ τὶς διαταγές του βαθμοφόρους, τοὺς εἶπε κάτι βιαστικά.

Ἡ μοιραία συνοδεία σταμάτησε ἀμέσως. Ὁ Μπραζελὸν τότε ἔστρεψε τὸ ἄλογό του πρὸς τὸν μεγάλο πρεβότο, καὶ προσπάθησε νὰ τὸν πλησιάσῃ. Ὁ Νουαρβίλ πάλι, γιὰ νὰ ἀνοιχτῇ κάπως ὁ κόσμος, στράφηκε πρὸς τὸ πλῆθος κι' εἶπε:

—Πηγαίνετε στὰ σπίτια σας, καλοί μου ἄνθρωποι... Καθὼς βλέπετε καὶ μόνοι σας, ἡ θανατικὴ ἐκτέλεσις δὲν θὰ γίνῃ!...

Τὸ πλῆθος ἄρχισε νὰ φεύγῃ, μὲ ἀνακουφισμένη τὴν ψυχή του.

—Σώθηκε! μουρμούρισε στὸν Μοντωμπὰν ὁ μέγας πρεβότος, χαμογελῶντας τώρα ἀπὸ εὐτυχία καὶ σκουπίζοντας τὸν ἱδρῶτα τῆς ἀγωνίας του.

—Καὶ βέβαια! ἔκανε κι' ὁ Μοντωμπάν, ἀκτινοβολῶντας κι' αὐτὸς ἀπὸ ἀγαλλίασι.

Ἀθόρμητα, χωρὶς νὰ σκεφθοῦν τίποτε κι' οἱ δυό τους, ἔπεσαν ὁ ἕνας στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ ἄλλου, κλαίγοντας πειὰ καὶ γελῶντας ἀπὸ χαρὰ ἀνεκλάδητη. Ἔπειτα, καὶ χωρὶς μεγάλη δυσκολία, πλησίασαν τὴν Πριμερόζα.

—Θάρρος! τῆς φώναξε ἀπὸ μακρυὰ ὁ Μοντωμπάν. Ἐρχόμαστε νὰ σὲ ἐλευθερώσουμε!...

Κι' ἐκείνη, γελῶντας ἐπίσης, μισότρελλη ἀπὸ χαρά, τὸν καθησύχασε:

—Εὐχαριστῶ... Ἔννοια σου.. Δὲν φοβοῦμαι!...

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη, μιὰ ταραχὴ συνέβη κοντά της. Δέκα ἔφιπποι ἄνδρες εἶχαν ὁρμήσει ἐναντίον τῶν τοξοτῶν, οἱ ὁποῖοι φρουροῦσαν πρὶν τὴν Πριμερόζα, καὶ στὴν ὁποίαν δὲν πολυπρόσεχαν τώρα μιὰ ποὺ τῆς εἶχε δοθῆ χάρις. Ἔγινε στὸ λεπτὸ μιὰ δαιμονισμένη φασαρία, κλαγγὲς σπαθιῶν καὶ κραυγὲς πληγωμένων ἀντήχησαν, καὶ σὲ μιὰ στιγμὴ ἀκούστηκε ἡ σπαραχτικὴ φωνὴ τῆς νέας:

—Χοέλ!... Βοήθεια, Χοέλ... Βοήθεια!...

Οἱ τοξόται, ξαφνιασμένοι ἀπ' τὴν ἀπροσδόκητη ἐπίθεσι, εἶχαν ἀρχίσει κιόλας νὰ ὑποχωροῦν. Κι' ὁ ντὲ Βίλλ, ὁ ὁποῖος ἦταν ὁ ἀρχηγὸς τῶν ἐφίππων ἐκείνων ἀνδρῶν, βρίσκοντας εὐκαιρία, ὥρμησε πρὸς τὴν Πριμερόζα, τὴν ἅρπαξε στὰ στιβαρὰ μπράτσα του, καὶ συγκρατῶντας την μὲ δύναμι, σπηρούνισε τὸ ἄλογό του. Συγχρόνως, μουρμούριζε μὲ σαρκαστικὸ χαμόγελο:

— Εἶσαι δική μου τώρα.. Κι' ὄχι τοῦ Μοντωμπάν!..

Ὁ Νουαρβίλ, στὴν ἀρχή, δὲν καταλάβαινε τί συνέβαινε. Ρώτησε τὸν Μοντωμπάν:

—Τί γίνεται ἐκεῖ;... Τί συμβαίνει;...

—Ὁ ντὲ Βίλλ, εἶνε! μούγκρισε γιὰ ἀπάντησι ὁ Μοντωμπάν. Ἄ, τὸν ἀτιμο.. Τὸν ἀχρεῖο... Ἐπάνω του, αὐθέντα μου, γιατί, μὰ τὸ Θεό, ἡ κόρη σας εἶνε χαμένη!...

Σὰν χτυπημένοι ἀπὸ τρέλλα κι' οἱ δυό τους ρίχτηκαν πρὸς τὰ κεῖ, καὶ διέσχισαν σὰν ὀβίδες τοὺς ἐφίππους ὁπαδοὺς τοῦ ντὲ Βίλλ. Ἐκεῖνος πάλι, συγκρατῶντας τὴ μισολιπόθυμη Πριμερόζα στὴν ἀγκαλιά του, κάλπαζε σὰν ἀστραπὴ πρὸς τὸ φορεῖο του, τὸ ὁποῖο βρισκόταν κάπου ἑκατὸ μέτρα πιὸ πέρα.

Ἕνοιωσε ὅμως, βλέποντας ἐοπίσω του τὸν ἱππότη μὲ τὸν Νουαρβίλ, ὅτι δὲν θὰ προλάβαινε νὰ φτάσῃ ἐκεῖ κάτω.

Δὲν δίστασε οὔτε στιγμὴ. Σταμάτησε ἀπότομα τὸ ἄλογό του, πήδησε στὴ γῆ, καὶ ἀκουμπῶντας στὸ λαρύγγι τῆς Πριμερόζας τὸ μαχαῖρι του, ξεφώνισε:

—Ἂν κάνετε ἕνα βῆμα, τὴ σφάζω!...

Ὁ πατέρας κι' ὁ μνηστῆρας, ἔκθαμβοι, χλωμοὶ ἀπὸ κατάπληξι καὶ τρομάρα, ξεπέζεψαν καὶ στάθηκαν σὰν μαρμαρωμένοι.

Ὁ ντὲ Βίλλ ἄρχισε νὰ ὑποχωρῇ, πηγαίνοντας πρὸς τὸ φορεῖο του Μὲ τὸ ἕνα χέρι του ἔσφιγγε ἐπάνω του τὴν Πριμερόζα, καὶ μὲ τὸ ἄλλο τὴν ἀπειλοῦσε, δείχνοντάς τους τὸ μαχαῖρι καὶ φωνάζοντας:

—Ἂν θέλετε τὴ ζωή της, μὴν κάνετε οὔτε βῆμα!...

Ἀκίνητοι πραγματικὰ οἱ δυό τους, παρακολουθοῦσαν τὴν ὑποχώρησι τοῦ ντὲ Βίλλ, μισοπνιγμένοι ἀπ' τὴν ἀνίσχυρη λύσσα τους, τὴν ὁποία διπλασίαζαν ἡ καυστικὲς κι' ἐλεεινὲς εἰρωνεῖες τοῦ ἀχρείου.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη, ἕνας ἀπ' τοὺς δυὸ ἀνθρώπους τοῦ ντὲ Βίλλ, οἱ ὁποῖοι φρουροῦσαν τὸ φορεῖο του, ἔκανε λίγα βήματα νὰ συναντήσῃ τὸν κύριό του. Βλέποντάς τον ὁ Μοντωμπάν, κόντεψε νὰ ξεφωνίσῃ σὰν τρελλὸς ἀπὸ ἀνεκλάδητη χαρά, μὰ δαγκάνοντας αἱματηρὰ τὰ χείλη του, κατώρθωσε νὰ συγκρατηθῇ ἐγκαίρως: Εἶχε ἀναγνωρίσει στὸν ἄνθρωπο ἐκεῖνον, τὸν ἀφωσιωμένο του Κεντενάς!...

Γι' αὐτό, σκύβοντας παρευθὺς στὸν Νουαρβίλ, τοῦ ψιθύρισε βιαστικά:

—Προσοχή, κύριε... Κάτι θὰ γίνῃ τὴ στιγμὴ αὐτή, εὐχάριστο κι' ἀπροσδόκητο!

Ἐντωμεταξύ, ὁ Κεντενάς, πλησιάζοντας τὸν κύριό του καὶ λοξοκυττάζοντας μὲ σημασία πρὸς τὸ μέρος ποὺ στεκόντουσαν ὁ Νουαρβίλ κι' ὁ Μοντωμπάν, εἶπε:

—Δῶστε μου, κύριε βαρῶνε, τὴν κοπέλλα.. Θὰ τὴν μεταφέρω ἐγὼ στὸ φορεῖο, γιὰ νὰ μπορέσετε νὰ ξεκουραστῆτε λιγάκι!...

Δὲν ἤθελε καὶ καλύτερη βοήθεια ὁ ντὲ Βίλλ. Καταϊδρωμένος πραγματικὰ ἀπ' τὸν κόπο, ἔδωσε τὴν Πριμερόζα στὸν Κεντενάς, καὶ λυτρωμένος ἀπ' τὸ βάρος της τώρα, ἔβγαλε τὸ σπαθί του. Ἔπειτα, ἐξακολουθῶντας νὰ ὑποχωρῇ πρὸς τὸ φορεῖο, εἶπε φωναχτὰ στὸν ὀπαδό του γιὰ νὰ ἀκουστῇ συγχρόνως κι' ἀπ' τοὺς ἄλλους:

—Κράτησέ την καλά, Κεντενάς... Καὶ μόλις σοῦ πῶ: Χτύπα, μὴ διστάσεις καθόλου.. Κόψε της τὸ λαρύγγι ἀμέσως!..

—Ἔννοια σας, κύριε βαρῶνε! ἔκανε μὲ σαρκαστικὴ φωνὴ ὁ Κεντενάς.

Κι' ὁ Μοντωμπάν, νοιώθοντας τὴ μυστικὴ σημασία τῶν σαρκαστικῶν λόγων τοῦ Κεντενάς, ξεφώνισε ἔξαλλος ἀπὸ χαρὰ στὸν Νουαρβίλ:

—Ἐπάνω στὸν ντὲ Βίλλ τώρα, κύριε... Εἶνε ὥρα νὰ τὸν κανονίσουμε!..

Μὲ λαχτάρα ὥρμησαν κι' οἱ δυό τους πρὸς τὸν ντὲ Βίλλ. Ἐκεῖνος, βλέποντας τὴν ἐπίθεσί τους, στράφηκε πρῶτα πρὸς τὸν μεγάλο πρεβότο, γιὰ νὰ τὸν «βγάλη ἀπ' τὴ μέση» καὶ νὰ μείνῃ ἀνενόχλητος κατόπιν ἐναντίον τοῦ Μοντωμπάν. Δυστυχῶς, ὁ γηραλέος Νουαρβίλ, μὴν ἔχοντας τὴ νεανικὴ σβελτ-

Αὐτὸς ὁ Ἀχμέτ, ποὺ τοῦ εἶχε πάρει τὴ θέσι καὶ ποὺ θὰ μ' ἀκολουθοῦσε στὸ μέλλον στὴν Ἀγγλία, μεγάλωνε τὸν πόνο του. Ἦταν ἄρρωστος ἀπὸ στενοχώρια: Δὲν κατάλαβαινε, ὁ φτωχός Σαμουέλ, ὅτι ἔχασκε μιὰ ἄβυσσος, ἀνάμεσα ἀπ' τὴν ἀγάπη τῆ δικῆ του, τὴν τόσο θασανισμένη καὶ τὴν τόσο καθαρή, κι' ἀδελφικὴ ἀγάπη ποὺ Μιχράν-Ἀχμέτ, ὅτι αὐτός, ὁ Σαμουέλ, ἦταν ἕνα φυτὸ θερμοκηπίου, ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ μεταφυτευθῇ στὴν πατρίδα μου, κάτω ἀπ' τὴ γαλήνια μου στέγη.

Ὁ Σαμουέλ εἶνε τυλιγμένος σὰν παστὰς στὸ γουνένιο μανδύα μου ποὺ πρόκειται νὰ τοῦ τὸν ἀφήσω. Τὸ ὡραῖο του κεφάλι εἶνε χλομὸ καὶ θλιμμένο. Κυττάζει σιωπηλὰ νὰ περνάνε ἡ συνοικίες τῆς Σταμπούλ, ἡ ἀπέραντες κ' ἤρεμες πλατεῖες, ὅπου φυτράνουν χορτάρια, οἱ γιγάντιοι μιναρέδες, τὰ παλιὰ γέρικα τζαμιά, λευκὰ στὸ νικρὸ οὐρανό, τὰ ἀρχαία μνημεῖα μὲ τὴ σφαγαδα τους τῆς παληοσύνης καὶ τοῦ ρημαγματος, ποὺ σωριάζονται σ' ἐρείπια, ὅπως ὁ ἰσλαμισμός.

Ἡ Σταμπούλ εἶνε πένθιμη καὶ νεκρωμένη κάτ' ἀπ' τὸν τελευταῖο ἄνεμο τοῦ χειμῶνα. Οἱ μουεζίνηδες τραγουδοῦν τὴν ἀποτευγματινὴ προσευχή τους. Εἶνε ἡ ὥρα τῆς ἀναχωρήσεως.

Κι' ὅμως τὸν ἀγαποῦσα τὸ φτωχό μου τὸ Σαμουέλ. Τοῦ λέω, ὅπως θὰ τἄλεγα σ' ἕνα μικρὸ παιδί, ὅτι καὶ γι' αὐτὸν θὰ ξαναγυρίσω πάλι κι' ὅτι θὰ πάω νὰ τὸν ἰδῶ στὴ Θεσσαλονίκη. Μὰ κατάλαβε αὐτὸς ὅτι δὲν θὰ μὲ ξαναδῇ ποτὲ καὶ τὰ πε-

ἡ γρηᾶ μ' ἀκολουθοῦσε, θῆμα πρὸς θῆμα, σὰν μιὰ Μαινάς, μὲ τὸ φριχτό της: «Ἐουλοὺ! Ἐουλοὺ!»

Ἔνοιωθα πίσω μου τὸ ἐρεθισμένο μάτι αὐτοῦ τοῦ πλάσματος, ποὺ λάτρευε τὴν κυρία του, τὴν ὁποία εἶχα κάνει ἐγὼ νὰ πεθάνῃ. Φοβόμουν νὰ γυρίσω νὰ μεθυσμένος...

.....

Ξανασβρέθηκα ἀκουμπισμένος σὲ μιὰ μαρμαρένια κρήνη, κοντὰ στὸ σπίτι ποὺ κατοικοῦσε ἡ Ἀζιγιαντέ. Ἤμουν καθισμένος κάτω κοὶ τὸ κεφάλι μου στὸ φογγάρι. Τὰ σκοτεινὰ κ' ἔρημα σπίτια χορεύουν μπροστά στὰ μάτια μου ἕνα μακάβριο χορό. Τὸ μέτωπό μου χτυποῦσε στὸ μάρμαρο καὶ μάτανε. Ἕνα γέρικο χέρι μαύρο, θουτηγμένο στὸ κρύο νερὸ τῆς πηγῆς, σήκωσε σὰ μαξιλάρι τὸ κεφάλι μου. Τὴν εἶδα τὴ γρηᾶ Κανταντζὰ κοντά μου ποὺ ἔκλαιγε καὶ ποὺ ἔξακολουθοῦσε νὰ ρίχνῃ νερὸ στὸ μέτωπό μου.

Οἱ ἄνθρωποι ποὺ περνοῦσαν δὲν μᾶς ἔδιναν καμμιὰ προσοχή. Κουβέντιαζαν ξαναμμένοι, διασβάζοντας κάτι χαρτιά, ποὺ μοίραζαν στοὺς δρόμους εἰδήσεις ἀπ' τὴν πρώτη μάχη τοῦ Κάρς. Ἡ κακὲς ἡμέρες τοῦ πολέμου εἶχαν ἀρχίσει καὶ τὰ πε-

V

21 Μαρτίου

Φτωχὴ κι' ἀγαπημένη μικρούλα Ἀζιγιαντέ! Μοῦλεψε τὸ κουράγιο γιὰ νὰ τῆς πῶ κι' αὐτῆς: «Μεθαύριο φεύγω!»

Ξαναγύρισα τὸ δειλινὸ στὴ φωλιά μας. Ὁ ἥλιος ποὺ βασίλευε φώτιζε τὴν κάμαρή μας μὲ τὶς ὄμορφες κόκκινες ἀχτίνες του. Ἡ ἀπολὶ ἦταν μέσ' στὸν ἀέρα. Οἱ καφετζῆδες ἁπλώναν ἔξω τὰ τραπέζια τους, ὅπως τὶς καλοκαιρινὲς ἡμέρες. Ὅλοι οἱ ἀτρες τῆς γειτονιᾶς, καθισμένοι στὸ δρόμο, κάπνιζαν τοὺς ναργιλέδες τους, κάτω ἀπ' τὶς ἀσπρολουλουδιασμένες ἀμυγδαλιές.

Ὁ Ἀχμὲτ ἤξερε πὼς θὰ ἔφευγα. Κάναμε κ' ἡ δυὸ πρωτάκουστες προετοιμασίες γιὰ τὸν ἀποχωρισμό. Τὸ τούρκικο γιαταγάνι κρεμόταν στὸ πλευρό μου... Φορᾶμε τὴ στολὴ τοῦ γιουσμπασῆ καὶ δὲν ἤμουν πειὰ ὁ Λοτί, μὰ ὁ Ἀρίφ, ὁ γιουσμπασῆς Ἀρίφ, ποὺ θὰ ἔφευγα αὔριο κατόπιν αἰτήσεώς μου γιὰ τὶς ἐμπροσθοφυλακές...

VI

Ἡ ἑπομένη ἦταν ἡ μέρα ποὺ ἔπρεπε νὰ τὰ ξερριζώσω ὅλα, νὰ τὰ χαλάσω ὅλα μέσα σ' αὐτὴ τὴν ἀγαπημένη μικρὴ φωλιὰ ποὺ εἶχε ἐπιπλωθῆ σιγὰ-σιγὰ μὲ τόση ἀγάπη, ὅπου κάθε ἀντικείμενο μᾶς ἔφερνε κοὶ μιὰ ἀνάμνησι. Δυὸ χαμάδες ποὺ τοὺς εἶχα ἀγκαζάρει γι' αὐτὴ τὴ δουλειά, ἦσαν ἐκεῖ, περιμένοντας τὶς διαταγές μου γιὰ ν' ἀρχίσουν τὴ μεταφορά.

Ἔτσι, ὅταν ἡ Ἀζιγιαντὲ ἦρθε, φρῆκε τοὺς τοίχους γυμνοὺς καὶ τὰ πάντα

ΕΚΔΟΣΙΣ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»

Ἔπειτ' ἀπὸ λίγο καιρό, ἡ ἐφημερίδες τῆς Σταμπούλ ἔγραφαν:

«Μετὰ τῶν τραγικῶν τελευταίως μάχης τοῦ Κάρς ἐνεφανίθη τὸ πτῶμα ἑνὸς νεαροῦ ἀξιωματικοῦ τοῦ Ἀγγλικοῦ Ναυτικοῦ, ποὺ κατετάγῃ τελευταίως στὸν Τυφεκιὸν στρατὸ μὲ τὸ ὄνομα Ἀρθὴρ Οὐάτσμ Ἀρφέντης.

Ἐνταφιάσθη μετὰ τῶν γενναίων ὑπερασπιστῶν τοῦ Ἰσλὰμ (δ' Ἀλλάχ, μάλ' τους!), εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Κιζίλ-Τεπέ, εἰς τὴν πεδιάδα τοῦ Καμπτέμιρ.

ΤΕΛΟΣ

φώναστα. "Ήταν ἡ ὥρη τοῦ τέλους. Κ' ἐγὼ ὅταν μπῆκε μέσα, ἤταν εὐθὺμη, δὲν μπόρεσε νὰ κρατηθῆ καὶ ξέσπασε σὲ λυγμούς.

VII

Μοῦ ζήτησε ἡ φτωχὴ αὐτὴ τὴ χάρη, τῶν μελοθανάτων, νὰ κάνη τὴν τελευταία μέρα δ,τι τῆς ἄρεσε.

—Σήμερα, μοῦ εἶπε, δ,τι κι' ἂν σοῦ ζητήσω, Λοτί, δὲν θὰ μοῦ πῆς ποτὲ ὄχι. Θέλω νὰ κάνω πολλὰ πράγματα τοῦ κεφαλιοῦ μου. Δὲν θὰ πῆς τίποτε καὶ θὰ τὰ ἐπιδοκιμάσῃς ὅλα.

Στὶς ἑνγέα ἡ ὥρα τὸ φρόδυ, γυρίζοντας μὲ κάτκι ἀπὸ τὸ Γαλατᾶ, ἄκουσε στὸ σπίτι μου ἕνα θόρυβο ἀσυνήθιστο: τραγούδια καὶ μουσικὴ πρωτάτυπη.

Στὸ διαμέρισμα ποὺ εἶχε κατὴ τελευταῖος, μέσα σ' ἕνα σύνεφο σκόνης, ἀνθρωποι, ὄχι γνωστοι, "Ελληνες καὶ Μουσουλμάνοι ναυτικοί, μαζεμένοι, ἀπὸ τὸν Κεράτιο Κόλπο, χόρευαν μὲ λύσσα ἕνα ἀπὸ τοὺς τούρκικους χορούς, ποὺ δὲν τελειώνουν παρὰ ὅταν ἐξαντληθοῦν ὁλότελα οἱ χορευταί.' τοὺς σερβίριζαν ρακή, μαστίχα καὶ καφέ.

Ξαναφορέθηκα τὰ τούρκικα ροῦχα μου. Ἰρέχω ἀπὸ 'Αζέμ Καπού Μπαπὼ στὸ πρῶτο κατάκι ποὺ περνάει. Ὁ κατέκτης μ' ἀναγνωρίζει.

—Κι' ὁ 'Αχμέτ;... τὸν ρωτάω.

—Ἔφυγε, ἔφυγε γιὰ τὸν πόλεμο!

Φτάνω στὸ σπίτι τῆς Ἐρωνάζ, τῆς ἀδελφῆς τοῦ 'Αχμέτ.

—Ποτέ, ἔφυγε, μοῦ λέει. Βρίσκεται στὸ Βοτοῦμι κ' ἔρπει ἀπὸ τὴ μεγάλη μάχη δὲν λάθεμε πειὰ γράμμα του.

Πηγαίνω στὸ σπίτι τῆς Κωνσταντζῆς, μὰ ἡ γριὰ μετακόμισε καὶ δὲν ξέρει πειὸς καινεῖς ποὺ φριοκεται.

Τότε, διευθύνθηκα μόνος πρὸς τὸ τζαμὶ τοῦ Μεχμὲτ - Φατίχ, πρὸς τὸ σπιτάκι τῆς Λιζιγιαντέ, χωρὶς νὰ ἔχω κανένα σχέδιο μέσα στὸ θολωμένο μυαλό μου, χωρὶς κἂν νὰ ξέρω τί πήγαινε νὰ κάνω, στρογγυλεμένος μονάχα ἀπὸ τὴν ἀνάγκη νὰ πλησιάσω καὶ νὰ πῶ δέ.

"Αρχισα νὰ διασχίζω αὐτὸ τὸ σωρὸ τῶν ἐρειπίων καὶ τῆς στάχτης, ποὺ ἦταν ὅλοτε τὸ πλούσιο θέατρι. Μιὰ μεγάλη ἐρήμωσι ἁπλωνόταν ἐκεῖ τώρα, ὁλόγυρα σα ἀπὸ τοὺς δρόμους ποὺς γεμάτους μάρμαρα κι' ἀποθραυσμένα συντρίμμια... Ἤταν τὸ ἴδιο Φανάρι, ποὺ κάθε δράδυ τὸ διέσχιζα ἐδῶμες γιὰ νὰ πάω στὸ 'Ε-γκιούμ, στὸ σπίτι μου. Ἐφώναζαν στοὺς δρόμους. "Ομιλοι ἀντρῶν, μισοντυμένων, ἐπισπρεσμένων γιὰ τὸν πόλεμο, μισοπλησμένων, ὄχριων, τρομαδων μὲ τὰ γιαπογάνια τους τὸ χῶμα καὶ περιφέρανε παλιὲς σημαῖες πράσινες, γεμάτες ἀεμικὲς ἐπιγραφές.

Βάδιζα πολλὴ ὥρα. Διέσχιζα τὶς ἐρημικὲς συνοικίες τοῦ Ἐσκὶ-Σεραγιοῦ. Πλησίαζα ὁλοένα. Εἶχα φτάσει στὸ δρόμο τοῦ ἀνεδάτει ἀπὸ Μεχμὲτ-Φατίχ, στὸ δρόμο ποὺ κατοικοῦσε...

Ἔξαφνα εἶδα μπροστά μου μιὰ γριά, ποὺ προχωροῦσε ξυστὰ στὸν τοῖχο Περπατοῦσε μὲ τὸ κεφάλι σκυφτὸ καὶ μιλοῦσε μόνη της... Ἤταν ἡ Καντιτζέ.

Ἡ Καντιτζὲ μ' ἀναγνώρισε. "Εβγαλε ἕνα ἀπερύγραπτο ε' Αχ μὲ ἕνα διαπεραστικὸ τόνο καὶ στὸ πρόσωπό της ζωγραφίστηκε ἕνας σαρκασμός.

—Ἡ 'Αζιγιαντέ; ἡ ρώτησε.

—Ἐ ο υ λ ο ύ ! Ἐ ο υ λ ο ύ ! εἶπε τονίζοντας ἀλλόκοτα αὐτὲς τὶς λέξεις, ποὺ στὴ γλῶσσα τῶν Τατράων σημαίνουν τὸ θέντο.

Καὶ μ' ἕνα σαρκασμὸ μίσους καὶ ἱκανοποιήσεως, μὲ κατεδίασε ἀδύνητα μ' αὐτὰ τὰ λόγια:

—Πέθανε! Πέθανε! 'Η 'Αζιγιαντὲ πέθανε!

Δὲν καταλαβαίνει κανεὶς φύσεως μιὰ τέτοιας λέξ, ποὺ πέφτει σδουσότητα, σαν κεραυνός. Χρειάζεται μιὰ στιγμὴ στὴν σδουν γιὰ νὰ σᾶς σφίξη καὶ νὰ σᾶς δεχνόπ-νεται ἡ καρδιά. Βάδιζα πάντοτε "Ενιωθα φρίκη ποὺ ἤμουν τόσο γαλήνιος. Καὶ

τὲ εἶχε σπάσει τὸ φλυντζάνι της, χουφτωνοντάς το μέσα στὰ χέρια της, καὶ τὰ συντρίμμια ξέπεσαν κατωγῆς.

Τὸ κακὸ δὲν ἤταν μεγάλο. Ὁ καφές, ἀφοῦ λέρωσε τὰ δάχτυλά της, σκορπίστηκε στὰ τάπατμα καὶ τὸ ἐπεισόδιο πέρασε χωρὶς νὰ κάνη ἐντύπωση.

Ὡστόσο, ἕνα ὑγρὸ σκοτεινὸ ἐξακολοθοῦσε νὰ τρέχη ἀπὸ τὸ κλειστὸ χέρι τῆς 'Αζιγιαντέ, στάλα-στάλα στὴν ἀρχή, ἔπειτα ἀράθονο. "Ενα φανάρι φώτιζε ἀμέσως ἀπὸ κοντὰ τὸ δωμάτιο. Πλησίασα τὴν ἀγαπημένη μου γιὰ νὰ κυττάξω: μιὰ λίμνη αἷματος ἁπλωνόταν κοντύς της. Τὸ στασμένο φλυντζάνι εἶχε κόψει φριχτὰ τὶς ἀρτηρίες τοῦ καρποῦ.

Τὸ αἷμα τῆς πολυσγαπημένης μου ἔτρεχε μισὴ ὥρα, χωρὶς νὰ φροδμε τρόπο νὰ τὸ σταματήσουμε κ' ἡ 'Αζιγιαντέ, λευκὴ σὰν μιὰ κοπέλλα πεθαμμένη, εἶχε σωριαστῆ στὸ ντιδάνι της, μὲ τὰ μάτια κλειστά.

Τέλος, ὁ 'Αχμὲτ ἔτρεξε κ' ἔφερε μιὰ γρηὰ μὲ μοῦτρα μάγισσας ποὺ κατώρθωσε νὰ σταματήσῃ τὸ αἷμα μὲ δόταση καὶ μὲ στάχτη.

Χρειάστηκε κατόπιν νὰ διώξουμε ὅλον αὐτὸ τὸν κόσμο καὶ νὰ πλυγίασουμε τὴν ἄρρωστη. Ἤταν πεσγωμένη σὰν μαρμαρένιο ἄγαλμα κ' ἐντελῶς ἀναίσθητη. Ἡ νύχτα ποὺ ἐπακολοθησε ἤταν μιὰ νύχτα ἀγρυπνίας γιὰ μένα καὶ τὸν Αχμέτ.

Τὴν ἄνοιωθα νὰ ὑποφέρη. Τὸ κορμί της τεντωνόταν ἀπ' τὸν πόνο.

Τέλος, σὲ κάποια στιγμή, ἄνοιξε τὰ μάτια της καὶ μοῦ ψιθύρισε:

—Συγγώμην, Λοτί, ποὺ σ' ἀπασύχησα, κόθωντας τὰ δάχτυλά μου. Σ' ἐμποδίζω, τώρα, Λοτί... Ὁ πόνος μου δὲν εἶνε στὸ χέρι μου... Εἶν' ἀλλοῦ... Κοιμήσου... Ὅλα τελείωσαν πειὰ γιὰ μένα...

—Ἄκου, τῆς εἶπα, 'Αζιγιαντέ, πολυσγαπημένη μου, θέλεις νὰ ξαναγυρίσω;...

—Ναί, νὰ ξαναστρέψουμε, Λοτί, κι' ἂν ἀκόμα εἶσαι παντρεμένος. Δὲν θὰ εἶμαι πειὰ ἡ ἐρωμένη σου, θὰ εἶμαι ἡ ἀδερφή σου... Παντρέψου, Λοτί... Αὐτὸ εἶνε δευτερεθον... Ἐγὼ ἀγαπάω μονάχα τὴν ψυχή σου. Νὰ σὲ ξαναδῶ μονάχα, αὐτὸ εἶνε ὅ,τι ζητάω ἀπ' τὸν 'Αλλάχ. "Επειτ' ἀπ' αὐτό. θὰ γίνω σχεδὸν εὐτυχισμένη πάλι καὶ θὰ ζῶ γιὰ νὰ σὲ περιμένω.

X

2 3 Μαρτίου

Ἐπῆγα στὸ καράβι μου καὶ ξαναγύρισα θλαστικά. Δρόμος τριῶν ὡρῶν. Ἀνυπγελίας στὴν 'Αζιγιαντέ, ὅτι ἡ ἀναχώρησί μας ἀνεβλήθη γιὰ δυὸ μέρες.

"Εκλαιγνε τὴν ὥρα ποὺ τὴ βρῆκα, μὰ ἡ ἀναβολὴ τῆς ἀναχωρήσεώς μου τῆς ἔκανε τὰ δάκρυά της λιγότερο πικρά.

—Δὲν ξέρω, Λοτί, μοῦ εἶπε, ἂν θὰ ξαναγυρίσῃς, ὁ 'Αλλάχ μόνο τὸ ξέρει! Ὅλες τὶς ἡμέρες, θὰ ξαναλέω: «'Αλλάχ! σελαμὲτ θέρσεν. Λοτί!» (Θεέ, προστάτευε τὸ Λοτί!) κι' ὁ 'Αλλάχ κατόπιν θὰ κάνη κατὰ τὴ θέλησί του! 'Ωστόσο, πῶς θὰ μπορέσω νὰ σὲ περιμένω ἕνα χρόνο, Λοτί; Πῶς θὰ γίνῃ αὐτό, ὅταν δὲν ξέρεις ἂν θὰ ὑπάρχω ἀκόμα ἢ ὄχι; Ἐσὺ μὲ ξεχνᾶς ἀπὸ τὰ δάση μας μὲ τὶς πράσινες θελατσιδιές; Ἐσὺ ἡ ἀνοιξη, μιὰ μιὰ χλωμὴ ἀγαίξη, μὲ θρογγή, μὲ δυλγλη, κατὶ ἀνάλογο μὲ τὶς ἀπέρες βάτες σας χειμωνιάτικες ἡμέρες.

Ξαναφορέσαμε εὐσταπικὰ κοστοῦμι, καπέλλο καὶ παλτὸ γκρίζο. Μοῦ φαίνεται μόλις σήμερα ποὺ τόρα ἐμπαίνω μεταφιεσμένος.

Κι' ὅμως ἀγαπάω αὐτὴ τὴ μικρὴ γκνιὰ τῆς πατρίδας, ἀγαπάω αὐτὴ τὴν οἰκογενειακὴ φωλιὰ ποὺ ἀπὸ τὴν ὁποία τόσες φορὲς λιποτάκτησα.

Ἡ εἰδήσεις ἢ σχετικὲς μὲ τὸν πόλεμο, ἔρχονται ἀλλεπάλληλες, ἀγχωτικὲς μου ἐφαρμοστῆ. Τὸ γεγονὸς ἐξολοσυνται ραγδαῖος. Ἐλπίζω πὼς ὁ ἀγγλικὸς λαὸς θὰ ὑπερπαλέψῃ τὴν Τουρκία καὶ δὲν μπορῶ νὰ ζήσω τόσο μακρυὰ ἀπ' τὴ Σμύρνη. Ἔχετε τὶς πιὸ μεγάλες ἐλπίδες καὶ χωρὶς ἄλλο θὰ μὲ ξαναπέμψῃτε σὲ λίγο, κοντὰ σας, μὰ ἐπειδὴ ὅπως τὸ μαντεύετε, ἐφορτώθηκα τὴν ἀγάπη μιᾶς ἀγγέλας, ἔτσι ἐγὼ ἔκεπασα ἐπάνω σὲ μιὰ μεγάλη πληγὴ τῆς καρδιᾶς μου, ποὺ θὰ μὲ κάνη νὰ ὑποφέρω ἀπὸ τὴν ἀγάπη τῆς ἀπὸ μακρυά, ὅπως ὑπόφερα ἀπὸ τὴν ἀγάπη της ἐδῶ κοντά.

Ἡμουν καθισμένος στὸ Μαραπτιμπούρ, κάτω ἀπ' τὶς γέρικες φελαντιδιές. Ἕνα πουλάκι τραγουδοῦσε κατὶ τὸ τραγοῦδι του ἔξυπνοβε μέσα μου ἕνα κόμπο ἀσπυμήσεως. Κι' ὅλες αὐτὲς ἡ ἀναπολήσεις μ' ἔκαναν νὰ τάσω τὴν ὑπόφασί μου ἐκ νανοφέτο κοντὰ της.

Τὸ ἴδιο θράδυ, ἀνεβαίναμε μαζὶ μὲ μιὰ θάρκα τὸν Κεράτιο Κόλπο. Ποτὲ δὲν ἐχαμε γυρίσει τόσο μαζὶ στὴ Σταμπούλ. τὴν ἡμέρα. Φαινόταν σὰ νὰ μὴ λάθαμε

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Ο ΛΟΤΙ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΙΤΖΕΑΝ - ΑΛΗ ΣΤΑΜΠΟΥΛ

XV

Μπρέγτπουρ. 20 Μαΐου 1877

Ἀγαπητέ μου Ἰτζεάν - Αλή, νὰ ποὺ ξαναγύρισα πάλι στὸν τόπο μου, ποὺ εἶνε τόσο διαφορετικὸς ἀπ' τὸ δικό σας, κάτω ἀπ' τὶς γέρικες φιλλάρες, ποὺ μὲ γνωρίσατε παιδάκι, μέσα σ' αὐτὸ τὸ μικρὸ Μπρέτπουρο, γιὰ τὸ ὁποῖο σᾶς μίλησα στὴ Σταμπούλ, ἀπὸ τὸ ὁποῖο μᾶς μὲ τὶς πράσινες θελατσιδιές. Εἶνε ἡ ἄνοιξη, μιὰ μιὰ χλωμὴ ἀγαίξη, μὲ θρογγή, μὲ δυλγλη, κατὶ ἀνάλογο μὲ τὶς ἀπέρες βάτες σας χειμωνιάτικες ἡμέρες.

Ξαναφορέσαμε εὐσταπικὰ κοστοῦμι, καπέλλο καὶ παλτὸ γκρίζο. Μοῦ φαίνεται μόλις σήμερα ποὺ τόρα ἐμπαίνω μεταφιεσμένος.

Κι' ὅμως ἀγαπάω αὐτὴ τὴ μικρὴ γκνιὰ τῆς πατρίδας, ἀγαπάω αὐτὴ τὴν οἰκογενειακὴ φωλιὰ ποὺ ἀπὸ τὴν ὁποία τόσες φορὲς λιποτάκτησα.

Ἡ εἰδήσεις ἢ σχετικὲς μὲ τὸν πόλεμο, ἔρχονται ἀλλεπάλληλες, ἀγχωτικὲς μου ἐφαρμοστῆ. Τὸ γεγονὸς ἐξολοσυνται ραγδαῖος. Ἐλπίζω πὼς ὁ ἀγγλικὸς λαὸς θὰ ὑπερπαλέψῃ τὴν Τουρκία καὶ δὲν μπορῶ νὰ ζήσω τόσο μακρυὰ ἀπ' τὴ Σμύρνη. Ἔχετε τὶς πιὸ μεγάλες ἐλπίδες καὶ χωρὶς ἄλλο θὰ μὲ ξαναπέμψῃτε σὲ λίγο, κοντὰ σας, μὰ ἐπειδὴ ὅπως τὸ μαντεύετε, ἐφορτώθηκα τὴν ἀγάπη μιᾶς ἀγγέλας, ἔτσι ἐγὼ ἔκεπασα ἐπάνω σὲ μιὰ μεγάλη πληγὴ τῆς καρδιᾶς μου, ποὺ θὰ μὲ κάνη νὰ ὑποφέρω ἀπὸ τὴν ἀγάπη τῆς ἀπὸ μακρυά, ὅπως ὑπόφερα ἀπὸ τὴν ἀγάπη της ἐδῶ κοντά.

Ἡμουν καθισμένος στὸ Μαραπτιμπούρ, κάτω ἀπ' τὶς γέρικες φελαντιδιές. Ἕνα πουλάκι τραγουδοῦσε κατὶ τὸ τραγοῦδι του ἔξυπνοβε μέσα μου ἕνα κόμπο ἀσπυμήσεως. Κι' ὅλες αὐτὲς ἡ ἀναπολήσεις μ' ἔκαναν νὰ τάσω τὴν ὑπόφασί μου ἐκ νανοφέτο κοντὰ της. Καὶ

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

I

20 Μαΐου 1877

Ἤτα, εἶν' ὁ καθαρὸς σδρανός κ' ἡ γαλάζια θάλασσα τῆς Ἀνατολῆς. Ἐκεῖ κάτω διαγράφεται: στὸν ὁρίζοντα προβάλλουν τζαμιὰ καὶ μιναρέδες. Ἡ καρδιά μου χτυπάει, εἶνε ἡ Σταμπούλ.

Ἀποβιβάζομαι. Τί μεγάλη συγκίνηση ποὺ ξαναθρίσκομαι σ' αὐτὴ τὴ χώρα! Ὁ 'Αχμὲτ δὲν εἶνε πειὸ ἐκεῖ στὴ θέσι του νὰ μὲ περμένῃ. Κι' ὁ Γαλατᾶς εἶνε κὸς πόλεμος.

Ξαναφορέθω τὰ τούρκικα ροῦχα μου. Ἰρέχω στὸ 'Αζέμ Καπού Μπαπὼ στὸ πρῶτο κατάκι ποὺ περνάει. Ὁ κατέκτης μ' ἀναγνωρίζει.

—Κι' ὁ 'Αχμέτ;... τὸν ρωτάω.

—Ἔφυγε, ἔφυγε γιὰ τὸν πόλεμο!

Φτάνω στὸ σπίτι τῆς Ἐρωνάζ, τῆς ἀδελφῆς τοῦ 'Αχμὲτ

—Ποτέ, ἔφυγε, μοῦ λέει. Βρίσκεται στὸ Βοτοῦμι κ' ἔρπει ἀπὸ τὴ μεγάλη μάχη δὲν λάθεμε πειὰ γράμμα του.

Πηγαίνω στὸ σπίτι τῆς Κωνσταντζῆς, μὰ ἡ γριὰ μετακόμισε καὶ δὲν ξέρει πειὸς καινεῖς ποὺ φριοκεται.

Τότε, διευθύνθηκα μόνος πρὸς τὸ τζαμὶ τοῦ Μεχμὲτ - Φατίχ, πρὸς τὸ σπιτάκι τῆς Λιζιγιαντέ, χωρὶς νὰ ἔχω κανένα σχέδιο μέσα στὸ θολωμένο μυαλό μου, χωρὶς κἂν νὰ ξέρω τί πήγαινε νὰ κάνω, στρογγυλεμένος μονάχα ἀπὸ τὴν ἀνάγκη νὰ πλησιάσω καὶ νὰ πῶ δέ.

"Αρχισα νὰ διασχίζω αὐτὸ τὸ σωρὸ τῶν ἐρειπίων καὶ τῆς στάχτης, ποὺ ἦταν ὅλοτε τὸ πλούσιο θέατρι. Μιὰ μεγάλη ἐρήμωσι ἁπλωνόταν ἐκεῖ τώρα, ὁλόγυρα σα ἀπὸ τοὺς δρόμους ποὺς γεμάτους μάρμαρα κι' ἀποθραυσμένα συντρίμμια... Ἤταν τὸ ἴδιο Φανάρι, ποὺ κάθε δράδυ τὸ διέσχιζα ἐδῶμες γιὰ νὰ πάω στὸ 'Ε-γκιούμ, στὸ σπίτι μου.

Ἐφώναζαν στοὺς δρόμους. "Ομιλοι ἀντρῶν, μισοντυμένων, ἐπισπρεσμένων γιὰ τὸν πόλεμο, μισοπλησμένων, ὄχριων, τρομαδων μὲ τὰ γιαπογάνια τους τὸ χῶμα καὶ περιφέρανε παλιὲς σημαῖες πράσινες, γεμάτες ἀεμικὲς ἐπιγραφές.

Βάδιζα πολλὴ ὥρα. Διέσχιζα τὶς ἐρημικὲς συνοικίες τοῦ Ἐσκὶ-Σεραγιοῦ. Πλησίαζα ὁλοένα. Εἶχα φτάσει στὸ δρόμο τοῦ ἀνεδάτει ἀπὸ Μεχμὲτ-Φατίχ, στὸ δρόμο ποὺ κατοικοῦσε...

Ἔξαφνα εἶδα μπροστά μου μιὰ γριά, ποὺ προχωροῦσε ξυστὰ στὸν τοῖχο Περπατοῦσε μὲ τὸ κεφάλι σκυφτὸ καὶ μιλοῦσε μόνη της... Ἤταν ἡ Καντιτζέ.

Ἡ Καντιτζὲ μ' ἀναγνώρισε. "Εβγαλε ἕνα ἀπερύγραπτο ε' Αχ μὲ ἕνα διαπεραστικὸ τόνο καὶ στὸ πρόσωπό της ζωγραφίστηκε ἕνας σαρκασμός.

—Ἡ 'Αζιγιαντέ; ἡ ρώτησε.

—Ἐ ο υ λ ο ύ ! Ἐ ο υ λ ο ύ ! εἶπε τονίζοντας ἀλλόκοτα αὐτὲς τὶς λέξεις, ποὺ στὴ γλῶσσα τῶν Τατράων σημαίνουν τὸ θέντο.

Καὶ μ' ἕνα σαρκασμὸ μίσους καὶ ἱκανοποιήσεως, μὲ κατεδίασε ἀδύνητα μ' αὐτὰ τὰ λόγια:

—Πέθανε! Πέθανε! 'Η 'Αζιγιαντὲ πέθανε!

Δὲν καταλαβαίνει κανεὶς φύσεως μιὰ τέτοιας λέξ, ποὺ πέφτει σδουσότητα, σαν κεραυνός. Χρειάζεται μιὰ στιγμὴ στὴν σδουν γιὰ νὰ σᾶς σφίξη καὶ νὰ σᾶς δεχνόπ-νεται ἡ καρδιά. Βάδιζα πάντοτε "Ενιωθα φρίκη ποὺ ἤμουν τόσο γαλήνιος. Καὶ

τάδα τοῦ βαρώνου, δὲν μπόρεσε ν' ἀντισταθῆ ἀποτελεσματικὰ στὴν κεραυνοβόλο ἐπίθεσί του. Καὶ πρὶν προλάβη ὁ Μοντωμπὰν νὰ ἐπέμβη, ὁλόκληρος τὸ σπαθὶ τοῦ ἀγρείου ἐκείνου χώθηκε στὸ στῆθος τοῦ λευκομάλλη πρεσβύτου, ὁ ὁποῖος ξαπλώθηκε ἀμέσως ἀνάσκελα, μουγκρίζοντας καὶ ξερνῶντας αἷμα.

—"Ανανδρε!... "Ατιμε!... φρύαξε τότε ἔξαλλος ὁ Μοντωμπάν.

Κι' ὥρμησε κατὰ τοῦ δολοφόνου. 'Εκεῖνος ἐνοιωσε τὸν χαμό του, βλέποντας τὴ σκοτεινὴ μανία τοῦ ἱρομεροῦ ἀντιπάλου του, καὶ ξεφώνισε βιαστικά:

—Χτύπα, Κεντενάς!... Χτύπα!...

—Μεῖνε ἡσυχος, κύριε βαρῶνε! εἶπε μὲ ἀγρία εἰρωνεία ὁ Κεντενάς. Θὰ χτυπήσω, μὰ ἐσέναν κι' ὄχι τὴν κοπέλλα!

Δὲν πρόλαβε νὰ πραγματοποιήση τὴν ἀπειλή του ὁ πιστὸς Κεντενάς γιατὶ ὁ Μοντωμπὰν δὲν τοῦ ἄφησε τὸν ἀπαιτούμενο καιρό. 'Ολόκληρο τὸ σπαθὶ του εἶχε χωθῆ ξαφνικὰ στὴν κοιλιὰ τοῦ ντὲ Βίλλ, καὶ καθὼς ἀποτραβιόταν ἔπειτα αἱματόφρεχτο ἀπ' τὴν πληγή, τράβηξε μαζύ του καὶ τὰ σπλάχνα..

—Ἐβγε, κύριε ἱππότα... Εἶστε τὸ πρῶτο σπαθὶ τοῦ κόσμου! φώναξε χαρούμενος ὁ Κεντενάς, καὶ πλησίασε πρὸς τὸν ἱππότη μὲ βιαστικὴ λαχτάρα.

Δίνοντάς του κατόπιν στὴν ἀγκαλιὰ του τὴ νάρκωμένη ἀπὸ φόβο καὶ φρίκη λατρευτή του, εἶπε μὲ εὐλαβικὴ φωνή :

—Σᾶς παραδίνω τὴν ἐκλεκτή σας... Φαντάζομαι, κύριε ἱππότα, ὅτι ἔπειτα ἀπ' τὴ μικρούλα αὐτὴ ὑπηρεσία μου, θὰ μὲ δεχθῆτε στὴν ὑπηρεσία σας, δικόν σας κι' ἀφωσιωμένον μέχρι θανάτου!

'Ο Μοντωμπὰν δὲν μίλησε. Τοῦσφιξε μονάχα μὲ θέρμη τὸ χέρι, ἐνῶ συγχρόνως τὰ χείλη του ἄφηναν φίλημα λατρείας στὸ χλωμὸ μέτωπο τῆς γλυκειᾶς του Πριμερόζας...

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

'Ο Νουαρβὶλ μεταφέρθηκε στὸ μέγαρό του μὲ τὸ φορεῖο τοῦ ντὲ Βίλλ. 'Η Πριμερόζα, ἡ ὁποία ἔμαθε ἐντωμεταξὺ τὶς λεπτομέρειες ποὺ ἀγνοοῦσε, ἐγκαταστάθηκε δακρύβρεχτη πλάγι στὸ προσκέφαλο τοῦ λατρευτοῦ πληγωμένου, καὶ ἐπὶ δέκα ἡμέρες ἀγρύπνησε ἐκεῖ, προσπαθῶντας ἀπελπισμένα νὰ τὸν γλυτώση ἀπ' τὸν χάρο. Δυστυχῶς, ἡ πληγὴ ἦταν θανάσιμη, καὶ τὴν ἐνδεκάτη ἡμέρα ὁ φτωχὸς πατέρας ξεψύχησε ἤρεμα καὶ γαλήνια στὴν ἀγκαλιὰ τῆς κόρης του..

Ξεψύχησε εὐτυχισμένος, ὅμως. Τὴν εἶχε βρῆ ἐπιτέλους τὴν λατρευτή του Ζεχάν, τὴν ποθητή του κόρη, κι' ἂν ἐὲν πρόλαβε νὰ τὴν χαρῆ, τὴν ἄφηνε τουλάχιστον ἐξασφαλισμένη κι' εὐτυχισμένη στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Μοντωμπάν, τὸν ὁποῖο διαρκῶς ἀποκαλοῦσε «παιδί του».

—"Ας τὴν ξανάβρω τὴ γλυκειά μου κόρη, κι' ἂς πεθάνω ἀμέσως!...

"Ετσι δὲν εἶχε εὐχηθῆ τόσες φορὲς ὁ σεβαστὸς ἐκεῖνος εὐπατρίδης ;... "Ε, ὁ Θεὸς ὁ εὐσπλαχνικός, τοῦ χάρισε κάτι περισσότερο : Τὸν ἄφησε δέκα ὁλόκληρες ἡμέρες νὰ ζήση στὴν ἀγκαλιὰ τῆς κόρης του, πρὶν τὸν καλέσει κοντά Του...

Πρὶν πεθάνει ὁ Νουαρβίλ, ἔκανε γενικὴ κληρονόμο του τὴν Πριμερόζα. 'Η μονάκριβη κι' ἀγαπημένη του κόρη κληρονομοῦσε τὸν τίτλο του καὶ τὴν περιουσία του, τὰ ὁποῖα θὰ μεταβιβαζόντουσαν — σύμφωνα μὲ τὸ νόμο — στὸν σύζυγό της. Παρακάλεσε ἐπίσης τὰ παιδιά του, νὰ μὴν κρατήσουν ὁλόκληρο τὸ πένθος, ἀλλὰ ἰνὰ

παντρευτοῦν μιὰ ἑβδομάδα ἔπειτα ἀπ' τὸν θάνατό του. 'Επίσης, σύστησε στὸν Μοντωμπὰν ν' ἀποτραβηχτῆ στὸν πύργο του μόλις θὰ παντρευόταν τὴν Πριμερόζα, γιατὶ ὁ διάδοχος ἦταν πολὺ μνησίκακος καὶ θυμομένος μαζύ του, κι' ἴσως θὰ ζητοῦσε νὰ τὸν ἐκδικηθῆ ταπεινά, μόλις θὰ γινόταν βασιλεύς

Οἱ γάμοι τῆς Πριμερόζας κομήσσης ντὲ Νουαρβὶλ μὲ τὸν ἱππότη Χοὲλ ντὲ Μοντωμπάν, τελέσθηκαν στὶς ἀρχὲς Φεβρουαρίου τοῦ 1545. 'Η τελετὴ ἔγινε σεμνὴ καὶ σὲ στενώτατο κύκλο, γιὰ νὰ ἐκπληρωθοῦν ἡ τελευταῖες θελήσεις τοῦ ἀποθανόντος. 'Ο δοὺξ κι' ἡ δούκισσα ντὲ Ποντὺς μόνον ἦσαν παρόντες, καθὼς κι' ὁ Πονταλαί, ὁ Λανγκρόνι κι' ὁ Κεντενάς. 'Η κυρὰ-Γκιγιωμέττα Πεμπρενέλ, ὑπερήφανη γιὰ τὴν τιμὴ ποῦ τῆς ἔκαναν νὰ τὴν καλέσουν, ἦταν κι' αὐτὴ παροῦσα.

Τέλος, ἦταν παρὼν στοὺς γάμους των κι' ὁ... ὁ ἴδιος ὁ βασιλεὺς Φραγκίσκος ὁ Α'! Θέλησε μὲ τὴν ἀνήκουστη αὐτὴ τιμή, νὰ ἐπανορθώση τὰ ὅσα ἄδικα εἶχε κάνει στὸν ἔντιμο καὶ γενναιόψυχο νεαρὸ ἱππότη...

"Οσο γιὰ τὰ πλούσια καὶ βασιλικὰ πραγματικῶς δῶρα του στοὺς νεονύμφους, προτιμοῦμε νὰ τὰ παραλείψουμε.

Μόλις ἔγιναν οἱ γάμοι τους, ὁ Χοὲλ ντὲ Μοντωμπάν, κόμης ντὲ Νουαρβίλ κι' ἡ κόμησσα σύζυγός του, ἀποσύρθηκαν στὸν πατρικὸ πύργο τοῦ συζύγου, ἐκεῖ στὴ Βρεττάνη. 'Ενοεῖται, πὼς τὸν ἀκολούθησαν πιστά, σὰν σκιές του, ὁ Λανγκρόνι κι' ὁ Κεντενάς.

'Ο Πονταλαὶ δέχτηκε ἕνα γενναιότατο ποσὸ χρημάτων, τὸ ὁποῖο τοῦ ἐπέτρεψε νὰ ζήση ἄνετα καὶ πλούσια μέχρι τοῦ θανάτου του. 'Αργότερα μάλιστα τὸν βρίσκουμε κι' ὡς συγγραφέα, ἠθοποιό, καὶ διευθυντὴ συγχρόνως τοῦ θεάτρου τῶν «Χάλλ».

'Ο Τιμπὼ κι' ὁ Λουμπὲν κλειδώθηκαν πάλι στὸ μοναστῆρι τους, ὅπου νεράκι καθαρὸ καὶ ξερὸ ψωμάκι ὡρίστηκαν ὡς διαρκὴς τροφή των. Ποτέ τους δὲν μπόρεσαν νὰ καταλάβουν γιὰ ποιὸ λόγο τοὺς τιμωροῦσαν τόσο σκληρά. 'Ωστόσο, τοὺς ξαναβρίσκουμε ὕστερα ἀπὸ μερικὰ χρόνια, ὡς σερβιτόρους στὸ πανδοχεῖο τῆς «Μαγίσσης». "Ε, ἐκεῖ ἦσαν πειὰ στὸ ρόλο τους καὶ στὸν ἀληθινὸ προορισμό τους. Συνεπῶς, ἦσαν κι' εὐτυχεῖς!..

"Ολες ἡ ἔρευνες ποὺ ἔγιναν, γιὰ τὴν ἀνεύρεσι τῆς βασιλίσσης τῆς 'Αργκό, καθὼς καὶ τῆς μητέρας της, ἦσαν ἄκαρπες. 'Επίσης, παρόξενα, ἐξαφανίστηκαν κι' ὁ 'Ανθρωποσφάχτης, ὁ Κοκκινοχέρης, κι' ὁ Καπροκέφαλος. Ποτὲ δὲν ξανάγινε λόγος στὸ μέλλον γιὰ τοὺς τρομεροὺς αὐτοὺς ἀρχιτρυάνδους, οἱ ὁποῖοι τόσο εἶχαν τρομοκρατήσει τὸ Παρίσι.

Μήπως ἄραγε αὐτοκτόνησαν ἡ 'Αλκιντὸρ κι' ἡ μητέρα της, ξεγελῶντας τὴν ἐπαγρύπνηση τῶν φυλάκων τους ;... "Η ζοῦσαν ἄραγε, ἀποστραθηγμένες στὴν Αὐλὴ τῶν Θαυμάτων, δίχως νὰ ξαναβγοῦν ποτὲ ἀπὸ κεῖ ... "Η εἶχαν κρυφθῆ σὲ κανένα ἄλλο ἀνεξερεύνητο καὶ μυστηριῶδες καὶ σίγουρο καταφύγιο ;...

ΤΕΛΟΣ

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΧΑΪΝΕ

I

"Οταν ἔρχετ' ὁ 'Απρίλης
μὲ τὸν ἥλιο του μαζύ,
μποιμπουκάζουνε τὰ ρόδα
καὶ τὸ κρίνο ξαναζῆ.

* * *

"Οταν σχίζει τὸ φεγγάρι
τὸν γαλάξιο οὐρανό,
εἰς τὸ δρόμο του τ' ἀστέρια
κολυμποῦν τὸ φωτεινό.

* * *

"Οταν δῆ δυὸ μαῦρα μάτια
ὁ τραγουδιστὴς γλυκά,
ἀπὸ μέσα του τραγούδια
βγαίνουνε μαγευτικά.

* * *

Τί τὰ θέλετε ! καὶ ἄστρα,
καὶ φεγγάρι, καὶ οὐρανός,
καὶ λουλούδια, καὶ τραγούδια...
Μάτια... ἥλιος φωτεινός...

* * *

Θαυμαστά, ὡραῖα εἶνε,
ὅλα... — ποιὸς ἀντιμιλεῖ ;
Μὰ ὁ κόσμος εἶνε ἄλλος'
εἶνε κάτι πιὸ πολύ.

II

Τὸ χαριτωμένο Μάη,
ποὺ ἀνθίζουν τὰ κλαδιά,
ἄνθισε καὶ ἡ ἀγάπη
στὴ δική μου τὴν καρδιά.

* * *

Τὸ χαριτωμένο Μάη,
ποὺ λαλοῦνε τὰ πουλιά,
μίλησα κ' ἐγὼ γιὰ ἀγάπη
στὴ χρυσῆ μου κοπελλιά.

III

"Οπου πέσει ἕνα μου δάκρυ,
γίνετ' ὡμορφο λουλούδι,
κι' ὅπου πάει στεναγμός μου,
γίνετ' ἀηδονιοῦ τραγούδι.

* * *

"Ελ' ἀγάπα με... νὰ γίνουν
τὰ λουλούδια ὅλα δικά σου,
καὶ νὰ τραγουδοῦν ἀηδόνια
στὰ παράθυρά σου.

IV

Γιατ' εἶν' τὰ ρόδα δίχως χάρι ;
γιατί, ἀγάπη μου καλή ;
Γιατὶ τὸ γιοῦλι στὸ χορτάρι
ὅπως μιλοῦσε δὲ μιλεῖ ;

* * *

Γιατί λιπτερὸ τραγούδι
λὲν τὰ πουλιὰ πρωΐ - πρωΐ ;
Γιατὶ μυρίζει τὸ λουλούδι
σὰ λείψανο χωρὶς ζωή ;

* * *

Γιατί δὲ λάμπει, δὲ ξεσταίνει,
ὁ ἥλιος ἀπ' τὸν οὐρανό ;
Γιατ' εἶν' ἡ γῆ σκοτεινιασμένη
σὰ μνῆμα μαῦρο, σκοτεινό ;

* * *

Γιατί κι' ἐγὼ εἶμαι βουρκωμένος,
γιατί, ἀγάπη μου χρυσῆ ;
Γιατ' εἶμαι μόνος ὁ καϋμένος ;
Γιατί μ' ἀρνήθηκες ἐσύ ;

V

Στοῦ βουνοῦ τὴν κορυφή,
νέο ἔλατο λουφάζει,
κρύο πάπλωμα, παχύ,
ἀπὸ χιόνι τὸ σκεπάζει.

* * *

Μιὰ νέα φοινικιὰ
ἀνεμεύεται μονάχη,
ποὺ ὁ ἥλιος μοναχὴ
τὴ φλογίζει σ' ἕνα βράχο.

νε πειο, καμμιὰ προφύλαξι, σὰν νὰ εἶχαν τελειώσει ὅλα γι' αὐτὴ κι' ὁ κόσμος νὰ
τῆς ἦταν ἀδιάφορος.
Ἡ μέρα τελείωνε κι' ὁ ἥλιος βασίλευε πίσω ἀπὸ ἕναν οὐρανὸ γεμάτο σύννε-
φα. Κ' ἔξαφνα, ἕνας τρομερὸς ἄνεμος σηκώθηκε ποὺ μᾶς πῆγαινε ἀπὸ τὸ κρύο.
Τὰ μεγάλα μάτια τῆς Ἀζιγιαντὲ ἦσαν καρφωμένα στὰ δικά μου καὶ κοτ-
τάζαν σὰν νὰθέλαν νὰ διαβάσουν στὰ βάθη τῆς ψυχῆς μου. Δὲν τὴν εἶχα δῆ ποτὲ
νὰ ἔχη τέτοιο θάλεμα καὶ μοῦ προκαλοῦσε μι' ἀλλόκοτη ἀνησυχία. Τὸ θέλεμα
τῆς φαίνονταν σὰν νὰ μοῦλεγε: "Ποιὸς εἶσαι σὺ ποὺ σ' ἀγάπησες ;... Μοῦ εἶπες τὴν ἀλήθεια
ὁμοιογῆς τόχτα σὰν μιὰ τυχαία ἐρωμένη ἢ μ' ἀγαπᾶς ;... Θὰ μοῦ εἶπες τὴν ἀλήθεια
καὶ προχωρήσαμε ἀκόμα μιὰ φορά, κεῖ κάτω, σ' αὐτὴ τὴ μικρὴ πλατεῖα τοῦ
Ἀποβιβαστηκαμε ἀπὸ τὸ καΐκι μας καὶ σκοτάδι ἁπλω-
Ἐγὼ ὡμολ. ποὺ δὲν προκειται νὰ ρίξουμε μιὰ τελευταία ματιὰ στὴν κατοικία μας
Θέλαμε νὰ ρίξουμε μιὰ τελευταία ματιὰ στὴν κατοικία μας καὶ σκοτάδι ἁπλω-
θόταν ἀπὸ τὸ πέ-
Ἡ εἰσοδος της ἦταν φρουρημένη ἀπὸ μιὰ γαρδία ἕνα πολὺ φοβερὸ σκύλο. Ἐκεῖνη
ριφερε θέληρα μέσα στὸ δάσος μιὰ πράσινη φλόγα. "Εξω ἀπὸ κάθε μέθη, τὴν ὁργανῶ μὲ τὴν πιὸ τρυφε-
τὸν Ἀζιγιαντὲ ἀπ' τὸ χέρι καὶ τὴν ἐνδεκάτη ἡμέρα ὁ νεοσύστατος κύ-
Ὁ οὐρανὸς ἦταν πάντα παράδοξα μαῦρος κι' ὁ ἀκεμοστρόβιλος ποὺ τὸν σάρω-
σπυμὴ σὲ στιγμή. Ὁ βρόμος ἦταν ἔρημος κι' ὁ νέστης κ' ἡ γοητεία τῶν αἰ-
καὶ μᾶς κύτταζε νὰ τρέμουν. Δυὸ τσουκάλες ἦσαν συμμαζεμένες σὲ μιὰ πόρτα
νε ἔκανε ὅλα νὰ περιέργα. Γύρισα τὸ κεφάλι γιὰ νὰ δῶ αὐτὸ τὸ σπίτι,
ὁπότε ποτὲ δὲν θὰ ξαναζήσω ἐκεῖ ἡ γοητεία τῶν αἰ-
ὁπότε ποτὲ δὲν θὰ ξαναζήσω ἐκεῖ ἡ γοητεία τῶν αἰ-
νιὰ τῆς γῆς, ὅπου εἶχα βρῆ λίγη εὐτυχία...

XII

Διασχίζουμε πάλι τὴ μικρὴ πλατεῖα τοῦ τζαμιοῦ καὶ μπαίνουμε σὲ μιὰ βάρ-
κα ποὺ θὰ μᾶς πάη στὸ Ἀζὶφ-Καπού. Ἀπὸ κεῖ θὰ διασχίσουμε τὸ Γαλατᾶ, κ' ἔπειτα τὸ Τόπ-Χανὲ καὶ τὸ Φουντουκλῆ, γιὰ νὰ πᾶμε στὸ Νπηρὲ κουντ.

Ἡ Ἀζιγιαντὲ θέληρε νὰ μὲ συνοδεύση. Ὡρκιστήκαμε πὼς θὰ εἶνε φρόνιμη. Καὶ πράγματι, στὴν ὑστατη αὐτὴ ὥρα, ἡ γαλήνη της εἶνε ἀπροσδόκητη.

Διασχίζουμε τὴν ὀγλοβὴ τοῦ Γαλατᾶ, περνᾶμε τὸ Τόπ-Χανέ, γιὰ νὰ καθοδηγήσουμε στὶς ἑρμικὲς συνοικίες τοῦ Σαλὶ-Μπαζάρ, μέσ' στὶς πλατεῖες λεοφόρους, στὶς ὁποῖες βριόσκονται τὰ μεγάλα χαρέμια.

Τέλος, νὰ τὸ Φουντουκλῆ, ὁπου πρέπει ν' ἀποχαιρετισοῦμε.

"Ενα ἀμάξι, ποὺ τὸ εἰδοποίησε ὁ Ἀχμέτ, περιμένει ἐκεῖ γιὰ νὰ ξαναφέρη τὴν Ἀζιγιαντὲ στὴν κατοικία της.

Ὀχτὼ ἡ ὥρα σημαίνει ἐπάνω στὸ «Νπηρὲ κουντ». Εἶνε ἡ ὥρα ποὺ πρέπει νὰ ἐπιβιβαστῶ σ' αὐτό. "Ενα σφύριγμα τῆς σειρήνας μοῦ ἀναγγέλλει ὅτι μιὰ βάρκα ἔρχεται νὰ μὲ πάρη. Νὰ στὴν κόλπο ποὺ ξεχωρίζει ἀπὸ τὸν μαῦρο ὄγκο τοῦ πολεμικοῦ κ' ἔρχεται ἀργὰ πρὸς ἐμᾶς. Εἶνε ἡ πεθύμη ὥρα, ἡ ἀβυσσόπητη ὥρα τῶν ἀποχαιρετισμῶν!

Ἐκτὸς ἀπ' αὐτό, εἶνε γαλήνια σὰν καὶ μένα τὸν ἴδιο, μολονότι ἔχει παγώ-
φρά. Ἐκτὸς ἀπ' αὐτό, εἶνε γαλήνια σὰν καὶ μένα τὸν ἴδιο, μολονότι ἔχει παγώ-
σει ὁλόκληρη.

Ἡ βάρκα φτάνει στὴν προκυμαία. Ἡ Ἀζιγιαντὲ κι' ὁ Ἀχμὲτ ἀποσύρονται
σὲ μιὰ σκοτεινὴ γωνιὰ τοῦ τζαμιοῦ, θέλω, καὶ τοὺς χάνω ἀπὸ τὰ μάτια μου!
"Επειτ' ἀπὸ μιὰ στιγμή, ἄκουσα τὸ γρύνορο κλάμμα τοῦ ἀμαξιοῦ, ποὺ παί-
νει γιὰ πάντα τὴν πολυαγαπημένη μου... Εἶνε πειθημο, ὅπως ὁ θρῦλος τοῦ χό-
μματος ποὺ πέφτει μέσα σ' ἕναν τάσο πολυαγαπημένο.

"Ολα τελείωσαν χωρὶς γυρισμό. Κι' ἂν ἀκόμα ξαναγυρίσω ποτέ, ὅπως τῆς
τὸ ὑποσχέθηκα, τὰ χρόνια ἀξόνων τυνέξει ἀπάνω σ' ἐλ' αὐτὰ τὴ σπάχτη τους, ἡ
μᾶλλον θάχω σκάψει ἐγὼ ὁ ἴδιος μιὰν ἄβυσσο, ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς δυό μας,
πειόριστος γυναικα μιὰ ἄλλη κ' ἔτσι ἡ Ἀζιγιαντὲ δὲν θὰ μοῦ ἀνήκη πειὰ.

Κι' μ' ἔπιασε μιὰ τρελλὴ λύσσα νὰ τρέξω πίσω ἀπ' αὐτὸ τὸ ἀμάξι, νὰ
συγκρατήσω τὴν ἀγαπημένη μου μέσα στὴν ἀγκαλιά μου νὰ τυλίξω τὰ χέρια
μου ὁλόγυρά της, ἐὼ ἀγαπήσατε ἀκόμα μὲ ὅλη τὴ δύναμι τῆς ψυχῆς μας
καὶ νὰ μὴ τ' ἀναρίξω πειὰ παρὰ στὴν ὥρα τοῦ θανάτου.

XIII

Στὸ πέλαγος, 27 Μαρτίου

"Ενας σφηνομένος χειμωνιάτικος ἥλιος θασιλεύει στὴ θάλασσα τοῦ Μαρμαρᾶ.
'Ο ἀέρας τοῦ πελάγου εἶνε δυνατὸς κατὶ ψυχρός. 'Η ἀκτὲς θλιμμένες καὶ γυ-
μνὲς, ξεμακρασμένον μέσ' στὴν κατοχή τοῦ θραδυοῦ. Τελειώσανε λοιπὸν ὅλα,
Θεέ μου, καὶ δὲν θὰ τὴν ξαναδῶ πειά;

"Η Σταμπούλ ἐξαφανίστηκε κ' οἱ πιὸ ψηλοὶ ἀκόμα θόλοι τῶν πιὸ ψηλῶν τζα-
μιῶν χάθηκαν ὅλοι μέσα στὸ μάκρος, ὅλοι σθήσανε. Θὰ ἤθελα μονάχα νὰ τὴ δῶ
μιὰ στιγμή, θάθανε ἡ ζωή μου γιὰ ν' ἀγγίξω μονάχα τὸ χέρι της· νοιώθω μιὰ
τρελλὴ λαχτάρα της παρουσίας της.

"Αν ἦταν ἐκείνη ἐδῶ, θὰ ἔκλαιγα, πράγμα ποὺ δὲν μπόρεσα νὰ τὸ κάνω,
θάζοντας τὸ κεφάλι μου ἐπάνω στὰ γόνατά της καὶ θάκλαιγα σὰν παιδί. Ἐκεῖνη
λὸ ψυχρός, καθὼς τὴν ἀποχαιρετοῦσα. "Ημουν πολὺ ἡσυχος καὶ πο-
Καὶ ὅμως τὴν λατρεύω. "Εξω ἀπὸ κάθε μέθη, τὴν ὀργανῶ μὲ τὴν πιὸ τρυφε-
ρὴ καὶ πιὸ ἀγνὴ ὀργάσμη. "Αγαπῶ τὴν ψυχή της καὶ τὴν καρδιά της ποὺ εἶνε δι-
κές μου. Θὰ τὴν ὀργανῶ ἀκόμα, κι' ὅταν περάση ἡ νέοτης κ' ἡ γοητεία τῶν αἰ-
σθήσεων, μέσα στὸ μυστηριῶδες μέλλον ποὺ θὰ μᾶς φέρη τὰ γερέματα καὶ τὸ
θάνατο.

Αὐτὴ ἡ γαλήνια θάλασσα, αὐτὸς ὁ χλωμὸς ἀέρας τοῦ πελάγους, μοῦ φρίγ-
γουν τὴν καρδιά. Ὑποφέρω πολύ. Θεέ μου, Νοιώθω μιὰν ὀγωνία σὰν νὰ τὴν εἶχα
δῆ νὰ πεθαίνη. Θὰ ἤθελα νὰ κλάψω κι' ὅμως δὲν μπορῶ, οὔτε αὐτὸ νὰ τὸ κάνω.
Βρίσκεται τώρα μέσ' στὸ Χαρέμ της ἡ πολυαγαπημένη μου, σὲ κάποιο κο-
μέρισμα αὐτῆς τῆς τόσο πλούσιας καὶ τόσο κλεισμένης κατοικίας, ξαπλωμένη, χα-
ρὶς μιλιά καὶ χωρὶς δάκρυα. Ἐκμηδενισμένη.

'Ο Ἀχμὲτ ἔμεινε καθισμένος, μὲ τὰ μάτια του καρφωμένα στὸ πολεμικό μας
χρόνο ποὺ μᾶς ἔφερνε ἀπὸ τὰ ἐλέσματά μου, μαζὺ μὲ τὴ
χρόνο ποὺ μᾶς ἔφερνε ἀπὸ τὰ ἐλέσματά μου, μαζὺ μὲ τὴ
στὴν προκυμαία τοῦ Φουντουκλῆ. Τὸν ἔχασα ἀπὸ τὰ ὀλέσματά μου, μαζὺ μὲ τὴ
χορτουσαν κάθε βράδυ καὶ μὲ περίμεναν.

Κι' ὁ Ἀχμὲτ χωρὶς ἄλλο θὰ σκέφτεται πὼς δὲν θὰ ξαναγυρίσω πειά. Τὸ
φταχῶ, μικρό μου φῶ, Ἀχμέτ! Τὸν ἀγαποῦσα πολὺ κι' αὐτόν. Ἡ φιλία του μοῦ
ἦταν γλυκειὰ καὶ καλή.

"Ολα τελείωσαν πειὰ μὲ τὴν Ἀνατολή, τ' ὄνειρο τελείωσε! Ἡ πατρίδα εἶνε
μπροστά μας. Μέσ' στὸ γαλήνιο καὶ μικρὸ ἐκεῖνο Μπράτσπουρο μὲ περι-
μένουν μὲ χαρά. Κ' ἐγὼ θέθαια τοὺς ἀγαποῦ ὅλους, μὰ ἔλα ποὺ τόσο μλιμ-
μένο τὸ σπίτι ποὺ μὲ περιμένει.

Ξαναθλέπω αὐτὴ τὴ φωλιὰ, τὴν ἀγαπημένη ὡστόσο, ὅπου πέρασα τὰ παιδι-
κά μου χρόνια, τοὺς γέρικους τοίχους καὶ τοὺς κισσούς, τὸν γκρῖζο οὐρανὸ τοῦ
Γιορκσάιρ, τὶς παλιὲς στέγες, τὴ χλόη καὶ τὶς φιλλύρες, πάσους μάρτυρες τῶν
περασμένων, μάρτυρες τῶν πρώτων ὀνείρων καὶ τῆς εὐτυχίας ποὺ τίποτε στὸν
κόσμο δὲν μπορεῖ νὰ μοῦ τὰ ξαναδώση πειά.

Καὶ πολλὲς ἄλλες φορὲς εἶχα σχ ανγιρίσει στὰ μέρη μου μὲ τὴν κατοδιὲ θα-
σανισμένη καὶ σπαραγμένη. "Εφερνα μαζύ μου σ' αὐτὸ πολλὰ πάθη, πολλὲς ἐλ-
πίδες πάντοτε συντριμμένες. Εἶνε γεμᾶτο ἀπὸ ὀδυπηρὲς ἀναμνήσεις, ἡ ἐδλογη-
μένη του γαλήνη δὲν ἔχει πειὰ σὲ μένα τὴ σοστὴρια ἐπιβρασί της. Θὰ ὑποφέρω
πολὺ ἐκεῖ τώρα... Θ' ἀσφυκτιῶ ἐκεῖ τώρα, σὰν ἕνα φυτὸ ποὺ στερήθηκε τὸν ἥλιο.

XIV

Μετάφρασι ἑνὸς τούρκικου ὁρνιθοσκαλίσματος, γραμμένου καθ' ὑπαγόρευσι
τοῦ Ἀχμὲτ ἀπὸ ἕνα δημόσιο γραφεῖο τῆς πλατείας τοῦ Ἐμεγ - Οὐνιοῦ στὴν Πόλη
καὶ ἀπηυθυνομένου πρὸς τὸ Λοτί, στὸ Μπράτσπουρο:

ΕΛΛΑΔ !

Ἀγαπητέ μου Λοτί,
Ὁ Ἀχμὲτ σοῦ στέλνει πολλὰ χαιρετίσματα.
"Εδωσα στὴν Ἀζιγιαντὲ τὸ γράμμα σου ἀπὸ τὴ Μπελόγρη, μὲ τὴ βοήθεια τῆς γριᾶς Κα-

ΜΙΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΟΡΤΗ

Τὴν Πρωτοχρονιὰ τὸ "ΜΠΟΥΚΕΤΟ„ εἰσερχόμενον στὴν 12 ΕΤΗΡΙΔΑ ΤΟΥ· καὶ ἡ "ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ„ εἰσερχομένη στὴν 10 ΕΤΗΡΙΔΑ ΤΗΣ θὰ γιορτάσουν συγχρόνως καὶ θὰ ἐκδοθοῦν ἕκαστον πανηγυρικά, πολύχρωμα, πολυσέλιδα, μὲ ἐκλεκτὴν καὶ πλουσίαν ὕλην καὶ καλλιτεχνικὰς εἰκόνας.

ΣΕΛΙΔΕΣ 60 ἕκαστον

ΔΕΚΑ νέα συναρπαστικὰ μυθιστορήματα καὶ ἀναγνώσματα:

ΕΥΓΕΝΙΟΥ ΣΥΗ
«ΤΑ ΑΠΟΚΡΥΦΑ ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ»

ΜΙΣΕΛ ΖΕΒΑΚΟ
«Η ΚΑΤΑΡΑ ΤΗΣ ΠΕΘΑΜΜΕΝΗΣ»

ΚΟΝΑΝ ΝΤΟΥΛ
«ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΕΣ ΕΓΚΛΗΜΑ»

ΑΛ. ΔΟΥΜΑ, πατρὸς
«Ο ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΜΟΝΤΕΧΡΗΣΤΟΥ»

ΑΛ. ΔΟΥΜΑ, πατρὸς
«ΟΙ ΔΕΚΑΤΡΕΙΣ ΑΣΤΕΡΕΣ»

ΜΑΡΣΕΛ ΠΡΕΒΩ
«ΤΟ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ ΜΙΑΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ»

ΚΑΤΟΥΛ ΜΑΝΤΕΣ
«Η ΣΤΡΙΓΓΛΑ»

ΠΩΛ ΜΠΩΝΤΡΥ
«ΤΑ ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ»

Π. ΛΕΠΕΛΕΤΙΕ
«Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ ΠΩΛ ΒΕΡΛΑΙΝ»

ΛΕΟΝ ΜΠΙΝΕ
«ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ»

Στὰ Πανηγυρικὰ Πρωτοχρονιάτικα «ΜΠΟΥΚΕΤΟ» καὶ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ» δὰ ἀρχίσῃ ἐπίσης δημοσιευόμενον ΕΓΧΡΩΜΟ ΣΑΛΟΝΙ μὲ ἐπίκαιρες φωτογραφίες τῶν μεγάλων παγκοσμίων γεγονότων.

Ἀκόμη ἐσωτερικὲς καλλιτεχνικώτατες δίχρωμες εἰκόνες.

Ἄφθονος καὶ ἐκλεκτὴ συνεργασία Ἑλλήνων καὶ Ξένων λογοτεχνῶν.

Πρωτοχρονιάτικα διηγήματα καὶ περίεργα πλουσίως εἰκονογραφημένα.

Ἀπὸ τὰ φύλλα τῆς Πρωτοχρονιᾶς τὸ «ΜΠΟΥΚΕΤΟ» καὶ ἡ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ» δὰ ΧΑΡΙΣΟΥΝ στοὺς ἀναγνώστας των εἰς ὀγκώδεις καὶ πολυτελεῖς τόμους τὰ ἑξῆς ἀριστουργήματα:

ΑΛΦΟΝΣΟΥ ΚΑΡ — ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΦΙΛΥΡΕΣ
ΑΛΕΞ. ΔΟΥΜΑ, υἱοῦ — «Η ΚΥΡΙΑ ΜΕ ΤΑΣ ΚΑΜΕΛΙΑΣ»
ΑΒΒΑ ΠΡΕΒΟ — «ΜΑΝΟΝ ΛΕΣΚΟ»

Παρακολουθήσατε σχετικὰς ὁδηγίας στὰ Πρωτοχρονιάτικα φύλλα.

Ὡσαύτως εἰς τὴν «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΝ» ἡ μεγάλη κοινωνικὴ ἔρευνα περὶ τῆς «ΙΔΑΝΙΚΗΣ ΣΥΖΥΓΟΥ» μὲ πλούσια ΔΩΡΑ.

Ἀκόμα στὸ Πρωτοχρονιάτικο «ΜΠΟΥΚΕΤΟ» ἕνα διήγημα τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Προοδευτικοῦ Κόμματος κ. ΓΕΩΡ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ!

Αὐτὰ τὰ ὀλίγα ἀπὸ τὸ θαῦμα τῶν Πρωτοχρονιάτικων περιοδικῶν μας, τὰ ὁποῖα θὰ κυκλοφορήσουν εἰς ὑπερεκατὸν χιλιάδας ἀντιτύπων.

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ — ΤΟΥ ΖΩΡΖ ΝΤΟΡΙΤΣ

ΟΤΑΝ ΞΑΝΑΣΜΙΞΑΝΕ...

Ἡ Λίλιαν κράτησε γιὰ μιὰ στιγμὴ μετέωρο τὸ δελόνι της, κύτταξε μὲ θλιμμένη στοργὴ τὸ σκεπτικὸ καὶ σκιμμένο στὴ δουλειὰ προσωπάκι τῆς φίλης της, καὶ τῆς εἶπε ἐπιπληκτικά:

— Πάλι βουρκώνουν τὰ μάτια σου, Μπέσσι... Μά, Θεέ μου, ὡς πότε θὰ κρατήσῃ ἡ κατάστασις αὐτή ;...

Ἡ Μπέσσι σκούπισε ἕνα δάκρυ, κ' εἶπε μὲ χαμόγελο θλιμμένο:

Μήπως τὸ θέλω, καλή μου Λίλιαν ;... Δὲν μὲ θλίβει τόσο, καλὴ μου, ξέρεις, ἡ δοράνια μου κ' ἡ στερημένη ζωὴ τὴν ὁποία περνῶ αὐτὰ τὰ δυὸ-τρία τελευταῖα χρόνια, ἐγὼ ἡ βαθύπλουτη ἄλλοτε ἀρχοντοπούλα... Αὐτὸ ποὺ μοῦ ξεσχίζει τὴν ψυχή, εἶνε ὁ ἄδικος θάνατος τοῦ λατρευτοῦ μου πατέρα, μακρυὰ μου... Σκέψου τον, Λίλιαν, νὰ μὲ ἔχῃ τόσα χρόνια κοντά του μονάχη καὶ λατρευτή, νὰ εἶνε γιὰ μένα πατέρας καὶ μητέρα μαζύ, νὰ μὲ θεωρῇ ὡς τὴ μόνη χαρὰ του στὸν κόσμο, νὰ ξοδεύῃ ἀμύθητα ποσὰ ἀπ' τὴν κολοσσιαία περιουσία του κι' ἔξαφνα... ἕνα μαῦρο καὶ μοιραῖο πρωΐ, νὰ πεθάνῃ μακρυὰ μου, στὴ φυλακή, φυλακισμένος ὡς δόλιος χοιρινοκόπος, πάμπτωχος πειά, μὲ χαμένη ἀπὸ σειρὰ ἀτυχημάτων τὴ βασιλικὴ περιουσία του, κι' ἄτιμος σχεδὸν στὰ μάτια τοῦ κόσμου... Πέθανε, χωρὶς νὰ εἶμαι κοντά του, νὰ τὸν φιλήσω γιὰ στερνὴ φορά.

Ξάφνισε σὲ δάκρυα θερμὰ ἡ ἄτυχη νέα, καὶ λυγμοὶ τῆς τάραξαν τὸ στῆθος. Συγκινημένη βαθειὰ ἡ Λίλιαν, πετάχτηκε ὀρθή, τράβηξε ἀπότομα τὸ φόρεμα ποὺ ἔρραβε ἡ φίλη της, καὶ τῆς εἶπε τρομαγμένα μαζὺ καὶ συμπτοντικά:

—Μὰ Ἔλα, λογικέψου, καλή μου Μπέσσι... Τὰ δάκρυά σου θὰ λερώσουν τὸ μεταξωτὸ ὕφασμα, κ' ἡ προϊσταμένη μας θὰ σὲ μαλώσῃ... Ἄλλωστε εἶνε καὶ κοντὸ ἐκ μέρους σου, κι' ἀνώφελο ἐπίσης, νὰ θλίβεσαι τόσο βαρειὰ γιὰ πράγματα ποὺ δὲν διορθώνονται πειά..." Ἔλα !... Μὴν κλαῖς !... "Ας διαστοῦλα !... Μὴν κλαῖς !... "Ας διαστοῦμε λίγο ν' ἀποτελειώσουμε τὸ φόρεμα, κ' ὕστερα θὰ δγοῦμε μαζὺ νὰ τὸ πᾶμε στὴν κυρία ποὺ τὸ περιμένει...

Τὰ λόγια τῆς Λίλιαν ἔφεραν τὸ ἀποτέλεσμά τους. Ἡ Μπέσσι ξασυνῆψε καὶ τὴ φίλησε κ' ἡ δυὸ νεαρὲς μοδιστρούλες ἔπεσαν μαζὺ μὲ τὰ μοῦτρα στὴ δουλειά. Στὸ μικρὸ ἐργαστήριο δὲν ἀκουγόταν τώρα, παρὰ μόνον ἡ βαθειὲς ἀναπνοές τους καὶ τὸ θρόϊσμα τοῦ ὑφάσματος στὶς σβέλτες κινήσεις τῶν χεριῶν τους.

Δυὸ ὧρες πέρασαν ἔτσι. Ἤταν ἀπόγευμα πειά, ὅταν τὸ φόρεμα ἐτοιμάστηκε ἐντελῶς. Ἡ προϊσταμένη τους κυρία "Ἐλλιοτ, μιὰ ἀπ' τὶς καλὲς μοδίστρες τῆς ἐπαρχιακῆς ἐκείνης πόλεως, εὐχαριστήθηκε ἀπὸ τὴν προσεχτικὴ ἐργασία τῶν δυὸ μαθητριῶν της, κι' ἀφοῦ τὶς ἐπλήνεσε, τὶς ἔστειλε γιὰ ἀμοιβὴ καὶ τὶς δυὸ μαζύ, νὰ πάνε τὸ φόρεμα στὸ σπίτι τῆς πελάτιδός της...

***

—Πολὺ καλὴ αὐτὴ ἡ κυρία, καὶ τὸ δολλάριό της ποὺ μᾶς ἔδωσε γιὰ πουριτουάρ, ἀσόϊμη πὰ καλό ! ἔκανε εὐθυμα ἡ Λίλιαν.

Ἡ δυὸ φίλες χειροπιαστές, καὶ μὲ ἀμέριμνο κάπως ὕφος — σὰν δυὸ πουλάκια λυτρωμένα προσωρινῶς ἀπ' τὴ σκλαβιὰ τοῦ κλουβιοῦ τους — εἶχαν τελειώσει τὴν ἀποστολή τους καὶ γύριζαν ξανὰ στὸ ἐργαστήριο. Εὐχαριστημένες ἀπὸ τὸ γενναιόδωρο πουρμπουὰρ, ποὺ τοὺς ἔδωσε ἡ καλὴ ἐκείνη κυρία, λαξοδρομοῦσαν ὅσο τοὺς ἦταν δυνατὸν στοὺς δρόμους, καὶ πλανιόντουσαν δῶ κι' ἐκεῖ, προσπαθῶντας νὰ ἐπιθραδύνουν ὅσο μποροῦσαν τὴν ἐπιστροφή τους στὸ ἀνιαρὸ δέλόνι.

—Μπᾶ! ἔκανε πάλι, σὲ μιὰ στιγμή, ἡ Λίλιαν. Κύτταξε, Μπέσσι !... Τί κόσμος εἶνε αὐτός, ποὺ μπαινοβγαίνει ὁλ' αὐτὴ τὴν αἴθουσα;

Ἡ Μπέσσι, ναρκωμένη ἀκόμη ἀπὸ τὴ διαρκῆ θλῖψη της, ἀνακουφισμένη ὅμως ἀπὸ τὸν περίπατο καὶ ἀπ' τὴν πρόσχαρη φλυαρία τῆς φίλης της, ἔστρεψε πρὸς τὰ ἐκεῖ, διάβασε μιὰ χρωματιστὴ ρεκλάμα ποὺ ἁπλωνόταν ἐπάνω ἀπὸ τὴν εἴσοδο τῆς αἰθούσης καὶ εἶπε :

— Ἔκθεσις ζωγραφικῆς εἶνε... Κάποιος ζωγράφος, φαίνεται, ἐκθέτει τὰ ἔργα του γιὰ νὰ τὰ δῇ ὁ κόσμος... Καὶ γιὰ νὰ τ' ἀγοράσῃ ρόβολα, κατόπιν...

Στένεξε ἐλαφρά, καὶ πρόσθεσε :

—Σιγνὰ μ' ἔπιαρνε μαζύ του ὁ καϋμένος ὁ μπαμπᾶς, καὶ πηγαίναμε σὲ τέτοιες ἐκθέσεις... Στὴ Νέα Ὑόρκη, θλέπεις, δὲν περνοῦσε ἡμέρα ποὺ νὰ μὴ γίνῃ κι' ἀπὸ μιὰ ἔκθεσις καλλιτεχνική... Κι' ὅταν γυρίζαμε κατόπιν στὸ σπίτι, τὸ αὐτοκίνητό μας ἦταν γεμάτο ἀπὸ πίνακας... Τρελλαινόταν ὁ μπαμπᾶς γιὰ τὴ ζωγραφική, καὶ ξόδευε λεπτὰ ἀσυλλόγιστα, ὅρκε τοῦ ὑποστήριξε ἔτσι τοὺς διαφόρους καλλιτέχνας !...

Στὴν τελευταία φράση της, Κύριος οἶδε, μιὰ μακρυνὴ ἐνθύμισι τὴν ἀναστάτωσε, καὶ τὰ μάτια της βούρκωσαν πάλι. Ἡ Λίλιαν, προφέρη νὰ δῇ κ' αὐτὴ μιὰ ἔκθεσι ζωγραφικῆς — ποτέ της ἡ φτωχὴ κι' ἀμόρφωτη ἐργατριούλα δὲν εἶχε πατήσει πόδι σὲ παρόμοια θεάματα — καὶ νομίζοντας πὼς θὰ εὐχαριστοῦσε ἔτσι τὴ φίλη της, τὴν τράβηξε μαζύ της καὶ μπῆκαν στὴν αἴθουσα.

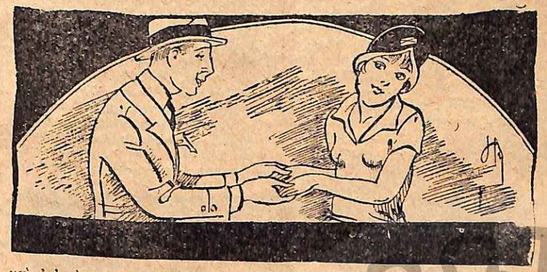

Θλιμμένη ἡ Μπέσσι, μὰ καὶ μὲ πλῆθος ἐκεῖ γοντά, εἶχε παρακολουθήσει αὐτὴ τὴν ἀσυνήθιστη σκηνὴ — ὥρμησε ξέφαλλος, ἔσπρωξε τὴ Λίλιαν, καὶ δέχτηκε αὐτὸς τὴ λιπόψυχη νέα στὴν ἀγκαλιά του, μουρμουρίζοντας :

—Δεσποσύνη... Δεσποινὶς Μπέσσι... Θεέ μου, ἐσεῖς εἶστε ;... Καὶ σᾶς ξαναθρίσκω ἐπὶ τέλους ;...

Τὸ πλῆθος, ἂν καὶ δὲν καταλάβανε τίποτε ἀπ' τὶς συγκινητικὲς αὐτὲς σκηνές, ἐνοιωθε ὅμως κάποιο κρυφὸ δράμα σ' αὐτές. Ἐξ ἄλλου, ἡ ἔνδοξη προσωπικότης τοῦ νεαροῦ — ἦταν ὁ ξακουστὸς ζωγράφος Μπίλλυ Σώμερς καὶ ἡ ἔκθεσις, τὴν ὁποία διοργάνωνε περιοδεύοντας στὴν Ἀμερική ἦταν ἡ δική του ! — προκάλεσε ζωηρὴ κίνησι γύρω του κι' ἐνδείξεις γενικὲς συμπαθείας. Μερικοὶ γιατροὶ ποὺ ἔτυχε νὰ βρεθοῦν ἀνάμεσα στοὺς ἐπισκέπτας τῆς ἐκθέσεώς του, ἔτρεξαν νὰ περιτυλιθοῦν τὴ νέα. Κι' ἔτσι σὲ λίγη ὥρα ἡ Μπέσσι ξανάβρε στὸν ἑαυτό της σφιχτοκλεισμένη ἀκόμη στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ νέου.

—Μπίλλυ ! μουρμούριζε τώρα τρυφερὰ καὶ μὲ ἔκστασι, σὰν νὰ ὀνειρεύόταν ξυπνητή. Ἐσὺ ἐδῶ, ἀγαπημένε μου;... Ἡ καρδιά μου σὲ ἀνακάλυψε ἀμέσως, μόλις ἀντίκρυσα τὸν πίνακά σου...

—Μπέσσι μου... Λατρεία μου γλυκειά ! τῆς ψιθύριζε κι' ἐκεῖνος μὲ φωνὴ πνιγμένη ἀπὸ τὰ δάκρυα. Ὅταν ἔλαβα στὸ Παρίσι τὸ τελευταῖο τοὺς τοῦ φίλτατου μου εὐεργέτου μου καὶ πατέρα σου, εἶχα τελειώσει πειὰ τὶς σπουδές μου... Κ' ἤμουν ἀρκετὰ γνωστὸς στειά... Πρὸ τριῶν χρόνων, καὶ λίγους μῆνες μετὰ τὴν τελευταία σου ἐπιστολή, διάβασα στὶς ἀμερικανικὲς ἐφημερίδες τὰ τρομερὰ δυστυχήματα ποὺ σᾶς ἔπληξαν... Τὴν πτώχευσι τοῦ εὐεργέτου μου, τὸν θάνατό του στὴ φυλακή... Ἔξαλλος ποὺ δὲν λάβαινα εἰδήσεις σου, ἄφησα τὸ Παρίσι κι' ἔτρεξα ἀμέσως κοντά σου... Δὲν σὲ βρῆκα στὴ Νέα Ὑόρκη. Μετὰ τὸν πλειστηριασμὸ τῆς περιουσίας σας, εἶχες ἐξαφανισθῆ χωρὶς ν' ἀφήσῃς ἴχνη πουθενά...Μάταια σὲ ἀναζητοῦσα τρία χρόνια... Ἀγγελίες στὶς ἐφημερίδες, ἄνθρωποι πληρωμένοι ἐπίτηδες νὰ ψάχνουν, ὅλα πήγαν χαμένα... Δὲν ἀπελπίζομουν... Ἄρχισα νὰ περιοδεύω σ' ὁλόκληρη τὴν Ἀμερική... Τὸν πίνακά **μου αὐτόν**, ἀρνιόμουν πάντα νὰ τὸν πουλήσω, παρὰ τὰ ποσὰ ποὺ μοῦ πρόσφεραν... Κάτι μοῦλεγε, πὼς χάρις σ' αὐτὸν θὰ σ' εὕρισκα κιμμιὰ φορά. Σ' εὐχαριστῶ, Θεέ μου.. Δὲν γελάστηκα...

Ἔριξε μιὰ ματιὰ γύρω του ὁ Μπίλλυ.. Εἶδε ἀποτραβηγμένο τὸ διαρκτικὸ πλῆθος μακρυὰ ἀπὸ τὴν γλυκειὰ ἐκείνη σκηνή, στὴν ὁποία ἐμάντευαν ὅλοι τὴν τραγωδία καὶ τὴν τρυφερότητα ἀδελφωμένες... Μόνον ἡ Λίλιαν δάκρυζε, ἐκεῖ παρέκει, χωρὶς κι' ἐκείνη νὰ ξέρῃ ἂν ἀπὸ χαρὰ ἢ ἀπὸ λύπη..

Καὶ παρόντας τότε θάρρος ὁ νέος, ἔσκυψε χαμηλότερα πρὸς τὴν καταχοητειμένη Μπέσσι, ἡ ὁποία γυρισμένη στὴν ἀγκαλιά του τὸν κύτταζε σὰν μέσα σὲ ὄνειρο, καὶ τῆς μουρμούρισε μὲ ἀνέκφραστη τρυφερότητα:

Ὁ πίναξ μου παριστάνει μιὰ πάμπλουτη ἀρχοντοπούλα, τὴ Μπέσσι μου, νὰ προσφέρῃ ἕνα κολλιὲ μαργαριτάρι, ἀλλὰ πολύτιμο, σ' ἕναν ὑπηρέτακο της πάμπτωχο κι' ὀρφανό, γιὰ νὰ ἀγοράσῃ χρώματα γιὰ τὶς σπουδές του.. Ὁ ὑπηρέτακος ἐκεῖνος — ἐγὼ ὁ Μπίλλυ σου, — τῆς φιλεῖ γονατιστὸς τὸ χέρι, μουρμουρίζοντας: «Εὐχαριστῶ, δεσποσύνη... Μόνον παρακαλέστε ἐπίσης τὸν μπαμπᾶ σας, νὰ μὴ μὲ μαλώνῃ, ὅταν γυρίζω ἀργὰ ἀπ' τὸ νυχτερινὸ σχολεῖο μου»!.. Ἡ δεσποσύνη ὑποσχέθηκε, κράτησε τὴν ὑπόσχεσί της καὶ χαρὶς στὴν τρυφερή της μεσολάβησι καὶ στὴ γενναιοψυχία τοῦ μπαμπᾶ της, εἶμαι πειὰ ἕνας γνωστὸς ζωγράφος μὲ μέλλον βεβαιώσιο μπροστά μου, καὶ...

—...καὶ μὲ τὴν Μπέσσι ἀχώριστη καὶ πλάϊ μου, ἀγαπημένε μου! ψιθύρισε ἐκείνη μαγευμένη...

Τὸ πλῆθος χειροκρότησε ἐνθουσιασμένο, ἐκείνη τὴ στιγμή· Οἱ δυὸ νέοι ξεχνῶντας τὸ ὠλότελα, εἶδουρκωμένα μάτια, τὰ χεῖλη τους σ' ἕνα φίλημα...

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ "ΑΣΤΕΡΩΝ" ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

Ο ΣΕΒΑΛΙΕ, Ο ΣΑΡΛΩ ΚΑΙ Ο ΜΑΞ ΛΙΝΤΕΡ

(Περίεργες ἀναμνήσεις τοῦ περιφήμου Γκρέκ, τοῦ «βασιλέως τῶν παληάτσων» γιὰ τοὺς μεγάλους κωμικοὺς τοῦ θεάτρου καὶ τῆς ὀθόνης.)

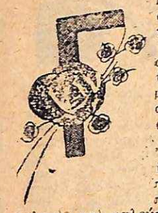

ΧΩΡΙΣΑ τόσους «ἀστέρες» τοῦ θεάτρου καὶ τῆς ὀθόνης, ὥστε σήμερα ποὺ θέλω νὰ γράψω μερικὲς ἀναμνήσεις μου, δὲν ξέρω ἀπὸ ποιὸν νὰ πρωταρχίσ σ ω. Ἔπειτα δὲν θὰ ἤθελα νὰ παραπονεθῆ κανεὶς ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς παληοὺς καὶ καλούς μου φίλους, ὅτι τὸν θυμήθηκα τελευταῖο ἀπ' ὅλους.

Ἀπὸ ποιὸ φίλο μου, λοιπόν, νὰ ἀρχίσω ; Ἂς σᾶς μιλήσω γιὰ τὸν Μωρὶς Σεβαλιέ, ὁ ὁποῖος εἶχε ἐνθουσιασθῆ μὲ τὰ τρία ἀξιοθρήνητα φίλμ μου. Μὲ τὸν Μωρὶς Σεβαλιὲ εἶμαστε παληοὶ σύντροφοι. Ἕνα καιρὸ — ἔχουν περάσει ἀπὸ τότε τόσα χρόνια ! — δουλεύαμε μαζὺ στὸ «Φολὶ Μπερζέρ». Ὁ Μωρὶς ἦταν μὲ τὴν ἀγαπημένη του Μιστενγκὲτ καὶ κέρδιζε εἰκοσιπέντε φράγκα τὴν ἡμέρα. Πόσο χρόνων ἦταν ; Εἰκοσιπέντε ! Ἔπαιρνε δηλαδὴ ἕνα φράγκο γιὰ τὸν κάθε χρόνο του ! Ἀπὸ τότε — τί ἀδιάκριτος ποὺ εἶμαι ! — ἔχουν περάσει ἐκεῖνα ἑκατὸν ἕνα χρόνια, ὥστε ὁ ἀγαπημένος μας Μωρὶς εἶνε σήμερα σαρανταξὴ χρόνων...

Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ ὁ Μωρὶς Σεβαλιέ, ἔκανε σὰν τρελλὸς ὄχι γιὰ τὸ θέατρο, τὸ χορὸ ἢ τὸ τραγοῦδι, ἀλλὰ γιὰ τό... μπόξ ! Κ' εἶχε πάρει τόσο στὰ σοβαρὰ αὐτὴν τὴν πρέλλα του, ὥστε, μιὰ μέρα προκάλεσε ὅλους τοὺς ἠθοποιοὺς τοῦ «Φολὶ Μπερζέρ», ἄνδρες καὶ γυναῖκες! Ἐγὼ τότε θέλησα νὰ τοῦ κάνω τὸν ἔξυπνο κ' ἐξ ὀνόματος ὅλων δέχθηκα τὴν πρόκλησι γιὰ ἕνα «μάτς» πυγμαχίας.

Ὁ Μωρὶς μᾶς εἶχε πῆ μὲ περιφρόνησι :

—"Οποιος ἀπὸ σᾶς τοὺς τεμπέλληδες μὲ οἶξει κάτω μὲ τὶς γροθιές του, θὰ πάρη 30 φράγκα ! Ἀκοῦτε, ἀχαμάτηδες ; Θὰ σᾶς δώσω 30 φράγκα !... Ἂν ὅμως τὸν πετάξω ἐγὼ καταγῆς, θὰ μοῦ δώσῃ αὐτὸς τριάντα φράγκα... Καὶ τώρα ἐμπρός ! "Οποιος ἔχει καρδιά, ἂς ἔρθῃ νὰ μετρηθοῦμε !...

Ἡ Μιστενγκὲτ, μὲ τὰ χάδια της καὶ τὰ φιλιά της, προσπάθησε νὰ ἡμερώσῃ τὸν Μωρίς.

—Ἐσύ, παιδί μου, ἀγρίεψες ! τοῦ ἔλεγε. Γιὰ ἔλα στὰ καλά σου ! Γιατὶ θέλεις νὰ σπάσῃς τὰ μοῦτρα τῶν φίλων σου ;

Ἐγὼ τότε, δὲν μπόρεσα νὰ βαστάξω τὴν προσβολὴ καὶ πετάχτηκα ξαφνικὰ μπροστά του. "Ηθελα νὰ ἐκδικηθῶ ὅλους τοὺς ἄλλους.

—Λέχομαι τὴν πρόκλησι ! τοῦ εἶπα. Νὰ ἰδοῦμε τώρα ποιὸς θὰ πληρώσῃ τὰ 30 φράγκα !...

Κι' ὡρίσαμε τὴ μέρα τοῦ «μάτς». Θὰ γινόταν στὸ τέλος τοῦ μηνός, — εἴμαστε στὴν ἐποχὴ — ὕστερα ἀπὸ τὶς πρωϊνὲς πρόβες, πάνω στὴ σκηνὴ τοῦ «Φολὶ Μπερζέρ» καὶ μπροστὰ σ' ὅλο τὸν κόσμο τοῦ θεάτρου.

Τὴν ἴδια μέρα ἀρχίσαμε κιόλας νὰ ἑτοιμαζώμεθα σὲ μιὰ σοφίτα. Ἐγὼ ἤμουν πιὸ δυνατὸς ἀπὸ τὸν Μωρίς. Ἐκεῖνος ὅμως ἦταν πιὸ εὐκίνητος : σωστὸς διάβολος !

Κι' ἔτσι μὲ διαφορετικὲς πρόβες καὶ προπονήσεις στὸ μπόξ ἔφτιασε τὸ τέλος τοῦ μηνός. Ἐκείνη τὴ μέρα ἐγὼ εἶχα κάνει πρόβα τρεῖς φορὲς σὲ μιὰ σειρὰ δύσκολα ἀκροβατικὰ γυμνάσματα κ' ἤμουν πεθαμμένος ἀπὸ τὴν κούρασι. Πρότεινα λοιπὸν στὸν Μωρὶς ν' ἀναβάλουμε τὸ «μάτς». Ἐκεῖνος ἀρχισε νὰ γελάῃ εἰρωνικὰ καὶ νὰ χοροπηδάῃ γύρω μου σάν... παληάτσος.

—Ἀλλοῦ αὐτά ! μοῦ φώναξε. Σὲ ἔπιασε σύγκρυο ἀπὸ τὴν τρομάρα σου ! Ἐμπρός !... Δῶσε μου γοῦγρα τὰ 30 φράγκα !... Σ' ἐνέκησα !...

Διάβολε ! Ποιὸς θὰ μποροῦσε νὰ ἀνεχθῇ μιὰ τέτοια προσβολή ; Φόρεσα τὰ γάντια τοῦ μπόξ καὶ ἄρχισα τὸ «μάτς» μὲ τὸν Μωρίς, σὰν λυσσασμένος. Τὸ πρῶτο ράουντ πῆγε χαμένο. Δὲν ἤξερα τί ἕκανα ἀπὸ τὸν θυμό κι' ἔτσι ὁ Μωρὶς βρῆκε τὴν εὐκαιρία νὰ μοῦ χαμαρίσῃ τὸ πρόσωπο μὲ τὶς γροθιές του. Κυλίστηκα λοιπὸν δυὸ-τρεῖς φορὲς καταγῆς καὶ θὰ ὡλογοῦσα τὴν ἥττα μου, ἂν δὲν ἄκουγα μιὰ στιγμὴ τὴ Μιστενγκὲτ νὰ λέῃ στοὺς φίλους μου :

—Ἐσεῖς φταῖτε ποὺ τὸν ἀφήσατε νὰ δεχθῇ τὴν πρόκλησι τοῦ Μωρίς ! Δὲν ξέρατε τὰ χάλια του;

Αὐτὰ τὰ λόγια της μὲ πλήγωσαν κατάκαρδα. Τινάχτηκα ὄρθιος καὶ μὲ δυὸ-τρεῖς δυνατὲς γροθιὲς ξάπλωσα καταγῆς τὸν ἀνύποπτό μου μὲ σπασμένη μύτη...

"Ω, Θεέ μου ! Ἀκοῦσ σ' αὐτιά μου τὶς σπαρακτικὲς φωνὲς τῆς Μιστενγκὲτ ! Νόμισε πὼς εἶχε χαλάσει γιὰ πάντα τ' ὄμορφο πρόσωπό του Μωρίς. Ἐκεῖνος ὅμως λίγο νοιαζόταν γιὰ τὴ ματωμένη μύτη του. Ὁ νοῦς του ἦταν στὰ τριάντα φράγκα. Μόλις σηκώθηκε λοιπὸν ἀπὸ κάτω, ἔχωσε τὸ χέρι στὴν τσέπη του καὶ τὸ ξαναβγαλε... ἄτσέπη του καὶ τὸ ξαναβγαλε... ἄδειο ! Δὲν εἶχε πεντάρα !

Γιὰ φαντασθῆτε πὼς ἀλλάζει ὁ κόσμος ! Ἐδῶ καὶ εἴκοσι χρόνια ὁ Μωρὶς κέρδιζε 25 φράγκα τὴν μέρα. Σήμερα κερδίζει 50,000 ! Ἐννοεῖτε τώρα ὅτι οὔτε ξαναεἶδα ἐκεῖνα τὰ 30 φράγκα τοῦ «μάτς»...

Μὰ δὲν συναντᾶω σήμερα συχνά, ὅπως ἄλλοτε, τὸν Μωρίς. Ὁ Μωρὶς δὲν μοιάζει τοῦ Σαρλώ, ὁ ὁποῖος πῆγε μιὰ μέρα, τὸ ἀεροπλάνο ἀπὸ τὸ Ἄλγερι κ' ἦρθε στὸ Μασσαλία γιὰ νὰ παρακολουθήσῃ μιὰ παράστασί μου. Ἐκεῖνο τὸ θράδυ ὁ Σαρλὼ παρακολούθησε τὰ νούμερά μου ἀπὸ ἕνα θεωρεῖο κοντὰ στὴ σκηνὴ (ἦταν μαζὺ μὲ μιὰ πεντάμορφη Ἀγγλίδα...) κ' ὕστερα ἔτρεξε σὰν τρελλὸς στὸ καμαρίνι μου κι' ἄρχισε νὰ φωνάζῃ, ὅτι ἐγὼ κι' ἐκεῖνος εἴμαστε οἱ δυὸ μεγαλύτεροι κωμικοὶ τοῦ κόσμου. Ὁ καθένας στὸ εἶδος του, ἐννοεῖται.

—Ἡ μόνη διαφορὰ μεταξύ μας, εἶνε, μοῦ εἶπε ὁ Σαρλώ, ὅτι ἐγὼ κερδίζω πολύ, ἂ πολὺ περισσότερα λεφτὰ ἀπὸ σένα !...

Ἐγὼ τότε γιὰ νὰ τὸν πειράξω ἔβγαλα ἀπὸ τὴν τσέπη μου ἕνα πενηντάρικο.

—Δὲν τὸ φαντάζομαι ! τοῦ ἀπάντησα. Δὲν τὸ πιστεύω...

Ὁ Σαρλὼ γούρλωσε τὰ μάτια του καὶ ἔπειτα γιὰ νὰ μὲ ἀποστομώσῃ ἔβγαλε ἀπὸ τὸ πορτοφόλι του ἕνα τσὲκ 100 χιλ. δολλαρίων καὶ μοῦ εἶπε :

—Δὲν μοῦ τὸ ἀλλάζετε, σᾶς παρακαλῶ;...

"Επειτα ἄρχισε νὰ κυτάζῃ τὰ σα στὴ σκηνή.

—Στοιχίζουν 1,000 φράγκα, τοῦ ψιθύρισα καὶ κρατοῦν μονάχα τρεῖς μῆνες.

—Τὰ δικά μου ὅμως, μοῦ ἀπάντησε γελῶντας ὁ Σαρλώ, στοιχίζουν μόνο δυὸ δολλάρια καὶ κρατοῦν εἰκοσιπέντε περίπου χρόνια...

Ὁ Σαρλὼ ὅμως μοῦ ἔφερε τόρα στὸν νοῦ τὸν ἀλησμόνητο Μὰξ Λίντερ. Δὲν θὰ ξεχάσω ποτέ, ὅτι κάποτε τὸν ἔκανα νὰ λιτηθῇ. Μὰ ἦταν μιὰ ἐποχὴ ποὺ εἴμαστε ἀντίπαλοι. Ὁ ἕνας προσπαθοῦσε νὰ βγάλῃ τὸ μάτι τοῦ ἄλλου. Ὁ Μὰξ Λίντερ εἶχε τὴν ἀδυναμία ν' ἀποτυπώνῃ τὴν σθένη μερικὰ πρωτότυπα τεχνάσματά μου ποὺ ἔκανα στὸ ἱπποδρόμιο. Ἕνα βράδυ λοιπὸν ποὺ ἔτυχε νὰ βρεθοῦμε κ' οἱ δυὸ στὸ ἴδιο θέατρο, πῆδηξα λοιπὸν ξαφνικὰ ἀπὸ τὴ θέσι μου στὴ σκηνὴ — καθόμουν στὴν πρώτη σειρά, δίπλα στὸν Μὰξ Λίντερ — κ' ἀπὸ ἐκεῖ μ' ἕνα ἐλαστικὸ πήδημα βρέθηκα πάνω στὸ ἀνοιγμένο σκέπασμα ἑνὸς πιάνου ποὺ βρισκόταν πάνω στὴ σκηνή. Ἀπὸ ἐκεῖ τότε γλύστρησα μὲ τὸ κεφάλι πρὸς τὰ κάτω, κάνοντας κροβατικὰ γυμνάσματά μου. Ἔπειτα φώναξα δυνατὰ τοῦ Μὰξ Λίνστερ, γιὰ νὰ μ' ἀκούσῃ ὅλος ὁ κόσμος.

—Κάνετο κι' αὐτό, ἂν μπορεῖς!.. μογθάσε κ' ὕστερα ἀπὸ ἕξη μῆνες στὴν περίφημη ταινία του «Ἑπτὰ χρόνων βάσανα !» εἶδα τὸ ἴδιο ἐπικίνδυνο πήδημά μου νὰ τὸ ἐκτελῇ μὲ μιὰ ἀξιοθαύμαστη ἐπιδεξιότητα !

Ὁ Μωρὶς Σεβαλιέ, ὁ Σαρλὼ κ' ὁ Μὰξ Λίντερ εἶνε τρεῖς σύντροφοι τῆς τέχνης μου, ἀξέχαστοι. Κι' οἱ τρεῖς τους εἶνε μεγάλοι κωμικοί. Ὁ ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς δὲν ζῇ γέρασα κ' ἔχω ἀποτραβηχτῆ ἀπὸ τὸ ἱπποδρόμιο. Ὁ «Βασιλεὺς τῶν παληάτσων» δὲν κάνει πειὰ τὸν κόσμο νὰ γελάσῃ μὲ τὶς γκρμάτσες του...»

ΓΚΡΟΚ

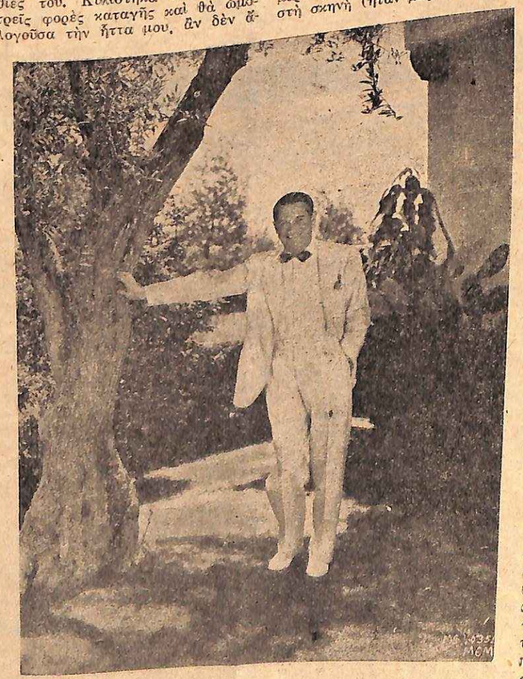

Ὁ Μωρὶς Σεβαλιὲ στὸν κῆπο τῆς βίλλας του

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΣΑΡΛ ΚΛΕΡΚ

ΤΑ ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ

ΤΑΝ ἀλήθεια πολὺ θελκτική, ἡ νεαρὴ δικηγόρος, ἡ Ὀδέττη Νερίς, μὲ τὰ ξανθὰ σγουρὰ μαλλιά της, τὸ λευκό, λιγάκι χλωμὸ πρόσωπο καὶ τὸ μαῦρο ἐπίσημο φόρεμα τοῦ ἐπαγγέλματός της, στὸ δικαστήριο. Μόλις, πρὶν ἀπὸ λίγες ἑβδομάδες, εἶχε πάρει τὴν ἄδεια τῆς κι' ἀμέσως τώρα, ὁ καλός της γέρο-προϊστάμενος, ὁ ξακουστὸς δικηγόρος Μπρεντινό, παληὸς οἰκογενειακὸς φίλος, τῆς εἶχε δοῆ τὴν πρώτη της ὑπόθεσι. Φρόντιζε καὶ τὴν διώρισαν νὰ ὑπερασπιστῇ ἕναν ἀξιοθρήνητο ἀλήτη, τὸν Σωστὲν Λαμπλύς, κατηγορούμενο γιὰ κλοπὴ καὶ διάρρηξι.

Ἦτανε μιὰ ὡραία ἀρχὴ γιὰ τὴ νεαρὴ δικηγόρο, ἡ ἀρχὴ ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ δώσῃ μιὰ ἀποφασιστικὴ γραμμὴ σ' ὅλο της τὸ στάδιο. Γι' αὐτὸ μὲ ἐνθουσιασμὸ ἀνήγγειλε τὴ μεγάλη εἴδησι, γιορνῶντας ἀπὸ τὸ δικαστήριο, στὸν πατέρα της, εἰκατάστατο ἔμπορο καὶ πολὺ μορφωμένον ἄνθρωπο.

—Αὐτὴ τὴ φορά, μπαμπάκα μου, τὰ πράγματα εἶνε πολὺ σοβαρά ! Θὰ ἀγορεύσω καὶ τὸ θέμα μου εἶνε θαυμάσιο, ἡ ὑπόθεσις ὅπως τὴν λαχταροῦσα." Ἂν δὲν ἐπιτύχω τὴν ἀθώωσι τοῦ πελάτου μου, θὰ πῆ πὼς δὲν ἔχω ταλέντο...

—Μὰ ὄχι ! Μὴν τὰ παίρνεις ἔτσι τὰ πράγματα. Οἱ ἥνορκοι δὲν πείθονται τόσο εὔκολα...

—Καὶ ὅμως πρέπει νὰ τοὺς πείσω ! Σκέψου λοιπόν, μπαμπά μου! Αὐτὸν τὸ Λαμπλύς, μόνο νὰ τὸν ἰδῇς, τὸν λυπᾶσαι. "Ενα ἀνθρώπινο ὅρακος, ποὺ μονάχα ἡ φτώχεια, ἡ δυστυχία τὸν κατάντησε κλέφτη, διαρρήκτη. Ποιὸς ξέρει ἀκόμη, ἂν δὲν ἦτανε τὸ ἀθῶο ὄργανο κάποιας σπείρας κακοποιῶν, ποὺ τὸν ἄφησαν αὐτὸν στὰ νύχια τῆς ἀστυνομίας καὶ μοιραστήκαν οἱ ἴδιοι μὲ ἡσυχία τὰ κλοπιμαῖα; Εἶνε ἀδύνατο νὰ σκέφτηκε μιὰ τέτοια διάρρηξι αὐτὸ τὸ ἐρείπιο ! Δὲν ἔχει κὰν τὴ διανοητικὴ ἱκανότητα ποὺ χρειάζεται, μὰ οὔτε καὶ τὶς σωματικὲς δυνάμεις ! Εἶνε ὁ τύπος τοῦ ἀξιοδάκρυτου κακοποιοῦ, τὸ κλασσικὸ θῦμα τῆς δυστυχίας, τῆς γρίνας...

—Τί ἰδέα ἔχε ὁ Μπρεντινὶ γιὰ σένα αὐτά ;

—Νομίζει κι' αὐτός, πὼς μιὰ ἐπιτυχημένη ἀγόρευσις μπορεῖ νὰ κερδίσῃ τὴν ὑπόθεσι. "Εχω τὸ σχέδιό μου καὶ θέλω νὰ ἐπιτύχω ἀκόμη κι' ἂν παρουσιαστῇ ἀνάγκη νὰ ἐργασθῶ ὥρα καὶ νύχτα.

— Σοῦ εὔχομαι καλὴ ἐπιτυχία, μικρή μου Ὀδέττη. Κι' ἂν τὰ βγάλῃς πέρα, ὅπως ἐλπίζω, σοῦ ὑπόσχομαι νὰ σοῦ πάρω ἕνα μικρὸ αὐτοκινητάκι, ποὺ θὰ σ' ἐνθουσιάσῃ...

* * *

Εὐτυχισμένη, στὸ κομψὸ γραφεῖο της, τοῦ ὁποίου τὰ μεγάλα φωτερὰ παράθυρα ἔβλεπαν πρὸς τὸ γοητευτικὸ κομμάτι τοῦ Παρισιοῦ, λουσμένο ἀπὸ τὶς χαδιάρικες ἀκτῖνες τοῦ πρωϊνοῦ ἥλιου, ἡ Ὀδέττη Νερὶς ἄνοιγε ἕνα σωρὸ γράμματα, ποὺ εἶχε λάβει.

Βροχὴ τὰ συγχαρητήρια πάνω στὸ ὄμορφο, πλούσιο γραφεῖο της. Ἀνοῖξε τέλος ἕνα τηλεγράφημα, κ' ἡ ὑπογραφὴ ἔφερε ἕνα γλυκὸ χαμόγελο στὸ χαριτωμένο της πρόσωπο :

—Ὁ Λυσιὲν Κουλάνς... Ὁ καλός μου συνάδελφος στὸ πανεπιστήμιο. Μὲ θυμήθηκε κι' αὐτός. Πολὺ λετ.ὸ αὐτὸ ἀπὸ μέρους του!

Πάντα ἦτανε περιποιητικὸς, στοργικὸς στὶς σχέσεις του μὲ τὴν Ὀδέττη ὁ καλὸς κι' ἐξυπνότατος ἐκεῖνος νέος. Πρὶν ὅμως τολμήσῃ νὰ φανερώσῃ τὰ εὐγενικὰ καὶ τρυφερὰ αἰσθήματά του, ἡ ἀνάγκη τὸν ἀνάγκασε νὰ μιὰ καλὴ ἐπαρχιακὴ θέσι. Ἡ νέα ὅμως δὲν λησμονοῦσε τὸν καλό κι' εὐγενικὸ φίλο της, καὶ τώρα αὐτὴ ἡ ὑπόμνησι μιᾶς ἀμοιβαίας τρυφερότητος, δειλὴν μὲ μύριες ἀναμνήσεις, τῆς φάνηκε ἴσως ἡ πολυτιμότερη ἀπόδειξι τῆς θριαμβευτικῆς ἐπιτυχίας της.

Γιατὶ εἶχε κατορθώσει πράγματι, προχθές, κι' ἀθωώθηκε ὁ Σωστὲν Λαμπλύς. Ἡ ἐπιτυχία δὲν ἦταν εὐκολη. Κι' ὁ μεγάλος Μπρεντινὶ, καθὼς κι' ὅλοι οἱ τρανοὶ συνάδελφοί του κ' οἱ δικαστικοὶ κύκλοι, ἀπέδωσαν τὴν ἀθώωσι αὐτή, ἀποκλειστικὰ στὴν συγκλονιστικὴ ἀγόρευση τῆς Ὀδέττης Νερίς.

Εἶχε κατορθώσει νὰ συγκινήσῃ καὶ νὰ πείσῃ τοὺς ἐνόρκους. Ἀπὸ τὸ σκοτεινὸ παρελθὸν τοῦ ἀξιοθρήνητου πελάτου της, ζωγράφισε μιὰ παθητικωτάτη εἰκόνα, σὰν ἕνα πίνακα τοῦ Ντίκενς, ὅπου ἡ παραμικρότερες λεπτομέρειες, δειλένες μὲ τὸ κύριο θέμα, δείχναν ἀνάγλυφη τὴν τραγωδία τοῦ κατηγορουμένου καὶ τὸν παρουσίαζαν θῦμα μιᾶς σειρᾶς ἀτυχημάτων, ἀνίκανο καὶ νὰ σκεφθῇ τὸ κακό, καὶ ποὺ πάντων ἀνίκανο τώρα νὰ ξαναπέσῃ σὲ παρόμοιο σφάλμα. Ζήτησε τὴν ἐπείκεια τῆς κοινωνίας γιὰ τὸν ἀπόκληρο, ποὺ δὲν γύρευε ἀπ' τὴ ζωὴ παρὰ ἕνα ξεροκόμματο καὶ λίγη συμπόνια, λίγο οἶκτο ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους.

"Οταν ὁ πελάτης της, μὲ τὰ δάκρυα στὰ μάτια, ἔπεσε ἀπὸ τὴν ἀπάρασι, τῆς ἄλλωσε τρέμοντας τὸ χέρι μ' αὐτὰ μονάχα τὰ λόγια: «Εὐχαριστῶ, μὲ σώσατε ἀπ' τὴν τελειωτικὴ καταστροφή...», ἡ Ὀδέττη αἰσθάνθηκε τὴν ἐπιθυμία νὰ ὁλοκληρώσῃ τὸ ἔργο της καὶ νὰ σύρῃ ἀπ' τὴν ἀθλιότητα κεῖνο τὸ ἀξιοθρήνητο ράκος.

—Πήγαινε ἀπὸ μέρους μου, τοῦ εἶπε, μ' αὐτὸ τὸ γράμμα, στὸν γραμματέα τοῦ «Ἀσύλου τῶν Ἀστέγων». Θὰ σὲ βοηθήσῃ νὰ κρεβδίξῃς τάμα τὸ ψωμὶ σου. Μοῦ ὑπόσχεσαι νὰ δουλέψῃς ;

Ὁ Σωστὲν δὲν εἶχε ὑποσχεθῆ ποτὲ του τίποτα καὶ δὲν πολυκατάλαβε. Ἡ ἔκφρασις ὅμως τῶν χαρακτηριστικῶν του, φανέρωνε τὴ συγκίνησι καὶ τὴν εὐγνωμοσύνη του. Ἡ Ὀδέττη τὸν ἄφησε μὲ τὴν πεποίθησι πὼς θ' ἀκολουθοῦσε πειὰ τὸν ἴσιο δρόμο.

Κ' ἴσως ἀπ' αὐτὴ τὴν δεύτερη ἐπιτυχία της νὰ ἔνοιωθε τὴν μεγαλύτερη ἱκανοποίησι. Χαιρότανε περισσότερο γι' αὐτὴν καθὼς διάβαζε τὶς ἐφημερίδες, γεμάτες ἐπαινους, ὅταν ἕνα δυνατὸ κτύπημα τοῦ κουδουνιοῦ τῆς ξώπορτας, τὴν ἀπόσπασε ἀπ' τὴν εὐχάριστη

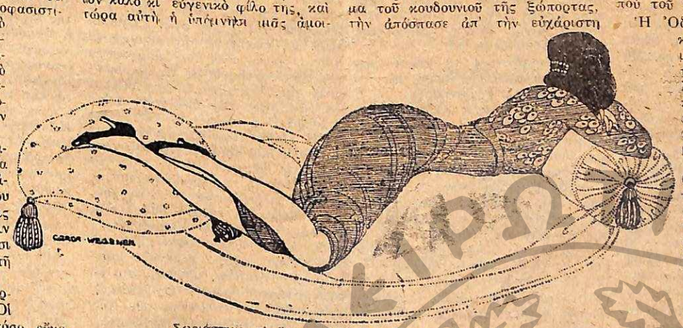

Σωριάστηκε σ' ἕνα ντιβάνι κι' ἄρχισε νὰ κλαίῃ...

ζωὴ παρὰ ἕνα ξεροκόμματο καὶ λίγη συμπόνια, λίγο οἶκτο ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους.

"Οταν ὁ πελάτης της, μὲ τὰ δάκρυα στὰ μάτια, ἔπεσε ἀπὸ τὴν ἀπάρασι, τῆς ἄλλωσε τρέμοντας τὸ χέρι μ' αὐτὰ μονάχα τὰ λόγια: «Εὐχαριστῶ, μὲ σώσατε ἀπ' τὴν τελειωτικὴ καταστροφή...», ἡ Ὀδέττη αἰσθάνθηκε τὴν ἐπιθυμία νὰ ὁλοκληρώσῃ τὸ ἔργο της καὶ νὰ σύρῃ ἀπ' τὴν ἀθλιότητα κεῖνο τὸ ἀξιοθρήνητο ράκος.

—Πήγαινε ἀπὸ μέρους μου, τοῦ εἶπε, μ' αὐτὸ τὸ γράμμα, στὸν γραμματέα τοῦ «Ἀσύλου τῶν Ἀστέγων». Θὰ σὲ βοηθήσῃ νὰ κρεβδίξῃς τάμα τὸ ψωμὶ σου. Μοῦ ὑπόσχεσαι νὰ δουλέψῃς ;

Ὁ Σωστὲν δὲν εἶχε ὑποσχεθῆ ποτὲ του τίποτα καὶ δὲν πολυκατάλαβε. Ἡ ἔκφρασις ὅμως τῶν χαρακτηριστικῶν του, φανέρωνε τὴ συγκίνησι καὶ τὴν εὐγνωμοσύνη του. Ἡ Ὀδέττη τὸν ἄφησε μὲ τὴν πεποίθησι πὼς θ' ἀκολουθοῦσε πειὰ τὸν ἴσιο δρόμο.

Κ' ἴσως ἀπ' αὐτὴ τὴν δεύτερη ἐπιτυχία της νὰ ἔνοιωθε τὴν μεγαλύτερη ἱκανοποίησι. Χαιρότανε περισσότερο γι' αὐτὴν καθὼς διάβαζε τὶς ἐφημερίδες, γεμάτες ἐπαινους, ὅταν ἕνα δυνατὸ κτύπημα τοῦ κουδουνιοῦ τῆς ξώπορτας, τὴν ἀπόσπασε ἀπ' τὴν εὐχάριστη

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΗΣ DELLY

ΔΥΟ ΨΥΧΕΣ ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΕΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου καὶ τέλος)

—Ναί, χάρις στὸν Θεό ! ἀπάντησεν ὁ Βάλτερ.

Κατὰ τὸ διάστημα ὅμως αὐτὸ κάποιος στὸ Φάλσντον-χώλλ ἀγωνιοῦσε τρομερά. Κι' αὐτὸς ὁ κάποιος ἦταν ἡ λαίδη Παμέλα, ἡ ὁποία περίμενε μὲ δέος τὴ στιγμὴ ποὺ θὰ τὴν εἰδοποιοῦσαν νὰ παρουσιασθῇ μπροστὰ στὸν δικαστή της, τὸν πρόγονό της. Ἡ λαίδη Παμέλα δὲν εἶχε καμμιὰ ἀμφιβολία, ὅτι ὁ Βάλτερ ἤξερε καλὰ τὸ ρόλο ποὺ ἔπαιξε αὐτὴ στὴ συκοφαντικὴ πολεμικὴ ἐναντίον τῆς Ὀριέττας. Ἡ περιφρονητικὴ ψυχρότης, ἡ τόσο χτυπητὴ κι' ἀπροκάλυπτη, μὲ τὴν ὁποία τὴν κύτταζε κάθε φορὰ ποὺ τὴ συναντοῦσε, τὴν ἔκανε νὰ ἀνατριχιάζῃ σύγχορμη. Ἤταν μάλιστα σίγουρη ὅτι ὁ Βάλτερ, ἀπὸ ἐκδικητικότητα, ἤθελε νὰ παρατείνῃ τὴν ἀγωνία της. Μὰ ἐκτὸς ἀπ' αὐτό, ἡ τελευταία ἀπόπειρα καὶ μάλιστα ὁ θάνατος τοῦ Μπάρφοντ τὴν χτύπησαν κατακάρδα καὶ τὴν συνέτριψαν. Φαινόταν πὼς εἶχε γεράσει ἀπότομα, ἐπ' ὅλες τὶς προσπάθειες ποὺ κατέβαλε νὰ κρύψῃ μὲ τὸ μακιγιάρισμα τὴν ψυχική της κατάσταση.

Ἐπὶ τέλους, δέκα ἡμέρες μετὰ τὰ τραγικὰ γεγονότα ποὺ διηγηθήκαμε — δέκα ἡμέρες ἀγωνίας καὶ ξαγρύπνιας γι' αὐτὴν — ὁ λόρδος Σέσμπουρυ τὴν εἰδοποίησε, ὅτι ἐπιθυμοῦσε νὰ τῆς μιλήσῃ ἰδιαιτέρως.

Ὁ λόρδος Σέσμπουρυ δέχτηκε τὴν μητρυιά του στὴν αἴθουσα τῶν Κύκνων καὶ τῆς εἶπε χωρὶς προλόγους καὶ ἀποφράστα :

—Εἶμαι βέβαιος πὼς ξέρετε γιατὶ σᾶς προσκάλεσα. Δὲν ἔχω λοιπὸν παρὰ νὰ σᾶς πῶ τὸ τί ἀπεφάσισα γιὰ σᾶς.

—Μά, Βάλτερ... ψιθύρισε τρέμοντας ἡ λαίδη Παμέλα. Σᾶς βεβαιῶ, ὅτι δὲν κατελαβαίνω...

— Καταλαβαίνετε... καὶ μάλιστα πολὺ καλά ! τὴν διέκοψε ὁ Βάλτερ ἀμείλικτος. Τὸ φωνάζει αὐτὸ ὁ τρόμος σας, λαίδη Παμέλα !

Τρέμετε τώρα, ἐνῶ πρὶν ἀπὸ λίγες μέρες, ὅταν συκοφαντούσατε μιὰ ἄθῳα, δὲν τρέματε. Ἐκάνατε, χωρὶς νὰ διστάζετε διόλου, αὐτὴν τὴν ἀτιμία, γιατὶ πιστεύατε πὼς τὸ θῦμα σας ἦταν τελείως ἀνυπεράσπιστο. Μὰ γελαστήκατε... Γελαστήκατε ἀπὸ τὴν στάσι μου, ἀπὸ τὸ ὅτι ἔδειχνα πὼς ἐγκατέλειπα τὴ σύζυγό μου ὁλόψυχα καὶ περισσότερο. Κάνατε ἕνα βαρὺ σφάλμα καὶ τώρα θὰ τὸ πληρώσετε... Θὰ ὑποστῆτε τὴν τιμωρία ποὺ σᾶς ἀξίζει, γιατὶ ἕνα πρᾶγμα ὑπάρχει στὸν κόσμο ποὺ δὲν θὰ συγχωρήσω σὲ κανένα. Τὸ νὰ θίγουν τὴν σύζυγό μου.

—Ἀλλὰ σοῦ ὁρκίζομαι... ὁρκίζομαι... τραύλισε ἡ λαίδη Παμέλα τρέμοντας σύγκορμη.

Ὁ λόρδος Σέσμπουρυ ὅμως, σὰν νὰ μὴν τὴν ἄκουγε, ἐξακολούθησε :

—Εἶπα στὴν κόμησσα Φαρμέντε, ὅτι ὅλοι αὐτοὶ οἱ συκοφάντες, ὅποιοι κι' ἂν εἶνε, θὰ τιμωρηθοῦν. Οἱ ἄνδρες μὲ τὸ χέρι μου, ἡ γυναῖκες μὲ τὸ διώξιμο ἀπὸ τὸ σπίτι μου... Κρατῶ τὸ λόγο μου. Θὰ φύγετε αὔριο ἀπὸ τὸ Φάλσντον-χώλλ. Ναί, σᾶς διώχνω καὶ σταματῶ τὴν ἐπιχορήγησι ποὺ σᾶς ἔδινα ὥς τώρα.

—Βάλτερ ! Βάλτερ ! Ὄχι !... φώναξε ἡ λαίδη Παμέλα, ἀπλώνοντας ἱκετευτικὰ τὰ χέρια της πρὸς αὐτόν. Δὲν εἶνε δυνατόν! Δὲν θὰ τὸ κάνῃς αὐτό !... Συγχώρεσέ με !... Συγγνώμην !...

Καὶ σφίγγοντας τὰ χέρια της, τὸ ἕνα μὲ τὸ ἄλλο, ἔπεσε στὰ γόνατά της καὶ ξεφώνησε :

—Σοῦ ζητῶ οἶκτο ! Οἶκτο !

—Μὰ εἶχατε σεῖς οἶκτο γιὰ τὴν Ὀριέττα, στὴν παιδική της ἡλικία καὶ κατόπιν ; Εἴχατε οἶκτον, ὅταν ζητούσατε νὰ τὴν δυσφημήσετε ;

—Δὲν ἤξερα τί ἔκανα !... Μετανοῶ ! Γιὰ ὄνομα τῆς Ρόζας. Εὐσπλαχνιστῆτε με ! Θὰ πεθάνω, ἂν τὴν διώξετε ἀπ' ἐδῶ !

—Ἐγὼ νὰ διώξω τὴν ἀδελφή μου ;... τὴ διέκοψε ὁ Βάλτερ. Οὔτε κἂν τὸ σκέφτηκα αὐτό. Θὰ μείνῃ στὸ σπίτι μου καὶ θὰ ἐπιτρέψω νὰ τὴν θλέπετε μερικὲς φορὲς τὸ χρόνο.

—Θὰ μὲ χωρίσετε ἀπὸ τὴν κόρη μου ! "Α ! Ὄχι αὐτό ! Δὲν ἔχετε τὸ δικαίωμα !

—Ὅπως θέλετε. Ἀλλ' ἂν ἔλθῃ μαζύ σας ἡ Ρόζα, θὰ πάψω νὰ τὴν συντηρῶ.

—Ξέρετε καλά, ὅτι δὲν μπορῶ... Ὅτι δὲν ἔχω τὰ μέσα νὰ ζήσω ἐγὼ ἡ ἴδια !

—Αὐτὸ δὲν εἶνε δική μου ὑπόθεσι ! Θέτω τοὺς ὅρους μου. Δέχθῆτε τους ἢ ἀπορρίψατέ τους. Ὅπως θέλετε.

—Ὄχι ! Δὲν εἶνε δυνατόν! Δὲν θὰ τὸ κάνετε !... Διπηθῆτε!... Σᾶς ἐξορκίζω στὸ ὄνομα τῆς Ὀριέττας. !

—Τῆς Ὀριέττας !... "Α !... Δειλή ! τῆς φώναξε ἀμέσως ὁ Βάλτερ ἀσπλαχνιστός. Ξέρετε πὼς εἶνε καλὴ καὶ γενναία !... Ἐκεῖνο ἀκριβῶς ποὺ δὲν εἶσθε ἐσεῖς.. Καὶ ἐλπίζετε ὅτι, χάρις στὴν ἐπέμβασί της, θὰ ἐπιτύχετε τὴν συγγνώμην μου... Ἀλλὰ ἐγὼ σᾶς ἀπαγορεύω νὰ τὴν ἐνοχλήσετε μὲ τὶς παρακλήσεις σας. Καὶ τώρα... φύγετε!"Ο,τι κα' ἂν πῆτε εἶνε περιττόν. Οὔτε κἂν θὰ τ' ἀκούσω !...

Ἡ λαίδη Παμέλα σηκώθηκε μὲ δυσκολία καὶ τράβηξε τρεκλίζοντας πρὸς τὴν πόρτα.

Ὁ Βάλτερ τῆς ἔριξε μιὰ ματιὰ γεμάτη περιφρόνησι καὶ συγχρόνως σκέφτηκε : «Κατὰ βάθος εἶνε σχεδὸν ἀνταξία τοῦ Μπάρφορντ».

Κι' ἔπειτα δγῆκε στὸν κῆπο καὶ διευθύνθηκε πρὸς τὸ μεγάλο μαρμάρινο συντριβάνι, ἱστορικὸ στὸ ὁποῖο στεκόταν ὄρθια ἡ Ὀριέττα καὶ ἀπελάμβανε τὰ παιχνίδια τῶν Κύκνων. Ἕνα μακρὺ πανωφόρι ἀπὸ λευκὸ σατέν, γαρνιρισμένο μὲ λευκὴ φρενάρ, τὴν προφύλαγε ἀπὸ τὴ δροσιὰ τοῦ ἱπταγείματος.

Ἡ Ὀριέττα, μόλις ἄκουσε τὰ βήματα τοῦ Βάλτερ, γύρισε πρὸς τὸ μέρος του καὶ χαμογελῶντας, τοῦ εἶπε :

— Ἦρθες, ἀγαπητέ μου ; Τελείωσες μὲ τὴ λαίδη Παμέλα ;

—Ναί ! Ἡ ἐκτέλεσις ἔγινε...

— Δὲν στάθηκες, δέβαια, πολὺ σκληρός ;...

—Ἁπλῶς, ὅσον ἔπρεπε, ἀγαπημένη μου.

—Τί θὰ πῇ ἡ Ρόζα ;

—Ἡ Ρόζα δὲν νοιάθει καὶ τόσο πολὺ ἀγάπη γιὰ τὴ μητέρα της, ἡ ὁποία τὴν παραχάιδεψε, μὰ δὲν θὰ ὑποφέρη πολὺ ἀπὸ αὐτὸ τὸ χωρισμό καὶ μάλιστα ἐφόσον θἄχη ἐσένα νὰ τὴν παρηγορῇς. Περισσότερο ἀπὸ τὸ διώξιμο τῆς μετέρας θὰ τῆς στοιχίσῃ ἴσως ἡ ἀφορμὴ τοῦ διωξίματος τῆς λαίδης Παμέλας ἐναντίον σου. Κι' αὐτὸ εἶνε ἀδύνατο νὰ μὴν τῆς τὸ πῶ... Δὲν μπορῶ νὰ τῆς τὸ κρύψω, γιατὶ εἶνε ξέυπνη καὶ θὰ τὸ καταλάβῃ μόνη της. Πάντως κι' αὐτὴ ἡ πληροφορία φανερὸ πὼς ξέρει πολὺ καλὰ ποιὰ πραγματικὰ εἶνε ἡ μητέρα της... Εἶνε ἀπόδειξις ἡ ψυχρότης μὲ τὴν ὁποία τῆς φέρνεται.

—Ἀλλοίμονον ! Τὴν καϋμένη τὴν μικρή !... στέναξε ἡ Ὀριέττα.

Καὶ κατόπιν πρόσθεσε :

—Ἀλλὰ ἡ τιμωρία ἴσως εἶνε λίγο αὐστηρή, Βάλτερ !... Ἴσως θὰ μποροῦσες...

Μὰ ὁ Βάλτερ τῆς ἔκλεισε τὸ στόμα μὲ τὸ χέρι του καὶ τῆς εἶπε :

—Σώπα ! Δὲν θέλω νὰ μεσολαβήσῃς γι' αὐτήν... Ὅ,τι ἄλλο θέλες, ἀγάπη μου, μὰ ὄχι αὐτό !

—Βάλτερ, μὴν παίρνεις αὐτὸν τὸν ἐπιτακτικὸ τόνο... Ξέρεις καλά, ὅτι σὲ ὑπακούω πάντοτε !

Γελοῦσε κ' ἔσκυβε τὸ κεφάλι στὸν ὦμο του, χαμογελῶντας ποτηνά.

—Πάντοτε ! Ναί ! Γιατὶ ὑποχωρῶ πάντοτε στὶς ἐπιθυμίες σου, ἀγάπη μου !

Ὁ Βάλτερ ἀγκάλιασε τὴ σύζυγό του.

—Εἶσαι ὁ ὡραῖος κύκνος τῶν Σέσμπουρυ, τὸ περήφανο πουλὶ τοῦ φυρεοῦ μας ! Εἶσαι ἡ Ὀριέττα μου, ἡ ζωή μου, ἡ ἀγάπη μου. Πιστεύεις τώρα ὅτι ξέρω νὰ σὲ ἀγαπήσω, ὅπως ἤθελες ;

—"Ω ! Ναί ! Ναί !

Καὶ τὰ μάτια της συμπλήρωσαν τὴν ἀπάντησι.

XXVI

—Ἐκεῖνοι ποὺ ἀγαποῦν τὰ δραματικὰ καὶ ἐκπληκτικὰ ἐπεισόδια, θὰ ἱκανοποιηθοῦν ἐφέτος στὸ Φάλσντον - χώλλ ! Ἔλεγε μετὰ λίγες μέρες ὁ κόμης Σανξὼφ, καθὼς σχολίαζε μὲ μερικοὺς προσκαλεσμένους τὴν ἀναχώρησι τῆς λαίδης Παμέλας.

Ἡ ἀναχώρησι αὐτὴ προκάλεσε μεγάλη κατάπληξι σὲ ὅλους. Σ' ἐκείνους μάλιστα ποὺ ἄκουγαν μὲ καλὸ αὐτὸ τὶς συκοφαντίες τῆς λαίδης Παμέλας καὶ τῆς κόμησσας Φαρμέντε προξένησε φόβο. Ὁ λόρδος Σέσμπουρυ ἐξήγησε ταὺς λόγους, οἱ ὁποῖοι ὑπαγόρευσαν τὴν ἀπόφασί του. Φάνηκε ψυχρὸς πρὸς ὡρισμένους ξένους του καὶ μάλιστα τοὺς ἔδειξε νὰ καταλάβουν, ὅτι στὸ μέλλον δὲν θὰ τοὺς περιλάμβανε στὸν κατάλογο τῶν προσκαλεσμένων του. Ἔδιωξε ἀκόμη καὶ τὴν κυρία Ρόεντον, τῆς ὁποίας τὴν ὑποτιμητικὴ στάσι ἀπέναντι τῆς Ὀριέττας τὴν ἔμαθε ἀπὸ τὴ Φαουστίνα.

Ἡ Ρόζα παρουσιάστηκε στὸ Βάλτερ καὶ τοῦ μίλησε γιὰ τὴ μητέρα της, ἀλλὰ αὐτός, μολονότι τὴ δέχτηκε μὲ μεγάλη καλωσύνη, ἀρνήθηκε ἀπολύτως νὰ δεχθῇ τὶς ἰκεσίες της.

—Τὸ μόνο ποὺ σοῦ ἐπιτρέπω, μικρή μου Ρόζα, τῆς ἐδήλωσε, εἶνε νὰ βοηθήσῃς τὴ μητέρα σου ἀπὸ τὰ εἰσοδήματα ποὺ σοῦ παραχωρῶ καὶ τὰ ὁποῖα σκέφτομαι νὰ αὐξήσω τώρα ποὺ μεγάλωσες !... Θὰ χρειάσω τὰ μάτια στὸ κεφάλαιο αὐτὸ ἀπὸ ἀγάπη πρὸς ἐσένα. Μὴ ζητᾶς περισσότερα.

Τὴν ἱκανοποίησι αὐτὴ τὴν ἔξετίμησε ὅσο ἄξιζε ἡ Ρόζα καὶ κατάλαβε ὅτι ὀφείλετο στὴν ἐπέμβασι τῆς Ὀριέττας.

Καθὼς τελείωνε ἡ περίοδος τοῦ κυνηγιοῦ, ἡ Ὀριέττα ἔλαβε ἕνα τηλεγράφημα, τὸ ὁποῖο τῆς ἀνήγγειλε ὅτι ὁ πατέρας της ἦταν ἐπικινδύνως ἄρρωστος. Ἔφυγαν ἀμέσως ἡ Ὀριέττα κι' ὁ Βάλτερ, μὰ μάταια πρόφτασαν νὰ τὸν χαιρετήσουν. Ἔπειτα τὸ ἀριστοκρατικὸ ζεῦγος ἔμεινε ὁλομόναχο δυὸ μῆνες σὲ μιὰ μεγαλοπρεπῆ βίλλα τοῦ Νεζύ, ποὺ τὴν ἀγόρασε γι' αὐτὸν τὸ σκοπὸ ὁ Βάλτερ.

Μετὰ ἐγκαταστάθηκαν στὸ Λονδῖνον, μὲ τὴν ἀπόφασι νὰ μείνουν ἐκεῖ ὥς τὸ τέλος τοῦ χειμῶνα. Ὁ λόρδος Σέσμπουρυ ἔκανε τὴν εἰσφύσησί του στὴ Βουλὴ τῶν Λόρδων ὁπου γρήγορα διακρίθηκε. Στὴν κοινωνία τοῦ Λονδίνου ἦταν περιζήτητος, ἀλλ' αὐτὸς προτιμοῦσε νὰ μένῃ στὸ σπίτι του, ὅπου περιμέναγε νὰ ἀποθηκεύσῃ σὲ λίγον καιρὸ ἕνας ἀγαπημένος ξένος.

—Νομίζω πὼς θὰ εἶμαι πολὺ καλὸς πατέρας, ἔλεγε. Ἀλλὰ θὰ ἀναφέρω τὰ παιδιά μου μὲ κάποια αὐστηρότητα, γιατὶ δὲν θέλω νὰ εἶνε ἕξαιμα τῶν παθῶν τους, ὅπως ἐγὼ. Γιατὶ εἶνε πιθανὸν νὰ μὴν ἔχουν τὴν τύχη νὰ βροῦν, ὅπως ἐγώ, μιὰ Ὀριέττα γιὰ νὰ τὰ μεταμορφώσῃ. Μιὰ μονάχα ὑπάρχει στὸν κόσμο !

Τὴν ἄνοιξι ἔγιναν οἱ γάμοι τῆς Φαιδρσφίλιας καὶ τοῦ σὸρ Πίερς Μέλβιλ, ὁ ὁποῖος εἶπε κάποτε :

—Ἔπειτα ἀπὸ τὸν ἄτυχο ἀδσθημά μου πρὸς τὴν Ὀριέττα νόμιζα πὼς ποτὲ δὲν θὰ παηγοροῦσα. Μὰ τώρα βρῆκα παρηγοριὰ στὴν ἀγαλλὰ τῆς ἀγαπημένης μου Φαουστίνας.

Κι' ὁ Βάλτερ, ὅταν τὸ μάθε εἶπε :

—Ἀφοῦ παρηγορήθηκε εἶνε τυχερός. Ἐγὼ θὰ ἔμενα ἀπαηγόητος ἂν ἡ Ὀριέττα μὲ ἀπέκρουε.

—Εὐτυχῶς γιὰ σένα δὲν φάνηκα τόσο σκληρή ! τοῦ παρατήρησε τότε ἡ Ὀριέττα. Ἔπειτα μὲ εἶχες κατακτήσει. Ἤξερες τὸν τρόπο, τὸν ὁποῖο δὲν ἤξερε ὁ καλός μας Πίερς.

ΤΕΛΟΣ

ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΠΟΙΚΙΛΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Ἕνα ψάρι μέ... ματογυάλια. Μιὰ δραματικὴ πάλη γερακιοῦ καὶ σκιούρου. Πῶς ὑγῆκε νικητὴς ὁ σκίουρος. Σὲ τί ὀφείλεται ὁ ταραγμέ νος ὕπνος. Πόσες κινήσεις κάνουμε ὅταν κοιμόμαστε. Πῶς παντρεύονται τὰ κορίτσια τῆς φυλῆς τῶν Γκάλας στὴν Ἀβησσυνία. Ἡ αὐτοθυσία τῆς συζύγου ἑνὸς Βερολινέζου πόλισμαν, κτλ.

ΠΑΝΩ σὲ μιὰ ἀμμώδη ἀκτὴ τοῦ Ἐξμουθ, στὴν Καλιφόρνια, ἔκανε τὴν ἐμφάνισί του ἕνα ψάρι, τὸ ὁποῖον φοροῦσε... γυαλιά !

Τὸ κωμικὸ αὐτὸ ψάρι τὸ ἀντελήφθησαν μεριακὸ ἐκδρομεῖς, τὴν ὥρα ποὺ σταυροαδιζε προσπαθῶντας νὰ βγάλη τὰ γυαλιά, τὰ ὁποῖα εἶχαν σφηνωθῇ πάνω στὸ κεφάλι του, κατόρθωσαν νὰ τὸ πιάσουν καὶ ἐν πομπῇ τὸ μετέφεραν στὴν πόλι, ὅπως ἦταν μὲ τὰ γυαλιά. Στὸ δρόμο ὅμως ψόφησε καὶ τὸ παρέδωσαν στὸ Ζωολογικὸ Μουσεῖο. "Οπως φαίνεται, τὰ γυαλιὰ αὐτά, ἃ εἶχαν πέσει ἀπὸ τὴν μύτη κανενὸς ἐπιβάτη πλοίου, ἐνῶ θὰ ἦταν σκυμμένος ἀπ' τὴν κουπαστή, τοῦ κατάπροωματος, καὶ θὰ σφηνώθηκαν τυχαίως στὸ κεφάλι τοῦ ψαριοῦ.

* * *

Ἡ παρακάτω περίεργη, ὅσο καὶ τραγική, σκηνὴ συνέβη στὴν πόλι Σούσιτζ τῆς Σιλεσίας.

"Ενα ἄγριο γεράκι, ἐνῶ πετοῦσε σὲ ἀρκετὸ ὕψος, πάνω ἀπὸ τὸ ἔδαφος, ἀντελήφθη κάτω στὴ γῆ ἕνα σκίουρο καὶ ἀμέσως τοῦ ἔπεσε μὲ ἰλιγγιώδη ταχύτητα. Ἐμπλέχτηκε τὰ νύχια του στὸ δέρμα τοῦ ἀνύποπτου ζώου καὶ τὸ πῆρε μαζύ του στὰ ὕψη.

Ὁ σκίουρος ὅμως, παρ' ὅλη τὴν ἀπροσδόκητη ἐπίθεσι τοῦ γερακιοῦ, δὲν ἔχασε οὔτε τὶς αἰσθήσεις του, οὔτε τὴν... ψυχραιμία του. Κι' ἐνῶ γερὰ ἀπὸ τὰ νύχια του γερακιοῦ, ἐλαστικὸς ὅπως ἦταν, κουλουριάστηκε γιὰ μιὰ στιγμή, κι' ὕστερα, μὲ ἕνα ἰσχυρὸ καὶ ἀπότομο τίναγμα τοῦ σώματός του, ἄρπαξε τὸ γερὰκι μὲ τὸ στόμα του κι' ἄρχισε νὰ τὸ δαγκώνῃ μὲ λύσσα. Τὸ γερὰκι, τὸ ὁποῖον οὔτε κἂν ὑποψιάστηκε μιὰ τέτοια ἐπίθεσι ἀπὸ τὸ θῦμα του, ἀπὸ τὰ πολλὰ δαγκώματα ποὺ ἄρχισε νὰ χάνῃ τὶς δυνάμεις του καὶ νὰ κατέρχεται σιγά-σιγά.. Ὅταν δὲ προσγειώθηκε στὸ ἔδαφος ἦταν πιὰ ἀνάσθητο κι' ἔτσι ὁ σκίουρος ἔκανε μὲ τὸ χόρτο του ἕνα, πρώτης τάξεως, γεῦμα.

* * *

Ὁ ὕπνος μᾶς φαίνεται τόσο ἁπλὸ καὶ φυσικὸ πρᾶγμα, ὥστε δὲν πολυσκοτιζόμαστε ἂν εἶνε καλὸς ἢ κακός. Ἀρκεῖ νὰ διαπιστώσουμε, ὅτι κοιμηθήκαμε ὅσο πρέπει γιὰ νὰ εἴμαστε εὐχαριστημένοι.

Μολαταῦτα ἡ ἐπιστήμη διαφωνεῖ στὸ σημεῖο αὐτό.

"Οταν ὁ ὕπνος δὲν εἶνε καλός, λέγει, δὲν ὠφελεῖ. Ἀπεναντίας, βλάπτει τὸν ὀργανισμό μας.

Ἔχει ἀποδειχθῇ, ὅτι ἡ κυριώτερη αἰτία ἑνὸς ἄσχημου ὕπνου εἶνε ἡ βραδυνὴ ἔξαψις. Π. χ. ἔπειτα ἀπὸ ἕναν ἐνναρατσπκὸ ποδοσφαιρικὸ ἀγῶνα, ἕνας νεαρὸς φίλαθλος, θὰ κινηθῇ ὅλη τὴν νύκτα, καθὼς κοιμᾶται, 140 φορές ! Κανονικῶς, ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἔπρεπε νὰ κάνῃ 86 μόνον κινήσεις.

Ἐπίσης καὶ ἡ ψυχικὴ ἀνησυχία εἶνε μιὰ ἀφορμὴ ταραγμένου ὕπνου.

Κάποτε, π. χ. ἕνας ἐρωτευμένος νέος, τηλεφώνησε στὴν μνηστή του, στὶς 9 1)2 τὸ βράδυ. Ἀπὸ τὸ σπίτι ὅμως τὸν πληροφόρησαν ὅτι ἐκείνη βριακόταν ἔξω καὶ ὅτι δὲν θὰ ἐπέστρεφε παρὰ στὶς δυὸ μετὰ τὰ μεσάνυκτα.

Ὁ μνηστήρ, ἀφοῦ πῆρε αὐτὴν τὴν ἀπάντησι, γεμᾶτος ἀνησυχία γιὰ τὴν ἀπρόοπτη αὐτὴ νυχτερινὴ ἔξοδο τῆς μνηστῆς του, ἔπεσε στὸ κρεββάτι καὶ κοιμήθηκε. Καὶ' ὅλη ὅμως τὴν νύκτα, ἔκανε 200 κινήσεις, μολονότι συνήθως ἐκινεῖτο 62 φορές.

Ὡστόσο, παρ' ὅλον αὐτὸν τὸν ἀνήσυχο ὕπνο του, δὲν ξύπνησε διόλου, ἔχοντας τὴν ἐντύπωσι ὅτι ἐκοιμήθηκε θαυμάσια.

"Ενας ἄλλος κλέφτης τοῦ καλοῦ ὕπνου, ἐκτὸς φυσικὰ ἀπὸ τὸν θόρυβο — εἶνε καὶ ἡ πεῖνα.

Σύμφωνα μὲ στατιστικές, συγκροτοῦσε ἐπάνω στὸ κρεββάτι— σάμας πέφτουμε νὰ κοιμηθοῦμε νηστικοί — 10—12 φορὲς τὴν ὥρα.

Γι' αὐτὸ λοιπόν, ὅταν πρόκειται νὰ κοιμηθοῦμε πρέπει τὸ μυαλό μας νὰ εἶνε ἄδειο καὶ τὸ στομάχι μας γεμᾶτο.

* * *

"Ολα τὰ κορίτσια τῆς φυλῆς τῶν Γκάλλας, στὴν Ἀβησσυνία, συμφωνα μὲ μιὰ παράδοσι τοῦ τόπου, ἀντιμετωπίζουν ὡς ἕξῆς τὸ πρόβλημα τῆς ἀποκαταστάσεώς τους :

Προσπαθοῦν μὲ κάθε τρόπο, καὶ λέγω νὰ τὶς ἀντιληφθῇ κανείς, νὰ μποῦν μέσ' στὶς καλύβες τῶν ἀνυπάντρων νέων, κατὰ τὴν νύκτα. Ἀκα τὸ κατοφθώσουν αὐτό, ἐνῶ μένουν κοιμισμένες κεῖ μέσα ὥσπου ν' ἀνατείλῃ ὁ ἥλιος καὶ ἔτσι, σύμφωνα μὲ τὸ ἔθιμο ὁ ἰδιοκτήτης τῆς καλύβας, μέσα στὴν ὁποίαν τρύπωσε καὶ κρύφτηκε ἡ κοπέλλα, ὑποχρεοῦται νὰ τὴν παντρευτῇ. Στὴν περίπτωσι ὅμως κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ νέα ἀναταλυφθῇ πρὶν τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου, πότε ὁ ἰδιοκτήτης τῆς καλύβας, ὄχι μόνον δὲν ἀναλαμβάνει καμμιὰ ὑποχρέωσι ἀπέναντί της, ἀλλὰ καὶ τὴν πετάει ἔξω μὲ τις κλωτσιές

Ἐννοεῖται, ὅτι ὅλοι οἱ ἐργένηδες, λαμβάνουν προηγουμένως τὰ μέτρα τους : πρὶν πέσουν νὰ κοιμηθοῦν, στήνουν, γύρω ἀπὸ τὶς καλύβες τους γυναικοπαγίδες καὶ προστατεύουν τὸν ἑαυτό τους μυϊγγιτας ὁλόγυρα τρεῖς καὶ τέσσερες σειρὲς ἀπὸ ὑψηλοὺς πασσάλους.

* * *

"Ενας πόλισμαν στὸ Βερολῖνο, ἐνῶ συνώδευε στὸ δικαστήριο μιὰ γυναῖκα, κατηγορουμένη γιὰ μιὰ ἀστυνομικὴ παράβασι, τῆς ἔδωσε ἄθελά του, τὴν εὐκαιρία καὶ δραπέτευσε.

"Οταν ἀντελήφθη τὸ πάθημά του τὸ ὁποῖον θὰ τὸν ἐξέθετε στὰ μάτια τῶν ἀνωτέρων του, στενοχωρήθηκε πολύ. Καὶ δίχως νὰ ἐπιστρέψῃ στὸ τμῆμα καὶ ν' ἀναφέρῃ τὸ δυσάρεστο αὐτὸ γεγονός, πῆγε κατ' εὐθεῖαν στὸ σπίτι του.

Ἐκεῖ, διηγήθηκε τὰ καθέκαστα στὴν γυναῖκα του, ἡ ὁποία τὸν ρώτησε τί ροῦχα φόραγε ἡ δραπέτις, καὶ κατόπιν τοῦ ὑπέδειξε νὰ δδηγήσῃ αὐτὴν τὴν ἴδια στὸ δικαστήριο στὴν θέσι τῆς κατηγορουμένης.

Πράγματι ὁ πόλισμαν, μὴ βρίσκοντας διαφορετικὴ λύσι, πραγματοποίησε ὅτι εἶχε ἐπινοήσει ἡ γυναῖκα του γιὰ νὰ σώσῃ τὴν ἀξιοπρέπειά του.

Τὴν ὥρα τῆς δίκης ἡ ψευδοκατηγορουμένη κάθησε στὸ ἑδώλιο καὶ ὁ ἄντρας της ἀνῳκίτηρε ὅτι τὴν συνέλαβε τύρλα στὸ μεθύσι νὰ προκαλῇ τοὺς ἄνδρες σ' ἕναν ἐρημικὸ δρόμο.

Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν νὰ τιμωρηθῇ ἡ ἀφοσιωμένη σύζυγός του ἀπὸ τὸ δικαστήριο, μὲ 15 μέρες φυλάκισι.

* * *

Ὁ κ. Ἀδαμὲτς, Ἕλβετὸς χημικός, μᾶς βεβαιώνει, ὅτι σὲ κάθε γραμμάριο φρέσκου τυριοῦ περιέχονται 90 ὥς 120 χιλιάδες μικρόβια ! Σὲ κάθε γραμμάριο τυριοῦ εἰκοσιπέντε ἡμερῶν περιέχονται ἄνω τοῦ 1,200,000 μικρόβια καὶ σὲ κάθε γραμμάριο τυριοῦ ποὺ κόβεται ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια περιέχονται 5 ἑκατομμύρια μικρόβια !

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ σὲ ἀπολύτως ἱκανοποιητικὲς τιμὲς παλαιὰ διάφορα βιβλία, παντὸς εἴδους καὶ πάσης γλώσσης, καθὼς καὶ ὁλόκληρες βιβλιοθῆκες. Γράψατε: «Οἰκογένειαν», Λέκα 7.

ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΠΩΛ ΕΡΒΙΕ

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΜΙΑΣ ΣΟΝΝΑΤΑΣ

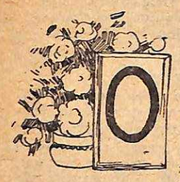

Ο κ. Μπουφών, οικογενειάρχης με πολλά παιδιά κ' υπάλληλος με μικρό μισθό, νοίκιασε τον τελευταίο όροφο μιᾶς παληᾶς πολυκατοικίας στὸ Παρίσι. Γιὰ νὰ τοὔρχεται ὅμως φθηνότερο τὸ νοίκι, ὑπενοικίασε ἕνα δωματιάκι σὲ κάποιο κύριο Φερδινάνδο, νεαρὸ μουσικοσυνθέτη, ἐντελῶς ἄγνωστο στὸ φιλάσυρτο κοινό.

Τὸ δωματιάκι ἦ μᾶλλον ἡ σοφίτα τοῦ κυρίου Φερδινάνδου, εἶχε ἕνα παράθυρο ποὺ ἔβλεπε ἀνάμεσα στὶς στέγες τῶν ἀντικρυνῶν σπιτιῶν. Ἂν ὅμως ἔσκυβε κανένας τὸ κεφάλι του κάτω πρὸς τὸ δρόμο, θἄβλεπε στὸ πεζοδρόμιο τὸν πρώτου πατώματος νὰ δηματίζη κάθε πρωὶ ἡ θελκτικὴ δεσποινὶς Κλάρα, ἀρκετὰ γνωστὴ αὐτὴ στὸ φιλόμουσο Κοινὸ ὡς πρώτη ὑψίφωνος τοῦ συνοικιακοῦ μουσικοῦ θεάτρου.

Ὁ Φερδινάνδος ἀγαποῦσε τρελὰ τὴν Κλάρα, χωρὶς ἐκείνη νὰ τὸ ξέρη, χωρὶς νἄχουν μιλήσει ποτὲ χωρὶς κἂν νἄχουν ἀλλάξει ἕνα χαιρετισμό. Σίγκαζε ὅμως κάθε βράδυ, στὸ θέατρο ποὺ ἔπαιζε ἐκείνη, τὴν κομάρωνε ἀπὸ μακρυὰ στοὺς ρόλους της, χειροκροτοῦσε μὲ θέρμη ἀπ' τὸ ὕψος τῆς γαλαρίας τὰ τραγούδια της, κ' ἔκανε διάφορες συνθέσεις στὸ δωμάτιό του πρὸς τιμήν της.

Κατὰ κανόνα ὅμως, οἱ ἐνδότες τοῦ ἐπεστρεφαν τὶς συνθέσεις του αὐτές, ἀπαράδεκτες καὶ συνοδευόμενες ἀπὸ ἔντυπες — χάριν οἰκονομίας χρόνου — εὐχαριστίες.

Μιὰ κρυερὴ χειμωνιάτικη βραδυά, κατὰ τὴν ὁποία ὁ Φερδινάνδος ἔσπαζε τὴν τελευταία καρέκλα κὰ τὴν ἔριχνε στὴ ἑτοιμόσβηστη φωτιὰ τοῦ τζακιοῦ του, ὁ ποθητὸς ὁλστρος γιὰ ἕνα πραγματικὸ ἀριστούργημα τρύπωσε στὸ κεφάλι του ἐπὶ τέλους, καὶ τὸν ἀναστάτωσε σύγκορμο. Ἔνιωσε διαστικὰ στὴ φωτιὰ μερικὰ κάστανα, ποὺ ἀπελοῦσαν τὸ βραδινὸ φαγητό του, κ' ὕστερα ἅρπαξε χαρτὶ καὶ μολύβι καὶ κατασιάστηκε μὲ τὴ στιχουργία, βήχοντας ἐλεεινὰ καὶ ξανανιμένος ἀπ' τὸν πυρετό.

Δυὸ-τρεῖς ὧρες χρειάστηκε, γιὰ νὰ γράψη τὴ σύνθεσί του. Κατὰ τὰ ξημερώματα, τέλος, ἐλεεινὸς κι' ἀξιοδάκρυτος ἀπ' τὴν ἀγρύπνια, τὴν ἀρρώστεια καὶ τὴ διανοητικὴ ὑπερέντασί του, ἔτρεξε σ' ἕνα κοντινὸ «διανυκτερεῦον» κέντρο, καὶ δοκίμασε στὸ ἐκεῖ μισοξεκούρδιστο πιάνο τὴ μουσική του.

Ἡ νότες ξέφυγαν τόσο μελωδικές, τόσο γλυκειὲς καὶ συγκινητικές, καὶ τόσο γαλήνια μελαγχολικές, κάτω ἀπ' τὰ χτυπήματα τῶν δαχτύλων του στὰ φιλντισένια πλῆκτρα τοῦ ὀργάνου, ὥστε δυὸ-τρεῖς παρέες γλεντζέδων ἐνθουσιάστηκαν καὶ χειροκρότησαν μανιωδῶς τὸν ἔξαλλο ἀπὸ χαρὰ καλλιτέχνη.

Ἡ σονάτα βαφτίστηκε ἐπὶ τόπου, καὶ πῆρε τὸν τίτλο: «Φτωχὸ ἐρωτικὸ ὄνειρο — στίχοι καὶ μουσικὴ Φερδινάνδου Φ...» Παραληρῶντας κατόπιν ὁ καλλιτέχνης ἔτρεξε στὸ δωμάτιό του, τὸ καθαρόγραψε ἐπάνω σὲ κατάλληλο χαρτὶ μουσικῆς, καὶ κάτω ἀπ' τὸ ὄνομά του χάραξε καλλιγραφικὰ τὴν ἑξῆς ἀφιέρωση:

—«Σ' ἐκείνη, ποὺ ἀγαπῶ χωρὶς νὰ τὸ ξέρη... Μικρὸ δεῖγμα τοῦ θαυμασμοῦ μου στὴν Τέχνη στὴν Καλλονή της».

Κατόπιν τὸ δίπλωσε καὶ κατεβαίνοντας προφυλακτικὰ τὰ ἀτελείωτα σκαλοπάτια, ἔφτασε στὸ πρῶτο πάτωμα καὶ στάθηκε ἔξω ἀπ' τὴν πολυτελῆ πόρτα τοῦ διαμερίσματος τῆς ὑψιφώνου, γὲ κτυποκάρδι λατρίας.

Πῶς νὰ τῆς τὸ δώση;... Πῶς, καὶ μὲ τί λόγια, νὰ τῆς τὸ προσφέρη;... Πῶς θὰ τὸ δεχόταν ἐκείνη, τί θἄλεγε, καὶ τί θὰ τῆς ἀπαντοῦσε αὐτὸς ἂν ἀρνιόταν τὴν προσφορά του ;

Ἰδρὼς ἔβρεχε τὸ χλωμὸ μέτωπο τοῦ φτωχοῦ ἐρωτευμένου. Ἀντιλαμβανόταν καθαρὰ τώρα, ὅτι ἐπρόκειτο νὰ παίξη στὴν Τύχη κάτι τὸ πολύτιμο καὶ ἀνεκτίμητο, τὴν εὐτυχία ὅλης τῆς ζωῆς του... Αὐτὸ τὸν φόβιζε. Δειλὸς ὅπως ὅλες ἡ ἐκλεκτὲς φύσεις, στὴν ἐποχὴ τῶν πρώτων στερήσεών τους, καὶ τῶν πρώτων ἀβεβαίων βημάτων τῆς μελλοντικῆς λάμπρης σταδιοδρομίας των, ἄρχισε νὰ τρέμη. Ὁ πρωϊνὸς ἥλιος φώτιζε πειὰ μὲ ἀρκετὸ φῶς τὸν μακρόστενο διάδρομο, κι' ὁ Φερδινάνδος δὲν μποροῦσε νὰ μένη περισσότερο, ζαρωμένος σὰν λωποδύτης, ἔξω ἀπ' τὴν «πειρατὴ» πόρτα τῆς λατρευτῆς του καλλιτέχνιδος...

Ἀποφάσισε νὰ φύγη. Μὰ ἔτρεπε νὰ φθάση καὶ τὸ ἔργο του στὰ χέρια ἐκείνης, μὲ κάθε τρόπο καὶ κάθε θυσία. Μιὰ ξαφνικὴ ἰδέα τοῦ ἦρθε τότε. Ἔσκυψε, ξεδίπλωσε τὴ σονάτα του, κι' ἀπ' τὴ χαραμάδα τῆς πόρτας πρὸς τὸ πάτωμα ἔχωσε τὸ χαρτὶ καὶ τὸσπρωξε ἥσυχα-ἥσυχα στὸ δωμάτιο. Ἔπειτα, στενάζοντας ἀπὸ ἀνακούφισι, ἀρθρώθηκε κι' ἔτρεξε διαστικὸς νὰ κρυφτῆ στὸ δωμάτιό του...

. . . . . .

Ἡ ἐπιτυχία τῆς ἐκλεκτῆς ὑψιφώνου στὸ θέατρο ἦταν ἀπεριγραπτη. Ὅταν βρῆκε στὴν πόρτα της τὸ σοννέτο τοῦ ἀγνώστου θαυμαστοῦ της, πρῶτα χαμογέλασε εἰρωνικά, ἔπειτα ἀπὸ καπρίτσιο θέλησε νὰ τὸ σιγομουρμουρίση, συνοδεύοντας τὴ φρονὴ της στὸ πιάνο, καὶ στὸ τελευταῖα ἀναμάθησε ἐκπληκτη καὶ συγκινημένη: Εὗρισκε ξαφνικὰ τοὺς στίχους παθητικώτατους καὶ τραγουδοῦς, καὶ τὴ μουσικὴ γλυκειὰ καὶ νανουριστικὰ μελαγχολική !...

Τὸ ἴδιο βράδυ ἡ Κλάρα εἶχε τὴν ἐπιτυχῆ ἔμπνευσι νὰ τραγουδήση τὴ σονάτα σ ὁ θέατρο, ἔτσι σὰν νούμερο ἐκτὸς προγράμματος». Τὸ κοινὸ τὴν ἄκουσε μουδιασμένο, ἔπειτα γοητευμένο ἔπειτα ξεσπασε σὲ ἐνθουσιώδη χειροκροτήματα, καὶ στὸ τέλος — μὲ ἐπίμονα «μπιζάρισματα» — ζή ησε τὴν ἐπανάληψή του πολλὲς φορές.

Ὁ ἀνέλπιστος αὐτὸς θρίαμβος διαλαλήθηκε τὴν ἑπομένη στὶς ἐφημερίδες. Ὁ θιασάρχης ἔτριβε τὰ χέρια του μὲ τὴν ἔμπνευσι τῆς τυχερῆς πρω-αγωνίστρίας του, κι' ἀπ' τὶς ἀριστοκρατικώτερες συναυλίες τοῦ Παρισιοῦ ἔτρεχε ὁ πιὸ ἐκλεκτὸς κόσμος νὰ χειροκροτήση τὴν καλλιτέχνιδα καὶ νὰ μαγευτῆ ἀπ' τὸ τραγοῦδι της. Ὅσο γιὰ τὴν ἀριστουργηματικὴ σοννάτα ὁ καλύτερος μουσικὸς ὄκος τὴν κυκλοφόρησε σὲ ἑκατοντάδες χιλιάδων ἀντιτύπων, προσφέροντας στὴν κατοχό του ἠγεμονικὸ ποσὸν γιὰ τὴν ἀγορά, καὶ γενναῖο μερίδιο ἀπ' τὰ κολασσιαῖα κέρδη ὡς ποσοστά !

Ἐντωμεταξύ, ὁ φτωχὸς Φερδινάνδος κοιτόταν στὴ σοφίτα του ἀρρωστος, ἐξαντλημένος ἀπ' τὶς συγκινήσεις, τὶς ἀγρύπνιες καὶ τὶς στερήσεις, κι' ἀνίπτυπτος γιὰ τὸν θρίαμβο τοῦ σοννέτου του. Ἡ βαρυχειμωνιὰ τὸν ἔριξε στὸ κρεββάτι μὲ ἄσχημο κρυολόγημα ὁ πυρετὸς τοὔλιωνε τὸ κίτρινο ἰσχνὸ κορμί του, κι' ὅπως τοὔλειπε τὸ φαγητὰ ἔτσι τοὔλειπε ἐπίσης τὸ ἐ.ορικὸ χέρι μιᾶς νοσοκόμου, τὰ φάρμακα, κι' ὁ γιατρός. Κανένας δὲν ὑπωψιαζόταν, ὅτι ὁ συνθέτης τῆς περίφημης σοννάτας ἦταν μισοπεθαμένος ἀπὸ ἀνέχεια κι' ἄρροστος βαρειὰ σ' ἐκείνη τὴ σοφίτα, καὶ περισσότερο ἀπ' ὅλους ἡ ἀγαπημένη του Κλάρα: Οὔτε μποροῦσε νὰ φανταστῆ ἡ καλλιτέχνις, ὅτι νε ὁ ἄγνωστος ἐκεῖνος θαυμαστής της, τὸν ὁποῖο — ὑφελοῦμε νὰ ὁμολογήσουμε — εἶχε ἀναζητήσει μάταια παντοῦ, χωρὶς νὰ κατορθώση νὰ τὸν βρῆ !

Πέρασαν δέκα ἡμέρες, ἔτσι. Ὁ θυρωρὸς πρόσεξε ἐπὶ τέλους τὴν ἀπουσία τοῦ φτωχοῦ ἐνοικιαστοῦ τῆς σοφίτας, ἀνέφερε τὸ γεγονὸς στὸν ἰδιοκτήτη, κι' ἐκεῖνος μαζὺ μὲ τὸν ἐνοικιαστὴ τοῦ ἐπάνω πατώματος κ. Μπουφῶν ἔσπρωξαν ἀνήσυχοι τὴν πόρτα τοῦ Φερδινάνδου καὶ τὸν βρῆκαν ἀνάσθητο κι' ἐτοιμοθάνατο ἐπάνω στὸ ἄθλιό του στρῶμα. Ἡ ἀνακάλυψις αὐτὴ θορύβησε τὶς σπλαχνικὲς καρδιὲς τῶν ἐνοικιαστῶν τῆς πολυκατοικίας, ἕνας ἔρανος γενικὸς διενεργήθηκε μεταξύ τους καὶ μόλις σὲ λίγη ὥρα μαζεύτηκε τὸ ἀπαραίτητο ποσόν, ὁ ἄρρωστος μεταφέρθηκε μὲ ἀμάξι στὸ πλησιέστερο νοσοκομεῖο.

Δὲν ἦταν ὅμως τώρα μόνος...

Τὸν παράστεκε σὰν στοργικὴ μητέρα, καὶ τὸ σκελετῶδες κεφάλι του μὲ τὰ ὁλόκληστα μάτια τὸ κρατοῦσε τρυφερὰ στὸ μπράτσο της, ἡ Κλάρα !... Κι' ὅλον τὸν μῆνα ποὺ χρειάστηκε ὁ ἐτοιμοθάνατος Φερδινάνδος, γιὰ νὰ ξεφύγη τὸν κίνδυνο καὶ νὰ μπῆ ὁριστικὰ στὸ στάδιο τῆς ἀναρρώσεως, δὲν ἔλειψε ἀπ' τὸ προσκέφαλό του ἡ Κλάρα, παρὰ μόνον τὶς δυὸ-τρεῖς ὧρες τῆς βραδυνῆς παραστάσεως, ποὺ ἔπρεπε νὰ βρίσκεται στὸ θεατρό της !...

Πῶς ἔγινε αὐτὸ τὸ θαῦμα;... Πῶς ἀνακάλυψε ἐπὶ τέλους τὸν μεγαλοφυῆ θαυμαστή της, ἀκριβῶς μάλιστα τὴ στιγμὴ ποὺ εἶχε ἀπόλυτη κι' ἄμεση ἀνάγκη τῆς παρουσίας της καὶ τῆς τρυφερότητός της ;

Τὸ θαῦμα ἔγινε μὲ τὸν ἁπλούστατο τρόπο, ὅπως ἄλλωστε γίνονται καὶ τὰ πραγματικὰ θαύματα: Ὅταν ἄκουσε ἡ Κλάρα, πῶς ὁ φτωχὸς μουσικοσυνθέτης τῆς σοφίτας — τοῦ ὁποίου ἀγνοοῦσε ἄλλως τε καὶ τὴν ὕπαρξι ἀκόμη, ὥστε ἡ στιγμὴ ἐκείνη — βρέθηκε μισοπεθαμένος στὸ κρεββάτι του, πολλὲς ἀκρομές, συγχρόνως τὴν ἔσπρωξαν νὰ τρέξη νὰ τὸν δῆ: Πρῶτα, ἡ σπλαχνικὴ καὶ συμπονετικὴ γυναικεία καρδιά της, ἔπειτα ἡ καλλιτεχνικὴ ἀλληλεγγύη καὶ τελευταῖα μιὰ ἀόριστη διαίσθησις ὅτι ἴσως νὰ σχετιζόταν κάπως ὁ ἄγνωστος μουσικοσυνθέτης τῆς σοφίτας μὲ τὸν ἐπίσης ἄγνωστό της μουσικοσυνθέτη, ὁ ὁποῖος τὴν λάτρευε κρυφὰ καὶ τῆς εἶχε ἀφιερώσει τὴ σοννάτα καὶ τὸν ὁποῖο τόσες ἡμέρες ἀναζητοῦσε παντοῦ, χωρὶς νὰ τὸν βρίσκη. Ὅταν λοιπὸν ἀνέβηκε κι' αὐτὴ στὸ ἄθλιο δωματιάκι τοῦ ἀναισθήτου ἀρρώστου, γιὰ νὰ λάβη συγχρόνως μέρος στὸν πρόχειρο φιλάνθρωπο ἔρανο τῆς στιγμῆς ἐκείνης, στὸ κατασκονισμένο τραπεζάκι μὲ τὰ λιγοστὰ βιβλία ἐπάνω του παρατήρησε κατὰ σύμπτωσιν καὶ τὶς πρόχειρες σημειώσεις τῆς περιφήμου σοννάτας !...

Τὶς ἅρπαξε μὲ λαχτάρα. Ἐξακολούθωσε τὸ γνήσιό τους, ἀναφυλλητά συγκινήσεως τὴν ἔπνιξαν, καὶ τὰ διάφορά της κάθισαν ἄφθονα μπρὸς στοὺς ἐκθάμβους θεατὰς τῆς ἀνεξήγητης ἐκείνης σκηνῆς...

Σήμερα, ἡ Κλάρα κι' ὁ Φερδινάνδος εἶνε δυὸ ἀναγνωρισμένες καλλιτεχνικὲς μεγαλοφυΐες, ἡ συνεργασία τους στάθηκε εὐεργετικὴ καὶ γιὰ τοὺς δυό τους, κι' ἀποτελοῦν συγχρόνως τὸ πιὸ τρυφερὸ ἀνδρόγυνο. Ποτὲ δὲν παύουν νὰ εὐλογοῦν τὴν Ἀγάπη, ἡ ὁποία ἔσπρωξε τὸν ἕναν στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ ἄλλου, ἔπειτα ἀπὸ μιὰ ἀτελείωτη σειρὰ θαυμαστῶν ὅσο κι' ἀδυνηρῶν συμπτώσεων...

Κλάρα

Η ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΕΝΟΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΚΩΜΙΚΟΥ

ΔΕΝ ΕΙΜΑΙ ΠΕΙΑ ΔΕΙΛΟΣ !

("Ἕνα ἐνδιαφέρον ἄρθρο τοῦ μεγάλου κωμικοῦ ἠθοποιοῦ τῆς ὀθόνης Χάρολδ Λόϋδ γιὰ τὴ δειλία καὶ τοὺς διαφόρους τρόπους τῆς θεραπείας της.)

Ο τελευταῖο μου φίλμ, «Τὸ πόδι τῆς γάτας» ἔχει ἐνθουσιάση τὴ γυναῖκα μου. Ἔχει τὴ γνώμη πὼς ἐγκαινιάζω μ' αὐτὸ μιὰ νέα καλλιτεχνικὴ περίοδο στὴν κινηματογραφικὴ καριέρα μου.

—Ἐπὶ τέλους, Χάρολδ ! μοῦ λέει κάθε τόσο. Ἔπαψες πειὰ νὰ εἶσαι δειλὸς ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὣς τὸ τέλος. Ἔπαψες πειὰ νὰ κάνης τὸν κόσμο νὰ γελάη μὲ τὴ δειλία σου !...

Κ' ἡ χαριτωμένη Μίλντρεντ Νταϊβὶς (ἡ γυναῖκα μου, παραλαλῶ...) ἔχει δίκηο. Πρώτη φορὰ θεωρῶ ὑποχρέωσί μου νὰ ἀναγνωρίσω δημοσίᾳ ὅτι ἔχει δίκηο. Ἔ, λοιπόν, φίλοι μου, ναί ! Εἶνε ἀλήθεια: Δὲν εἶμαι πειὰ δειλός !...

Φυσικά, θὰ θέλετε τώρα νὰ σᾶς ἐξηγήσω πῶς ἔγινε αὐτὸ τὸ θαῦμα, γιατὶ ξέρω πόσο ἐνδιαφέρεστε γιὰ μένα καὶ πόσο μ' ἀγαπᾶτε. Ἔ, ναί ! Εἶμαι πρόθυμος νὰ ἱκανοποιήσω τὴν περιέργειά σας.

Ξέρετε γιατὶ παροιμιαζόμουν δειλὸς σ' ὅλα μου τὰ φίλμ, ποὺ ἔχω παίξει μέχρι σήμερα ; Γιατὶ ἁπλούστατα ἤμουν πάρα πολὺ φοβητσάρης. Δὲν ἔπαιζα κανένα ρόλο: παρουσιαζόμουν εἰλικρινὰ καὶ δίχως κανένα ξεγέλασμα τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό μου. Μιὰ μέρα ὅμως διάβασα τυχαῖα ὅτι ἕνας μεγάλος γιατρὸς στὸ Παρίσι — δὲν θυμᾶμαι πειὰ τ' ὄνομά του — ἔλεγε πὼς μποροῦσε νὰ γιατρέψη ριζικὰ τὴ δειλία. Αὐτὸ τὸ νέο μ' ἔκανε ἀνωφέλητο καὶ τότε, γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωή μου, συλλογίσθηκα ὅτι ἔπρεπε νὰ δοκιμάσω κ' ἐγὼ νὰ γιατρέψω τὴν δειλία μου. Ἔτσι ἔβρισκα νὰ κάνω ἕνα σωρὸ μελέτες γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα καὶ νὰ συμβουλεύωμαι τοὺς καλύτερους γιατροὺς. Κ' ὅπως ἦταν λογικό, αὐτὲς ὅλες ἡ προσπάθειές μου δὲν πῆγαν χαμένες. Σήμερα λοιπὸν θὰ σᾶς δώσω, μὲ τὴν πεῖρα ποὺ ἔχω πειά, ἕνα μάθημα «ἰατρικῆς τοῦ πνεύματος» καὶ θὰ σᾶς ἐξηγήσω πῶς θεραπεύεται ἡ δειλία, γιατὶ εἶμαι βέβαιος πὼς πολλοί, ἀπὸ ἐσᾶς τοὺς φίλους μου εἶνε... δειλοί ! Πρόσεξτε λοιπόν:

Γιατὶ εἶνε κανεὶς δειλός ; Ἁπλούστατα: εἴτε γιατὶ νομίζει ὅτι εἶνε κατώτερος ἀπὸ τοὺς ἄλλους, εἴτε γιατὶ δὲν ἔχει ἐμπιστοσύνη στοὺς ἄλλους, εἴτε ἀπὸ ὑπερβολικὸ ἐγωϊσμό, νομίζοντας ὅτι εἶνε ἀνώτερος ἀπ' ὅλους κ' ὅτι ὅλοι τὸν κανένα ἐλάττωμα καὶ τ' ς περισσότερες φορὲς γιατὶ τὸ σῶμα τους εἶνε ἀδύνατο, ἐξησθενημένο. Τὸ πρῶτο βῆμα λοιπόν, γιὰ τὴ θεραπεία τῆς δειλίας εἶνε ἡ ἀγάπη τοῦ ἀθλητισμοῦ. Ὦ δειλοί ! Ἀγαπῆστε τὰ σπόρ ! Δυναμώσετε τὸ σῶμα σας μὲ τὴ συνοδικὴ γυμναστική, μὲ τὸ τρέξιμο, μὲ τὰ ἅλματα, μὲ τὸ κολύμπι, μὲ τὸ ποδόσφαιρο. Κι' ἐπειδὴ μιλᾶμε δῶ πέρα γιὰ τὸ δυνάμωμα τοῦ κορμιοῦ, πρέπει νὰ προσέξουμε πολὺ τὴν τροφή μας. Πρέπει λοιπὸν νὰ καταργηθῆ ἡ ἀνορεξιά ! Ὁ δειλὸς πρέπει νὰ τρώη κανονικὰ καὶ λίγο περισσότερο ἀπὸ ὅσο πρέπει. Μὲ ἄλλα λόγια πρέπει νὰ ἐφαρμόση τὸ σύστημα τῆς ὑπερτροφίας. Θεωρῶ περιττὸ νὰ σᾶς ἀναφέρω ὅτι πρέπει νὰ καταργήση τὰ ποτά, τὸν καφέ, τὸ κάπνισμα καὶ τὰ ξενύχτια. Κάθε τι ποὺ πειράζει τὰ νεῦρα, πρέπει νὰ καταργηθῆ ! Κ' ὕστερα ἀπὸ αὐτὸ τὸ μεγάλο βῆμα, ὕστερ' ἀπὸ αὐτὴ τὴν πρώτη περίοδο τῆς θεραπείας, ἐρχομαι στὶς... συμβουλές. Μὴ γελᾶτε: Εἶνε πολύτιμες. Ἡ πεῖρα μου, ποὺ δὲν εἶνε δὰ καὶ τόσο μικρή, μοῦ ἀπέδειξε ὅτι αὐτὲς ἡ συμβουλὲς εἶνε ἀλάνθαστες.

Γιὰ νὰ ἀποτινάξη λοιπὸν κανεὶς ἀπὸ πάνω του τὸ ζυγὸ τῆς δειλίας, πρέπει πρῶτα ἀπ' ὅλα νὰ βάλη λίγη καλὴ θέλησι. Κι' αὐτὴ ἡ θέλησις θὰ μεγαλώση μὲ τὸ δυνάμωμα τοῦ σώματος, ποὺ ἀναφέραμε. Τί ἐννοῶ δὲ μὲ τὴ λέξι «θέλησις». Μὰ καταλαβαίνετε: τὴ φλογερὴ ἐπιθυμία νὰ γιατρευτῆ κανεὶς ἀπὸ τὴ δειλία του. Ἔπειτα κυτάξτε γύρω σας καὶ θρῆτε ἕνα «πρότυπο». Βρῆκα τὸν δικό μου θαυμάζετε γιὰ τὸ θάρρος του, τὴν τόλμη του καὶ προπαθῆστε νὰ τοῦ μοιάσετε: νὰ τὸν μιμηθῆτε. Παρακολουθῆστε τ ε τὶς κινήσεις του, τὰ λόγια του, τὴ ζωή του καὶ προσπαθῆστε νὰ τὸν... ξεπεράσετε. Ἂς σᾶς φέρω ἕνα παράδειγμα: Ὅταν θέλετε νὰ κάνετε κάτι, κάνετέ το ὅμως νὰ τὸ πολυσυλλογίζεστε, δίχως νὰ διστάζετε. Θέλετε νὰ πᾶτε νὰ δῆτε ἕνα πρόσωπο, ποὺ σᾶς τρομάζει, ποὺ σᾶς κάνει νὰ νοιώθετε τὸν ἑαυτό σας δειλό; Ἔ, λοιπόν, πηγαίνετε μὲ τὸ «ταχύτερο μέσον», δίχως νὰ συλλογίζεστε ὑποτά! Μπορεῖτε μάλιστα νὰ συλλογίζεστε ἄλλα πράγματα, τελείως διαφορετικὰ ἀπὸ τὸν σκοπὸ τῆς ἐπισκέψεώς σας. Μπορεῖτε ἀκόμα νὰ κάνετε τὴ σκέψι ὅτι εἶσαστε πολὺ καλύτερος ἀπὸ αὐτὸ τὸ πρόσωπο, κι' ὅτι δὲν ὑπάρχει κανεὶς λόγος νὰ δειλιάζετε μπροστά του.

Θέλετε τέλος νὰ σᾶς δώσω μιὰ σοφὴ συμβουλή ; Ὅταν πρόκειται νὰ δῆτε ἕνα μεγάλο πρόσωπο, ἕνα σπουδαῖο καὶ πανάχραντο πρόσωπο, συλλογισθῆτε ὅλες τὶς μιζέριες τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς κι' ὅτι ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἶνε σκλάβοι τους... Θὰ δῆτε ἀμέσως ὅτι ἡ δειλία σας ἐξαφανίστηκε ὡς διὰ μαγείας. Τὸ σπουδαῖο ἐκεῖνο πρόσωπο σᾶς φαίνεται τότε κωμικό, γελοῖο καὶ φυσικὰ δὲν φοβᾶστε πειὰ νὰ παρουσιασθῆτε μπροστά του.

Ἔχετε πάντα στὸν νοῦ σας ὅτι κανένα πρόσωπο, κανένα πρᾶγμα δὲν εἶνε σπουδαῖο. "Ὅλος ὁ κόσμος καταλήγει στό... νεκροταφεῖο κι' ὅ,τι ὁ καθένας μας, ὅπως κι' ἂν εἶνε, ἔχει πάντα μιὰ γελοία ἀπλευρά.

Ἔχω ὅμως νὰ σᾶς δώσω καὶ μιὰ ἄλλη συμβουλή: αὐτὴ πειὰ εἶνε ἀποτελεσματική. Ὅταν κάνετε κάτι, μιὰ ἐπίσκεψη ἢ κάτι ἄλλο ποὺ σᾶς ἀρέσει, ἐρχομαι στὶς... συμβουλές. Μὴ γελᾶτε: Εἶνε πολύτιμες. Ἡ πεῖρα μου, ποὺ δὲν εἶνε δὰ καὶ τόσο μικρή, μοῦ ἀπέδειξε ὅτι αὐτὲς ἡ συμβουλὲς εἶνε ἀλάνθαστες.

Γιὰ νὰ ἀποτινάξη λοιπὸν κανεὶς ἀπὸ πάνω του τὸ ζυγὸ τῆς δειλίας, πρέπει πρῶτα ἀπ' ὅλα νὰ βάλη λίγη καλὴ θέλησι. Κι' αὐτὴ ἡ θέλησις θὰ μεγαλώση μὲ τὸ δυνάμωμα τοῦ σώματος, ποὺ ἀναφέραμε. Τί ἐννοῶ δὲ μὲ τὴ λέξι «θέλησις». Μὰ καταλαβαίνετε: τὴ φλογερὴ ἐπιθυμία νὰ γιατρευτῆ κανεὶς ἀπὸ τὴ δειλία του. Ἔπειτα κυτάξτε γύρω σας καὶ θρῆτε ἕνα «πρότυπο». Βρῆκα τὸν δικό μου θαυμάζετε γιὰ τὸ θάρρος του, τὴν τόλμη του καὶ προπαθῆστε νὰ τοῦ μοιάσετε: νὰ τὸν μιμηθῆτε. Παρακολουθῆστε τ ε τὶς κινήσεις του, τὰ λόγια του, τὴ ζωή του καὶ προσπαθῆστε νὰ τὸν... ξεπεράσετε. Ἂς σᾶς φέρω ἕνα παράδειγμα: Ὅταν θέλετε νὰ κάνετε κάτι, κάνετέ το ὅμως νὰ τὸ πολυσυλλογίζεστε, δίχως νὰ διστάζετε. Θέλετε νὰ πᾶτε νὰ δῆτε ἕνα πρόσωπο, ποὺ σᾶς τρομάζει, ποὺ σᾶς κάνει νὰ νοιώθετε τὸν ἑαυτό σας δειλό; Ἔ, λοιπόν, πηγαίνετε μὲ τὸ «ταχύτερο μέσον», δίχως νὰ συλλογίζεστε ὑποτά! Μπορεῖτε μάλιστα νὰ συλλογίζεστε ἄλλα πράγματα, τελείως διαφορετικὰ ἀπὸ τὸν σκοπὸ τῆς ἐπισκέψεώς σας. Μπορεῖτε ἀκόμα νὰ κάνετε τὴ σκέψι ὅτι εἶσαστε πολὺ καλύτερος ἀπὸ αὐτὸ τὸ πρόσωπο, κι' ὅτι δὲν ὑπάρχει κανεὶς λόγος νὰ δειλιάζετε μπροστά του.

Θέλετε τέλος νὰ σᾶς δώσω μιὰ σοφὴ συμβουλή ; "Ὅταν πρόκειται νὰ δῆτε ἕνα μεγάλο πρόσωπο, ἕνα σπουδαῖο καὶ πανάχραντο πρόσωπο, συλλογισθῆτε ὅλες τὶς μιζέριες τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς κι' ὅτι ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἶνε σκλάβοι τους... Θὰ δῆτε ἀμέσως ὅτι ἡ δειλία σας ἐξαφανίστηκε ὡς διὰ μαγείας. Τὸ σπουδαῖο ἐκεῖνο πρόσωπο σᾶς φαίνεται τότε κωμικό, γελοῖο καὶ φυσικὰ δὲν φοβᾶστε πειὰ νὰ παρουσιασθῆτε μπροστά του.

Ἔχετε πάντα στὸν νοῦ σας ὅτι κανένα πρόσωπο, κανένα πρᾶγμα δὲν εἶνε σπουδαῖο. "Ὅλος ὁ κόσμος καταλήγει στό... νεκροταφεῖο κι' ὅ,τι ὁ καθένας μας, ὅπως κι' ἂν εἶνε, ἔχει πάντα μιὰ γελοία ἀπλευρά.

Ἔχω ὅμως νὰ σᾶς δώσω καὶ μιὰ ἄλλη συμβουλή: αὐτὴ πειὰ εἶνε ἀποτελεσματική. Ὅταν κάνετε κάτι, μιὰ ἐπίσκεψη ἢ κάτι ἄλλο ποὺ σᾶς ἀρέσει, ἐρχομαι στὶς... συμβουλές. Μὴ γελᾶτε: Εἶνε πολύτιμες. Ἡ πεῖρα μου, ποὺ δὲν εἶνε δὰ καὶ τόσο μικρή, μοῦ ἀπέδειξε ὅτι αὐτὲς ἡ συμβουλὲς εἶνε ἀλάνθαστες.

Γιὰ νὰ ἀποτινάξη λοιπὸν κανεὶς ἀπὸ πάνω του τὸ ζυγὸ τῆς δειλίας, πρέπει πρῶτα ἀπ' ὅλα νὰ βάλη λίγη καλὴ θέλησι. Κι' αὐτὴ ἡ θέλησις θὰ μεγαλώση μὲ τὸ δυνάμωμα τοῦ σώματος, ποὺ ἀναφέραμε. Τί ἐννοῶ δὲ μὲ τὴ λέξι «θέλησις». Μὰ καταλαβαίνετε: τὴ φλογερὴ ἐπιθυμία νὰ γιατρευτῆ κανεὶς ἀπὸ τὴ δειλία του. Ἔπειτα κυτάξτε γύρω σας καὶ θρῆτε ἕνα «πρότυπο». Βρῆκα τὸν δικό μου θαυμάζετε γιὰ τὸ θάρρος του, τὴν τόλμη του καὶ προπαθῆστε νὰ τοῦ μοιάσετε: νὰ τὸν μιμηθῆτε. Παρακολουθῆστε τ ε τὶς κινήσεις του, τὰ λόγια του, τὴ ζωή του καὶ προσπαθῆστε νὰ τὸν... ξεπεράσετε. Ἂς σᾶς φέρω ἕνα παράδειγμα: Ὅταν θέλετε νὰ κάνετε κάτι, κάνετέ το ὅμως νὰ τὸ πολυσυλλογίζεστε, δίχως νὰ διστάζετε. Θέλετε νὰ πᾶτε νὰ δῆτε ἕνα πρόσωπο, ποὺ σᾶς τρομάζει, ποὺ σᾶς κάνει νὰ νοιώθετε τὸν ἑαυτό σας δειλό; Ἔ, λοιπόν, πηγαίνετε μὲ τὸ «ταχύτερο μέσον», δίχως νὰ συλλογίζεστε ὑποτά! Μπορεῖτε μάλιστα νὰ συλλογίζεστε ἄλλα πράγματα, τελείως διαφορετικὰ ἀπὸ τὸν σκοπὸ τῆς ἐπισκέψεώς σας. Μπορεῖτε ἀκόμα νὰ κάνετε τὴ σκέψι ὅτι εἶσαστε πολὺ καλύτερος ἀπὸ αὐτὸ τὸ πρόσωπο, κι' ὅτι δὲν ὑπάρχει κανεὶς λόγος νὰ δειλιάζετε μπροστά του.

Θέλετε τέλος νὰ σᾶς δώσω μιὰ σοφὴ συμβουλή ; "Ὅταν πρόκειται νὰ δῆτε ἕνα μεγάλο πρόσωπο, ἕνα σπουδαῖο καὶ πανάχραντο πρόσωπο, συλλογισθῆτε ὅλες τὶς μιζέριες τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς κι' ὅτι ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἶνε σκλάβοι τους... Θὰ δῆτε ἀμέσως ὅτι ἡ δειλία σας ἐξαφανί

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΜΩΡΙΣ ΛΕΜΠΛΑΝ

ΤΑ ΤΡΙΑ ΜΑΤΙΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου καὶ τέλος)

ΡΠΑΞΑ τὸ χεράκι της καὶ τὸ καταφιλοῦσα μὲ ἀνεκλάλητη συγκίνησι. Ἡ λατρευτή μου Βερανζέρα !... Τί ἠσυχία ψυχή, Θεέ μου, κυροῦσαν στὸ χαριτόβουτο κορμάκι της;.. Πόσες φορὲς εἶχε κινδυνέψει τρομερά;... Πῆρε ἀψήφιστα κι' ἄτρομα ἀντιμετώπιζε τὸν θάνατο κάθε λίγο ;... Καὶ μὲ τὶ ἀποφασιστικότητα τὸ κομψὸ χεράκι της χειριζόταν τὸ ρεβόλβερ, στὶς κρισιμώτερες στιγμές ;

—Ναί !... πρόσθεσε ἁπλᾶ. Ὠδήγησα τὸν πατέρα μου στὸ Πρὲ-Μπονὺ, ὅπου τὸν περιτυλίχθηκα ὡσότου συνέλθη... Ὅσο γιὰ τὸν Βελμό...

Σταμάτησε ἀνατριχιάζοντας. Μὰ ἐξοκολούθησε ἀμέσως ὕστερα:

—...ὅσο γιὰ τὸν Βελμό, δὲν τὸν ξαναείδα ἀπὸ τότε... Σήμερα τὸ πρωῒ μονάχα, ξεφανερώθηκε μπροστά μου, ἐκεῖ ποὺ διάβαζα ἕνα βιβλίο καθισμένη στὸ παγκάκι καὶ μοῦ εἶπε : «Ὁ πατέρας σου πέθανε..». Ἔρχομαι ἐκ μέρους του... Στάσου, μὴν τρομάζεις.. μὴν φεύγεις... σοῦ ὁρκίζομαι ὅτι πέθανε... μοῦ ἐκμυστηρεύτηκε ὅτι ἐσὺ ξέρεις τὴ μυστικὴ συνταγή... Σοῦ τὴν ἀποκάλυψε, ὅταν τὸν περιτυλίσσουμε πρὸ ἡμερῶν ἐδῶ στὸ Πρὲ-Μπονύ...» !... Ναί. Βικτωριανέ μου, ἦσαν ἀληθινὰ τὰ λόγια τοῦ Βελμό... Ἐκείνη τὴν ἡμέρα ποὺ ἔφερα ἐδῶ μισοντυμένον τὸν πατέρα μου, μόλις τὸν συνέφερα μοῦ εἶπε : «Ἐπειδὴ δὲν ξέρω τί μπορεῖ νὰ συνδῇ κόρη μου, ἀποστήθισε καλὰ τὴ μυστικὴ συνταγή, γιὰ νὰ τὴν ξέρεις ἐσύ, τοὐλάχιστον, !... Καὶ μοῦ τὴν ἐπανέλαβε πολλὲς φορές, ὡσότου τὴν ἔμαθα καλά... Αὐτὸ ὅμως τὸ ἤξερε ὁ πατέρας μου κι' ἐγὼ μονάχα, καὶ γιὰ νὰ μοῦ τὸ λέῃ ὁ Βελμὸ τὸν πίστεψα... "Οταν ὅμως μοῦ εἶπε, πὼς ἡ τελευταία θέλησι τοῦ πατέρα μου ἦταν νὰ τοῦ ἀποκαλύψω τὸ μυστικό, ἀρνήθηκα κατηγορηματικά...

»—Ψέματα μοῦ λές ! τοῦ φώναξα. Ὁ πατέρας μου μὲ ὥρκισε, ὅ,τι δήποτε καὶ νὰ συμβῇ, μόνο στὸν Βικτωριανὸ Μπωγκρὰν νὰ τὸ ἀποκαλύψω» !

Ἐδῶ ἡ Βερανζέρα μου μὲ φίλησε τρυφερὰ κι' ἐξακολούθησε :

—Ἐξαγριώθηκε ὁ ἄθλιος, μόλις ἄκουσε τὸ ὄνομά σου... Φρύαξε... Ἔβγαλε τὸ πιστόλι του, νὰ μὲ χτυπήσῃ, κυνηγώντας με ὥς τὰ ἐρείπια τοῦ πύργου... φώναξα ἀπελπισμένα... Μάντευα καὶ καιοὺς σκοποὺς ἐκ μέρους του... Γατί μὲ ποθοῦσε κι' αὐτός... Αὐτὸ μοῦδωσε φτερὰ νὰ τοῦ ξεφύγω... Μὲ κυνήγησε ἀπελπισμένα... Σκόνταψε κι' ἔπεσε... Τοῦ ξέφυγε τὸ πιστόλι... Τὸ ἄρπαξα... Ὁ «μνδυνος ἦταν μεγάλος.. Τὸν σκοτώλησε... Καὶ φτάσατε ἐσεῖς ἀμέσως !...

"Ενας λυγμὸς τῆς ἔκοψε τὴν ὁμιλία. Ἡ ὀδυνηρὴ διήγησί της τὴν εἶχε ἐξαντλήσει. Τὸ πρόσωπό της ἔδειχνε κάτι σὰν ἀφηρημάδα ἀνάμικτη μὲ τρόμο. Τῆς εἶπα μὲ στοργή, μὲ λατρεία:

—Φτωχή μου Βερανζέρα, εἶμαι ἕνοχος ἀπέναντί σου... Πολλὲς φορὲς σὲ εἶχα ἀδικήσει μέσα μου, ἀποδιώντάς σου ἐπιλήψιμες πράξεις, χωρὶς νἄχω μαντέψει καθόλου τὶ θαυμαστὴ καὶ θαρραλέα ὕπαρξι, ἦσουν !

—"Αχ, δὲν φταῖτε καθόλου... Δὲν μπορούσατε νὰ μὲ καταλάβετε...

—Γιατί ;.

Μουρμούρισε μὲ πόνο.

—Γιατί ;.. Μὰ εἶμαι ἡ... ἡ κόρη τοῦ Μασσινιάκ !

—Πάψε, Βερανζέρα μου ! τῆς φώναξα ἔντονα. Εἶσαι ἐκείνη, ποὺ θυσιάζεται γιὰ τοὺς ἄλλους, καὶ ποὺ ἡ εὐγενικὴ ἀρετὴ τῆς αὐταπαρνήσεως εἶνε τὸ κυριώτερό της γνώρισμα... Αὐτὴ εἶσαι, Βερανζέρα μου... Ἐπίσης, εἶσαι κι' ἐκείνη ποὺ λατρεύω περισσότερο ἀπ' τὸ κάθε τι στὸν κόσμο.. Εἶσαι ἐκείνη, ποὺ μοῦ χάρισε αὐθόρμητα τὴν ψυχή σου καὶ τὴν ὕπαρξί σου σ' ἕνα ἄξεχαστο φιλί... Τὸ θυμᾶσαι, Βερανζέρα, ἐκεῖνο τὸ φιλί;... Ἐσεῖ στὸ ἀμφιθέατρο, τὶς προάλλες, ὅταν ἡ παράτασις ἐκείνη τῶν ἀτενόφγραττα τουφερῶν φιλιῶν σ' ἔσπρωξε στὴν ἀγκαλιά μου ;... Τὸ θυμᾶσαι, Βερανζέρα ;

—Τότε ;... Δέχεσαι, τότε ;

Μοῦ ἀποκρίθηκε λυπητερὰ καὶ πάλι, ὅπως καὶ τὶς προηγούμενες φορές:

—Εἶμαι ἡ κόρη τοῦ Μασσινιάκ !

—Αὐτὸ εἶνε μόνον, ποὺ σὲ κάνη ν' ἀρνιέσαι ;

Μὲ κύτταξε πονεμένα μαζὺ κι' ἐπιπληκτικά, ἰσὰν νὰ δυσφοροῦσε ποὺ ἀμφέβαλλα. "Επειτα ψιθύρισε :

—Αὐτό, καὶ μονάχα αὐτό...Πῶς μπορεῖτε νὰ ὑποθέσετε, ὅτι μεσολαβεῖ τίποτε ἄλλο ;

"Αφησα μερικὲς στιγμὲς νὰ κυλίσουν. "Επειτα ρώτησα:

—"Ωστε, ἂν τἄφερνε ἡ μοῖρα νὰ μὴν ἤσουν κόρη τοῦ Μασσινιάκ, θὰ παραδεχόσουν τότε νὰ γίνῃς γυναῖκα μου ;

—Ναί ! εἶπε ἐπίσημα καὶ σοβαρά.

—"Ω ! εἶχε φθάσει πειὰ ἡ κρίσιμη στιγμή, ποὺ θὰ μποροῦσα ἐπὶ τέλους νὰ μιλήσω ἐλεύθερα. Σιγάσιγά, καὶ τονίζοντας τὶς φράσεις μου, εἶπα:

—Βερανζέρα, δὲν ἀναρωτήθηκες ἀρά γε ποτέ σου, γιὰ ποιὸ λόγο δὲν νοιώθατε ἀμοιβαῖα — ἐσὺ κι' ὁ Μασσινιὰκ — ἐκείνη τὴν τουφερὴ στοργή, ποὺ συνδέει τέκνα μὲ γονεῖς;... Κι' ὅτι, ἀντίθετα, ἀπλωνόταν μεταξὺ τῶν δυό σας μιὰ ἔντονη ἀδιαφορία ;... "Οταν ἤσουν μικρούλα, καὶ μόνον στὴν ἰδέα νὰ γυρίσης καὶ νὰ ζήσῃς στὸ μέλλον κοντά του, σὲ ἀναστάτωνε ἀλλόκοτα... "Ολη σου τὴ ζωὴ τὴν πέρασες στὸ Περίστερο... "Ολη σου ἡ τουφερότης πήγαινε πρὸς τὸν Νοὲλ Ντορζεροῦ !... Γιατὶ ὅλα αὐτά, τὰ κάπως μυστηριώδη ;

Μὲ κύτταξε ἐκπληκτη:

—Δὲν σᾶς καταλαβαίνω ! μουρμούρισε.

— Δὲν μὲ καταλαβαίνεις, εἶπα, γιατὶ ποτὲ δὲν σκέφθηκες αὐτὰ τὰ γεγονότα, οὔτε προσπάθησες νὰ τὰ ἐξηγήσῃς !... Ἐπίσης, εἶνε φυσικὸ νὰ νοιώσῃς τὴν ἀνακούφισι ποὺ ἀσφαλῶς ἔνοιωσες — εἶμαι βέβαιος γι' αὐτὸ — μόλις ἔμαθες τὸν θάνατο τοῦ Μασσινιάκ, ἂν ὁ Μασσινιὰκ συνδεόταν μαζύ σου μὲ τὸ αἷμα του, σὰν πατέρας σου ;

—Δὲν ἤταν λοιπὸν πατέρας μου, ὁ Μασσινιάκ ; τραύλισε μὲ κόπο.

—Ἐγὼ τοὐλάχιστον, εἶπα χαμογελῶντας, δὲν εἶδα ποτὲ τὴ λιγερὴ ἀρχικὴ πρᾶξι τῆς γεννήσεώς σου, γιὰ νὰ τὸν πιστέψω πατέρα σου !

—Ναί,... μὰ δὲν ἔχετε ἐπίσης καὶ καμμιὰ ἀπόδειξι, ποὺ νὰ σᾶς πείθει ὅτι δὲν εἶνε πατέρας μου...

—Χμ !... διέκοψα. "Ισως νὰ τὴν ἔχω αὐτὴ τὴν ἀπόδειξι !...

Χιλώμιασε. Φώναξε μὲ σπαραγμό:

—Θὰ εἶνε τρομερὸ χτύπημα γιὰ μένα, ἂν δὲν μοῦ ἀποδείξετε τὸν ἰσχυρισμό σας... Θὰ ἤμουν τόσο εὐτυχής, ἂν πραγματικὰ δὲν τὸν εἶχα πατέρα !..

—Ξέρεις τὸν γραφικὸ χαρακτῆρα τοῦ Μασσινιάκ ; ρώτησα.

Καὶ ἀγάζοντας ἀπ' τὴν τσέπη μου μιὰ ἐπιστολή, τὴν ἔβαλα στὸ χέρι της.

—Διάβασέ την, ἀγαπημένη μου ! πρόσθεσα. Εἶνε μιὰ ἐπιστολὴ τοῦ Μασσινιάκ, τὴν ὁποία μοῦδωσε κατὰ τὴ στιγμὴ ποὺ ψυχορραγοῦσε... Διάβασέ την, Βερανζέρα μου... Εἶνε ἡ εἰλικρινὴς διαβεβαίωσις ἑνὸς ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος εἶνε νεκρὸς πειά !

Μὲ τρεμάμενα χέρια ξεδίπλωσε τὴν ἐπιστολή, καὶ μουρμούρισε διαρκῶς:

—Εἶνε δυνατόν ;... Θεέ μου, εἶνε δυνατόν ;... Εἶνε δυνατὸν νὰ εἶμαι κόρη τοῦ Ντορζεροῦ ;

—Καὶ δυνατὸν εἶνε, καὶ βεβαιότατο! εἶπα ἀγκαλιάζοντάς την τρυφερά. Ὁ Μασσινιάκ, ὕστερα ἀπὸ τὴ φρικιαστική του πάλη μὲ τὸν Βελμό, ἔνοιωσε μεγάλη εὐγνωμοσύνη γιὰ σένα, πρῶτα γιατὶ τὸν ἔσωσες ἀπὸ τὸν θάνατο, κ' ὕστερα γιατὶ τὸν νοσήλευσες... "Αρχιζε λοιπὸν νὰ μετανοιώνῃ... Μὲ τὴ σκέψι, ὅτι θὰ πέθαινε μιὰ ἡμέρα, ἔγραψε τὴν ἐπιστολὴ αὐτὴ γιὰ νὰ ἐξιλέωση μερικὰ ἀπ' τὰ ἐγκλήματά του, τοὐλάχιστον.., Εἶσαι ἡ κόρη τοῦ Ντορζερού, Βερανζέρα μου... Ἐκείνου, τὸν ὁποῖο ἀγαποῦσες πάντα σὰν πατέρα σου κι' ὁ ὁποῖος ὠνειρευόταν πάντα τὴν ἕνωσί μας... "Ας ἐναυθοῦμε λοιπὸν σὲ ταιριαστὸ ἀνδρόγυνο, ἂς χρησιμοποιήσουμε τὴ μητρικὴ συνταγὴ ποὺ ξέρεις, γιὰ τὴν ἐξαλοίθηση τοῦ θαυμαστοῦ ἔργου !Ἐκείνου ποὺ πέθανε, κι' ἂς μᾶς χωρίσῃ στὸ μέλλον μονάχα ὁ θάνατος !... Τὸ θέλεις, Βερανζέρα ;

Δὲν μοῦ ἀνταρώθηκε ἀμέσως. Πρόσεξα, ὅτι τὶς τελευταίες φράσεις μου τὶς ἄκουγε μὲ κάποια ἀφηρημάδα. Κι' ἀπόρησα πολύ, ξεχωρίζοντας στὸ ὕφος της μιὰ μυστικὴ ἀνησυχία...

—Τί ἔχεις, ἀγαπημένη μου; ξεφώνισα. Δέχεσαι τὶς προτάσεις μου, ἢ ὄχι ;

— Ναί... Ναί!... τραύλισε. Μὰ πρῶτα ἀπ' ὅλα, πρέπει νὰ θυμηθῶ κάτι... Προσπαθῶ νὰ θυμηθῶ κάτι... Θεέ μου, πόσο ἀσύνετη ἤμουν, νὰ μὴ γράψω ἀμέσως σ' ἕνα χαράκτα τὴ μυστικὴ συνταγή... Βέβαια τὴν ξέρω ἀπ' ἔξω... Τὴν εἶχα ἀποστηθίσει... Μά... Ὡσάτσο.

Βυθίστηκε πάλι σὲ δουβὶ συλλογή. Τὸ προσωπάκι της συσπάσθηκε ἀπὸ τὴν προσπάθειά της νὰ θυμηθῇ. Τὰ χεῖλη της κοινιόντουσαν. Σαφνικὰ μοῦ εἶπε:

—Γρήγορα... Δῶστε μου χαρτὶ καὶ μολύβι... Γρήγορα...

Τῆς ἔδωσα τὸ σημειωματάριό μου καὶ τὸ μολύβι μου.

Βιαστικά, μὲ τρεμουλιαστὸ χέρι, χάραξε στὸ χαρτὶ μερικοὺς ἀριθμούς. Ἔπειτα σταμάτησε, καὶ μὲ κύτταξε στὰ μάτια μὲ ἀνέκφραστη ἀγωνία.

Προσπάθησα νὰ τὴν καθησυχάσω:

—Ἔλα, ἀγάπη μου ! εἶπα. Μὴν τυραννεῖς τὸ κεφαλάκι σου, τώρα... Ἄλλοτε γράψεις νὰ τὸ θυμηθῇς... Σήμερα ἔχεις ἀνάγκη ἀναπαύσεως... Ἡσύχασε... Κοιμήσου, ἀγαπημένη μου !..

—Πρέπει νὰ θυμηθῶ !.. ἔκανε σπαραχτικά. Πρέπει νὰ θυμηθῶ μὲ κάθε θυσία...

—Θὰ τὸ βρῆς... Θὰ τὸ θυμηθῆς... Ὄχι τώρα... Ἐβαντλημένη... Ἡσύχασε τώρα !...

Ἡ ἀντοχή της τὴ γέλασε. Ἡ δίνη ἀμεσως τὴν ἄρπασε. Ἔγειρε ἀποκαμωμένη τὸ κεφαλάκι της, κι' ἀποκοιμήθηκε.

Δυστυχῶς, ἡ νύχτα πέρασε ἐφτὰ ὧρες. Ἡ Βερανζέρα μου τιναζόταν κάθε τόσο ἀπ' τὸν ὕπνο της, προμαγμένη, μοῦ ζητοῦσε μολύβι καὶ χαρτί, ἔσφιγγε τὸ κεφάλι της νὰ θυμηθῇ, κ' ὕστερα ξανάπεφτε στὸ προσκέφαλο δακρισμένη, φλογισμένη ἀπ' τὸν πυρετό, μουρμουρίζοντας :

—"Ω, εἶνε φριχτό !... Εἶνε σκληρό !... Τὸ μυαλό μου ἀρνιέται νὰ δουλέψῃ !... Τίποτα δὲν θυμοῦμαι !...

Μὲ τὴ χαραυγή, τὴν ἔπιασε παφλήσημα κι' ὁ πυρετὸς δυνάμωσε. Τραύλιζε ἀσυναίσθητα ἀριθμοὺς καὶ λέξεις, ἡ ὁποῖες δὲν ἔμοιαζαν ποτὲ ἀναμεταξύ τους.

Κύλισε ἔτσι μιὰ ἑβδομάδα. Φοβήθηκα χίλιες φορὲς γιὰ τὴ ζωή της. Ὑπόφερε βασανιστικὰ σφοδρὸν πονεκέφαλο, καὶ τὰ χεράκια της χάραζαν διαρκῶς ἀκατανόητα σχήματα ἐπάνω στὰ σεντόνια. Ἀγωνιοῦσα κοντά της.

"Οταν ἐπὶ τέλους μπῆκε στὴν ἀνάρρωσί της καὶ τὸ λογικό της ἄρχισε ξανὰ τὴν κανονική του λειτουργία, ἀπόφυγα προσεκτικὰ νὰ τῆς ἀνοίξω τὸ ζήτημα τῆς συνταγῆς. Διαισθανόμουν ὅμως, ὅτι ἐκείνη τὸ σκεπτόταν, κι' ὅτι τὸ μυαλουδάκι της δὲν ἔπανε νὰ τὸ ἀναζητάῃ.

Σαφνικά, μιὰ ἡμέρα μοῦ εἶπε διακρυσμένη:

—Ἀλλοίμονο, φίλε μου... Δὲν ἐλπίζω πειά, πὼς θὰ ξαναθυμηθῶ τὴ συνταγή.... "Αχ, ἑκατὸ φορὲς τὴν εἶχα ἐπαναλάβει, τὴν εἶχα ἀποστηθίσει ἐντελῶς, κ' εἶχα πεποίθησι στὸ μνημονικό μου... Μὰ τώρα τί... Θεέ μου, πόσο ἀσύνετη ἤμουν, νὰ μὴ γράψω ἀμέσως σ' ἕνα χαρτάκι

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΚΑΜΙΛ ΑΥΜΑΡ

ΜΙΑ ΠΡΩΤΟΤΥΠΗ ΔΙΚΗ

Σε μια μακρὴ πόλι τῆς ἐπαρχίας τοῦ Χὸ-Νὰν ξοῦσε, στὴν ἀρχὴ τῆς βασιλείας τοῦ Αὐτοκράτορος Ὸαν-Ἴχ, ἕνας πλούσιος κτηματίας ποὺ τὸν λέγανε Γκουάν. Ὁ πατέρας του πέθανε, καθὼς αὐτὸς ἔκλεινε τὰ δεκάξη του χρόνια κι' ἑτοιμαζότανε νὰ σχηματίσῃ δική του οἰκογένεια. Τώρα ζοῦσε ἐπρεπε νὰ πενθήσῃ τρία χρόνια πρὶν σκεφθῇ νὰ πάρῃ γυναῖκα.

Στὴν ἴδια ἐπαρχία τοῦ Χὸ-Νάν, ὅπου τέσσερα ποτάμια χύνοντας τὰ νερά τους σχημάτιζαν πολλὲς λίμνες, κατοικοῦσε στοὺς πρόποδες τῶν ξακουστῶν βουνῶν ἕνα ἀξιοσέβαστο πρόσωπο, ὁ Καό. Αὐτὸς εἶχε μιὰ μοναχοκόρη, περίφημη γιὰ τὴν ἐξαιρετικὴ ὡμορφιά της, ποὺ τὴν ἔλεγαν Ἀκριβὸ Ζουμποῦλι.

Ἡ φήμη αὐτῆς τῆς κόρης ἔφθασε ὡς τὸν Γκουὰν κι' αὐτός, θέλοντας νὰ παντρευτῇ πειά, ἔστειλε μιὰ προξενήτρα, ὅπως συνηθίζεται, νὰ τοῦ φέρῃ κάθε πληροφορία. Ἡ προξενήτρα τοῦ εἶπε λοιπὸν πὼς ὁ Καὸ ζητοῦσε νἄβρη τὸν πιὸ ὥμορφο γαμπρὸ μέσα σ' ὅλη τὴν ἐπαρχία κ' ἤθελε μάλιστα νὰ τὸν ἰδῇ κ' ὁ ἴδιος, πρὶν τοῦ δώσῃ τὴν κόρη του!

Ἂν ἡ περιουσία τοῦ Γκουὰν ἦταν μεγάλη κι' ἡ ἀκμὴ του δὲν ἤτανε μικρότερη. Ἔτσι ἀναγκάστηκε νὰ παρακαλέσῃ ἕναν ξάδελφό του, τὸν φτωχὸ μὰ ὥμορφο Τσὶν, ποὺ χρόνια τὸν ἔτρεφε καὶ τὸν ἔντυνε σπίτι του, νὰ τὸν βοηθήσῃ σ' αὐτὴ τὴ δύσκολη περίστασι. Ὁ ὥμορφος Τσὶν δὲν μπόρεσε νὰ ἀρνηθῇ καὶ παρουσιάστηκε στὴ θέσι τοῦ Γκουὰν νὰ ζητήσῃ γυναῖκα του τὸ Ἀκριβὸ Ζουμποῦλι. Σύγουρος ὁ γέρος, πὼς μ' ἕναν τέτοιον ἄντρα, ἡ κόρη του θὰ ἀποκτοῦσε ὥμορφα παιδιά, δέχτηκε τὴν αἴτησι κι' ἀμέσως ἀποφάσισε ὁ γάμος.

Ὁ Καό, περίφανος γιὰ τὴν ἐξαιρετικὴ ὡμορφιὰ τοῦ γαμπροῦ του, θέλησε — πολὺ σπάνιο αὐτὸ — νὰ τὸν γνωρίσουν κ' οἱ συγγενεῖς, καὶ τοὺς προσκάλεσε ὅλους γιὰ τὴν τελετὴ τοῦ γάμου. Μονάχα ἡ λόγια χάριζε τὰς κατοικίες τοῦ γαμπροῦ καὶ τοῦ πεθεροῦ. Ζήτησε λοιπὸν νὰ πάῃ ὁ ἴδιος ὁ ἀρραβωνιαστικὸς στὸ σπίτι του νὰ πάρῃ τὴν κοπέλλα γιὰ νὰ τὴν ὁδηγήσῃ κάτω ἀπὸ τὴ στέγη τῶν προγόνων του, ὅπου, προστὰ στὸν οἰκογενειακὸ βωμό, ἐκεῖνη θἄναβε τὴν ἀνθαστόλιστη λαμπάδα.

Πολὺ δυσαρεστήθηκε ὁ Γκουὰν μ' αὐτὴ τὴν παράξενη ἀπαίτησι τοῦ πεθεροῦ του. Μὴ μπορῶντας ὅμως νὰ κάνῃ κι' ἀλλοιῶς, ἀφοῦ συνεννοήθηκε μὲ τὴν προξενήτρα, ἀποφάσισε νὰ στείλῃ πάλι τὸν ξάδελφό του τὸν Τσὶν στὸ τραπέζι του γιὰ τοὺς γάμους τῆς μονάκριβης κόρης.

Ὁ γέρο-Καό, εὐτυχισμένος, περιποιήθηκε μὲ κάθε μεγαλοπρέπεια τοὺς καλεσμένους του. Ἔδωσε νὰ πέφτῃ καὶ χιόνι πυκνό, ποὺ σκέπασε τοὺς κάμπους καὶ τὰ βουνὰ ὁλόγυρα μὲ ἕναν ἰσκιὸ μανδύα. Τὰ νερὰ τῆς λίμνης ἦσαν τώρα περισσότερο ταραγμένα παρὰ χτές. Ὅλοι ἐπέμεναν λοιπὸν τόσο πολύ, ὥστε ὁ Τσὶν, γιὰ νὰ μὴ φανερωθῇ, ἀναγκάστηκε καὶ δέχτηκε νὰ γίνῃ ἐκεῖ ὁ γάμος. Ἀποτραβήχτηκε μόνο μιὰ στιγμὴ κι' εἶπε στὸν ὑπηρέτη τοῦ Γκουάν, ποὺ τὸν συνώδευε:

— Ὅπως βλέπεις, γιὰ νὰ μὴν ἀποκαλύψω τὸ μυστικὸ τοῦ ἀφέντη σου, εἶμαι ἀναγκασμένος νὰ δεχθῶ. Μάρτυς μου ὁ Οὐρανός! Μόνο γιὰ τοὺς τύπους θὰ γίνῃ αὐτὸς ὁ γάμος κι' ὅλα τὰ δικαιώματα τοῦ ξαδέλφου μου θὰ τὰ σεβασθῶ.

Ὁ ὑπηρέτης προσποιήθηκε πὼς πίστεψε στὰ λόγια του. Κατὰ βάθος ὅμως δὲν πίστευε καὶ πολὺ στὰ λόγια τῶν νέων.

Ὁ ἄνεμος ἐξακολουθοῦσε νὰ φυσάῃ μανιασμένος κ' ἡ μπάρα νὰ μουγγρίζῃ ἀκόμα τρεῖς μέρες. Μόλις καλοσύνεψε λιγάκι, ὁ νεαρὸς Τσὶν ζήτησε νὰ φύγῃ ἀμέσως. Οἱ συγγενεῖς τοῦ Ἀκριβοῦ Ζουμπουλιοῦ συνώδεψαν μὲ μεγάλη πομπὴ τοὺς νεόπαντρους ὥς τὴ βάρκα ποὺ θὰ τοὺς πήγαινε ἀντίκρυ, στὸ σπίτι τοῦ γαμπροῦ. Ὁ Καὸ ὅμως ἀρνήθηκε ν' ἀφήσῃ τὴν κόρη του, πρὶν τὴν ἰδῇ σὲ ἀσφάλεια, στὴν ἀντικρυνὴ ὄχθη, καὶ μπῆκε στὴ βάρκα μαζὶ μὲ τοὺς δυὸ νέους.

Ὁ ὑπηρέτης τοῦ Γκουὰν πήδηξε πρῶτος, ὅταν φτάσανε στὴ ξερὴ καὶ ἔτρεξε νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν κύριό του.

Ὁ Γκουάν, καταγανακτισμένος, περίμενε τέσσερις μέρες καὶ τέσσερις νύχτες. Μανιασμένος παρακολουθοῦσε τὴ θύελλα καὶ κατηγοροῦσε τὸν οὐρανὸ καὶ τὴ γῆ. Ὅταν τοῦ εἶπαν πὼς ὁ ξάδελφός του πῆρε γυναῖκα του τὴν ὡμορφη κόρη, μὲ ὅλους τοὺς κανόνες τοῦ νόμου, δὲν μπόρεσε πειὰ νὰ συγκρατήσῃ τὴν ὀργή του. Πρὶν προφτάσῃ ὁ δυστυχισμένος ὁ Τσὶν νὰ ἀνοίξῃ τὸ στόμα του καὶ νὰ τοῦ ἐξηγήσῃ, πὼς ἔγιναν τὰ πράγματα, ὥρμησε πάνω του καὶ ἱπποστὰ στοὺς ὑπηρέτες του τὸν ἔβρισε καὶ τὸν ἔδειρε ἀλύπητα.

Μέσα στὴ λύσσα του ὁ Γκουὰν δὲν πρόλεξε τὴν παρουσία τοῦ γέρο-Καό, ποὺ ἀπόμεινε βουβὸς ἀπὸ τὴν καταπληξί του, μὴ μπορῶντας νὰ ἐξηγήσῃ ἐκεῖνη τὴ δίαιη σκηνή. "Οταν ὅμως ὁ γέρος ἔμαθε τὴν ἀλήθεια, τράβηξε ἀμέσως κι' ἔφερε τὴν ὑπόθεσι στὴν κρίσι τοῦ Μανταρίνου τοῦ Γιοὺγ - Κάν.

Ὁ νεαρὸς Τσὶν, ὅταν τὸν κάλεσε σὲ λίγο ὁ δικαστής, ἀπολογήθηκε:

—Ὁ ξάδελφός μου μ' ἔτρεφε καὶ μ' ἔντυνε χρόνια ὁλόκληρα. Γι' αὐτὸ δὲν μποροῦσα νὰ τὸν παραπονοῦμαι. Ἂν καὶ κοιμήθηκα δίιως, τρεῖς νύχτες, κοντὰ στὴ νέα, δὲν ἔβγαλα διόλου τὰ ροῦχα μου, οὔτε καὶ γύρισα νὰ τὴν ἰδῶ. Κι' αὐτὸ ἤτανε, μὰ τοὺς δυνατοὺς θεοὺς ποὺ μ' ἀκοῦνε ἡ πιὸ μεγάλη ἀπόδειξις φιλίας κι' εὐγνωμοσύνης ποὺ μποροῦσα νὰ δώσω στὸν εὐεργέτη μου.

Ὁ δικαστής, θαυμάζοντας τὴν τόση ἀρετὴ τοῦ νέου, ρώτησε καὶ τὴν κοπέλλα. Κι' αὐτὴ ὅμως τὸν βεβαίωσε πὼς ὁ ἄντρας της ἔλεγε τὴν ἀλήθεια. Λύσσιστος ὅμως ὁ δικαστής, ἐξέτασε τὴν ὑπόθεσι, σύμφωνα μὲ ὅλες τὶς ἐντολὲς τοῦ νόμου κι' ὅταν ἀποδείχτηκε πὼς ἡ κόρη ἦταν ἀνέγγιχτη, τότε ὁ Γκουὰν θέλησε νὰ ζητήσῃ συγχώρεση γιὰ τὴν ἄδικη ὀργή του καὶ νὰ πάρῃ γυναῖκα του τὸ Ἀκριβὸ Ζουμποῦλι.

Ἡ νέα τότε ἔρριξε ἕνα ἱκετευτικὸ βλέμμα στὸν πατέρα της, κι' ὁ γέρο-Καὸ ἀρνήθηκε τὴ συγκατάθεσί του.

—Ποιὸς νόμος ἐπιτρέπει, ρώτησε, σὲ μιὰ κόρη νὰ ἀνάψῃ δυὸ φορὲς τὴν ἀνθισμένη λαμπάδα πάνω στὸν βωμὸ τῶν προγόνων;

Ὁ Μανταρῖνος, ἀφοῦ ἐπέβαλε σιωπὴ σὲ ὅλους, ἔβγαλε τότε τὴν ἀκόλουθη σοφὴ ἀπόφασι:

—Ὁ ἄρχοντας Καὸ πάντρεψε τὴν κόρη του μ' ἕνα παλληκάρι: αὐτό, βέβαια, δὲν εἶνε διόλου ἀσυνήθιστο πρᾶγμα καὶ τὸ βλέπουμε κάθε μέρα. Ὁ Γκουὰν χρησιμοποίησε τὰ φυσικὰ χαρίσματα ἑνὸς ἄλλου: αὐτὸ βγαίνει ἀπ' τὶς συνήθειές μας. Ποιὸς θὰ μποροῦσε νὰ μαντέψῃ, πὼς δείχνοντας ἕνα ἀρνὶ ἔκρυβ' ἕναν βούβαλο; Εἶνε λοιπὸν δίκαιο, οἱ γονεῖς καὶ οἱ συγγενεῖς ποὺ μένουν ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τῆς λίμνης νὰ δυσαρεστηθοῦν καὶ νὰ ἀγανακτήσουν ὅταν τοὺς δείξουν ἕνα ἐλάφι, λέγοντάς τους πὼς εἶνε αὐτοκρατορικὸ ἄλογο. Ὁ Τσὶν, μὴ μπορῶντας νὰ στείλῃ γράμμα, οὔτε νὰ διαβῇ τὴ λίμνη, τρεῖς ὁλόκληρες νύχτες κράτησε ψηλὰ τὴν ἰδέα τῆς τιμῆς καὶ τὴν ἀρετὴ τῆς εὐγνωμοσύνης. Ὁ θεὸς τοῦ Ἀνέμου χρησίμευσε προξενητὴς σ' αὐτὸν τὸν γάμο, κ' οἱ Οὐράνιοι Πρόγονοι ἑνώσαν μὲ τὴ θέλησί τους, ποὺ τὴν φανέρωσαν μὲ τὴ δυνατὴ τρικύμισι φύελλα, τοὺς δυὸ νέους. Ἕνα ὥμορφο παλληκάρι πῆρε μιὰν ὥμορφη κόρη. Ἐκεῖνος ποὺ ξητοῦσε γυναῖκα μὲ δόλο καὶ μὲ ψέμματα, τιμωρήθηκε. Ἔτσι ἡ κόρη τοῦ Καό, ποὺ τὸ πρόσωπό της εἶνε ἤρεμο καὶ ὥμορφο σὰν τὸ ἀνοιγμένο ἄνθος τοῦ ἱεροῦ λωτοῦ καὶ τὰ μάτια της γλυκὰ καὶ βαθειὰ τὰ βλέμματά της σὰν τὸ φῶς τῆς σελήνης, ὅταν καθρεφτίζεται στὰ νερὰ τῆς λίμνης μιὰ καλοκαιριάτικη νύχτα, πρέπει νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν Τσίν, τὸν ἐνάρετο νέο, τὸν ἀγαπημένο ἀπ' ταὺς θεούς. Δὲν χρειάζεται νὰ γίνῃ καμμιὰ ἄλλη τελετή.

»Ὅσο γιὰ τὸν Γκουάν, αὐτὸς εἶνε ἔνοχος γιατὶ εἶπε ψέμματα. Εἶνε ἔνοχος γιατὶ μεταχειρίσθηκε δίκαιον ἔνοχος γιατὶ μεταχειρίστηκε δία ἐναντίον ἑνὸς ἐνάρετου ἀνθρώπου, ποὺ τοῦ εἶχε μείνει πιστὸς στὸ λόγο του καὶ μάλιστα σὲ περιστάσεις ποὺ ἐξυπήκουον ἀκόμη περισσότερο τὴ μεγάλη του ἀρετή. Τιμωρήθηκε γιὰ τὸ ψέμμα. Γιὰ τὴν κτῆσι του ὅμως συμπεφορᾶ καὶ τὰ κτίσματα, χωστὰ ἐπανόφωση Γι' αὐτὸ ὀρίζω νὰ πληφώσῃ τὰ ἔξοδα τοῦ γάμου καὶ νὰ προικίσῃ τὸν ξάδελφό του, ὥστε ὁ Καό, ποὺ πίστεψε πὼς δίνει τὴν κόρη του σὲ πλούσιο σπίτι, νὰ μὴν ὑποφέρῃ ἀπὸ ξένα σφάλματα. Ὅσο γιὰ τὴν προξενήτρα, ποὺ τάξερα ὅλα καὶ βοήθησε κι' αὐτὴ μὲ ψέμματα τὸ ψέμμα, νὰ τῆς δώσουν σαράντα ραβδισμοὺς στὴ δημόσια πλατεῖα.

Αὐτὴ ἦταν ἡ σοφὴ ἀπόφασι τοῦ Μανταρίνου.

Ἡ ἱστορία αὐτὴ εἶνε ἀληθινὴ καὶ τὴν διηγοῦνται οἱ γέροι στὰ παιδιὰ καὶ στὰ ἐγγόνια τους, σαράντα τοιὰ χρόνια ἀπὸ τότε.

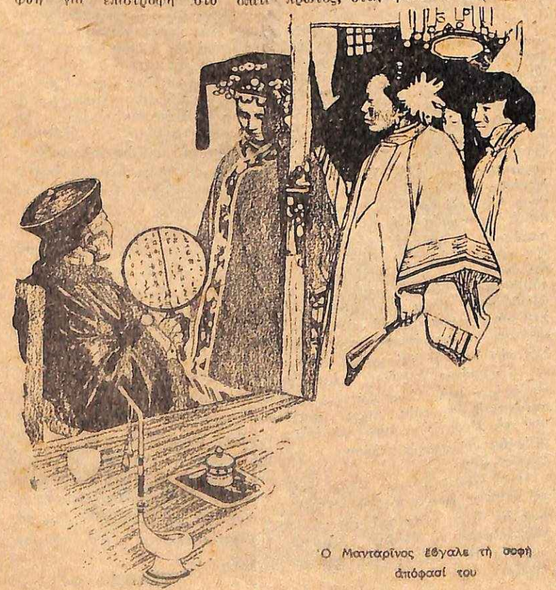

Ὁ Μανταρῖνος ἔβγαλε τὴ σοφὴ ἀπόφασί του

ΑΝΕΚΔΟΤΑΚΙΑ

... ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ !

Ὅταν ὁ μέγας Βενιαμὶν Φραγκλῖνος ζήτησε τὴ βοήθεια τοῦ βασιλέως τῆς Πρωσσίας ὑπὲρ τῆς ἀγωνιζομένης γιὰ τὴν ἀνεξαρτησία της ἀπ' τοὺς Ἀγγλους Ἀμερικῆς, ὁ ἀπολυταρχικὸς ἐκεῖνος βασιλεὺς ἀρνήθηκε, λέγοντάς του:

—Ὡς ἄνθρωπος, συμπαθῶ τὸν ἀγῶνα σας... Ὡς κληρονομικὸς μονάρχης, ὅμως, ἐνὸς Κράτους, ἀρνοῦμαι. Γιατί, Ἐλέῳ Θεοῦ, δεσπόζομεν ἐμεῖς στοὺς λαούς, καὶ οἱ λαοὶ εἶνε ὑπόχρεοι νὰ μᾶς ὑπακούσουν!...

ΑΡΧΑΙΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ΣΤΗΝ ΕΥΙΠΠΗ

(Τοῦ Μακηδονίου)

Εἶδε μιὰ μέρα ἕνας βοσκὸς τὸ βράδυ
(χο τῆς Νιόβης
Νὰ κλαίῃ, κι' αὐτὸς ἀπόμεινε ἡ πέτρα πὼς θρηνεῖ...
κι' ἐμὲ ποὺ κλαίω μερόνυχτα δὲν
(μὲ λυπᾶσαι, Εὐίππη;
Πέτρα ποὺ μέσ' στὰ πέτρινα τὰ
(στήθια ἔχεις πνοή;
Αἰτία μονάχη ὁ ἔρωτας τοῦ θρήνου
(μας, ὠμὲνα,
Στὴ Νιόβη φέρνοντος παιδιὰ καὶ
(βάσανα σὲ μένα.

Μετάφρ. ΠΑΝ. ΛΕΚΑΤΣΑ

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Πῶς ἐχαρακτήριζε ὁ Ριβαρὸλ τὸν Μιραμπῶ. Πῶς ὁ Καρτέσιος ἀποστέμωσε ἕναν ἀνόητο δοῦκα. Ἡ ἐκδίκησις τοῦ Πιρὼν ἐναντίον τῶν κατοίκων τῆς Μπών. Ὁ Φοντενὲλ καὶ ὁ ἀδελφός του. Οἱ φιλολογικοὶ διαπληκτισμοὶ Βολταίρου καὶ Πιρών. Πειὸ πρᾶγμα φτάνει ταχύτερα στὸν προορισμό του.

Κατὰ τὸ πληρωθῆ. Ἀκόμα καὶ μιὰ καμερικοὺς ἀπὸ τοὺς φίλους του:

—Ξέρετε τί πρᾶγμα φτάνει γρηγορώτερα στὸν προορισμό του;

—Ὁ σιδηρόδρομος;

—Ὁ τηλέγραφος;

—Ὄχι! Ἡ λῆξις τῆς προθεσμίας τῶν γραμματίων! Ἀποκρίθηκε ὁ πάντοτε χρεωμένος Μπαλζάκ.

Καὶ ὅλοι συμφώνησαν μαζύ του

* * *

Ὁ Φοντενὲλ ὑπέβαλε τρεῖς φορὲς ὑποψηφιότητα γιὰ νὰ γίνῃ ἀκαδημαϊκός, ἀλλὰ καὶ τὶς τρεῖς φορὲς ἡ ὑποψηφιότης του ἀπερρίφθη. Τὸ γεγονὸς αὐτὸ τὸ διηγόταν συχνότατα στοὺς φίλους του καὶ κάθε φορὰ ἐπρόσθετε στὸ τέλος:

—Διηγήθηκα αὐτὸ τὸ ἱστορικό σ' ὅλους ὅσους εἶδα νὰ λυποῦνται, γιατὶ δὲν ἔγιναν δεκτοὶ στὴν Ἀκαδημία, ἀλλὰ κανέναν δὲν παρηγόρησα!

* * *

Τὴν ὥρα ποὺ ὁ μέγας φυσιοδίφης Μπωφὸν ξεψυχοῦσε, τὸν ἐπεσκέφθη μιὰ νέα κι' ὥμορφη γυναῖκα, κι' ὁ ἑτοιμοθάνατος τῆς εἶπε:

—Σᾶς βρίσκω θελκτικὴν κι' αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἀκόμα ποὺ τί-ποτε δὲν μᾶς θέλγει πειά!

* * *

Ὁ Βολταῖρος ἔγραψε κάποτε σ' ἕναν θαυμαστή του, ποὺ τὸν βασάνιζε μὲ τὰ γράμματά του, τὴν ἀκόλουθη ἐπιστολή:

«Ἀπέθανα, κύριε. Ἔτσι δὲ θὰ μπορέσω πειὰ νὰ ἔχω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς ἀπαντήσω»!

* * *

Μιὰ μέρα ρωτήσανε τὸν Φοντενὲλ μὲ ποιὸ τρόπο κατώρθωσε νὰ ἀποκτήσῃ τόσους φίλους καὶ κανέναν ἐχθρό.

Κι' αὐτὸς ἀποκρίθηκε:

—Χάρις σὲ δυὸ ἀξιώματα. Στὸ ὅτι «ὅλα εἶνε κατ-ορθωτὰ στὸν κόσμο» καὶ στὸ ὅτι «ὅλοι ἔχουν δίκηο!»

* * *

Ὅταν παίχτηκε γιὰ πρώτη φορὰ ἡ τραγωδία τοῦ Βολταίρου «Οἰδίπους», ὁ νεαρὸς τότε συγγραφεὺς βρισκόταν φυλακισμένος, στὴ Βαστίλλη, κατὰ διαταγὴν τοῦ ἀντιβασιλέως.

Τὴν πρεμιέρα τοῦ «Οἰδίποδος» τὴν παρακολούθησε κι' ὁ ἀντιβασιλεὺς Φίλιππος τῆς Ὀρλεάνης, ὁ ὁποῖος τόσο πολὺ ἔμεινε εὐχαριστημένος ἀπὸ τὸ ἔργο, ὥστε ἔδωσε ἀμέσως διαταγὴ νὰ ἀφήσουν ἐλεύθερο τὸν συγγραφέα του.

Ὁ Βολταῖρος, μόλις βγῆκε ἀπὸ τὴ Βαστίλλη, θεώρησε καθῆκον του νὰ εὐχαριστήσῃ αὐτοπροσώπως τὸν ἐλευθερωτή του.

Ὁ ἀντιβασιλεύς, ἀφοῦ ἄκουσε τὶς εὐχαριστίες τοῦ νεαροῦ ποιητοῦ, τοῦ εἶπε:

—Νὰ εἶσθε τώρα φρόνιμος καὶ θὰ φροντίσω γιὰ σᾶς!

—Εἶμαι ἀπείρως ὑποχρεωμένος σὲ Σᾶς!... ἀπάντησε τότε ὁ Βολταῖρος, ἀλλὰ ἱκετεύω τὴν Ὑμετέραν Ὑψηλότητα νὰ μὴ φροντίσῃ πειὰ γιὰ τὸ κατάλυμά μου!

* * *

Μιὰ μέρα ἕνας ἀρχάριος συγγραφεὺς ἔστειλε στὸν Πιρὼν ἕνα φασιανὸ καὶ τὴν ἐπομένη τὸν ἐπεσκέφτηκε, κρατῶντας στὸ χέρι του τὰ χειρόγραφα μιᾶς τραγωδίας του.

Λοιπόν, μόλις τὸν εἶδε ὁ Πιρὼν τοῦ φώναξε:

—Ἄ! φέρατε καὶ τὸ καρύκευμα! Ἀλλ' ἂν εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ φάω μὲ τέτοια σάλτσα τὸ φασιανό σας, προτιμῶ νὰ τὸν πάρετε πίσω!...

* * *

Ἕνα βράδυ, ἐνῶ ὁ Φοντενέλ, γέρος ἑκατὸ χρόνων πειά, παρακολουθοῦσε κάποιο ἔργο, ποὺ παιζόταν στὴν Ὄπερα τοῦ Παρισιοῦ, εἶδε ἀξαφνα νὰ μπαίνῃ μέσα στὸ θεωρεῖο του κάποιος ψηλός, ξερακιανὸς καὶ ξανθὸς κύριος, ὁ ὁποῖος, ἀφοῦ στάθηκε μιὰ στιγμή, τοῦ εἶπε:

—Ἦλθα ἐπίτηδες ἀπὸ τὸ Λονδίνον γιὰ νὰ ἰδῶ τὸν συγγραφέα τῆς «Θέτιδος» καὶ τοῦ «Πηλέως».

—Κύριε, τοῦ ἀποκρίθηκε τότε ὁ Φοντενέλ, σᾶς ἔδωσα καιρὸ γι' αὐτό. Ἔζησα μόνο καὶ μόνα γιὰ νὰ ἐκπληρώσετε τὴν ἐπιθυμία σας, ἑκατὸ ὁλόκληρα χρόνια!

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΠΙΕΡ ΜΙΛ

ΤΙ ΚΑΝΕΙ Η ΖΕΣΤΗ

ΑΡΑ ΠΟΝΙΕΣΤΕ σεῖς γιὰ τὴ ζέστη ! ἔλεγε ὁ σενὸρ Σκονζα λ ὲ ς Πουλγκὰρ ὑ Ναβαρρέτ, μιλῶντας στοὺς Ἀλγερινο ὺ ς ποὺ τὸν περιστοίχιζαν. Καὶ ὅμω ς, φίλοι μου, δὲν ξέρετε τί θὰ πῆ ζέστη ! Κάθεστε καὶ μοῦ λέτε γιὰ τὸ καλοκαῖρι δῶ στὸ Ἀλγέρι καὶ γιὰ τοὺς ἀνθρώπους τῆς ἐρήμου ποὺ κρύβεται ὁ ἕνας πίσω ἀπὸ τὴ σκιὰ τοῦ ἄλλου γιὰ νὰ δροσιστοῦν λιγάκι. Καὶ τί εἶνε ὅλα αὐτά, ἂν τὰ συγκρίνῃ κανεὶς μὲ τὶς ζέστες ποὺ κάνει στὴ Κονσερψιόν ! Παιγνιδάκια ! Ἐδῶ ἡ ζέστη εἶνε ὑγιεινή, ἀθῶα, παρθενική. Δὲν ἔχετε ἰδέα τί θὰ πῇ ζέστη στὸν Ἰσημερινό, ζέστη μούσκεμένη. ζέστη γεμάτη ἀχνούς, ποὺ σὲ κάνει νὰ κολιμπᾶς μέσα στὸν ἱδρῶτα σου, ὅλη τὴ μέρα κι' ὅλη τὴν νύχτα, ποὺ σὲ ἀναγκάζει νἄζῃς δυὸ ἀνθρώπους νὰ σοῦ κάνουν ἀέρα καὶ νὰ σοῦρχεται νὰ τοὺς σκοτώσῃς καὶ τοὺς δυό, γιατὶ νοιώθεις πὼς στέλνουν ἀπάνω σου ὄχι ἀέρα, ἀλλὰ φωτιὰ ἀναλυτή ! Ἔτσι τὸ μυαλὸ κουρκουτιένεται, χάνει κανεὶς κάθε ἱκανότητα γιὰ ἐργασία καὶ γιὰ σκέψη, δὲν εἶνε πειὰ ἱκανὸς παρὰ μονάχα γιὰ πολιτικὴ συζήτησι.

—Γιὰ πολιτικὴ συζήτησι ; ρώτησε κάποιος χαμογελῶντας.

— Ναί, γιατὶ γιὰ τὴν πολιτικὴ δὲν χρειάζεται μυαλό. Ἔτσι ἐξηγεῖται ἐκεῖνο ποὺ πάθαμε, μιὰ μέρα, ἐκεῖ κάτω, μὲ τὸν βουτηχτή. Τὸν καϊμένο ! Τὸν συλλογίζομαι ἀκόμη καμιὰ φορά. Ἀκοῦστε αὐτὴ τὴν ἱστορία. Εἶνε πολὺ ὄμορφη.

Ὁ φίλος μου ὁ στρατηγὸς Ἀριὰζ Περέζ, εἶχε ἀναλάβει μιὰ καλὴ δουλειά: φύρευε μαργαριτάρια. Δίνει λεφτὰ αὐτὴ ἡ δουλειά. Πρὶν ἀπὸ ἑξακτὶ χρόνια, στὴν Κονσερψιόν, τὰ δίναμε τὰ μαργαριτάρια γιὰ χρυσάφι. Βάζαμε ἐμεῖς ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ τῆς παλάντζας μαργαριτάρια, ὁ ἀγοραστὴς ἔβαζε ἀπ' τὴν ἄλλη χρυσὲς ντούπιες καὶ τέλειωνε. Νομίζαμε πὼς τὰ πουλούσαμε καλὰ ἔτσι. Γρήγορα ὅμως μάθαμε πὼς μᾶς ἔκλεβαν, γιατὶ ὑπάρχουν μαργαριτάρια ποὺ ἀξίζουν ἑκατὸ, διακόσιες, πεντακόσιες φορὲς τὸ χρυσάφι ποὺ ζυγίζουν. Ὅταν ὁ Ἀριὰζ Περὲζ τὸ μαθε αὐτό, ἀνέβασε τὶς τιμὲς κι' ἔγινε πλούσιος, πολὺ πλούσιος, πρῶτος ἄρχοντας τοῦ τόπου. Φοροῦσε ἀκριβὰ κοσμήματα μεταξωτὰ ἐσώρουχα, ξώδενε ἀλύπητα τὰ λεφτὰ, ὅταν τύχαινε νὰ βρεθοῦμε σὲ κανένα νυχτερινὸ κέντρο.

Μιὰ μέρα, ἐνῶ ξεφύλλιζε ἕνα εἰκονογραφημένο περιοδικό, τὸν ρώτησα:

—Ἀριάζ, πὼς τὰ μαζεύεις τὰ μαργαριτάρια ;

—Καλὸ κι' αὐτό ! μοῦ ἀποκρίθηκε, μὲ τὴ ντράγα: ἡ μηχανὴ σκάβει τὸ θυθὸ καὶ μαζὺ μὲ τὶς πέτρες καὶ τὴν ἄμμο, ἀνεβάζει καὶ τὰ ἱστρειδια. Ἄλλοῦ ἔχουνε βουτηχτάδες, ἐδῶ ὅμως ποῦ νὰ τοὺς βρῇς. Οἱ Ἰνδοὶ δὲν μποροῦν νὰ βουτήξουν κ' οἱ δικοί μας δὲν καταδέχονται.

— Ἀριάζ, ἐξακολούθησα, εἶσαι ἀπολίτιστος... Πρέπει νὰ φέρῃς ἕνα σκάφαντρο καὶ θὰ βρῇς τότε τὸν κατάλληλο βουτηχτή.

—Νὰ φέρω σκάφαντρο.

—Ναί, αὐτὰ ἐδῶ τὴ ζωγραφιὰ βαρρεῖς πὼς εἶνε ἱστάτης, μὲ τὴ χάλκινη πανοπλία του, τὶς μολυβένιες σόλες του, μὲ τὴν περικεφαλαία του καὶ τὰ μεγάλα κρυστάλλινα μάτια του. Γιὰ κύτταλοιπόν !

»Τοῦδειξα τὴν εἰκόνα τοῦ δύτου στὸ περιοδικὸ κι' ὁ Ἀριάζ ἐνθουσιάστηκε.

—Θαῦμα ! φώναξε. Θὰ τὸ παραγγείλω τὸ γρηγορώτερο !

»Τὴν ἴδια μέρα, γράψαμε στὸ Λονδῖνο κ' ὕστερα ἀπὸ τρεῖς μῆνες παραλάβαμε τὸ σκάφαντρο. Ὁ Ἀριάζ μᾶς κάλεσε ὅλους γιὰ τὸ ἄνοιγμα τοῦ κιβωτίου. Ἤμαστε τέσσερες: ἐγώ, ὁ Ντιέγκο Ζουρίτα, ὁ Πέντρο ντὲ Καπουράνο κι' ὁ Ἀριάζ. Τὸ σκάφαντρο ἦτανε πραγματικὴ πανοπλία ! Μεγαλοπρεπέστατη κι' ἐπιβλητική ! Ὁ φίλος μου ἦταν κατενθουσιασμένος.

—Ἔχει καὶ βιβλιάριο γιὰ τὶς ὁδηγίες ! φώναξε παίρνοντας ἕνα ἔντυπο ποὺ ἦταν μέσα στὸ κιβώτιο.

Ὅλα τὰ ἐξηγοῦσε ἐκεῖνο τὸ βιβλιαράκι: πῶς μπαίνει ὁ δύτης μέσα στὸ σκάφαντρο, πῶς πρέπει κατόπιν νὰ τὸ κλείσουν καλὰ ἀπὸ παντοῦ γιὰ νὰ μὴν πάρῃ νερό, πῶς πρέπει νὰ μεταχειριστοῦν τὴν ἀραντλία γιὰ ν' ἀναπνέῃ κλπ. κλπ.

Ἐπὶ τέλους, ρώτησα ἐγώ:

—Καὶ ποιὸς θὰ μπῇ μέσα στὸ σκάφανδρο ;

Μπῆκε γιὰ γοῦστο ὁ Ζουρίτα, ἐκεῖ ποὺ βρισκόμαστε γιὰ λίγα λεπτά, κι' ἐγὼ τοῦ ἄστελνα ἀέρα μὲ τὴν ἀεραντλία. Ὅταν βγῆκε σὲ λίγο, μᾶς βεβαίωσε πὼς ἀνάντες θαυμάσια.

—Θέλεις λοιπὸν νὰ κατέβῃς ἐσύ ; τὸν ρώτησα.

—Ἐγώ ; ἔκανε ὁ Ζουρίτα. Καὶ τί σχέσι ἔχω ἐγὼ μὲ τὰ μαργαριτάρια ; Δὲν εἶνε δικά μου ! Κι' ἔπειτα μὴν ξεχνᾶτε πὼς εἶμαι κι' εὐγενής !

—Ἴσια-ἴσια λοιπόν, ἐσὺ πρέπει νὰ φορέσῃς τὴν πανοπλία ! πρότεινε ὁ Περὲζ προσπαθῶντας νὰ τὸν καταφέρῃ.

Ὁ Ζουρίτα ὅμως δὲν ἤθελε νὰ ἀκούσῃ τίποτε κι' ἄδικα ψάξαμε νὰ βροῦμε ἄλλη πολιτεία γιὰ νὰ βροῦμε ἕνα δύτη. Κανεὶς δὲν ἤθελε νὰ φορέσῃ τὸ σκάφαντρο. Οἱ περισσότεροι τὸ θεωροῦσαν γιὰ σύνεργο τοῦ διαβόλου. Τότε εἶπα ἐγώ.

Πρέπει νὰ βροῦμε ἕναν Ἰταλό.. Γιατὶ οἱ Ἰταλοὶ κάνουν ὅλες τὶς δουλειές, φτάνει νὰ πληρωθοῦν. Δὲν εἶνε βέβαια τόσο πολλοὶ στὰ μέρη μας ὅσοι στὴ Βραζιλία, ὡστόσο βρήκαμε ἕναν, ποὺ δέχθηκε νὰ φορέσῃ τὸ σκάφαντρο καὶ νὰ κατέβῃ στὸν βυθὸ τῆς θάλασσας, μὲ πληρωμὴ ὅμως δυὸ πιάστρα τὴ βουτιά.

— Θὰ προτιμοῦσα νὰ βουτοῦσα γυμνός, μᾶς ἔλεγε κάθε τόσο. Τὸ φοβᾶμαι αὐτὸ τὸ πρᾶγμα !

"Αν ὅμως βουτοῦσε γυμνός, σὲ τί θὰ χρησίμευε τὸ σκάφαντρο καὶ πῶς θὰ προφύλασσε ὁ πολιτισμὸς στὶς ἀποικίες μας ;

Ἐπὶ τέλους ὅμως δέχθηκε γιὰ τὴν πληρωμή.

Ἡ μέρα ποὺ θὰ βουτοῦσε ἦτανε μιὰ ἐπίσημη μέρα γιὰ μᾶς. Πήραμε ἕνα καΐκι καὶ βάλαμε μέσα τὴν ἀεραντλία, τὸν θώρακα κι' ὅλα τὰ χρειαζούμενα. Ὁ Ἰταλὸς φόρεσε τὸ σκάφανδρο κ' ἡ καρδιές μας ἄρχισαν νὰ χτυποῦν δυνατά. Ὅταν ὅμως ντύθηκε κι' ἔπαψε πειὰ νὰ ἀκούσῃ, ὁ Ἀριὰζ τοῦ φώναξε:

—Τί περιμένεις λοιπόν :

Ἐκεῖνος ἔκανε νοήματα πὼς δὲν ἄκουγε κι' ἔπειτα μᾶς ἔγνεψε νὰ τοῦ βγάλουμε τὴν περικεφαλαία. Τὴν ξεβιδώσοιμε καὶ μᾶς εἶπε:

—Θέλω σκάλα γιὰ νὰ κατεβῶ.

»Δὲν τὸ εἴχαμε σκεφθῆ αὐτό. Μὲ κείνη τὴ ζέστη ποὺ νὰ σκεφθῇ κανεὶς τίποτα ! Ἤμαστε μιὰ ὥρα μάνω στὸ καΐκι καὶ κουράστηκα νὰ σφουγγίζω τὸ πρόσωπό μου κάτω ἀπὸ τὴν δυπρέλλα μου. Στείλαμε καὶ φέραμε μιὰ σκάλα. Μὰ ὅταν τὴ ρίξαμε στὴ θάλασσα, εἴδαμε πῶς ἔπλεε στὴν ἐπιφάνεια. Δὲν εἴχαμε σκεφθῆ πὼς χρειαζόταν κάποιο βαρίδι γιὰ νὰ βουλιάξῃ ἡ σκάλα. Ποῦ νὰ σκεφθῇ κανεὶς μ' αὐτὴν τὴν κάψα ! Ὁ Ἰταλὸς ἀνασήκωσε τοὺς ὤμους του, πῆρε δυὸ πέτρες ἀπὸ τὴ σαβούρα τοῦ καϊκιοῦ, τὶς ἔδεσε στὴν κάτω ἄκρη τῆς σκάλας κι' ἔτσι τὴν κρέμασε πλάι στὸ καΐκι. Τὴ στιγμὴ ποὺ τοῦ ξαναδιώναμε τὴν περικεφαλαία, μᾶς εἶπε πάλι :

—Σᾶς βεβαιώνω, θὰ προτιμοῦσα νὰ βουτοῦσα γυμνός !

Φυσικὰ δὲν τὸν ἀκούσαμε καὶ κατέβηκε μὲ τὶς μολυβένιες σόλες του. Ἄρχισα νὰ τρομπάρω καὶ νὰ τοῦ στέλνω ἀέρα, ἐνῶ ὁ Ζουρίτα κι' ὁ Περὲζ κουβεντιάζαν. Μιλοῦσαν γιὰ τὶς ἐκλογὲς καὶ γιὰ τὸν στρατηγὸ Ἀλφόνσο Γκαρμπαΐ. Ἐγὼ δὲν τὸν χώνευα καθόλου αὐτὸ τὸ στρατηγό: μοῦ εἶχε ἀρνηθῆ μιὰ ἄδεια γιὰ ἐκμετάλλευσι καουτσοὺκ κ' ἔφτανε ν' ἀκούσω τ' ὄνομά του γιὰ νὰ μ' ἀνάψουν τὰ αἵματα...

Δὲν φαινότανε πειὰ ὁ ἥλιος, γιατὶ τὸν σκέπαζε ἕνας πυκνὸς ἀχνὸς κι' ὡστόσο ἡ ἀντανακλάσεις ποὺ ἐρχόντουσαν ἀπὸ τὴ θάλασσα μᾶς πονοῦσαν τὰ μάτια. Ἤμουν ἐρεθισμένος, ἐκνευρισμένος καὶ μαλακός, πὸ πάντων μαλακός, μουσκεμένος, σὰν σφουγγάρι. Εἶχα τὴν ἐντύπωσι πὼς τὸ μυαλό μου βρισκότανε κάπου πλάι μου, δεξιὰ ἢ ἀριστερά μου, ὄχι ὅμως μέσα στὸ κρανίο μου. Καὶ μοῦ ξαναῆρθε ἡ νοῦ κείνος ὁ στρατηγὸς Γκαριμπαΐ, ποὺ μὲ δέχθηκε κατνίζοντας τὸ ποῦρο του, χωρὶς νὰ μοῦ προσφέρῃ οὔτε μιὰ λεμονάδα — μιὰ λεμονάδα, τὸ πολιτιμότερο πρᾶγμα τοῦ κόσμου, ὅλη τὴν ἡδονὴ τῆς γῆς μέσα σ' ἕνα κρυστάλλινο ποτῆρι ! — Ἐκεῖνος ὁ Γκαριμπαΐ ἦταν ἕνα γουροῦνι. Τὰ λόγια αὐτὰ βγῆκαν ἄθελά μου ἀπὸ τὰ χείλη μου:

— Ὁ Γκαριμπαΐ εἶνε ἕνα γουροῦνι ! Γουροῦνι !...

—Ἂν τὸ ξανατῆς αὐτό, φώναξε ὁ Περέζ, σὲ ρίχνω μὲ μιὰ κλωτσιὰ στὴ θάλασσα. Ἄθεε ! Γυιὲ ἑκατὸ γονέων ! Τοκογλύφε !

Τὰ μάτια του γούρλωσαν, κι' ὁ ἰδρῶτας, καθὼς κυλοῦσε ἀπ' τὸ κορμί του, — ἀκοῦτε ; —σχημάτιζε στὰ πόδια του, ἐκεῖ ποὺ πατοῦσε, μιὰ βρώμικη ὑγρασία, ἕνα βοῦρκο ποὺ σιγότρεμε σὲ κάθε κίνηση τοῦ καϊκιοῦ. Τώρα καταλαβαίνετε τί ζέστη ἔκανε κείνη τὴ μέρα!

Ἐγὼ τοῦ ἀπάντησα πὼς ἡ μάνα του τὸν γέννησε μ' ἕνα λεπτὸ ἢ μ' ἕνα Νέγρο, δὲν θυμᾶμαι καὶ καλά, πὼς ἡ γιαγιά του ἦτανε γελάδα καὶ πὼς βρωμοῦσε ὁ ἴδιος σὰν τὸ μουρο ύ γα. Ὁ Ντιέγκο Ζουρίτα προσπάθησε νὰ μᾶς ἡσυχάσῃ, φέροντας τὴ συζήτησι γιὰ τὰ πολιτικά. Τότε μιλήσαμε καὶ μεῖς γιὰ τὶς ἐκλογὲς τῶν σιδηροδρόμων, τῶν μεταλλείων, τῶν λιμανιῶν καὶ γιὰ τὸν ἐξοπλισμὸ τοῦ πεζικοῦ. Ξαφνικὰ ὁ Ζουρίτα φώναξε:

—Κ' ἡ ἀντλία, ἡ ἀεροαντλία ! —Τί τρέχει μὲ τὴν ἀντλία; ρώτησα ἐγώ.

—Δὲν τρομπάριζες ὅλη αὐτὴ τὴν ὥρα ποὺ μιλοῦσες, ποὺ θριζόσαστε ;...

Τὸ εἶχα ξεχάσει ὁλωσδιόλου ! Τόση ἦταν ἡ ζέστη, ἡ τροπικὴ ζέστη τοῦ Τροπικοῦ. Κι' ὁ Περέζ, τὸ ἴδιο, ἀλαφιασμένος κι' αὐτός, εἶχε παρατήσει τὸ σκοινὶ γιὰ τὰ σινιάλα. Τὸ πῆρε ἀμέσως καὶ τὸ τράβηξε γιὰ νὰ πάρῃ εἰδήσεις ἀπὸ τὸν βουτηχτή. Μὰ δὲν μᾶς ἔδωσε καιμιὰ εἴδησι ποτέ του πειά !

—Ποτέ του ; Ἔπαθε τίποτα ; ρώτησε κάποιος ἀπὸ τὴν παρέα.

—Ἀλλοίμονο, σενόρ ! Τὸ σκοινὶ εἶχε μπλεχτῆ στὸ πόδι τῆς σκάλας, καὶ καθὼς δὲν ἔπαιρνε πειὰ ἀέρα ὁ δυστυχισμένος ὁ δύτης ἔσκαιτε, πάει. Τὸν ἔγλαιψε σὲ λίγο πεθαμένο. Καὶ ὅμως ἡ ἰδέα ἦτανε πολὺ σωστή, λαμπρή. Πῶς θέλετε ὅμως νὰ ἐφαρμόσῃ κανεὶς τέτοιες ἰδέες μὲ τέτοια ζέστη ;...

Χριστὸς γεννᾶται σήμερον ἐν Βηθλεὲμ τῇ πόλει....

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

ΠΡΟΣ ΧΑΡΙΝ ΣΑΣ, ΚΥΡΙΕΣ ΜΟΥ...

Η ΣΕΛΙΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

(Τὰ καλλυντικά, ἡ μόδα, τὸ σπίτι, ἡ κουζίνα, κλπ.)

Η ΜΟΔΑ

ΥΤΕΣ τὶς ἡμέρες, μὲ τὶς γιορτὲς κάθε γυναῖκα νέα, ἀλλὰ καὶ ἡλικιωμένη ἀκόμη, θέλει νὰ παρουσιάζεται καλοντυμένη, περιποιημένη στὴν ἐμφάνισί της, μὲ δυὸ λόγια εὐχάριστη. Πολλὲς νομίζουν ὅτι τὸ χρῆμα ἀρκεῖ γιὰ νὰ ἀποκτήσῃ μιὰ γυναῖκα ἀξιοζήλευτη ἐμφάνισι. Τὸ χρῆμα εἶνε βέβαια ἕνας μεγάλος παράγων, ἀλλὰ δὲν εἶνε τὸ πᾶν. Καὶ πολλὲς φορὲς δὲν χρησιμεύει σὲ τίποτε ἀπολύτως.

Ἔχω ἰδῆ πολλὲς νέες καὶ νόστιμες κυρίες ποὺ θὰ εἶχαν πολὺ χαριτωμένη ἐμφάνισι ἂν... δὲν εἶχαν χρήματα. Γιατὶ μὲ τὰ χρήματα ποὺ διαθέτουν ἀγοράζουν ἤ,τι πρωτοβγαίνει στὴ μόδα, ἐγκαινιάζουν τὶς πιὸ κτυπητὲς καὶ φιγουράτες γαρνιτοῦρες ποὺ μιὰ ἄλλη δὲν μπορεῖ νὰ τὶς φορέσῃ καὶ φορτώνονται μὲ διαμαντικὰ χωρὶς νὰ λογαριάζουν ἂν εἶνε κατάλληλη ἡ ὥρα ἢ ἀνάλογη ἡ τουαλέττα τους.

Οἱ κυριώτεροι παράγοντες γιὰ νὰ ἔχῃ μιὰ γυναῖκα εὐχάριστη ἐμφάνισι εἶνε ἡ τάξις, ἡ καθαριότης καὶ τὸ γοῦστο. Πρέπει, εἴτε στὸ σπίτι σας βρίσκεσθε, εἴτε σὲ συναναστροφὴ νὰ ἐπιμελῆσθε ἐξαιρετικὰ τὴν ἐμφάνισί σας. Μιὰ γυναῖκα ποὺ θέλει νὰ ἀρέσῃ, πρέπει πρῶτα ἀπ' ὅλα νὰ εἶνε ὡραία καὶ ταιριαστὰ μὲ τὸ φόρεμα καὶ τὸ παπούτσι, τεντωμένη καλὰ στὴ γάμπα καὶ ἰδίως στὴ φτέρνα. Ἡ μεταξωτὲς κάλτσες εἶνε πιὸ ἀκριβὲς βέβαια ἀπὸ τὶς βαμβακερές, ἀλλὰ ὅταν εἶνε σὲ καλὴ ποιότητα κρατοῦν πολὺ περισσότερο καὶ κάνουν πολὺ πιὸ ὡραῖο πόδι.

Τὸ παπούτσι πρέπει νὰ εἶνε γυαλισμένο, καὶ νὰ ἐφαρμόζῃ καλὰ στὸ πόδι. Τὰ στενὰ παπούτσια δείχνουν τὸ πόδι μικρὸ κι' ὡραῖο μόνο τὴν πρώτη ἢ τὴ δεύτερη μέρα. Ὑστερα χάνουν τὸ σχῆμα τους καὶ καταστρέφουν καὶ τὸ σχῆμα τοῦ ποδιοῦ.

"Αν τὰ οἰκονομικά σας μέσα εἶνε περιορισμένα, διαλέγετε τὸ δυνατὸν πιὸ ἁπλᾶ κατέλλα. Ἕνα σκέτο μπρεδάκι, ἕνα μικρὸ κλὸς εἶνε πάντοτε τῆς μόδας, ἐνῶ τὰ καπέλλα ποὺ λανσάρονται στὶς ἰσχὲς κάθε σαιζόν, ξεπέφτουν σχεδὸν ἀμέσως καὶ χρειάζονται μεταποίησι τὴν ἰδία ἐποχή. Φροντίζετε, ἔστε τὸ καπέλλο σας, τὰ παπούτσια σας καὶ τὰ γάντια σας νὰ συμφωνοῦν μεταξύ τους. Παπούτσια μαῦρα, καφὲ καπέλλο καὶ γάντια γκρί, ὅσο καινούργια καὶ ὡραῖα κι' ἂν εἶνε, δὲν μποροῦν ποτὲ νὰ ταιριάσουν μεταξύ τους. Ἐν ἀνάγκῃ, τὸ καπέλλο καὶ τὸ φόρεμα μπορεῖ νὰ εἶνε σὲ ἕνα χρῶμα, καὶ τὰ παπούτσια, ἡ τσάντα καὶ τὰ γάντια σὲ ἄλλο. "Αν ἔχετε ὅμως ὁμοιόχρωμα καπέλλο, γάντια, παπούτσια καὶ τσάντα, μπορεῖτε νὰ τὰ φορέσετε μὲ ὁποιδήποτε φόρεμα ἢ παλτὸ καὶ ἡ ἐμφάνισίς σας θὰ εἶνε ἄμεμπτη.

ΤΑ ΝΕΑ ΦΙΓΟΥΡΙΝΙΑ

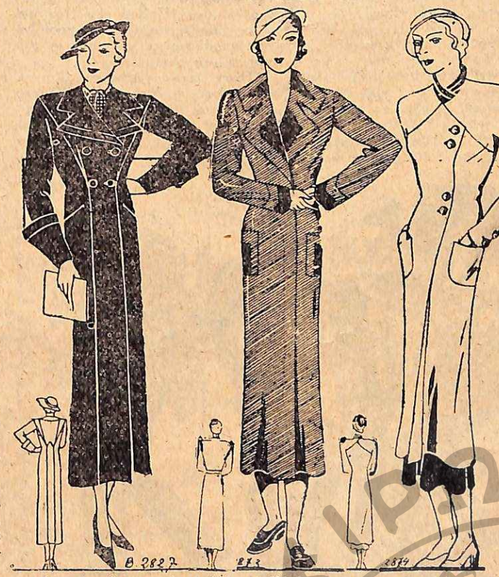

Τρία ὡραιότατα σπὸρ παλτά, κατάλληλα γιὰ τὸ πρωΐ, γιὰ τοὺς δρόμους καὶ γιὰ τὸ ταξεῖδι. 1) Παλτὸ σπόρ, ἐξαιρετικὰ κομψῆς γραμμῆς. Γίνεται ἀπὸ ραπίνα χρώματος μαρὶν καὶ σταυρώνει ἐμπρὸς μὲ τέσσερα κουμπιά. Χωρίζεται σὲ τέσσερα φύλλα, ποὺ στὴ μέση σενεύουν, κάνοντας τὸ παλτὸ ἐφαρμοστό. Δυὸ λοξὲς λουρίδες γαζιτὲς πλαταίνουν στοὺς ὤμους, σχηματίζοντας ἐπωμίδες. Τὰ μανικέτια καὶ τὸ κάτω μέρος τῶν ρεβέρ γαρνίρονται μὲ μιὰ ἴσια λουρίδα, βαμμένη κόντρα. — 2) Παλτὸ ἀπὸ βελοῦδο ντὲ λοῦδο μαρρόν. Μαρτεγκάλ ἀπὸ τὸ ἴδιο ὑφασμα. — 3) Παλτὸ ἀπὸ λαινάζ τρουά-κὰρ γκρί, ἐφαρμοστὸ στὴ μέση καὶ χωρὶς γιακά. Τὰ μανίκια σχηματίζουν νομίτη ἐμπρὸς καὶ πίσω. Κουμπιὰ κοκκάλινα. Τσέπες προσθετές.

Τουαλέττες ὡραῖες, κομψές, θαῦμα τεχνοτροπίας καὶ γούστου, προσδίδουσαι πραγματικὸν Παριζιανισμόν, μόνον ὁ

ΟΙΚΟΣ ΔΙΔΟΣ ΜΑΝΩΛΕΑ παρουσίασε ἐφέτος.
11 ΟΔΟΣ ΚΥΔΑΘΗΝΑΙΩΝ 11

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΛΟΝΗ ΣΑΣ ΤΟ ΒΑΨΙΜΟ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

Τὸ βάψιμο τοῦ προσώπου εἶνε ἀληθινὴ καλλιτεχνία. Σ' αὐτὸ δὲν ἐπιτρέπεται κανενὸς εἴδους ἐρασιτεχνισμός. Ὁ σκοπὸς τοῦ βαψίματος εἶνε νὰ τονίζουμε τὶς ὄμορφιὲς τοῦ προσώπου, ὅπου ὑπάρχουν, καὶ νὰ σκεπάζουμε τὰ ἐλαττώματά του.

Γιὰ νὰ βαφτῆτε, κυρία μου, πρέπει πρωτίστως νὰ ἔχετε ἀπολύτως καθαρὸ τὸ πρόσωπό σας, ἀπηλλαγμένο ἀπὸ κάθε ἴχνος προηγουμένου βαψίματος ἢ λιτωρῆς κρέμας. Τὸ δέρμα σας πρέπει νὰ εἶνε στεγνὸ καὶ φρέσκο.

Γιὰ ν' ἀρχίσετε, παίρνετε μὲ τὴν ἄκρη τῶν δαχτύλων λίγη κρέμα ἡμέρας καὶ τὴν ἁπλώνετε στὸ δέρμα σας. Θ' ἀποροφηθῇ ἀμέσως, ἀλλ' ἐν ἀνάγκῃ σκουπίζετε μ' ἕνα τσιγαρόχαρτο ἢ ξυλοβάμβακο.

Τώρα ἤρθε ἡ σειρὰ τοῦ ροὺζ. Πρὸς τὸ μέρος τῆς μύτης καὶ τῶν κροτάφων, τὸ ροὺζ πρέπει νὰ σβήνῃ. Ἡ ἀπόχρωσίς του πρέπει νὰ ταιριάζῃ μὲ τὸ χρῶμα τοῦ προσώπου: Πρὸς τὸ κιτρινωπὸ γιὰ τὶς μελαχροινὲς καὶ πρὸς τὸ μῶβ γιὰ τὶς ξανθές. "Οσο πιὸ ζωηρὰ βάφετε τὰ μάγουλά σας πρὸς τὸ μέρος τῆς μύτης, τόχο πιὸ αὐθύνατο θὰ φαίνεται τὸ πρόσωπό σας καὶ τανάπαλιν.

"Αν ἔχετε ὡραῖο μέτωπο καὶ θέλετε νὰ τὸ δείξετε, τότε τὸ βάψιμο στὰ μάγουλά σας πρέπει νὰ εἶνε πολὺ περιωρισμένο.

Τώρα ἐρχόμαστε στὴν πούδρα. Ἐδῶ δὲν πρέπει νὰ φανῆτε τσιγγούνα. Μουδιάζετε ἄφθονα τὸ πρόσωπό σας, τὸ λαιμό σας, τὸ ντεκόλτε σας. Τὸ πρόσωπό σας πρέπει νὰ τὸ πουδράσετε ὁλόκληρο ἀπὸ τὴ ρίζα τῶν μαλλιῶν ὣς τὰ αὐτιά, ὄχι μόνον τὴ μύτη καὶ τὸ σαγόνι.

Τὴν πούδρα ποὺ θὰ κολλήσῃ στὸ τσόνουρα καὶ στὰ φρύδια τὴν σκουπίζετε μ' ἕνα βουρτσάκι καὶ ἀπὸ πάνω βάζετε λίγη βαζελίνη. Ρίμελ χρησιμοποιεῖτε μόνο ἂν τὸ χρῶμα τῶν φρυδιῶν σας εἶνε πολὺ ἔντονο. Προσέχετε ὅμως, ἂν τὸ βάφετε, νὰ μὴν κολλοῦν οἱ τρίχες μεταξύ τους κι' οὔτε νὰ κρέμωνται στὶς ἄκρες κομματάκια ἀπ' τὴ βαφή. Ὁμορφαίνει ἐπίσης τὸ μάτι ἂν στὸ ἐπάνω βλέφαρο περάσετε μιὰ ἐλαφριὰ σκιά, μπλέ, καφετιὰ ἢ πράσινη.

Πολλοὶ διατείνονται ὅτι τὸ βαμμένα χεῖλη σὲ λίγο δὲν θὰ εἶνε πειὰ τῆς μόδας. Αὐτὴ ἡ προφητεία εἶνε κάπως ὑπερβολική. Ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι τὰ γυναικεῖα χεῖλη ἐδῶ καὶ ἀρκετὸν καιρὸ παύουν πειὰ νὰ παριστάνουν ἀμπασσαντὲς πληγές, ἀλλὰ ἀρέσουν περισσότερο, ὅταν ἔχουν μόλις μιὰ ἐλαφρὰ τριανταφυλλένια ἀπόχρωσι ποὺ τὰ κάνει νὰ μοιάζουν σὰν δροσερὰ μπουμπούκια.

Η Δὶς ΛΙΑΝΑ

Η ΦΑΡΣΕΣ ΜΙΑΣ ΕΞΩΦΡΕΝΙΚΗΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΔΟΣ

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ ΔΙΑΜΑΝΤΙΩΝ

ΥΤΗ ἡ ἱστορία ποὺ θὰ διαβάσετε τ ε παρακά τ ω, εἶνε ἡ τελευταία «τρέλλα» τῆς Ντόροθυ Πάρκερ, μᾶς ἐξωφρενικ ῆ ς Ἀμερικανίδος, πασίγνωστης στὸν Νέον Κόσμο γιὰ τοὺς ὥμορφους στίχους της, γιὰ τὰ συνταρακτικὰ ἄρθρα της στὶς ἐφημερίδες καὶ γιὰ τὶς ἐπαναστατικὲς περιπέτειές της. Ἡ Ντόροθυ Πάρκερ εἶνε, ὅπως τὴ λένε «Ἀμερικανίδα 100 ο/ο» καὶ εἶνε περιζήτητη στὴν ἀριστοκρατικὴ κοινωνία τῆς Νέας Ὑόρκης, τῆς Οὐάσιγκτων ἢ τοῦ Σικάγου, γιατὶ ξέρει νὰ σκαρώνη πρωτότυπες καὶ ἐκκεντρικὲς φράσες ποὺ ἀναστατώνουν τὸν «καλὸ κόσμο» καὶ παραμένουν ἀξέχαστες.

Ἡ τελευταία λοιπὸν φάρσα τῆς Ντόροθυ Πάρκερ εἶνε ἡ ἀκόλουθη. Ἐδῶ καὶ λίγον καιρό, οἱ βαθύπλουτοι «ἀρχισιδηρουργοὶ» τοῦ Ντέβερ τῆς πολιτείας τοῦ Κολοράδο, κατάλαβαν μιὰ μέρα, ὅτι παρ' ὅλα τὰ δολλάριά τους καὶ τ' ἀπέραντα σιδηρουργεῖα τους, πέθαιναν κυριολεκτικὰ ἀπὸ τὴν πλήξι.

—Τί θὰ λέγατε ἂν φέρναμε τὴ Ντόροθυ Πάρκερ, ἀπὸ τὴ Νέα Ὑόρκη ; πρότεινε τότε κάποιος ἀπὸ αὐτούς.

—Αὐτὴ εἶνε μιὰ ἔξοχη ἰδέα ! φώναξαν οἱ ἄλλοι ὁλόχαροι.

Κι' ἀμέσως δυὸ-τρεῖς ἀπὸ αὐτοὺς πῆραν τὸ ἀεροπλάνο τῆς γραμμῆς καὶ κατέβηκαν στὴ Νέα Ὑόρκη γιὰ νὰ συναντήσουν τὴν περίφημη Ἀμερικανίδα καὶ νὰ τὴν προσκαλέσουν στὶς μυθικὲς κατοικίες τους, στὸ Ντέβερ. Ἡ Ντόροθυ Πάρκερ, στὴν ἀρχή, δίστασε νὰ δεχθῆ τὴν πρόσκλησί τους. Ὅταν ὅμως εἶδε ὅτι αὐτοὶ οἱ θαυμασταί της τὴν περίμεναν σὰν νὰ ἦταν ἡ μοναδικὴ ἰσωτηρία τους, παράτησε μιὰ μέρα τὰ εὐθύμια κέντρα τοῦ Μπροντγουαὴ καὶ τὰ γραφεῖα τῶν μεγάλων ἐφημερίδων καὶ παρουσιάστηκε, ἕνα ὡραῖο πρωί, στὸ Ντέβερ, μπροστὰ στοὺς κατάπληκτους θαυμαστάς της.

Μὰ ὕστερ' ἀπὸ τὰ πρῶτα τσάγια καὶ τοὺς πρώτους χορούς, ἡ Ντόροθυ Πάρκερ ἄρχισε κι' αὐτὴ νὰ πλήττη.

—Ὅλοι οἱ σνὸμπ ἐδῶ πέρα χασμουριόνται ἀπὸ τὸ πρωΐ ὣς τὸ βράδυ ! συλλογίστηκε. Πρέπει νὰ τοὺς ξυπνήσω ! Μὰ μὲ ποιὸ τρόπο;

Ἡ «Ἀμερικανίδα 100 ο/ο» δὲν πολυσκοτίστηκε. Ἡ φαντασία της ἦταν ἐκπληκτική καὶ ἡ ἐμπνεύσεις της πάντα πρωτότυπες. Κι' ἔτσι δὲν ἄργησε νὰ σκαριστῆ μιὰ φράσα ποὺ θὰ ἔσκαγε σὰν μπόμπα ὕστερα ἀπὸ λίγες μέρες στὸ κοιμισμένο Ντέβερ.

Τὴν ἄλλη μέρα, ἡ Ντόροθυ Πάρκερ μπῆκε σὰν σίφουνας στὰ γραφεῖα τῆς μεγαλείτερης καθημερινῆς ἐφημερίδος τοῦ Ντέβερ:

—Μπάτς !... φώναξε στοὺς συντάκτες. Εἶσαστε δημοσιογράφοι, ἄρα ξέρετε ὅλους τοὺς γκάγκστερ τῆς πόλεως. Ἐμπρὸς λοιπόν ! Πέστε μου ἀμέσως, ποιὸς εἶνε ὁ πιὸ τρομερὸς ἀπ' ὅλους ;

Ὁ ἀρχισυντάκτης, κατενθουσιασμένος ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψη τῆς ἀδιάσημου Ντόροθυ Πάρκερ» ἔσπευσε ἀμέσως νὰ τὴν πληροφορήση:

—Ἔχουμε ἕνα σωρὸ γκάγκστερ στὸ Ντέβερ... Ποιὸν νὰ ξεχωρίσῃ κανεὶς ;... Ὅλοι τους εἶνε ἀπαίσιοι ! Μὰ θὰ μποροῦσα νὰ σᾶς βεβαιώσω ὅτι ὁ Μίκυ Μόργκον εἶνε ὁ «ἄσσος» τῶν χαρτοκλεφτῶν, ὁ Τζὼρτζ Μπόττονς ὁ «ἄσσος» τῶν λαθρεμπόρων κι' ὁ Τζόμπι Ἀριέλλο ὁ «ἄσσος» τῶν ἐκβιαστῶν τοῦ «ράκετερς»...

—Ὢλ ράϊτ ! ἔκανε ἡ Ντόροθυ. Εὐχαριστῶ γιὰ τὶς πληροφορίες. Καὶ τώρα, ἂν μάθετε σὲ λίγο κάποια συνταρακτικὴ εἴδησι, μὴν τρομάξετε... Ἐγὼ εἶμαι ἐδῶ !

Κ' ἡ Ντόροθυ Πάρκερ ἔφυγε ἀπὸ τὰ γραφεῖα τῆς ἐφημερίδος καὶ τὸ ἴδιο βράδυ πῆγε στὰ ὕπαπτα κέντρα τοῦ ὑποκόσμου, μαζὶ μὲ τὸν καλύτερο ντέτεκτιβ τοῦ Ντέβερ, τὸν Μπόμπυ Σῖμονς.

Ἐκεῖ πέρα ἡ ἐκκεντρικὴ Ἀμερικανίδα ἔκανε μερικὲς παράξενες γνωριμίες ποὺ τὴν ἐνθουσίασαν.

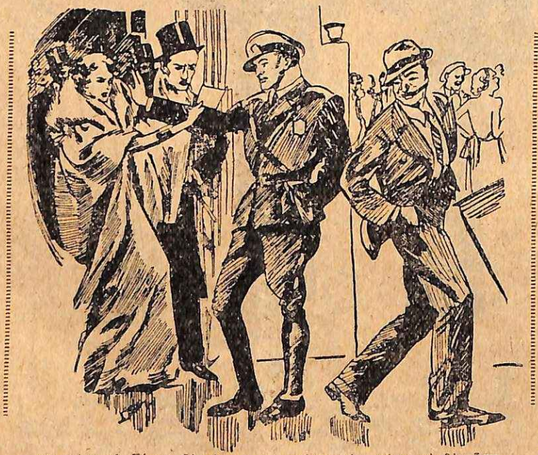

Ὁ ντέτεκτιβ Σίμονς δὲν ἄφηνε νὰ περάσουν ἡ κυρίες ποὺ δὲν ἦσαν φορτωμένες διαμαντικά...

Ἔπειτα γύρισε μόνη της στὸ μέγαρο τοῦ «βασιλέως τοῦ σιδήρου» Τζὼν Ἔρκμαν ποὺ τὴν φιλοξενοῦσε καὶ τοῦ πρότεινε νὰ διοργανώσῃ ἕνα μεγάλο χορό.

—Μεθαύριο ἔρχονται ἀπὸ τὴ Νέα Ὑόρκη τρεῖς φίλοι μου... τοῦ ἐξήγησε. Εἶνε οἱ πιὸ εὔθυμοι κ' οἱ πιὸ διασκεδαστικοὶ ἄνθρωποι τοῦ κόσμου. Σᾶς ὑπόσχομαι νὰ ξεκαρδιστῆτε ἀπὸ τὰ γέλια μὲ τὶς φράσεις τους. Μὰ πρέπει νὰ τοὺς κάνουμε μιὰ μεγαλοπρεπῆ ὑποδοχή. Τί θὰ λέγατε ἂν διοργανώναμε ἕνα μεγάλο χορὸ τῶν διαμαντιῶν». Ἡ κυρίες ποὺ θὰ ἔρθουν σ' αὐτὸν τὸ χορό, θὰ πρέπη νὰ φοροῦν ὅλα τὰ διαμαντικά τους. Ἡ πιὸ ὥμορφη κ' ἡ πιὸ φορτωμένη ἀπὸ διαμάντια θ' ἀνακηρυχθῆ φυσικὰ «βασίλισσα»... Ὅσο τώρα γιὰ τὴν εὐθυμία, γιὰ τὸ κέφι τοῦ χοροῦ, αὐτὸ τὸ ἀναλαμβάνω ἐγώ !...

Ὁ Τζὸν Ἔρκμαν βρῆκε ὑπέροχη αὐτὴ τὴν ἔμπνευσι τῆς Ντόροθυ Πάρκερ κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη μέρα ἀμέσως ἄρχισε νὰ ἑτοιμάζη τὸ μέγαρό του γιὰ τὸν χορὸ καὶ νὰ στέλνη ἕνα σωρὸ προσκλήσεις στοὺς βαθύπλουτους ἀριστοκράτες τοῦ Ντέβερ...

* * *

Οἱ φίλοι τῆς Ντόροθυ Πάρκερ ἔφτασαν ἀπὸ τὴ Νέα Ὑόρκη ἀριθμῶς τὰ μεσάνυχτα. Ὁ ντὲτεκτὶβ Μπὸμπ Σῖμονς στεκόταν στὴν εἴσοδο τῆς αἰθούσης τοῦ χοροῦ καὶ δὲν ἄφηνε νὰ περάσουν ἡ κυρίες ποὺ δὲν ἦσαν κατάφορτες ἀπὸ διαμάντια, γιατὶ πολλὲς ἀριστοκράτισσες τοῦ Ντέβερ θέλησαν νὰ ἐπιδείξουν ἐκεῖνο τὸ βράδυ μονάχα τὴν ὥμορφιά τους κι' ὄχι καὶ τὸν πλοῦτο τους. Ἡ Ντόροθυ Πάρκερ, τέλος παρακολουθοῦσε τὸ χορὸ μὲ ἕνα παράξενο κι' αἰνιγματικὸ χαμόγελο στὰ χείλη...

Ὅταν λοιπὸν ἔφτασαν ὅλοι οἱ καλεσμένοι, ἡ Ντόροθυ Πάρκερ πῆγε κοντὰ στὸν ντέτεκτιβ Μπὸμπ Σῖμονς κι' ἄρχισε νὰ γελᾶη καὶ νὰ ἀστειεύεται μαζύ του. Κι' ἄξαφνα τοῦ ψιθύρισε :

—Μοῦ ἀρέσετε, Σίμονς... Θὰ ἤθελα νὰ ξεχαστῶ μαζύ σας σὲ μιὰ ἐρωτικὴ περιπέτεια. Μὰ προηγουμένως θέλω νὰ δείξω σ' ὅλους τὸ νέο «δῦμα» μου, τὴν πιὸ ὥμορφη κατάκτησι τῆς ζωῆς μου... Ἐλᾶτε ! Δῶστε μου τὶς χειροπέδες σας... Ἔτσι ! Καὶ τώρα ἀφῆστε με νὰ σᾶς τὶς περάσω στὰ χέρια...

Ὁ Μπὸμπ Σῖμονς εἶχε ἀκούσει νὰ γίνεται λόγος γιὰ τὶς ἐκκεντρικὲς φάρσες τῆς Ντόροθυ καὶ γι' αὐτὸ τὴν ἄφηνε νὰ τοῦ περάση τὶς χειροπέδες, βέβαιος ὅτι θὰ ξεκαρδιζόταν ὡστὰ γέλια. Καὶ πράγματι, ἡ Ντόροθυ Πάρκερ, ὅταν τελείωσε μιὰ τρελλὴ ρουμπα ἀνέβηκε στὸν ἀρο σ' ἕνα τραπέζι καὶ φώναξε δυνατὰ σ' ὅλους τοὺς βαθύπλουτους ἀριστοκράτες τοῦ Ντέβερ, ποὺ περίμεναν ἀνυπόμονα τὴν «ἔκπληξί» τους :

— Κυρίες καὶ κύριοι !... Σᾶς παρουσιάζω τὸ θῦμα μου, τὸν Μπὸμπ Σῖμονς... Καθὼς βλέπετε, τοῦ ἔχω περάσει τὶς χειροπέδες, γιατὶ ἄρχισε νὰ γίνεται ἐπικίνδυνος... Ἔπειτα, εἶνε τόσο ἀφελής, ὥστε μποροῦσε νὰ μᾶς χαλάσῃ τὴν ὥμορφη ἔκπληξι ποὺ σᾶς ἑτοίμασα...

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἀκούστηκαν ὑγρὴ γέλια σὲ τρία σημεῖα τῆς αἰθούσης τοῦ χοροῦ. Οἱ καλεσμένοι τοῦ Ἔρκμαν γύρισαν τὸ κεφάλι, σκανδαλισμένοι κ' εἶδαν στὶς τρεῖς εἰσόδους τῆς αἰθούσης νὰ στέκωνται οἱ φίλοι τῆς Ντόροθυ (ποὺ εἶχαν ἔρθει ἀπ' τὴ Νέα Ὑόρκη), κρατῶντας ἕνα πιστόλι στὸ χέρι.

—Κυρίες καὶ κύριοι... ξαναρώτησε ἡ τρελλὴ Ἀμερικανίδα. Σᾶς παρουσιάζω τώρα τοὺς φίλους μου. Ἐκεῖνος ἐκεῖ ἀριστερά, εἶνε ὁ Τζόμπι Ἀριέλλο, ὁ «Ἄσσος» τῶν ἐκβιαστῶν !... Ὁ ἄλλος δεξιὰ εἶνε ὁ Μίκυ Μόργκον ὁ «Ἄσσος» τῶν χαρτοκλεφτῶν κι' ἐκεῖνος ἐκεῖ στὸ βάθος τῆς αἰθούσης εἶνε Τζὼρτζ Μπόττονς, ὁ «Ἄσσος» τῶν λαθρεμπόρων !...

Οἱ ἀριστοκράτες τοῦ Ντέβερ κιττάχτηκαν μιὰ στιγμὴ ἰσοπεμένοι κ' ὕστερα ξεκαρδίστηκαν στὰ γέλια.

—Μπράβο, Ντόροθυ ! φώναξαν στὴν Πάρκερ. Ἔξυπνη ἡ φάρσα σου ! Εἶσαι σωστὴ διαολογυναῖκα !...

Μὰ μόλις ἔκαναν νὰ κινηθοῦν γιὰ νὰ ξαναρχίσουν τὸ χορό, βραχνὲς φωνὲς τοὺς κάρφωσαν στὴ θέσι τους.

—Ψηλὰ τὰ χέρια ! φώναξαν οἱ φίλοι τῆς Ντόροθυ Πάρκερ. Ἐμπρός ! Ὅλες ἡ κυρίες νὰ περάσουν καὶ ν' ἀφήσουν πάνω στὸ τραπέζι αὐτὸ ποὺ εἶνε μπροστὰ στὴ Ντόροθυ Πάρκερ, τὰ διαμάντια τους !... Καὶ προσοχή, ἔ; Ὁ πρῶτος ποὺ θὰ θελήσῃ νὰ κάνῃ τὸν ἔξυπνο θὰ σωριαστῆ καταγῆς μὲ μιὰ σφαῖρα στὴν καρδιά !...

Οἱ πρασκαλεσμένοι τοῦ Ἔρκμαν πάγωσαν ἀπὸ τὴ φρίκη τους. Ὁ Μπὸμπ Σῖμονς μούγκριζε ἀπὸ τὴ λύσσα του. Μὰ τί μποροῦσε νὰ κάνῃ ; Στὰ χέρια εἶχε τὶς χειροπέδες του !

Ἡ ἀριστοκράτισσες τοῦ Ντέβερ πέρασαν τόπε κατάχλομες μπροστὰ ἀπὸ τὸ τραπέζι τῆς Ντόροθυ Πάρκερ κι' ἄφησαν ὅλα τὰ διαμαντικά τους. Ὕστερα ξαναγύρισαν τρέμοντας στὴ θέσι τους. Σὲ λίγο λοιπὸν μπροστὰ στὴν ἐκκεντρικὴ Ἀμερικανίδα εἶχαν σωριαστῆ διαμαντικὰ ἀξίας 75 ἑκατομ. δολλαρίων !...

Ἡ Ντόροθυ Πάρκερ τὰ ἔχωσε μέσα σὲ μιὰ μεγάλη τσάντα καὶ προστατευομένη ἀπὸ τοὺς τρεῖς γκάγκστερ ἔγινε ἄφαντη (μαζὺ τους) ἀπὸ τὸ μέγαρο τοῦ Ἔρκμαν.

Τὴν ἄλλη μέρα, τὸ Ντέβερ ἦταν ἀνάστατο. Μὰ φαντάζεται κανεὶς τὴν κατάπληξι τῶν ἀριστοκρατῶν του, ὅταν τὸ βράδυ ἐλάβαν τὸ ἑξῆς τηλεγράφημα ἀπὸ τὴν ἐκκεντρικὴ Πάρκερ:

«Ζητῆστε τὰ διαμαντικά σας ἀπὸ τὸν διευθυντὴ τῆς Ἀστυνομίας τῆς Νέας Ὑόρκης. Ὑποθέτω ὅτι μείνατε εὐχαριστημένη ἀπὸ τὴ φάρσα μου. Ντόροθυ Πάρκερ».

Ἡ περιπέτεια αὐτὴ τῶν βαθυπλούτων τοῦ Ντέβερ σχολιάζεται ἀκόμα ἀπ' ὅλες τὶς ἀμερικανικὲς ἐφημερίδες.

Σαλπιγκτὴ Σελὶς

ΤΑΞΕΠΙΚΑΙΡΑ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗ ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ

(Πρὸς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους)

Χριστουγεννιάτικος σᾶς ἔρχομαι (μπροστὰ σας
μὲ ὄρεξι γιὰ νὰ σᾶς προσφωνήσω
μὰ πρὶν ἀκόμη τίποτε ἀρχίσω
τὰ κάτινα κυττάζω πρόσωπά σας.

Μὲ κάψιμο καὶ φόβο μὲ τηράτε
καὶ τὴν κοιλιά σας ὅλοι, θέλπω, (σκάνετε
κι' ἀλήθεια μὲ τὸ δίκηο σας τὰ (χάνετε
γιατὶ δὲν ἔχετε κακόμοιροι, νὰ (φᾶτε.

Ἀλλ' ὅμως, ἐν τιμῇ, σᾶς βεβαι- (ώνω
"Αν κάνετε ὀλίγη ὑπομονή, (λιά σας
φ' ἀρχίσω προσεχῶς νὰ σᾶς μπου- (κώνω
μὲ φασιανοὺς καὶ γάλακτος ἀγνί,

Ζήτω λοιπὸν τὸ Κουβέρνο, ἀνακρά- (ξετε
καὶ σφίξετε ὅσο μπορεῖτε τὴν κοι- (λιά σας
Κι' ἐὰν στὸ μεταξὺ πειὰ τὰ τι- (νάξετε !...
"Ε, τότε πειά, τί φταίω ἐγώ, ἄ- (στε καλιὰ σας!...

ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

Τὸ κόψιμο ἀρχίζει νὰ παίρνῃ καὶ (νὰ δίνη
ἐδῶ στὴ Ρωμηοσύνη
κι' ἀστυφιλάκων πλήθη γυρνοῦν ὅ- (λο φωτιὰ
νὰ πιάσουνε ἐκείνους ποὺ κόβουν (τὰ χαρτιά.

Παντοῦ τοῦ τέρτσο-τίρο ἐστήθη (τὸ τραπέζι,
ἀλλὰ κι' ὁ ἀστυφύλαξ τοὺς κυνη- (γᾶ μὲ φόρα,
χιλιάδες χαρτοπαίκτας (ὡς τώρα,
κι' ἐνῶ τὰ κόβουν ὅλοι μόνον οὐ- (τὸς δέν... παίζει!...

Γ. ΣΟΥΡΗΣ

ΤΗΣ ΣΤΙΓΜΗΣ

Τ' ΑΛΑΤΙΣΜΕΝΑ ΚΑΙ Τ' ΑΝΑΛΑΤΑ

Στὴ Στρατῶνα.

Ὁ λοχαγὸς (πρὸς ἕνα νεοσύλλεκτο). — Ἂς ὑποθέσωμε, ὅτι, ἐνῶ εἶσαι φρουρὸς στὴν Πυριτιδαποθήκη, πέφτει κεραυνός. Τί θὰ κάνῃς :

Ὁ στρατιώτης. — Θά... τιναχτῶ στὸν ἀέρα, κ. λοχαγέ !...

* * *

Στὸ δικαστήριο.

—Ποῦ γεννηθήκατε, μάρτυς;

—Στὸ κρεββάτι μου, κ. Πρόεδρε !...

* * *

Πρωτοχρονιάτικο.

—Τί δῶρο θὰ κάνῃς στὴ δούλα σου ;

—Θὰ τῆς δώσω ἕνα ζευγάρι παπούτσια... στὸ χέρι !...

* * *

Πένθη.

Ὁ ἕνας. — Βλέπω πένθος στὸ καπέλλο σας. Μοῦ ἐπιτρέπετε νὰ ρωτήσω γιὰ ποιὸν πενθεῖτε ;

Ὁ ἄλλος (ἀφοῦ ἔβγαλε τὸ καπέλλο του καὶ τράβηξε τὸ πένθος). — Νά... γι' αὐτὴν τὴν τύπα ποὺ τοῦ ἄνοιξε κάποιος ἀπρόσεκτος μὲ τὸ τσιγάρο του !...

* * *

Συνηθισμένα πράγματα.

Ἡ οἰκοδέσποινα. — Ὁσάκις τραγουδῶ, πάντα μὲ πιάνει μελαγχολία !...

Ὁ ἐπισκέπτης. — Περίεργο !... Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ μὲ τοὺς ἄλλους !...

* * *

Σφάλμα !..

Ἡ μητέρα (στὴν κόρη της). —Τώρα εἶσαι τριάντα χρόνων. Στὴν ἡλικία σου ἐγὼ ἤμουν δέκα χρόνια παντρεμένη.

Ἡ κόρη. — Αὐτὸ ἦταν τὸ σφάλμα σου, μαμά. Ἂν παντρευόσουν δέκα χρόνια ἀργότερα... ἐγὼ θἄμουν τώρα μόνο ἑξοκοι χρόνων!..

* * *

Στὸ ξενοδοχεῖο.

Ὁ πελάτης. — Μὰ, παιδί μου, ἐσὺ ἔχωσες μέσα στὴ σοῦπα τὸ δάχτυλό σου.

Τὸ γκαρσόνι. — Ἔννοια σας, κύριε... ἡ σοῦπα δὲν εἶνε καὶ τόσο ζεστή !

* * *

Κατόρθωμα.

—Τέλος πάντων ἐλλήρωσα ὅλους τοὺς δανειστάς μου.

—Μπᾶ ! Καὶ πῶς τὸ κατώρθωσες ;

—Μά... δανείστηκα !...

* * *

Ὁ συγγραφεὺς (μετὰ τὴν πρεμιέρα τοῦ ἔργου του). — Ἤταν πολὺ λίγος κόσμος στὴν πρεμιέρα τοῦ ἔργου μου. Ἀλλά...ἐσφύριζαν τόσο πολύ, ὥστε ἐνόμιζε κανείς... ὅτι ἦταν γεμάτο τὸ θέατρο!..

* * *

Σιγὰ-σιγά.

—Ὁ καπνὸς εἶνε ἕνα δηλητήριο ποὺ ὁδηγεῖ στὸν θάνατο, σιγὰ-σιγά.

— Βέβαια! Πολὺ σιγὰ ὅμως..Ὁ παπποῦς μου, ὁ ὁποῖος ἐκάπνιζε σὰν ἀτμομηχανή, ἔκανε 85 χρόνια νὰ πεθάνη !...

* * *

Ἀθῶος τοῦ ἐγκλήματος.

Κάποιος γιατρὸς πρεστάτει μαζὺ μὲ τὸν φίλο του. Ἄξαφνα προβάλλει μιὰ νεκροφόρος. Ὁ φίλος τοῦ γιατροῦ τὸν βλέπει καὶ χαμογελάει. Τότε ὁ γιατρὸς τοῦ λέει μὲ ἤρεμο τόνο:

—Ὄχι... Δέν... τὸν ἐσκότωσα ἐγώ !...

* * *

Στὸ ξενοδοχεῖο τοῦ χωριοῦ.

Ὁ πελάτης. — Παιδί μου, φέρε μου ἕνα ξυλαράκι γιὰ τὰ δόντια.

Τὸ γκαρσόνι. — Περιμένετε, κύριε, μιὰ στιγμή, γιατὶ... δὲν εἶνε ἐλεύθερο !

* * *

Ἡ μητέρα. — Ὁμολόγησες στὸ μηνιστῆρα σου ὅτι τὰ δόντια σου εἶνε ψεύτικα ;

Ἡ κόρη. — Ναί, ἀλλ' εἶνε τρομερό !.., Ὅταν τοῦ ὁμολογῶ κάτι τότε μοῦ ὁμολογεῖ κι' αὐτὸς κι' ἀπὸ ἕνα χρέος του. Ὣς τώρα μοῦ ἔχει ὁμολογήσει 18 διάφορα χρέη !...

* * *

Εὐκαιρία.

Ὁ παληατζῆς (μπαίνοντας λαχανιασμένος στὸ δωμάτιο τοῦ φοιτητοῦ). — Κύριε φοιτητά, ἔρχεται ὁ δικαστικὸς κλητῆρας νὰ σᾶς κάνῃ κατάσχεση. Μήπως ἔχετε τίποτε γιὰ πούλημα ;

* * *

Ἐν τάξει.

—Ἀκοῦστε με, κύριε, ποὺ σᾶς λέω. Ἡ ὀμπρέλλα τὴν ὁποία κρατᾶτε εἶνε δική μου !

—Δὲν ἀμφιβάλλω διόλου, κύριε. Τὴν ἀγόρασα ἀπὸ ἕνα ἐνεχυροδανειστήριο.

* * *

Συνηθισμένα πράγματα.

—Ἡ γυναῖκα μου ἔχει τόσο πυκνὰ καὶ μακρυὰ μαλλιά, ὥστε, ὅταν τῆς λύνονται, κάθεται πάνω τους.

—Μὰ κ' ἡ γυναῖκα μου κάθεται πάνω στὰ μαλλιά της... ὅταν τὰ ξεχάση, καμμιὰ φορά, πάνω σὲ καμμιὰ καρέκλα !

* * *

Ἴσως...

—Γιατὶ ζητᾶς νὰ σοῦ δανείσω ἑκατὸ δραχές ; Μὲ νομίζεις γιὰ τόσο βλάκα ;

—Ὄχι ἀλλὰ... μπορεῖ καὶ νὰ γελιέμαι !...

* * *

Ἔξυπνο κορίτσι.

—Καὶ τί θέλεις νὰ σοῦ χαρίσω τὰ Χριστούγεννα, μικρούλα μου;

—Μιὰ κουκλα, θεῖε.

—Καὶ πῶς τὴν θέλεις ;

—Δίφυλη, θεῖε !

* * *

Φύδην - Μίγδην.

Ὁ ἀφηρημένος καθηγητής. — Καὶ τί κάνει ἡ σύζυγός σας ;

Ὁ ἐπισκέπτης. — Μὰ δὲν εἶμαι παντρεμένος, κ. καθηγητά.

—Ἄ! ἔτσι ; Ὥστε ἡ γυναῖκα σας εἶνε ἀκόμα ἀνύπαντρη ;

* * *

Ἀπλούστατον.

Ὁ ποιητὴς (περήφανος). Καὶ ὅμως, κύριοι, ἡ τραγωδία μου δὲν σφυρίχτηκε, ὅπως εἴχατε προφητεύσει.

Ὁ κριτικός. — Ναί, πλὴν θεία. Γιατὶ δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ σφυρίξῃ κανεὶς... ἐνῶ χασμουριέται !

Η ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΑ ΜΑΣ

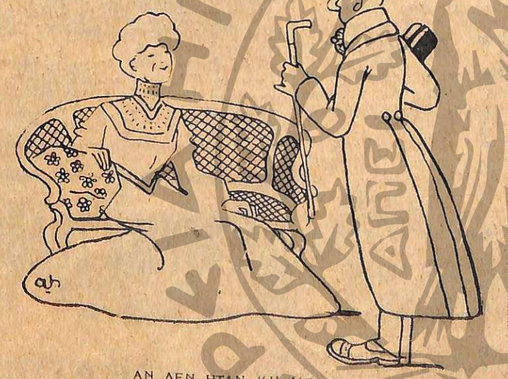

ΑΝ ΔΕΝ ΗΤΑΝ ΚΙ' ΑΥΤΟΣ....

Η ΣΥΖΥΓΟΣ.—Ἂν ἤξερα πὼς θὰ μ' ἄφηνες τόσο συχνὰ μονάχη δὲν θὰ σὲ παντρευόμουνα !....

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ (ποὺ ἑτοιμάζεται νὰ τὸ στρίψῃ). — Μά, παιδί μου, ἂν δὲν μὲ παντρεύσουν, θὰ ἔμενες κυριολεκτικῶς ὁλομόναχη στὸν κόσμο !...

ΟΤΑΝ ΤΟ ΠΑΘΟΣ ΤΥΦΛΩΝΕΙ...

(Συνέχεια ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2350 σελίδος)

σεῖς. Περνᾶς τὶς νύχτες ἔξω !... "Οχι πὼς παραπονοῦμαι γι' αὐτό ! Ἀλλὰ ἔβγαλα τὸ συμπέρασμα πὼς ὑπάρχει κάποια γυναίκα στὴ μέση. Λοιπόν.... ὄχι, μὴν ἀρνεῖσαι... λοιπόν, μιὰ ποὺ ὁπωσδήποτε πράκειται νὰ φύγουμε ἀποδῶ... ἂς χωρίσουμε μιὰ καὶ καλή....

—Μιλᾶς σοβαρά ;

—Βέβαια ! Δὲν ἀντέχω πειὰ σ' αὐτὴ τὴ ζωή. Κουράστηκα !...

—Ἀπὸ μένα ;

—Ναί, Ρίτσαρντ. "Ας μὴ σοῦ φαίνεται περίεργο ! Θὰ χωρίσουμε ἤσυχα. Μπορεῖς νὰ πάρῃς τὴ γυναῖκα ποὺ ἀγαπᾶς. Θὰ πάρω ἐγὼ τὸ παιδί μας. Ἔχω τὸ εἰσόδημά μου.

—Καὶ νομίζεις πὼς θὰ ζήσῃς εὐτυχισμένη χωρὶς ἐμένα ; ρώτησε ὁ Ρίτσαρντ μ' ἀπορία.

—Πιὸ εὐτυχισμένη ἀπ' ὅ,τι ἔζησα τὸν τελευταῖο αὐτὸ χρόνο !...

Τὰ πιὸ ἀντίθετα συναισθήματα πάλευαν στὴν καρδιὰ τοῦ Ρίτσαρντ. Συλλογιζόταν μὲ ζήλεια πὼς ὁ Χάρντκασλ θἄταν πρόθυμος νὰ τὸν ἀντικαταστήσῃ ! Συγχρόνως σκεπτόταν τὴν Γκὸλντ κι' ἀθελά του τὴν παρέβαλλε μὲ τὴν Μώντ... Θὰ μποροῦσε τάχα νὰ ζήσῃ τὴν ἄταχτη, τρελλὴ ζωή, τοῦ κύκλου τῆς Γκόλντ; Ἔπειτα, τὸ κορυτσάκι του ; Τ' ἀγαποῦσε... Πῶς θὰ τὸ χωριζόταν ; Διστακτικὰ ρώτησε :

—Ἐννοεῖς λοιπὸν νὰ ζητήσῃς τὸ διαζύγιο ;

—Φυσικά !... Καληνύχτα ! πρόσθεσε ἡ Μὼντ μὲ ψυχρὸ ὕφος, καὶ ἀπομακρύνθηκε.

Μισὴ ὥρα κατόπιν, ὁ Ρίτσαρντ φόρεσε τὸ παλτό του καὶ βγῆκε σὰν κλέφτης ἀπὸ τὸ σπίτι του. Πῆρε ἕνα ταξὶ κι' ἔστειλε στὸ σπίτι τῆς Γκόλντ. Ἐκείνη δὲν τὸν περίμενε κεῖνο τὸ βράδυ καὶ παραξενεύτηκε.

—Ἀγαπημένε μου ! φώναξε μόλις τὸν εἶδε. Ἐδῶ, τέτοια ὥρα ; Τί συνέβη ; Θὰ πάρῃς τὴ θέσι τοῦ διευθυντοῦ ; Μίλησες τῆς γυναίκας σου ;

—Δὲν μοῦ δίνει τὸ διαζύγιο !... Δὲν ὑπάρχει ἐλπὶς νὰ μείνω ἐλεύθερος !... Μ' ἀγαπᾶ καὶ δὲν ἐννοεῖ νὰ μὲ ἀφήσῃ νὰ πάω ἄλλη γυναῖκα !...

Ὁ Ρίτσαρντ τῆς μιλοῦσε ψυχρά, μ' ἀπάθεια. Τὸ πρόσωπό του ἦταν ὠχρό.

Ἐκείνη ρίχτηκε στὴν ἀγκαλιά του καὶ μὲ παρόρμορο ὕφος φώναξε :

—Θὰ γίνω λοιπὸν δική σου χωρὶς γάμο ! Δίγο μὲ νοιάζει ! Σ' ἀγαπῶ !...

—Αὐτοῦμαι, Γκόλντ, εἶπε ὁ Ρίτσαρντ μὲ σταθερὴ φωνή. Μὰ δὲν ἐννοῶ νὰ θυσιάσῃς τὴν ὑπόληψή σου γιὰ μένα ! Ἔπειτα ἔχω καθήκοντα ἀπέναντι τῆς γυναίκας μου καὶ τοῦ παιδιοῦ μου ! "Αν μποροῦσαμε νὰ παντρευτοῦμε, θἄταν ἀλλοιῶς τὰ πράγματα, μὰ δὲν ἀνέχομαι νὰ θυσιασθῇς. Σέχασέ με, Γκόλντ !... Ἀντίο !...

Πρωτοῦ προφτάσῃ ἡ νέα νὰ τὸν ἐμποδίσῃ, ὁ Ρίτσαρντ ἄνοιξε τὴν πόρτα καὶ βγῆκε ἔξω. Ἐπέστρεψε στὸ σπίτι του καὶ πλάγιασε στὸ ντιβάνι. Ἦταν ἡ πρώτη φορά, ὕστερα ἀπὸ ἕνα χρόνο, ποὺ κοιμήθηκε τόσο βαρειὰ καὶ ξέγνοιαστα...

....

Τὴν ἑπομένη τὸ πρωί, ἡ Μώντ, ὅταν ἔφυγε ὁ ἄνθρωπός της, σὰν νὰ μὴν εἶχε συμβῆ τίποτε, φρόντισε ὅπως κάθε μέρα γιὰ τὸ νοικοκυριό της καὶ κατόπιν πῆγε γιὰ νὰ δώσῃ τὶς ὁδηγίες της στὸν περιβολάρη. Μὰ τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἡ πόρτα τοῦ κήπου ἄνοιξε καὶ μιὰ νέα τὴν πλησίασε. Ἀπὸ τὴν ἐνδυμασία της καὶ τὸν τρόπο της ἡ Μὼντ κατάλαβε πὼς εἶχε ἀπέναντί της τὴν «Ἄλλη».

—Θέλετε νὰ μοῦ μιλήσετε μήπως ; ρώτησε ἡ Μώντ.

—Ναί, πρέπει νὰ σᾶς μιλήσω ἰδιαιτέρως, εἶπε ἡ νέα. Ξέρετε ποιὰ εἶμαι ;

—Δὲν γνωρίζω τ' ὄνομά σας, ἀλλὰ φαντάζομαι πὼς εἶσθε ἡ γυναῖκα ποὺ θέλει νὰ μοῦ πάρῃ τὸν ἄνδρα μου ! ἀπάντησε ψυχρὰ ἡ Μώντ, μὲ παγερὴ φωνή.

—Τὸ καταλάβατε ! Λοιπόν, χθὲς τὴ νύχτα ὁ ἄνδρας σας ἦρθε καὶ μοῦ εἶπε πὼς δὲν θέλετε νὰ τοῦ δώσετε τὸ διαζύγιο ! Πὼς ἀρνεῖσθε νὰ τὸν ἀφήσετε....

—Ἔτσι σᾶς εἶπε ; ρώτησε ἡ Μὼντ κατάπληκτη.

—Ναί... Μερικὲς γυναῖκες σὰν κι' ἐσᾶς, ψυχρὲς κι' ἄψυχες κοῦκλες, ἡ ὁποῖες δὲν μποροῦν νὰ νοιώσουν τὸν ἄνδρα τους. νομίζουν πὼς μποροῦν νὰ τὸν συγκρατήσουν κοντά τους ! Γυναῖκες χωρὶς πάθος, χωρὶς φλόγα ! Μπορεῖτε νὰ τρελλάνετε ἕναν ἄνδρα μὲ τὴν ἀπάθειά σας. Κι' οὔτε εἶσθε σὲ θέσι νὰ καταλάβετε ἕναν ἄνδρα σὰν τὸν Ρίτσαρντ ! Δὲν ξέρετε πὼς κάτω ἀπὸ τὴ φαινομενικὴ ἀπάθειά του κρύβεται ὁ πρωτογενὴς ἄνθρωπος, γεμᾶτος πάθος... Καὶ τὸν κρατεῖτε σεῖς ! Καὶ δὲν μοῦ τὸν ἀφήνετε !

—Ὄχι ! δὲν τὸν ἀφήνω !... εἶπε ἡ Μὼντ μ' ἀπάθεια, γιὰ νὰ μὴ τὸν διαψεύσῃ...

—Ἄφησέ τον ἐλεύθερο νὰ διαλέξῃ ! οὔρλιαζε τώρα ἡ Γκόλντ. Καὶ θὰ ἰδῇς ποιὰ ἀπὸ τὶς δυὸ θὰ διαλέξῃ ! Ἐσένα σὲ συχαίνεται ! Σὲ μισεῖ ! Μοῦ τὸ εἶπε !... Δὲν ἔχεις περηφάνεια, λοιπόν ; Ἐμένα θέλει κι' ἐγὼ τὸν θέλω.... Τ' ἀκοῦς ;... Στρίγγλα !...

Ἡ Μὼντ δὲν ἀπάντησε. μόνο πῆγε καὶ χτύπησε τὸ κουδοῦνι. Ὅταν ἔφτασε ἡ ὑπηρέτρια, τῆς εἶπε :

—Συνόδεψε τὴν κυρία ὥς τὴν πόρτα κι' ἄλλη φορὰ νὰ μὴ τὴν δεχθῇς !...

....

Ὅταν τὸ μεσημέρι ὁ Ρίτσαρντ ἐπέστρεψε ἀπὸ τὴν Τράπεζα, ἦταν ἄλλος ἄνθρωπος. Εὐγενής, ὁμιλητικός, εὐχάριστος ! Μετὰ τὸ γεῦμα, ἡ Μώντ τοῦ διηγήθηκε μὲ λίγες λέξεις τὴν πρωϊνὴ ἐπίσκεψη τῆς Γκόλντ καὶ τοῦ ἐξέφρασε τὴν ἀπορία της.

—Ἄκουσε, Μώντ, εἶπε ὁ Ρίτσαρντ μὲ εἰλικρίνεια. Ὑπῆρξα ἕνας ἠλίθιος ! Παρασύρθηκα, σοῦ φέρθηκα ἄσχημα, ἐλεεινά ! Θὰ μπορούσαμε τάχα νὰ ξεχάσουμε τὸ χρόνο αὐτὸ τῆς ντροπῆς καὶ νὰ ζήσουμε πάλι ὅπως πρῶτα ;

—Δὲν ξέρω, Ρίτσαρντ, εἶπε ἡ Μώντ.

Καὶ πρόσθεσε σιγά .

—Ἀπὸ σένα ἐξαρτᾶται...

....

Στὴν πόλι ὅπου ζοῦν σήμερα ὁ κ. καὶ ἡ κ. Οὐάλλις, οἱ κάτοικοι μὲ θαυμασμὸ μιλοῦν γιὰ τὴν ἀγάπη, τὴν τρυφερότητα καὶ τὴν λεπτότητα τοῦ κ, διευθυντοῦ τῆς Τραπέζης ἀπέναντι τῆς χαριτωμένης συζύγου του...

MAY EDGINTON

Νεωτέρα κάθε πρωΐ

Δοκιμάσατε αὐτὴν τὴν συνταγὴν ἀπὸ ἀπόψε.

Χάρις εἰς αὐτὴν τὴν ἀξιοθαύμαστον ἀνακάλυψιν, αἱ ρυτίδες δύνανται νὰ ἐξαλειφθοῦν καὶ νὰ ἐπανεύρῃ τὸ δέρμα τὴν προτέραν νεανικὴν ὡραιότητά του. Ἡ Ἐπιστήμη γνωρίζει πρὸ πολλοῦ, ὅτι αἰτία τῶν ρυτίδων εἶνε ἡ ἐξασθένησις κάποιων ζωτικῶν στοιχείων τοῦ δέρματος. Αἱ ἀξιόλογοι αὗται ὕλαι δύνανται ἤδη νὰ ἀποδοθῶσι διὰ τοῦ Biocel, ἐκπληκτικοῦ προϊόντος τοῦ Καθηγητοῦ Dr Stejskal τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βιέννης. Τὸ Biocel περιλαμβάνεται ἤδη εἰς τὴν κρέμαν Τοκαλόν, τροφὴ διὰ τὴν ἐπιδερμίδα χρώματος ρόζ. Διὰ τῆς χρήσεως ταύτης ἐν ρυτιδωμένον δέρμα δύναται ταχέως νὰ γίνῃ καὶ πάλιν νέον, μία ὄψις μαραμένη νὰ γίνῃ δροσερὰ καὶ νεανική.

Δοκιμάσατε ἀπὸ ἀπόψε μάλιστα, τὴν κρέμ αΤοκαλόν, τροφὴ διὰ τὴν ἐπιδερμίδα «Biocel». Ἀμέσως τὴν ἑπομένην πρωΐαν. θὰ ἐξακριβώσετε τὴν κρέμα Τοκαλόν, τροφὴ διὰ τὴν ἡμέραν κάμετε χοῆσιν τῆς κρέμας Τοκαλόν. τροφὴ διὰ τὴν ἐπιδερμίδα χρώματος λευκοῦ, (ὄχι λιπαρά). Μετὰ χοῆσιν ἑνὸς μηνὸς θὰ σ' νεσθε τουλάχιστον κατὰ 10 χρόνια νεωτέρα.

Σᾶς ἐγνωρίσαμεθα ἐπιτυχῆ ἀποτελέσματα. ὅλλως τὸ χοῆμα σᾶς ἐπιστρέφεται. Γεν. Ἀντ. Α. Π. Ρεμπουτζάκος. Πραξιτέλους 42, Ἀθῆναι.

ΔΙΑ ΚΑΘΕ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΝ

"Οπως πάντοτε σὲ κάθε ἐποχή, τὸ Κατάστημα ΑΚΡΟΠΟΛ, ΕΡΜΟΥ 18 Α', παρουσιάζει τὰ καλύτερα ὑφάσματα καὶ πωλεῖ δι' ἕνα μῆνα μὲ τὰς πλέον χαμηλὰς τιμάς. χάριν ρεκλάμας, ἤτοι :

ΜΑΛΛΙΝΑ ΦΟΡΕΜΑΤΩΝ

Μάλλινα Γκρανιτὲ ὁ πῆχυς	Δρ. 40
Μάλλινα Νατὲ ὁ πῆχυς	» 50
Μάλλινα Σάτκα ὁ πῆχυς	» 55
Ὡς καὶ κατάλληλα διὰ ντεμὶ παλτά.	
Μάλλινα Ζίλπ ὁ πῆχυς	» 60
Μάλλινα Μπρίτα ὁ πῆχυς δρ. 70 κλπ.	

ΜΑΛΛΙΝΑ ΕΠΑΝΩΦΟΡΙΩΝ

Παλτὰ σπὸρ διπλοφαρδα ὁ πῆχυς	Δρ. 70
Παλτὰ Ἀγγορὰ ὁ πῆχυς	» 100
Παλτὰ Σκωτσέζικα ὁ πῆχυς	» 130
Παλτὰ σπὸρ ἔξτρα ὁ πῆχυς	» 150
Παλτὰ μάλλινα Ντρὰ ὁ πῆχυς	» 160
Παλτὰ τουαλέττας Ἑλληνικὰ καὶ Εὐρωπαϊκὰ ἀπὸ	» 160

ΜΕΤΑΞΩΤΑ ΜΕ ΤΙΜΑΣ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΥ

Ἀγοράζοντες τὸ ἀνδρικὸ κασμήρι, ἐπιτυγχάνετε τιμὰς χονδρικῆς πωλήσεως.

ΤΜΗΜΑ ΚΑΛΤΣΩΝ

Κάλτσα μεταξωτὴ ἀπὸ καθαρὰν μέταξαν δραχμὰς 65.

Πρὸς τὸ συμφέρον σας ἐπισκεφθῆτε τὸ Κατάστημα ΑΚΡΟΠΟΛ.

HELIO - INSTITUT

PHYSIO - THERAPIE - BEAUTE

ΣΤΑΔΙΟΥ 5Α

Τὸ ἐν Παρισίοις μοναδικὸν Ἰατρεῖον Αἰσθητικῆς μετεφέρθη εἰς Ἀθήνας. Διὰ τῶν μοναδικῶν ἐφευρέσεών του ἐφαρμόζει τὴν ὁριστικὴν ἐξάλειψιν τῶν ΚΗΛΙΔΩΝ, ΡΥΤΙΔΩΝ, ΟΥΛΩΝ, ΕΓΚΑΥΜΑΤΩΝ, ΑΓΓΕΙΩΜΑΤΩΝ, ΣΤΙΓΜΑΤΩΝ ΕΥΛΟΓΙΑΣ, ΑΚΜΗΣ κλπ.

Τὴν ὁριστικὴν ΑΠΟΤΡΙΧΩΣΙΝ (ἄνευ ἠλεκτρολύσεως), unique au monde, καὶ ἐν γένει πᾶσαν νόσον καὶ δυσμορφίαν τοῦ προσώπου.

Ὅλαι αἱ αἰσθητικαὶ ἐγχειρήσεις

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΑΣΑ

ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ

ΕΡΓΑΣΙΑ

ΣΚΙ - ΠΟΥΛΟΒΕΡ

ΕΙΔΗ ΟΡΕΙΒΑΣΙΑΣ

ΤΑ

ΠΡΑΚΤΙΚΩΤΕΡΑ ΔΩΡΑ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΙΔΩΝ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Δ. ΚΑΡΑΜΠΑΤΗΣ & ΑΔΕΛΦΟΙ ΑΠΕΤΙΑΝ

ΠΑΤΗΣΙΩΝ 16 — ΑΘΗΝΑΙ

ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ 67 — ΠΕΙΡΑΙΑ

ΤΗΛΕΦ. 24-270

ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΠΙΔΕΡΜΙΔΑ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ
ΒΡΑΒΕΥΘΕΝΤΑ ΜΕ 50 ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΧΡΥΣΑ ΒΡΑΒΕΙΑ
ΠΩΛΗΣΙΣ ΧΟΝΔΡΙΚΗ

ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ

ΑΘΗΝΑΙ—ΚΟΡΝΑΡΟΥ 4—ΤΗΛ. 21.417

ΠΟΤΗΣ Β. ΚΟΛΛΙΤΣΙΔΑΣ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Θεμιστοκλέους 1 — Ἀθῆναι

Ἀναλαμβάνει ὑποθέσεις πάσης φύσεως. Ἀριθ. Τηλ. 23060.

Κάθε Κοσμική καί Κοκέτα Κυρία
προτιμᾶ τά Μαλλιά τοῦ

ΜΠΟΝ ΠΑΣΤΕΡ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΑΙΝΤ-ΕΠΕΝ

ΔΙΟΤΙ ΕΙΝΑΙ : ΤΑ ΛΕΠΤΟΤΕΡΑ, ΤΑ ΕΛΑΦΡΟΤΕΡΑ, ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΤΕΡΑ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΕΙΣ ΠΛΟΥΣΙΩΤΑΤΗΝ ΣΥΛΛΟΓΗΝ
ΣΤΕΡΕΩΝ ΧΡΩΜΑΤΩΝ

ΔΕΝ ΠΡΟΣΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΚΩΡΟΝ
ΚΑΙ ΖΥΓΙΖΟΥΝ ΑΚΡΙΒΩΣ 50 ΓΡΑΜΜΑΡΙΑ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΕΙΣ ΤΑ ΕΞΗΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ
Δ. ΒΑΡΚΟΥΤΑΣ, Ἑρμοῦ 13, Ἀθῆναι.
ΜΑΓΓΙΩΡΟΣ καί ΡΟΥΣΣΟΠΟΥΛΟΣ, Ἑρμοῦ 17, Ἀθῆναι.
Γ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ, Ἑρμοῦ 17, Ἀθῆναι.
ΕΥΘ. ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ, Εὐαγγελιστρίας 30β, Ἀθῆναι.
ΑΔΕΛΦΟΙ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΙ, Αἰόλου καί Σταδίου, Ἀθῆναι.
Ν. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ, Καλαμιώτου 15Α, Ἀθῆναι.

Γεν. ἀντιπρ. Κ. ΚΟΣΜΙΔΗΣ καί Κ. ΘΩΜΑΪΔΗΣ Κλειτίου 4β, Ἀθῆναι

Η ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΗ Α. Ε.

ΣΤΑΔΙΟΥ 5 ΤΗΛ. 21.894

Διαθέτει τήν πλουσιωτέραν συλλογήν χαρτου ταπετσαρίας εἰς τιμάς ἐργοστασίου.

Ἀπό 22 δραχμάς καί ἄνω τό τετραγωνικόν μέτρον μετά τοποθετήσεως.

ΔΡΑΓΩΝΑΣ

ΚΑΣΜΗΡΙΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΜΠΟΡΟΡΡΑΠΤΙΚΟΝ ΟΙΚΟΝ

Ι. ΓΟΥΛΑΚΟΥ

ΤΜΗΜΑ	ΠΑΡΕΛΗΦΘΗΣΑΝ ΕΚΛΕΚΤΑ ΧΕΙΜΕΡΙΝΑ ΥΦΑΣΜΑΤΑ	ΤΜΗΜΑ
ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΦΟΡΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΠΕΛΛΩΝ Ὑπό τήν Διεύθυνσιν Α. ΚΑΡΕΜ.	ΤΩΝ ΚΑΛΛΙΤΕΡΩΝ ΑΓΓΛΙΚΩΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 45 ΑΡ. ΤΗΛ. 25515	ΑΝΔΡΙΚΩΝ & ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΥΠΟΔΗΜΑΤΩΝ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ Ὑπό τήν Διεύθυνσιν Σ. ΚΑΛΥΒΙΤΟΥ.

ΚΡΥΣΤΑΛΛΑ
ΠΟΡΣΕΛΑΝΑΙ
ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΑΡΓΥΡΑ
ΚΟΜΨΟΤΕΧΝΗΜΑΤΑ
ΜΑΧΑΙΡΟΠΗΡΟΥΝΑ
ΛΑΜΠΑΙ
Κ. Τ. Λ.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Ε. ΠΟΘΗΤΟΣ

ΓΩΝΙΑ ΒΟΥΛΗΣ ΚΑΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΤΗΛ. 26.232

ἡ νευραθένεια καὶ ἡ καλάπλωσις
εἶνε χαρακτηριστικὰ τῆς δυσκοιλιότητος

καταπίνατε τὴν ἡμέραν σας λαμβάνοντες
κάθε πρωΐ ἕνα κουταλάκι

ΜΑΓΝΗΣΙΑ Σ. ΠΕΛΛΕΓΡΙΝΟ

θεραπεύει τὴν ὀξυρεγμίαν, τὴν δυσπεψίαν καὶ
τὴν χρονίαν δυσκοιλιότητα

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΔΙ' ΟΛΗΝ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ Σ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ 8 — ΑΘΗΝΑΙ

"ΦΟΙΝΙΞ„